SERIE NOUĂ - 321 • ANUL XL • 3 IULIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 27 (2071)

# magazin

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

## ACUM 72 ANI

**La începutul lui iulie, pe 3, în anul 1925, începe în America ceea ce ziarele vremii aveau să numească „Procesul maimuţelor". Un profesor din Dayton, pe nume John T. Scopes, în vîrstă de 25 de ani, este chemat la tribunal pentru vina de a fi încălcat o lege care interzicea profesorilor să predea teoria evoluţionistă a lui Charles Darwin în şcolile publice de stat. El va fi judecat, găsit vinovat şi obligat să plătească o amendă de 100 dolari.**

# ALZHEIMER

## maladia care ucide intelectul...

**Potrivit unei recente anchete la nivel european (Eurodem), maladia Alzheimer afectează 3% din populaţia de peste 65 de ani şi 15% din populaţia de peste 85 de ani.**

**Fenomenul se va accentua după anul 2010.**

**Specialiştii consideră că acest „flagel silenţios" a devenit o problemă acută de sănătate publică.**

**Voltaire, Kant, Einstein şi alte celebrităţi au fost şi ei victime ale acestei maladii neurodegenerative care compromite capacitatea intelectuală.**

## Scrisoarea redactorului şef către cititori

Încă de la început, ţinem să vă mulţumim pentru că aţi avut amabilitatea, chiar şi în condiţiile grele de azi, cînd o scrisoare costă 500 de lei, să răspundeţi chestionarului nostru privitor la revista „Magazin". Am reţinut fiecare sugestie a dv. şi vom căuta să-i dăm curs în lunile imediat următoare. Ştim că, fără a încerca să vă satisfacem curiozitatea şi dorinţa de cunoaştere, nu putem exista! De aceea, ţin să îi asigur pe toţi cititorii că micul nostru colectiv, nesusţinut de nici un sponsor şi de nici o grupare politică, va încerca imposibilul pentru a nu vă dezamăgi. Am numai gînduri frumoase pentru *Amalia Mocanu din Zimnicea* care doreşte mai multă informaţie la pagina întîi; ne interesează părerea dv., domnule *Mihai Zamfir, din Bucureşti*, îmi cer scuze pentru întîmplarea nefericită; am reţinut, doamnă *Ioana Vancea*, că doriţi sfaturi utile gospodarilor şi nu vă vom înşela aşteptările; doamnă *Amelia Corcodel, din Constanţa*, vom rezolva această problemă începînd din septembrie; am priceput ce vă interesează domnule profesor *Ion Sîrbă*; vom încerca să vă satisfacem curiozitatea chiar în paginile numerelor viitoare, doamnă cercetătoare *Elena Rădulescu, din Buftea*. Cît despre *Robu Paul din Iaşi*, el rămîne ochiul critic care ne priveşte cu drag. Din toate aceste scrisori am înţeles că revista „Magazin" se află pe mîini bune. Ale dumneavoastră!...

Cu prietenie,
GEORGE CUŞNARENCU ❖

**PROGRAMELE**
- TVR
- PRO TV
- ANTENA 1
- TELE 7 abc
- AMEROM

**Starea de veghe**

**50 de ani de fenomene OZN**

**Bucureşti, oraşul care merită un Corbusier!**

**Fascinaţia ştiinţei**

**De la genă la tratament**

**Călătorie în peştera Lascaux**

**Întîmplări adevărate**

**„Inima mea bate în pieptul prietenei mele"**

**Femina club**

**Armonia cuplului**

**Pledoarie pentru... imagine**

**Glob Magazin**

**Mari enigme ale lumii**

**TURNUL BABEL**

**CUTREMURELE LOVESC FĂRĂ MILĂ**

**Terra X**

**Dosarele Planetei**

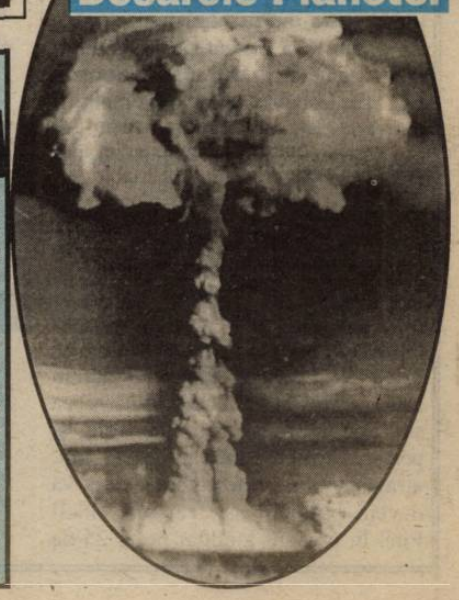

# Un suveran al continentului albastru...

**Jacques-Yves Cousteau, Comandantul care a stat de veghe mai multe decenii pentru a apăra firescul existenţial a lumii adîncurilor, a păşit în neant. A trăit 87 de ani (s-a născut în 1910 la St. André-de-Cubzac), dedicaţi aproape în exclusivitate cercetărilor oceanografice şi luptei împotriva poluării mărilor şi oceanelor. La bordul celebrei sale nave „Calypso" (botezată astfel după numele nimfei care l-a salvat pe Ulise din naufragiu), a realizat o documentare uriaşă. Cînd în 1973 a propus unei edituri americane o Enciclopedie în douăzeci de volume, iniţiativa sa a primit o subscripţie de la 80000 de persoane! Inutil să comentăm popularitatea sa în lumea întreagă. E suficient doar să amintim că în sondajul american „Cărui om i-ai strînge mîna?", Cousteau s-a clasat al 8-lea (în SUA!), înaintea lui Henry Fonda sau Frank Sinatra. Impresionant este că şi fiul său, Philippe, s-a clasat pe locul 41. Să nu uităm că primul său film ştiinţific datează din 1955 (s-a numit „Lumea Tăcerii", şi a fost foarte bine primit, la fel ca şi pelicula „Lumea fără Soare" (1964). El a vizitat şi ţara noastră, interesîndu-se de „sănătatea" Deltei Dunării. Jacques-Yves Cousteau (membru al Academiei Franceze şi membru de onoare al Academiei Române) n-a fost numai un om de ştiinţă pasionat, dar şi unul lucid şi vizionar. Încă din anii '60 el atrăgea atenţia că „inteligenţa umană se îndepărtează tot mai mult de omul de pe stradă, cercetările au un predominant scop comercial... Ştiinţa trebuie să depăşească în maturitate politica, problemele viitorului sînt sumbre dacă se continuă acest ritm de poluare a oceanelor" (dintr-o conferinţă ţinută la Los Angeles, în 1973). Comandantul Cousteau a avut şi are dreptate. El va rămîne veşnic un simbol al purităţii planetei.**

822.582

## TOLBA CU SCRISORI

**Încep cu o restanţă de data trecută - adresa unui Fan Club *UB40* - 92 Fazelay Street, Birmingham, b5 5RD, UK.**

***Monica Vîlcu - Focşani,* str. Mihail Kogălniceanu nr.23, bl. P5, sc.1, ap.2, Vrancea, 5300, doreşte să corespondeze cu fani *Michael Bolton.* 1) melodia *„We Are The World”,* compusă de *Michael Jackson* şi *Lionel Richie,* este interpretată de un grup format din cele mai mari nume ale pop-rock-ului american, printre acestea fiind şi *Diana Ross, Willie Nelson, Cindy Lauper, Ray Charles, Bruce Springsteen...* Melodia face parte din albumul *„USA For Afrika”;* 2) Nu ştiu; 3) *„Carol”* este interpretată de *Paul Anka.***

***Laurian Buture - Adjud:* am reţinut cele patru creuri...**

***Marcel Rusu - Şimişna/Sălaj:* 1) problema cu poşta ţine de „Dosarele X”!; 2) Careul „De sezon” este un adevărat ghid de „cum nu trebuie să facem o grilă” (familie de cuvinte - „CIREŞAR-CIREŞE”, cuvinte îngrilate greşit - „ROCOCO” sau articulate - „ADEPŢII”), „Datini” prezintă articularea „ALAIUL” iar „Zoo”, cel mai aproape de publicare are grila de 12/12! Talent aveţi, exigenţa vă lipseşte...**

***Nicoleta Grozea - Iaşi: Jonny, Dave, Tim Andrew* şi *Saffron* (foto), adică *Republica,* sînt londonezi. Au două singles editate în acest an - *„Ready To Go”* şi *„Drop Dead Gorgeous”*...**

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU ❖

## DISCURI pentru eternitate

# Out Of Our Heads - THE ROLLING STONES

**Era şi timpul, nu-i aşa? Avem de-a face cu cel de-al treilea album al grupei lui *Mick Jagger* şi cu primul înregistrat în întregime în Statele Unite. Vom regăsi aici *„I Can't Get No Satisfaction”* care a fost succesiv Number One pe ambele maluri ale Atlanticului dar şi multe reluări ca *„Good Times”* (a lui *Sam Cooke*), *„Cry To Me”* (a lui *Salomon Burke*) sau *„Hitch Hike”* (a lui *Marvin Gaye*), lor adăugîndu-li-se *„Mercy Mercy”, „The Last Time”, „That's How Strong My Is”, „I'm Alright”, „The Under Assistant West Coast”, „Promotion Man”, „Play With Fire”, „The Spider And The Fly”* şi *„One More Time”.* Fanilor *RS* le spun că favoriţii lor vor mai apărea în această rubrică...**

# DE TOATE, PENTRU TOŢI

◆ *Cum sîntem în plin sezon estival, cred că v-ar interesa, mai mult ca în orice perioadă a anului, oarece ştiri culese de prin lumea discotecilor europene şi americane! La treabă deci:*

◆ încă un nume din metropola de pe Tamisa scoate cu curaj capul în lumea zbuciumată a ceea ce numim disco-trance! Este vorba de duetul *Chicane,* compus din *Leo Elstob* (25 de ani, DJ) şi *Nick Bracegirdle* (26 de ani, clape). Tipii pun accent pe partea instrumentală, single-ul lor de debut - *„Offshore”* fiind o interesantă invitaţie - provocare de a asculta albumul lor lansat săptămîna trecută...

◆ tot din Anglia vine şi cvartetul *Kaleef,* cei patru băieţi din Manchester (cu rădăcini africane...) contribuind la zestrea de hip-hop continentală! *Mazaufar „Mush” Khan* (25 de ani), *Safdar Nazir* (24), *Paul Eadmead* (24) şi *Mark Chochol* (23) au început lungul drum spre glorie cu single-ul *„Golden Brown”,* un remake al unui hit din 1987 al grupului *The Stranglers.* Să mai zică cineva că punk-ul a murit... *Kaleef* punctează şi la capitolul albume - debutul lor discografic numindu-se *„The 53rd State Of Mind”!*

◆ cum se poartă în continuare reactualizarea disco a unor mai vechi succese din aria rock-ului, iată încă un exemplu reuşit de combinare a hard-rock-ului cu hip-hop: este vorba de *„Stairway To Heaven”* (celebrul hit al „monştrilor *Led Zeppelin)* scos de la arhivă de duetul american *G's Incorporated* („G's” vine de la *Gangsta's Daniel Lamar Denmark* (20 de ani) şi *Cedric Smith* (22) au cîştigat pînă acum cu *Ghettoboys...* Albumul lor stă să apară!

◆ la 17 ani *Foxy Brown* a primit deja titlul de *„Black Madonna”!* Sexy, provocatoare, excelentă pe scenă iat-o pe *Inga Merchant,* fiica unui director de bancă, la al doilea hit de succes în patru luni, albumul ei de debut - *„Ill Na Na”* atingînd statutul de millionseller! noul ei single este *„Get Me Home”* şi mă tem că nu vom rezista tentaţiei de a o lua acasă pe *„Sexy Foxy”*... Riscăm?

# Top Albume

1) 10 - Wet Wet Wet
2) The Boatman's Call - Nick Cave & The Bad Seeds
3) Nine Lives - Aerosmith
4) Still Waters - Bee Gees
5) Space Jam - Soundtrack
6) Lisa Stansfield - Lisa Stansfield
7) Pieces Of You - Jewel
8) Secrets - Toni Braxton
9) Blood On The Dance Floor - Michael Jackson
10) Flamming Pie - Paul McCartney

**PROPUNERI: Shake My Wold - Mary J. Blige, Tellin' stories - Charlatans Bringing Down The Horse - The Wallflowers.**

## Albumul Săptămînii

# Flamming Pie - PAUL McCARTNEY

Apariţia unui nou album al fostului muzician englez care a ştiut în permanenţă să se adapteze vremurilor, nerămînînd vreo *Beatles* este sau ar trebui să fie o sărclipă în urma acestora... Una din melodiile de pe bătoare pentru toată lumea... „Plăcin- *„Flamming Pie”* (album intrat direct pe locul doi ta în flăcări”, servită astăzi, va fi cu în topul britanic!) este dedicată lui *John Lennon* siguranţă pe gustul tuturor consu- *- „The World Tonight”* iar alte trei compoziţii matorilor de muzică bună, ingredien- *days”* fiind aproape o melodie clasică *Beat-*tele sale, folosite de *Paul McCartney* poartă o puternică amprentă *Beatles, „Some-*de foarte mult timp, aflîndu-se încă *les...* Ce mai încoace şi-ncolo, *„Flamming* în perioada de valabilitate! Mă *Pie”* merită efortul pe care-l veţi face refer la pop-rock-ul inteli- pentru achiziţionarea gent al marelui sa!

# Calendar

## 4.07 - 10.07

**4 - Jeremy Spencer (1948, Fleetwood Mac), Kirk Pengilly (1958, INXS), Mark Slaughter (1964, Slaughter), Louis Armstrong (1900 - 6.7.1971...); 5 - Huey Lewis (1950, real name Hugh Anthony Gregg), Robbie Robertson (1944, The Band); 6 - Kenny G (1956, real name Kenneth Gorelick), Bill Haley (1925 - 9.2.1981...); 7 - Fancy (1946, real name Tess Teigis), Ringo Starr (1940); 8 - Andy Fletcher (1961); 9 - Jim Kerr (1959, Simple Minds), Bon Scott (1946 - 19.2.1980, AC/DC), Frank Bello (1965, Anthrax); 10 - Ronnie James Dio (1948), Neil Tennant (1954, PSB), Jason Orange (1970, TT).**

## POP-ROCK, de la A la Z

### LEONARD COHEN

Scriitor, poet, compozitor şi solist, unul dintre marii muzicieni ai pop-rock-ului. S-a născut pe 21.9.1934, ţara sa natală fiind Canada. Numele său apare pentru prima dată menţionat de presa muzicală în 1954, pe cînd *Cohen* cînta cu grupul *Buckskin Boys.* Vor mai trece însă 12 ani pînă cînd *Judy Collins* îl va prezenta ca autor în cadrul unui concert din Central Park, *Judy* interpretînd compoziţia lui *Cohen - „Suzanne”....* Era începutul unei cariere de excepţie: albumul de debut *„The Song Of Leonard Cohen”* ieşea în 1968 şi era foarte bine primit, vocea sa, uneori tristă, muzica folk şi perfecta armonie între poezie şi ritm, atrăgeau elita intelectuală care va deveni publicul său cel mai fidel! Pînă în prezent a editat peste 25 de albume (pentru amatori - compilaţia *„Greatest Hits”,* vezi „Discuri pentru eternitate” din 10 iulie!) iar dintre hiturile care aparţin deja istoriei pot aminti aici - *„Sisters Of Mercy”* (de aici şi-a luat numele cunoscutul grup omonim de new wave!), *„Lover Lover Lover”* sau *„First We Take Manhattan”*... Fără a fi ceea ce numim de obicei un *rock star, Cohen* a influenţat rock-ul ultimelor decenii şi chiar dacă „extremismul” prezent în unele din albumele sale este discutabil, nimeni nu-i contestă harul muzical...

### ALMA COGAN

19.5.1932 - 26.10.1966. Actriţă şi solistă britanică supranumită de presa insulară *„The Girl With The Laugh In Her Voice”*... La 16 ani debuta artistic în musicalul *„High Button Shoes”,* la începutul anilor '50 făcînd şi primele înregistrări. În 1954 apărea *„Bell Bottom Blues”,* cel mai mare hit al carierei sale, care urca pînă pe locul 4 în cel mai prestigios top al acelor vremuri - *Nations Top Twelve!* Au urmat *„Little Things Mean A Lot”, „Dreamboat”* (Number One în 1955 şi *„Tennessee Waltz”* (ultimul său hit, din noiembrie 1964). Peste doi ani *Alma* dispărea tragic, într-un accident de maşină! Casa *EMI* a editat, postum, colecţia *„The Very Best Of Alma Cogan...*

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85.00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Preşedinte al Consiliului de Administraţie*
Tel./Fax: 223.08.66;
GEORGE CUŞNARENCU
*Redactor şef*
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
*Secretar general de redacţie*
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Dumitru Filip, Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Şerban Filip
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: DUMITRU FILIP
Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

# CAPELA SIXTINĂ A PICTURII PREISTORICE

## Călătorie în Peștera Lascaux - un sanctuar interzis...

**♦ În joaca lor, un grup de copii descoperă „Capela Sixtină a picturilor preistorice" ♦ Ventilatorul ucigaș ♦ O acțiune de salvare în acordurile muzicii lui Mozart ♦ Lascaux 2, copie la indigo a peșterii, singura deschisă publicului ♦ Vor putea oare cercetătorii să pătrundă ceața timpului în datarea picturilor și descifrarea simbolurilor animalelor fabuloase?**

**1940,** Montignac, un sătuc din regiunea Dordogne în Franța. Un grup de copii care, în căutare de noi locuri de joacă, țin morțiș să găsească drumul spre subteranele unui han. Spre stupoarea lor, ei vor descoperi o fascinantă peșteră, ai cărei pereți sînt decorați cu cele mai frumoase picturi cunoscute astăzi în lume. Vîrsta lor? 17000 de ani!...

Este lesne de imaginat entuziasmul imediat al cercetătorilor ca și al autorităților locale. Din păcate fatal pentru peșteră. Primii, în frunte cu abatele Breuil, uluiți de spectacolul picturilor, distrug practic celălalt mare tezaur, cel al mărturiilor arheologice: fosile, unelte, „lămpile" folosite de pictori. Autoritățile dau însă o lovitură și mai grea. În entuziasmul comercializării neașteptatei comori pentru satul lor, ei amenajează peștera pentru... vizite și chiar picnic-uri. 2000 de vizitatori pe zi poluează totul! Reacția, ca orice reacție luată în grabă și cu teamă pentru ce ar fi putut să se întîmple, face și mai mult rău. Căci, speriați că atmosfera peșterii îi făcuse să leșine pe mulți vizitatori, autoritățile obștii locale instalează un... ventilator. Acesta „scormonește" pur și simplu solul său fragil și împrăștie peste tot polenul și algele aduse de vizitatori. O moarte verde amenință peștera, ai cărei pereți se acoperă cu o colonie de alge care proliferează. Concomitent cu ciuma albă a unui strat de calcar favorizat de temperatura în permanentă creștere și de poluare...

În fața morții iminente a peșterii, un alt preot, abatele Glory, decide să pornească de unul singur o luptă aparent fără speranță.

Noapte de noapte, după plecarea vizitatorilor, ascultînd muzică de Mozart, el culege fir cu fir polenul, curăță și salvează tot ce mai putea fi salvat. Aerul, atmosfera peșterii, necesitînd măsuri speciale. Și atunci, în ceasul al 12-lea, se ia măsura închiderii peșterii pentru accesul public. Era în 1963. „Badijonată", tratată cu antibiotice, în spatele unui formidabil sistem de securitate, practic izolată de exterior, ca un submarin păzit pentru a nu pătrunde nici o picătură de apă în el, Lascaux începe să renască.

Singurii admiși, pentru perioade strict monitorizate, sînt oamenii de știință - și aceștia în număr foarte mic și doar pe bază de autorizații speciale. Dar publicul? Aspectul comercial neputînd fi complet înlăturat - cine și-ar mai putea permite așa ceva la sfîrșit de mileniu doi? - a apărut ideea, care a și fost materializată, de a construi o... copie la indigo a peșterii. Lascaux 2 este deschisă astfel vizitatorilor. Care, chiar privind copiile picturilor, nu se poate să nu-și pună aproape aceleași întrebări ca și cercetătorii care au acces la original.

Cum au ajuns să fie pictate frescele care au făcut ca Lascaux să fie considerată - potrivit revistei „Express" - „o adevărată Capelă Sixtină a preistoriei"? Ce semnificație pot avea animalele fabuloase de pe pereții săi? Vom putea pătrunde vreodată ceața timpului pentru a stabili cînd a fost realizată fiecare pictură?

Vom ști vreodată?... Sau va rămîne Lascaux un alt sarcofag al necunoașterii noastre, așteptînd într-o impresionantă tăcere un alt Champollion care să-i descifreze taina?...

MIHAELA DOROBANȚU ❖

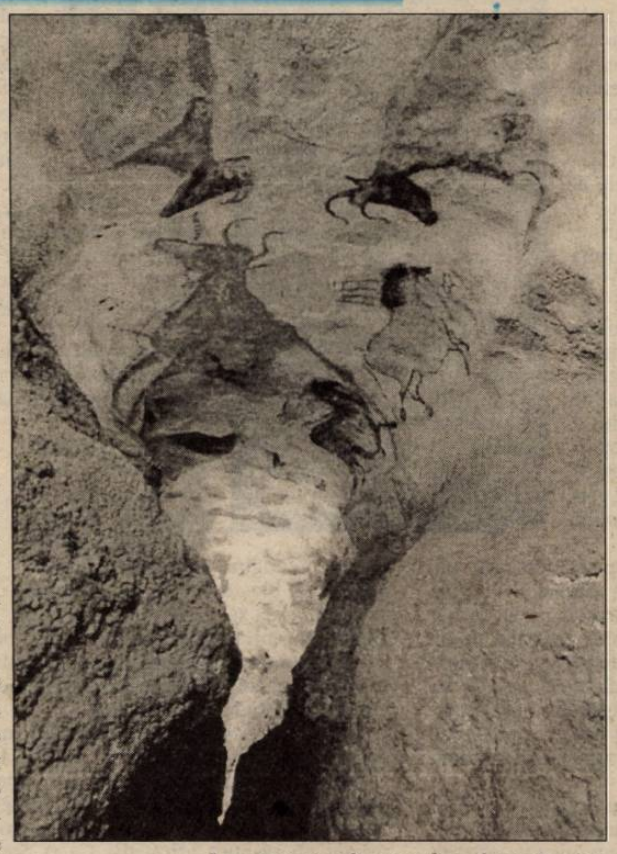

## După meteoriți, CUBURI DE GHEAȚĂ BOMBARDEAZĂ TERRA

**Oamenii de știință sînt convinși că Pămîntul este dintotdeauna ținta unor asteroizi de dimensiuni mici, că aceștia traversează atmosfera arzînd complet sau atingînd solul ca niște pietre fierbinți scăpate din mînă.**

**Acum aflăm că, de decenii, de cînd cineva a avut „nebunia" de a observa acest fenomen, atmosfera planetei noastre este traversată și de „blocuri" de gheață, unele destul de mari, ca să nu zicem uriașe. În anul 1986, Louis Frank de la Universitatea Iowa a devenit ridicol în ochii colegilor de breaslă atunci cînd, în cadrul unei comunicări științifice a afirmat un lucru de-a dreptul hilar: în urma datelor transmise de un satelit al NASA, el trăgea concluzia conform căreia atmosfera Pămîntului este străbătută de blocuri de gheață și nu așa, doar din cînd în cînd, ci într-un ritm îndrăcit de 20 de bucăți pe... minut! Teoria a fost înecată în uitare timp de 11 ani, cînd, recent ea a fost confirmată de imaginile în premieră oferite de... NASA. Mai mult decît atît, aceste bucăți de gheață produc și un soi de „găuri" în emisia de raze ultraviolete (UV). Acum, după ce lucrurile s-au lămurit, Louis Frank oferă amănunte suplimentare. El zice că bucățile de gheață sînt de mărimea unei case masive și cîntăresc în jur de 20 de tone fiecare. Sigur, pentru noi, aceste cuburi de gheață sau fragmente de cometă nu sînt periculoase pentru că ele se topesc în atmosferă cu mult timp înainte de a atinge solul. Produc însă nori din vapori de apă care blochează pentru scurt timp, emisiile de raze UV. Rămîn însă, cîteva întrebări: De unde vin aceste blocuri de gheață? Care este originea lor? Cum ajung în atmosfera Pămîntului? Ce impact au asupra climei globale terestre?**

**Deocamdată, e bine că aceste cuburi de gheață nu cad în paharele noastre cu whisky...**

# De la genă la tratament

***Identificînd genele umane responsabile de maladii, geneticienii fabrică proteine care au proprietăți terapeutice potențiale. Medicamente eficace vor apărea în urma acestor cercetări.***

Se știe că genele transmit caracterele din generație în generație și biologii au descoperit importanța „genelor maladii". Gene defectuoase sînt la originea a numeroase boli, nu numai ereditare. Cancerul, ateroscleroza, osteoporoza, artrita, de exemplu, sînt caracterizate prin modificări specifice ale activității unor gene. Chiar bolile infecțioase declanșează activitatea a diverse gene din sistemul imunitar. Pe lîngă aceasta, o expunere repetată în cursul vieții la radiații ionizante și la anumite substanțe, antrenează unele modificări legate de îmbătrînire.

De cîțiva ani s-a înțeles că, dacă se va descoperi unde și cînd diversele gene ale organismului sînt active, se vor putea preveni și trata mai bine bolile. Cînd o genă este activă (geneticienii spun că ea „se exprimă"), secvența subunităților sale, grupuri chimice numite baze, servește drept model pentru fabricarea proteinei pe care ea o codifică. Proteinele asigură toate funcțiile celulare: sînt elemente cu un rol de catalizatori pentru diferite procese chimice ale vieții și de reglare a specializării celulare și a activității fiziologice. Dezvoltarea unei ființe umane, de la oul fecundat la adult, rezultă dintr-o modificare bine orchestrată a exprimării genelor în țesuturi.

Dacă se cunosc genele exprimate în țesuturile sănătoase și pe cele din țesuturile patologice, se pot identifica proteinele necesare unei bune funcționări a acestor țesuturi și anomaliile care declanșează bolile.

Astfel se vor putea pune la punct noi teste de diagnosticare și tratamente care să compenseze activitatea proteinelor genelor defecte.

Datorită progreselor tehnice recente, biologii pot găsi rapid care sînt genele exprimate în oricare țesut.

Să luăm de exemplu ateroscleroza: în cursul acestei boli, o substanță grasă se acumulează în vasele care alimentează inima. Tehnicile puse la punct furnizează o listă a genelor exprimate în arterele normale. Aceasta se poate compara cu aceea stabilită la persoanele atinse de ateroscleroză: genele (și deci proteinele) care diferă între persoana sănătoasă și persoana bolnavă sînt responsabile pentru maladia respectivă.

Se determină de asemenea în ce măsură maladia acționează asupra exprimării acestor gene.

Cunoscînd genele se fabrică în continuare proteinele pe care ele le codifică, și avînd proteinele purificate, biologii prepară teste pentru dozarea lor la pacienți.

Un test care va evidenția producerea excesivă a proteinei de plăci, va indica o predispoziție la ateroscleroză. O detectare precoce va autoriza un tratament mai eficient.

În plus, farmaciștii vor putea utiliza proteinele purificate pentru a găsi noi medicamente. Orice substanță care inhibă producerea proteinei de plăci este un medicament potențial!

ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

## Homo ancestor, un nou strămoș uman?

*De decenii întregi, dacă nu chiar de un secol, se tot vorbește despre strămoșul omului, despre existența lui, locul nașterii sale, despre „veriga" lipsă (vezi cazul celebru al escrocheriei din Piltdown), despre modul în care omul modern a evoluat plecînd de la Homo sapiens. Iată că, de curînd, în nordul Spaniei au fost descoperite urme fosile care pot fi, spun specialiștii, la dosarul arborelui genealogic al familiei umane. Această fosilă a fost botezată Homo ancestor. Se crede că resturile osoase descoperite au o vechime de 800000 de ani, anatomia oaselor faciale centrale ale acestui strămoș al nostru este destul de asemănătoare cu omul modern, deși partea inferioară și exterioară a craniului au trăsături primitive. Să fie vorba despre o nouă verigă lipsă sau e doar o descoperire oarecare?*

## Particule atomice contra cancerului

*Primul accelerator de particule din Europa, proiectat special pentru a fi folosit în tratarea cancerului, va fi construit în Italia. Este, evident, vorba despre o aplicație pusă la punct, recent, de o echipă de specialiști cancerologi. După teoria lor, acceleratorul va „trage" salve de protoni sau ioni de cabon care vor bombarda tumoarea din organism, tehnică mult mai eficientă decît iradierile actuale și mult mai puțin periculoasă pentru pacient. Locul acceleratorului va fi la Milano, va costa 60 milioane dolari și va putea trata cam o mie de pacienți pe an! Va deveni acest accelerator o armă în lupta contra cancerului? Sperăm să fie așa!*

## Un magnet foarte îndepărtat

*Astronomii au reușit pentru prima oară în istorie să cartografieze cîmpul magnetic al unei stele din Univers, alta decît Soarele sistemului nostru. Performanța a fost realizată de o echipă de cercetători din New Mexico, iar steaua observată de ei este cea numită TX Camelopardalis, un „soare" aflat la o distanță de 1000 de ani lumină. Cercetătorii au folosit o baterie de radiotelescoape cu ajutorul căreia au putut măsura polarizarea undelor emise de acest îndepărtat magnet. Deși rezultatele acestei cercetări au fost cele scontate, în sensul că nu a fost răsturnată nici o teorie, ele sînt considerate un triumf în lumea astronomilor.*

# Ocultism ideologic și euforiile masacrului (2)

Azi știm că atît în epoca lui Stalin, cît și după aceea, investițiile făcute de sovietici în cercetarea parapsihologică n-au fost deloc minore. Au existat în primul rînd (și poate că mai există!) două mari centre de studiu și cercetare dedicate fenomenelor paranormale - unul nu departe de Moscova, altul în Munții Urali. Aceste centre aveau un caracter ultrasecret; ele depindeau de instituții militare și pregăteau, pe lîngă multe alte scopuri, și elita de agenți ai spionajului sovietic.

Stalin racolase, încă la începutul celui de-al doilea război mondial, pe unul din cei mai puternici dotați cu capacități paranormale - pe nume Vronskii, un polonez plătit de tiran regește după ce fusese adus la Kremlin aproape cu forța! Prima demonstrație pe care i-o ceruse Stalin marelui inițiat polonez, a uluit pînă și Kremlinul: lui Vronskii i se ceruse să intre și să iasă din incinta Kremlinului fără să fie văzut sau oprit de puternicele gărzi înarmate! Testul a reușit perfect. O armată de agenți postați pretutindeni în incinta Kremlinului și prin odăi și pe culoare, nu a reușit să „vadă" intrarea și plecarea marelui inițiat! Mai trebuie adăugat că, în acel moment, Stalin însuși ordonase ca gărzile să fie duble sau triple pretutindeni la Kremlin!

***Multă vreme a rămas fără răspuns întrebarea dacă Stalin folosea sau nu subiecți umani înzestrați cu capacități paranormale. Oricum se știa încă din deceniul șase că Jim Jones era în materie un maestru! Se pare că conducerea unei mulțimi spre masacru avusese în subsidiar și o perfectă stăpînire a unor forțe hipnotice și biomagnetice, telepatice. (De aici nu trebuie să tragem concluzia, cum se mai întîmplă și azi, că însușirile extrasenzoriale sau fenomenele paranormale ar avea un sens negativ, diavolesc. Este vorba de un principiu: diavolul se folosește de orice înzestrare, de orice putere pentru a triumfa. Inclusiv de puterile paranormale!)***

tinul omenirii, Vronskii a fost foarte activ, influențînd în favoarea stăpînului său, Stalin, rezultatele discuțiilor - cu consecințele binecunoscute!

Fotografia - document de la Yalta, privită azi din perspectiva cunoștințelor din domeniul ezoteric, ne confirmă încă odată inducția telepatică asupra liderilor englez și american. Stalin se distinge prin calm și siguranță de sine, iar ceilalți doi au un aer crispat, circumspect și neliniștit. Diavolul de la Kremlin lucrase cu o performanță absolută!

În ceea ce privește pe Jim Jones, acesta a atins doar elementele obligatorii de diavolizare. Timpul l-a prins în plină desfășurare a regulilor doctrinare satanice...

## Un examen incredibil!

Rememorarea unor prestații ale antichristului Jim Jones, ivit pe pămînt american la mai puțin de un deceniu după moartea tiranului de la Kremlin sau după dispariția lui Hitler, ne duce la concluzia că în acest veac ofensiva vremelnică a satanismului a cunoscut evenimente dintre cele mai spectaculoase. A fost, se pare, o presiune disperată a forțelor malefice de a mutila istoria și implicit destinul a sute de milioane de oameni...

Revenind însă la testul efectuat din ordinul lui Stalin cu marele inițiat polonez Vronskii, voi adăuga că, după incredibila pătrundere în Kremlin și ieșirea nesesizată de puternica pază, același superdotat a primit ordinul să încaseze o mare sumă de ruble de la o instituție bancară sovietică. Suma urma să-i fie adusă personal lui Stalin - plus verificările ulterioare asupra procedeului, absolut necesare. Într-adevăr, marele inițiat a încasat o imensă sumă de bani folosindu-se de un... cec fără nici o fisură! S-a observat, cu acel prilej, că cecul prezentat de Vronskii la instituția bancară nu era altceva decît o foaie de hîrtie albă, imaculată, neavînd scrisă pe ea nici măcar o cifră!

Se înțelege că Stalin dăduse, în sfîrșit, de omul de care avea nevoie.

De aici s-a tras concluzia, mult mai tîrziu, că la Yalta, la celebra întîlnire a celor trei - Stalin, Churchill și Roosvelt, primul și-a folosit puterile paranormale într-un mod foarte eficient. Este posibil să acceptăm azi că, la acea întîlnire decisivă pentru destin, Vronskii a fost folosit de Stalin ca un fel de „cutie" care figurează în prim planul desenului. Copiii par mici - 11-12 ani. Și totuși, Joann spune că ei sînt ...căsătoriți. Și așa se intră în tragedia care i-a marcat viața: în cutia neagră, Joann îl așezase pe fiul ei cel mare, asasinat într-o noapte, la serviciu și descoperit de-abia a doua zi. De ce? Cum? Nimeni nu a putut afla vreodată. În portofelul lui, pe un petec de hîrtie, a găsit textul unui cîntec la modă - „Și cred că va începe să plouă"... Iar desenul se află, aproape în întregime, sub ploaie ! Pentru Joann povara devenise mult prea grea. Mama-soție a fost treptat înlocuită cu mama-îngrijitoare de copii. Pentru familie devenea din ce în ce mai greu de suportat grija maladivă a mamei care, clipă de clipă, se interesa de ce se întîmpla cu ei. Soțul dispăruse din preocupările sale. Cum spune Dr. Ross, în Joann nu mai exista decît mama-arhetip, menită doar să procreeze și să hrănească. Restul lumii nu mai avea nici o semnificație pentru ea.

Desenul însuși cuprinde însă, chiar fără ca Joann să realizeze acest lucru, indiciile unei posibile căi înapoi spre normalitate. Începînd chiar cu faptul că Joann plasează cutia care îi adăpostește fiul în afara familiei.

Cu răbdare, cu multă grijă, cu delicatețe, Elisabeth Kübler-Ross reușește să o facă pe Joann sa conștientizeze dorința, chiar hotărîrea ei, încă îngropate adînc în subconștient, de a reveni la viață...

* * *

Lucrurile par simple și, cu toată încărcătura de dramatism, purtătoare ale unui incontestabil mesaj de speranță.

Și totuși analiza desenelor nu trebuie tratată ca un joc. Există o serie de pericole în încercarea de a le interpreta - o sarcină foarte delicată, pentru că totul se situează la limita inconștientului, fie că este vorba despre cineva care se pregătește pentru moarte, fie că este vorba despre redarea speranței într-o nouă viață.

Un prim pericol este cel de „a găsi" în desene ceea ce știm dinainte sau bănuim că se află acolo. De aceea este recomandabil ca de abia după ce desenul a fost descifrat să se studieze viața reală a autorului desenului. Apoi, mai există și pericolul ca cel care analizează desenul să proiecteze propriul său subconștient în această analiză. Răspunderea este prea mare și de aceea cel care își asumă o asemenea sarcină trebuie să se pregătească mai întîi pe el însuși, atît din punct de vedere profesional, cît și din punct de vedere al disponibilității și participării pur personale.

Fără să uităm însă vreodată că aceste desene, precum și analiza și înțelegerea lor, pot reprezenta un pas, poate chiar unul important, spre ultima frontieră...

MIHAELA DOROBANȚU ❖

## Mijloacele de racolare ale diavolului!

Știm de la Apostolul Pavel că „diavolul poate apărea îmbrăcat în lumină". Jim Jones s-a îmbrăcat în dogma canonică religioasă. Pentru a o blasfemia curînd, el trebuia să o cunoască și să atragă de partea lui adepți. Nu întîmplător denumirile din ocultismul său ideologic sînt împrumutate din Biblie - templu, cult, preot, învățător, și așa mai departe. Însă Jones le va distruge pe toate, fără a renunța la ele, la sonoritatea lor, cel puțin.

De aici Antichristul face pasul cel mare, cînd încearcă să-și convingă simpatizanții că el este și Iisus și Dumnezeu! În această calitate plină de blasfemie, Jones le insuflă enoriașilor satanizați că este stăpînul nu doar al templului, ci și al lumii! Avem de-a face, oare, cu un sindrom psihic, cu o nebunie? Este riscant un răspuns afirmativ. Ca și Stalin, Jones era o natură perfect logică și rațională în tot ce întreprindea...

O particularitate a desemnaților Satanei - încă una din atîtea - este minimalizarea tuturor valorilor creștine pentru a le distruge sensul, apoi defăimarea și vulgarizarea credinței, pentru a înlocui virtuțile ei cu o ideologie ocultă (avînd în principal motivația sinuciderii colective drept „binefacere" pentru viitorul ideologiei diavolești). Astfel Templul din Junglă ne sugerează și după cîteva decenii imaginea unui cimitir în care mișunau morții lăsați încă în viață pentru un timp limitat! Colonia „Templul Poporului" beneficiase și de aprecieri din partea unor oameni politici americani. Ei nu văzuseră în lăcașul Satanei decît „superficialism și naivitate". Demonul îi influențase și pe ei!...

ION ȚUGUI ❖

## În vizită la FEDERAȚIA GALACTICĂ

Așa cum am arătat în episoadele precedente, Prof. Courtney Brown Ph. D. ne asigură, în cartea sa *Cosmic Voyage* apărută în 1996, că prin tehnici de clarviziune, exersate în conformitate cu un program elaborat în bună măsură pentru armata americană, poate să se transpună nu doar în puncte dinainte alese de pe Pămînt ci și în multe alte locuri, între altele pe tărîmurile de unde vin OZN-urile, și că *acolo* poate nu doar observa ci să și dialogheze cu entitățile întîlnite.

## Explorări în Cosmos extrasenzoriale

Între cei care cercetează originea OZN-urilor, există numeroase curente; între altele, unii afirmă, de pildă, că este vorba de reprezentanții unor civilizații născute pe diverse planete din Galaxie, în timp ce alții sînt convinși că fenomenul este înrudit cu supranaturalul, OZN-urile venind dintr-o lume a spiritelor și a sacrului. Într-un mod neașteptat, Courtney Brown argumentează că ambele aceste ipoteze sînt adevărate simultan.

În mai multe ședințe de clarviziune el s-a văzut transpus într-un tărîm cosmic îndepărtat, într-o clădire imensă, metalizată, în formă de turn. În interiorul clădirii vede o mulțime de ființe umanoide, cu pielea deschisă, capul chel, îmbrăcate în cămăși lungi și pelerine albe. Va înțelege că se află la *sediul Federației Galactice*. Spre surprinderea sa, C. Brown constată că nu doar vede ce anume se petrece în jur ci este văzut la rîndul lui. Făpturile îl întîmpină și îl salută, spunîndu-i că sînt bucuroși că și *noi* am sosit *în sfîrșit*. Este condus la un personaj de vază, cu o statură impunătoare și înfățișare de Buddha (la un moment dat autorul ajunge la concluzia că ar fi chiar personajul încarnat odinioară în întemeietorul religiei budiste). Acesta îi spune că pămîntenii sînt deocamdată brutali și indisciplinați; ei vor trebui să treacă prin transformări importante înainte de a putea începe călătoriile cosmice și înainte de a intra în contact nemijlocit cu reprezentanții altor civilizații. Deocamdată evoluăm supărător de încet. Dar toate aceste civilizații așteaptă răbdătoare deoarece, „în sens galactic", ele contează în viitor pe contribuția noastră (lui C. Brown afirmația i se pare neverosimilă dat fiind marea diferență între nivelurile de dezvoltare, dar acest mesaj a fost menționat de repetate ori și în alte lucrări care tratează despre presupuse întîlniri cu extratereștri).

Află că Federația Galactică este un organism care reunește foarte multe civilizații din Galaxia noastră, între care și pe cea a „cenușiilor" cei atît de frecvent menționați în rapoartele despre răpirile OZN. Dar există și civilizații care nu au dorit să intre în Federație sau care nu au fost primite. Locuitorii lumilor care țin de Federație au o conștiință mult lărgită față de cea a oamenilor, acești locuitori existînd în permanență, simultan, și în lumea fizică și în cea transcendentă. Atingerea acestei stări de către toți pămîntenii ar fi una dintre condițiile acceptării noastre ca membri. Federația nu va rezolva problemele de tranziție ale civilizației pămîntene dar ne va putea da un oarecare ajutor dacă vom ști cum să i-l cerem.

Cea mai surprinzătoare concluzie, la care Courtney Brown ajunge la sfîrșitul investigațiilor sale, este că Federația Galactică constituie *înainte de toate* o organizație *de pe celălalt tărîm*, o organizație a lumii transcendentale. El spune „Ființe fizice nu ar fi în stare să coordoneze Galaxia". Deși lumea fizică este cea a adevăratei existențe, a progreselor individuale și colective, a realizării majore, ea este o lume temporară în care spiritele petrec un timp limitat după care se întorc în sferele perene astrale.

DAN D. FARCAȘ ❖

*(Va urma)*

## Ultima frontieră

# Să trăim viața care ne-a fost dată...

***„Nu poți fi bun și înțelegător cu alții dacă nu ai încercat mai întîi cu tine însuți... Niciodată nu ne sîntem nouă înșine suficienți. Aceasta este povara pe care fiecare trebuie să o poarte: să trăim viața care ne-a fost dată să o trăim. Fiți deci buni cu sora cea mai puțin importantă din cîte aveți - cu voi înșivă".***
***(C.G.Jung, Scrisoare către Dna C., 24 septembrie 1959)***

Ne despărțim cu acest episod de Dr. Elisabeth Kübler-Ross și de studiile sale asupra desenelor, fie cele ale copiilor, fie ale adulților. Ele reflectă procese psihice, dar și somatice, permițînd, prin limbajul lor simbolic, accesul la nevoi sau dorințe prioritare, imposibil de exprimat verbal. Un limbaj care își are originile, ca și visele, în inconștient și care poate ajuta la restabilirea echilibrului și armoniei în viața pacientului. Ajutîndu-l efectiv să pornească el însuși lupta care să-i redea normalitatea și bucuria de a trăi - sau cel puțin puterea de a merge mai departe.

Cazul lui Joann, descris în încheierea mini-serialului nostru este poate printre cele mai relevante în acest sens. „Cheia" cu care Dr. Ross a deschis calea interpretării corecte a fost imaginea „familiei" - cei doi soți și copiii- sub două umbrele. Plus

# OMUL CARE POATE EXPLICA „TOTUL"

## Maeștri ai lumii oculte

***Dacă unei minți strălucite i se asociază o cultură temeinică și pluridirecțională și o imaginație imprevizibil de fecundă, atunci avem de-a face, fără dubii, cu o mare personalitate. Dar dacă acestui portret intelectual i se adaugă și calități de clarvizionar, atunci putem spune că l-am definit, extrem de succint, pe filosoful, scriitorul și pedagogul (școala Waldorf) Rudolf Steiner.***

Croat de origine și trăitor în cea mai mare parte a vieții în Elveția, Steiner (1861-1925) este remarcat în enciclopedii, în primul rînd ca fiind întemeietorul curentului și școlii filosofice numită ANTROPOSOFIE (înțelepciunea omului), opusă TEOSOFIEI (înțelepciunea divină, al cărei adept fusese în tinerețe). Adorator al lui Goethe, Steiner s-a implicat în numeroase domenii ale „științelor spiritului", încercînd să impună ideea că puterea cognitivă a omului, dublată de explorări extrasenzoriale, îl poate apropia de divinitate.

Prin clarviziunile sale - expuse cu o logică impecabilă și persuasivă, chiar și pentru inițiați ca Eduard Schuré -, Steiner ajunge să cunoască istoria spirituală a omului, din „perioade cosmice" cînd însuși Pămîntul nu se conturase ca planetă (vezi „Știința ocultă"), demonstrează relația spirit (cauză) - materie (efect), purificarea sufletelor după moarte într-un traseu astral bine conturat („Reîncarnare și karma") etc. Dar cel mai fascinant aspect al preocupărilor sale este reinterpretarea „fenomenului Iisus Christos" privit ca o desăvîrșire spirituală și ca o necesitate logică a unui lanț de inițieri mistice al spiritualității umane („Le mystère chrétien et les mystères antiques"). Plecînd de la Evanghelia după Ioan („La început era Cuvîntul"), Steiner explică învierea lui Lazăr din Betania nu ca pe o minune care să impresioneze profanii, ci ca pe un act prin care un inițiat divin folosește Logosul (Cuvîntul) pentru a elibera din moartea spirituală un alt inițiat, Lazăr.

PAUL IOAN ❖

*(Va urma)*

50 de ani de fenomen OZN

## Vreţi să vă construiţi o

# FARFURIE ZBURĂTOARE?

***În iunie 1947, deci la numai doi ani după sfîrşitul celui de-al doilea război mondial, a fost scris primul raport oficial despre existenţa a ceea ce se va numi de atunci pînă azi, OZN, adică Obiect Zburător Neidentificat. În deşertul din New Mexico se înregistra prezenţa primului OZN şi să năştea, atunci, ideea unui obiect aparţinînd civilizaţiilor extraterestre.***

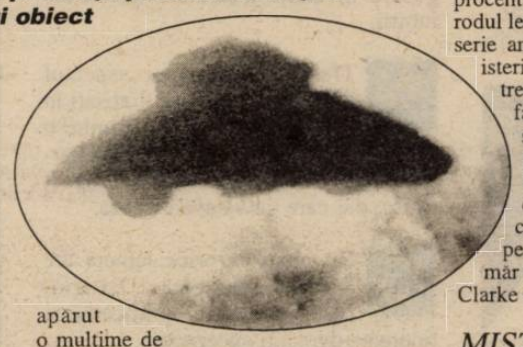

Cineva a avut ideea să le boteze aşa, ideea a prins în presă, psihoza s-a născut, ziarele întrecîndu-se în tiraje tot mai mari, să relateze tot felul de poveşti cu extratereştri care vin la bordul unor misterioase farfurii zburătoare din îndepărtatele galaxii tocmai pe Terra pentru a ne studia, contopi sau distruge după imaginaţia fiecăruia. O mulţime de depoziţii, mărturii care mai de care mai fanteziste au alimentat de-a lungul a 50 de ani această psihoză în rîndul cetăţenilor Planetei. Dacă ar fi să ne întoarcem la declaraţia omului de afaceri Keneth Arnold care a declarat că pe 24 iunie 1947 a observat nouă farfurii zburătoare, este interesant de menţionat faptul că autorităţile americane, se pare că FBI, au recunoscut că fusese vorba despre un balon militar care cerceta, în secret, experienţele nucleare sovietice. Ca să acopere existenţa balonului prăbuşit pe 2 iulie 1945 în New Mexico, s-a aruncat în faţă formula magică: obiect zburător neidentificat şi cu această etichetă lucrurile puteau merge înainte. Deşi au apărut o mulţime de cărţi de succes pe tema extratereştrilor (Timothy Good, „Ei sînt aici" - adică extratereştrii), deşi Hollywood-ul nu a scăpat ocazia de a face bani dintr-un subiect gras, vezi „Întîlnire de gradul trei" şi altele, deşi s-au înfiinţat mii de cluburi de ozenişti care stau cu ochii pe cer, nimeni, deocamdată nimeni nu a văzut un extraterestru în carne şi oase şi eu cred că este aproape imposibil să vadă aşa ceva. După zece ani de încercări secrete, timp în care oamenii văzuseră ciudate OZN-uri luminoase, oficialităţile au recunoscut că se testa un prototip al avionului invizibil „Stealth", demascarea a fost publicată acum cîţiva ani în revista „Science et Vie". Dar o minciună demascată este de multe ori greu de acceptat. În ultimii ani au proliferat şi la noi ştirile despre extratereştri, coborîţi în parcuri, pe terenuri virane sau în plin cîmp. Toate aceste poveşti sau doar în procent de 98 la sută nu par a fi decît rodul lecturilor înflăcărate, al filmelor de serie americane care ştiu să întreţină o isterie fără fond. Rămîne o singură întrebare: s-ar putea călători cu o farfurie zburătoare de pe Pămînt spre alte galaxii? Cu alte cuvinte, poate omul să construiască un mijloc de transport cu totul nou care să permită o asemenea călătorie? Într-un recent interviu, pe care vi-l prezentăm într-un număr viitor, celebrul vizionar Arthur C. Clarke crede că acest lucru este posibil.

### *MISTERUL OZN-URILOR ESTE ELUCIDAT?!*

Există cineva care crede că misterul OZN-urilor este descifrat şi că e numai o problemă de fonduri construirea unui OZN. Se numeşte Valentin Manoliu şi spune într-o broşură pe care a pus-o la dispoziţia fanilor din domeniu: „OZN-urile demonstrează că pot pune în libertate orice cantitate de energie pe care o găsesc pretutindeni în apă, aer şi în spaţiul cosmic". OZN-urile emit radiaţii electromagnetice, dar şi termice. Un corp incandescent îşi modifică, odată cu temperatura, culoarea şi, deci, frecvenţa. La 500 grade C, fierul are o culoare roşu închis, devenind, pe măsură ce temperatura creşte, roşu aprins, portocaliu-galben, apoi alb strălucitor la peste 1800 grade C. „La OZN-uri, spune Valentin Manoliu, s-au constatat aceleaşi schimbări ale culorii înaintea accelerărilor instantanee. Acestea iau naştere printr-o agitaţie termică a particulelor: electroni, atomi, ioni, molecule pe care le absorb din atmosferă, apă şi spaţiul cosmic". Există generatori cuantici care funcţionează cu mediu activ solid, lichid sau gazos, toate acestea fiind în stare să emită radiaţii electromagnetice. În viziunea lui Valentin Manoliu lucrurile arată aşa: „Astfel putem realiza un nou tip de generator cuantic care ar fi capabil să absoarbă şi să emită orice tip de radiaţii electromagnetice existente în natură. Acesta ar fi alcătuit din acceleratorul de particule, camera de accelerare, sursa de alimentare cu energie electrică a acceleratorului de particule, generatorul de curent continuu şi sursa de materie formată din particulele mediului înconjurător". Astăzi, un program spaţial costă enorm şi 80 la sută din greutatea unei nave îl reprezintă rezervoarele de combustibil. Există vreo soluţie mai atrăgătoare? Soluţia, crede Valentin Manoliu, este „găsirea unui sistem sau mecanism care să ne permită folosirea particulelor mediului în care vrem să ne deplasăm"! Simplu? Nu chiar, dar, totuşi, nu imposibil. Şi astfel, sistemul de propulsie al OZN-ului este elucidat. Poate că aşa este. Poate că tot ceea ce văd, în ultimii 10 ani, pe cerul Planetei, martorii îngroziţi sau doar fascinaţi, nu este ceea ce cred ei, adică OZN-uri venite din alte Galaxii, ci doar nişte încercări secrete ale cercetătorilor pămînteni de a găsi un vehicul spaţial care să ajungă în alte Galaxii. Adică, nitel cam pe dos...

GEORGE CUŞNARENCU ❖

# SINCERITATEA şi preţul convingerilor (IV)

***Cu puţin timp în urmă, ziarele relatau despre o nouă sinucidere colectivă, petrecută la o vilă izolată din California, a membrilor unei secte care, în virtutea credinţei lor, sperau că, abandonîndu-şi trecătorul înveliş material, vor putea astfel să facă un autostop astral, îmbarcîndu-se, în spirit, pe o navă cosmică trimisă în întîmpinarea lor şi ascunsă de ochii muritorilor de rînd în spatele cometei Hale-Bopp. Povestea din episodul de faţă urcă la începuturile unor asemenea secte şi credinţe, explicînd, pînă la un punct, evoluţia aberantă a convingerilor unor oameni situaţi, totuşi, din punct de vedere intelectual, cu mult peste medie. Forţele care intrau în joc de data aceasta, aflate sub semnul aceleiaşi <u>disonanţe cognitive</u>, sînt determinate tocmai de apartenenţa la un grup, la care participanţii au aderat în mod voluntar, grup în cadrul căruia interacţiunea membrilor întăreşte, în mod paradoxal, convingerile individuale. Astfel încît acestea ies cu atît mai întărite, cu cît evidenţele ar tinde să demonstreze contrariul.***

În anii '50 exista în America o sectă religioasă specializată şi întemeiată pe profeţii „exacte" referitoare la data sfîrşitului lumii. Ultima dată anunţată, după o serie de alte date ce se dovediseră eronate, a fost ziua de 21 decembrie 1954. Zi în care Pămîntul urma să fie distrus de un cataclism, membrii sectei fiind singurii care s-ar fi salvat, îmbarcîndu-se pe o farfurie zburătoare. Numai că, la data prevăzută pentru îmbarcare, respectiv cu cîteva zile înaintea potopului, nava salvatoare nu s-a prezentat la întîlnirea cu membrii sectei, adunaţi, cu mic, cu mare, la locul prevăzut pentru aterizare. Şefii spirituali ai sectei au explicat atunci că primiseră un mesaj „de dincolo", fiind anunţaţi că nava fusese oprită în drum din voinţa Fiinţei Supreme, pentru a pune astfel la încercare credinţa fidelilor sectei. Doar cei ce vor rezista acestei noi dezamăgiri îşi vor cîştiga, deci, dreptul de a fi salvaţi, îmbarcîndu-se pe nava ce va sosi chiar în ajunul zilei fatidice.

În ziua de 20 decembrie, nava salvatoare a lipsit din nou la întîlnire, membrii sectei petrecîndu-şi, îngroziţi şi resemnaţi, împreună, cele 24 de ore pe care le credeau a fi ultimele din viaţa lor şi a Pămîntului. Ce s-a întîmplat în ziua de 21 decembrie 1954 nu cred că mai este nevoie să vă mai spun: nu s-a întîmplat nimic. Drept care, stimaţi cititori, puteţi citi astăzi, liniştiţi, aceste rînduri. Dar ce este cu adevărat interesant este ce s-a întîmplat în continuare cu secta respectivă şi cu membrii săi. Vor fi ajuns ei la convingerea la care ar fi ajuns, în aceste condiţii, orice om normal, şi anume că au fost înşelaţi?

## PARADOX

Vor fi luat, oare, la întrebări pe şefii lor spirituali, care îi escrocaseră? Sau, măcar, vor fi revenit, pur şi simplu, la o viaţă normală şi la bunele şi verificatele credinţe religioase strămoşeşti, lăsînd grija Zilei de Apoi în seama preoţilor?

Ei bine, nimic din toate acestea nu s-a întîmplat. Ba chiar, dimpotrivă! Printr-un proces logic demn de cele mai celebre exemple de raţionament sofistic, ei au ajuns la concluzia că dovada lor de credinţă fusese atît de puternică, încît au înduplecat Fiinţa Supremă să cruţe Pămîntul. Ceea ce dreptii din Sodoma şi Gomora nu reuşiseră. Departe de a fi distrusă, credinţa lor a fost astfel puternic întărită, convingîndu-i să persevereze, într-un stil mult mai militant, pe drumul pe care şi l-au ales. Un drum care, pentru unii dintre ei, s-a sfîrşit, de curînd, în vila izolată din California...

Istoria este interesantă şi instructivă în sine. Dar pentru serialul nostru ea este mai interesantă datorită unui pariu ştiinţific, cîştigat cu brio, pe care un grup de trei cercetători specializaţi în psihologie socială, respectiv Leo Festinger, H.W. Riecken şi S. Schachter, l-a pus cu opinia publică, emiţînd cîteva predicţii privitoare la comportamentul viitor al membrilor sectei. Un pariu ale cărui date au fost enunţate încă înaintea datei, prevăzută şi anunţată cu tot tam-tam-ul de rigoare, de către membrii sectei. Pentru aceşti cercetători era previzibil că *disonanţa cognitivă* provocată de decepţia neîndeplinirii profeţiilor se va rezolva graţie unei puternice susţineri ideologice mutuale a membrilor sectei, care se vor convinge, reciproc, că sînt singurii deţinători ai monopolului adevărului. Totul, datorită unei subtile deplasări de accent în analiza faptelor, de la *ceea ce nu s-a întîmplat*, deşi era prevăzut să se întîmple, la ceea ce *s-a întîmplat*, cu siguranţă, chiar fără ştirea noastră, astfel încît cursul prevăzut al evenimentelor să fie perturbat. Analiză logică a cărei concluzie paradoxală constă în faptul că *nu s-a întîmplat nimic tocmai datorită faptului că ceva esenţial s-a întîmplat:* Fiinţa Supremă fusese convinsă de credinţa puternică a fidelilor. Proces în care rolul grupului a fost determinant. Dimpotrivă, pentru acei puţini dintre fideli care, deznădăjduiţi de absenţa la întîlnire a navei promise s-au izolat pentru a aştepta, în singurătate şi reculegere, sfîrşitul celor 24 de ore care le mai rămîneau de trăit, rezultatul a fost că şi-au pierdut credinţa. În lipsa suportului grupului, dezamăgirea fusese mai puternică, forţîndu-i să accepte realitatea.

În fine, în episodul următor (şi ultimul) vom prezenta datele ştiinţifice ale explicaţiei acestui comportament aberant şi paradoxal, mult mai frecvent întîlnit decît v-aţi putea imagina.

MARIAN GRIGORE ❖

*(Va urma)*

*Arhitectura românească la sfîrşit de mileniu*

# BUCUREŞTI
## oraşul care merită un CORBUSIER!

***Arhitectura, artă a construcţiilor, şi-a făcut simţită prezenţa pe teritoriul patriei noastre din cele mai vechi timpuri. Fiecare epocă istorică va da construcţiilor alte proporţii, din ce în ce mai armonioase.***

La sfîrşitul secolului trecut şi începutul acestui secol se cristalizează şcoala românească de arhitectură, datorită, în mare parte, marelui om de cultură, Ion Mincu (1852 - 1912). Printre operele sale pot fi amintite Casa Lahovary, Casa Monteoru, Şcoala Centrală de fete.

Eforturile sale au fost continuate de arhitectul Petre Antonescu (1873-1965), printre realizările sale numărîndu-se clădirea Primăriei Capitalei, Banca de investiţii, Palatul Admnistrativ din Craiova. În Capitală apar construcţii ca Vila Minovici, operă a arhitectului Cristofi Cerchez (1872-1956) sau „Muzeul Ţăranului român", creaţie a arhitectului Ghica Budeşti (1869-1943).

Respectînd apoi planul de sistematizare a oraşului Bucureşti, realizat în 1935 de arhitectul Duiliu Marcu, Capitala noastră începe să-şi merite tot mai mult renumele de „Micul Paris".

După bombardamentele din timpul războiului, însă, după o perioadă îndelungată de convulsii sociale, cînd Capitala, ca şi alte oraşe, încerca prin eforturile arhitecţilor şi constructorilor să renască, a urmat o perioadă de demolare haotică, distrugîndu-se simbolurile autentice ale istoriei şi spiritualităţii noastre.

*„...Demolate pentru că erau purtătoarele unei memorii condamnate..."*

În Bucureşti, pe lîngă Spitalul Brâncovenesc, Institutul Medico-legal şi alte construcţii de valoare, buldozerele au pus la pămînt 20 de biserici. Alte opt au fost translate şi ascunse privirilor. Pretextul demolărilor era, evident, sistematizarea. Aşa cum spunea însă părintele Galeriu: „Cu fiecare biserică demolată, se smulgea cîte o rădăcină grăitoare de neam şi credinţă, de nume de voievozi, de căpetenii." Este suficient să amintim printre aceste biserici, care astăzi nu mai există, Mănăstirea Cotroceni, ctitorie a lui Şerban Cantacuzino, Biserica Sfînta Vineri Herească, datînd din secolul al XIV-lea şi atestată pentru prima oară în 1645, Mănăstirea Văcăreşti, ctitorie a lui Nicolae şi Constantin Mavrocordat.

Teodor Baconsky spunea că acestea au căzut „pentru că erau purtătoarele unei memorii condamnate". În Occident se vorbea chiar despre un etnocid, cu alte cuvinte o crimă împotriva culturii naţionale.

În momentul demolării fiecărei biserici s-a încercat salvarea unor piese de mobilier sau a unor elemente de construcţie, care prin grija unor oameni de suflet au fost păstrate „pentru vremuri mai bune".

După 1990, restaurarea acestor monumente a stat în prim planul arhitecţilor, constructorilor şi istoricilor români.

Biserica Sfîntul Spiridon Vechi a fost complet reconstruită, cu toate că unele voci susţin că lăcaşul nu mai are aceeaşi valoare din punct de vedere istoric. Pentru mulţimea credincioşilor însă, biserica şi-a recăpătat locul dintotdeauna şi, dată fiind reconstrucţia unor oraşe celebre numai după fotografii, biserica este aceeaşi în conştiinţa oamenilor.

Doamna *Ariadna Zeck, istoric de artă, cercetător la Muzeul Ţăranului Român* a ţinut să spună cititorilor noştri că din 1990 pînă acum s-au construit în ţara noastră 616 biserici.

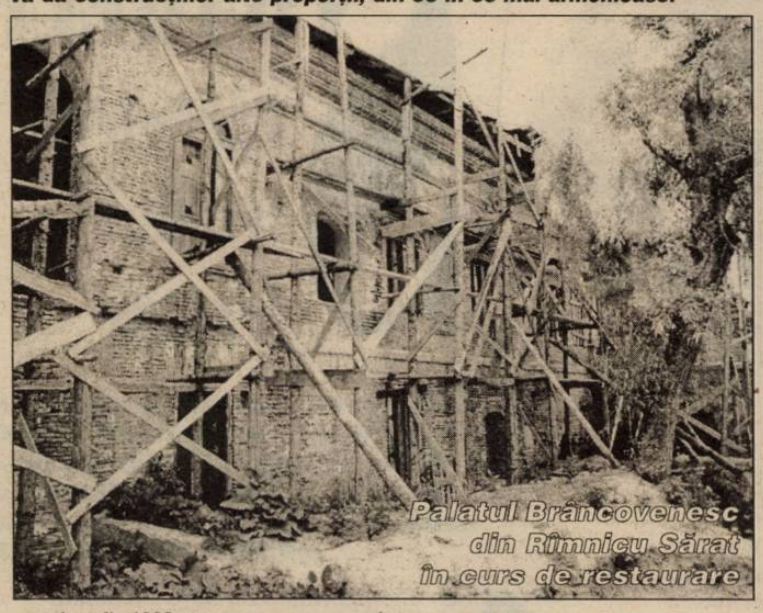

Palatul Brâncovenesc din Râmnicu Sărat în curs de restaurare

În 1991 s-a înfiinţat Uniunea Naţională a Restauratorilor avînd ca scop protecţia, conservarea şi restaurarea acestor monumente. Fondurile acesteia, prevăzute prin bugetul de stat, sînt controlate de Ministerul Culturii şi acordate celor circa 200 de monumente aflate în diverse faze de intervenţie.

*Din 1990 pînă acum s-au înălţat 616 noi biserici*

Domnul arhitect *Vasile Polizu, preşedintele acestei Uniuni* ne-a vorbit despre un plan vast de restaurare a monumentelor din întreaga ţară. Este vorba de lucrări la Istria, nordul Moldovei, castelele din Transilvania, casa Cartianu. Este o acţiune la care iau parte, pe lîngă arhitecţi, pictori restauratori, ingineri constructori şi chimişti. Multe dintre monumente au probleme serioase de structură, aşa cum este mănăstirea Arbore, dar se speră că vor putea fi rezolvate.

Domnia sa a subliniat însă necesitatea Legii Monumentelor Istorice, deoarece problemele sînt diverse şi instituţiile abilitate nu sînt întotdeauna corect structurate pentru a le face faţă. Aceste probleme au fost dezvăluite şi în simpozionul „Şcoala românească de restaurare. Tradiţie şi actualitate," urmat de masa rotundă pe aceeaşi temă din 20-21 iunie, unde s-a pus cu precădere problema construcţiilor de lemn.

Domnul arhitect Virgil Polizu a ţinut să menţioneze efortul arhitecţilor, care, după două decenii în care s-a făcut puţin şi dezorganizat, se străduiesc acum să înscrie aceste monumente în circuitul European.

În ceea ce priveşte *noul* în arhitectura română, *domnul lector universitar arhitect Florin Machedon, de la catedra de urbanism*, a ţinut să amintească de studiile de amplasări şi remodelări, de studiile de altimetrie pentru a se vedea unde se pot construi clădiri înalte, dacă se pot construi, strategii de înălţime a oraşului.

Domnia sa ne-a vorbit de asemenea de planurile de dezvoltare a părţii de nord a Capitalei şi încercarea de a face un regulament pentru marginile lacurilor. S-au făcut tot felul de documentări pentru remodelări de zone cum ar fi zona Lipscanilor sau restaurarea zonei din jurul Băncii Naţionale.

Există o dorinţă de europenizare a oraşului şi toate acestea sînt studii ajutătoare pentru Planul General al Oraşului care se face la Centrul de Proiectare Urbană aparţinînd de Primăria Capitalei.

În curînd va avea loc un concurs pentru organizarea spaţiului din Piaţa Palatului.

Domnul *Adrian Albu*, arhitect-şef adjunct al Capitalei ne-a spus că s-a iniţiat premierea unor astfel de concursuri de către primărie şi că acesta este unul dintre ele. Domnia sa a adăugat că studiile de urbanism efectuate la Primăria Capitalei deschid un cîmp larg. Au fost elaborate astfel nişte reglementări privind planul urbanistic pentru sectorul 6 care îmbracă toate categoriile de construcţii. Altele privesc toată zona Gării de Nord, cuprind şi Gara Basarab, integrarea sistemului de la suprafaţă şi metroul, acesta dezlegînd cam o treime din sectorul 1. Acestea constituie premisa unui concurs internaţional avînd ca obiectiv piaţa Gării şi amenajarea acesteia.

Colectivul de ahitectură al Comisiei Tehnice de Urbanism şi Amenajarea Teritoriului, colectiv din care fac parte, *Prof. arhitect Stănescu*, arhitect *Adrian Bold*, arhitect *Octavian Dumitrescu* şi alţii a avizat de asemenea printre alte numeroase proiecte Complexul Universitar şi Cultural „România de mîine", Bd. Tineretului, Calea Văcăreşti, „Centrul Olimpic Bucureşti", zona Parcul Tineretului, Parcul de distracţii, zona Pantelimon, Sala sporturilor şi amenajarea sport-loisir, Bd. Lacul Tei, Parcul Tei.

Poate că, în ciuda lipsei de fonduri, acuzată de toţi cei cu care am stat de vorbă, prin eforturile arhitecţilor noştri, Bucureştiul va redeveni „Micul Paris" iar străvechile monumente îşi vor recăpăta strălucirea de odinioară.

IRINA STOICA ❖

## Gastronomice

**Iată, două rețete de sezon:**

Pentru ***CREMA DE FRAGI*** sînt necesare: 500 g fragi, 2 linguri de zahăr pudră, 3/8 l vin alb, 2 linguri zahăr, 6 foi de gelatină, frișcă.

Se țin fragii o oră împreună cu zahărul pudră. Se fierbe vinul în care se dizolvă gelatina înmuiată în apă rece.

Se adaugă și celelalte 2 linguri de zahăr. Se pun fragii în pahare, se toarnă vinul rece deasupra și se garnisește cu frișcă.

Pentru ***ȘARLOTĂ DE FRUCTE*** sînt necesare: 4 gălbenușuri, 4 linguri zahăr, 1/4 l lapte, 1 pahar zeamă de fructe, 250 g frișcă, 4-5 foi gelatină.

Se freacă gălbenușurile cu zahărul și apoi cu laptele și zeama de fructe. Se pun pe foc, se bat fără întrerupere pînă se îngroașă. Cînd s-a răcorit, se adaugă gelatina dizolvată în puțină apă caldă. Cînd s-a răcit, se încorporează și frișca.

## Reflecții psihologice

# În atenție, ARMONIA cuplului

Armonia cuplului, aflată constant în atenția psihologilor, poate fi păstrată dacă nu ignorați concluziile studiilor elaborate.

Se apreciază că iubirea este în pericol dacă nu știți sau nu vreți să faceți... concesii. Nu uitați prea ușor că dacă confortul dv. psihologic este maxim cînd vă știți ocrotită de alesul inimii, la rîndul său ar fi extrem de încîntat dacă v-ați arăta interesată de preocupările sale, de ceea ce îl pasionează în mod deosebit.

Oricum, micile concesii fac parte din „rețeta fericirii", ne atenționează psihologii. Nu ar fi rău să vă amintiți acest lucru atunci cînd, avînd mult de lucru, în acest week-end nu vă poate oferi un program special. Nu îl considerați egoist, pentru că greșiți. Iată și cîteva „pilule" recomandate de psihologi femeilor căsătorite, preocupate de menținerea iubirii:

- Un dialog captivant, strălucitor, elevat, purtat cu ființa iubită nu poate decît să demonstreze că el nu a greșit cînd v-a ales drept parteneră. Pentru aceasta însă, informați-vă despre noile apariții editoriale, citiți, ascultați muzică, vizionați spectacole...
- Evitați subiectele deprimante, degajați în jurul dv. optimism și soțul dv. va fi convins că are alături o femeie adorabilă, îndrăgostită, învăluită în eternele mistere ale iubirii.
- Treceți cu vederea aspectul mai „ofilit" pe care îl afișați în cîte o zi nefastă. Ați comite o gravă eroare dacă ați atrage atenția partenerului dv. asupra acestui aspect firesc, dar care nu vă avantajează.
- Nu uitați că orice femeie are farmecul său, oricînd. Exteriorizați-l, cultivați optimismul și tinerețea dv. va fi cuceritoare.

*Nu numai o mare durere îți poate tulbura o fericire, ci și o altă fericire.*
*(Lucian Blaga)*

## Un caz pe adăpostul

**Pentru dumneavoastră, doamnă**

„Mă numesc F.D., din Pașcani, în vîrstă de 52 de ani. Diagnosticul grav, stabilit de medici, acela de neoplasm bronhopulmonar cu determinări secundare osoase m-a făcut să caut și alte soluții de tratament. În acel fel am optat pentru tratamentul bioenergetic, apelînd la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacități extrasenzoriale de categorie internațională. Pot spune că a fost o decizie binefăcătoare pentru că după prima serie de tratament bioenergetic starea generală a sănătății s-a îmbunătățit. Mă simt mai bine, iar durerile osoase au diminuat mult. Prima serie am efectuat-o în luna mai, iar zilele acestea am început o a doua serie de tratament bioenergetic telepatic..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

10% REDUCERE adică 10000 lei

**TALONUL NR. 26**

Numele și prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 iulie 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

## Pledoarie pentru...

# Imagine

***Propria imagine afișată de ziaristele ce dețin rubricile despre frumusețe ale unor reviste celebre pentru femei, precum „Vogue", „Elle" sau „Marie Claire" nu le poate fi indiferentă. Astfel, se explică faptul că pentru ele propriile probleme legate de siluetă sînt mereu de actualitate. Cum reușesc să le rezolve, de ce regimuri miraculoase uzează sînt cîteva dintre întrebările la care au răspuns cu sinceritate.***

***„În permanență sînt atentă la silueta mea,*** mărturisește Daniela Bott. Fiind mediteraneeană, îmi este frică de grăsimea ce se depune în partea inferioară a trupului. În clipa în care îmi sînt fustele puțin mai strîmte, reduc la jumătate rația alimentară. O singură felie de pîine la micul dejun, pește fiert sau fript la prînz, fără nimic altceva. Și aceasta, timp de trei zile. Apoi, am un regim pe care l-am «verificat» și cu care într-un week-end slăbesc un kilogram și jumătate. Regimul îl repet la 2-3 luni. De altfel, este foarte simplu: dimineața mănînc iaurt, o jumătate de grapefruit și îmi beau ceaiul. La prînz și seara mănînc un ou cu brînză de vaci. În restul zilei beau multă apă minerală. În loc de dulciuri, «devorez» un măr, de regulă seara pe la ora 22. Este regimul care mă menține în formă".

***„Eu am început să combat îngrășatul de la vîrsta de... 15 ani,*** mărturisește Therese Hamel. Dacă simt că am luat în greutate, dimineața beau o citronadă. Aceasta are un efect bun asupra ficatului. Apoi, seara sînt mai atentă la meniu: mă rezum la o supă de legume, fără pîine și la o bucată de brînză, pentru a nu rămîne cu senzația de foame. Nu agreez ideea unui regim neîntrerupt, în schimb am renunțat la dulciuri. Dar, pentru buna mea dispoziție nu renunț la un pahar de vin...".

***„În fond, o cupă de șampanie nu reprezintă decît... 80 de calorii*** explică Jacqueline Le Nedic. În schimb, pentru a-mi păstra silueta respect trei principii: nu sînt adepta dulciurilor, nu «ronțăi» nimic între mese, în schimb dimineața micul dejun este copios. Prînzul este consistent, dar ușor, iar seara m-am obișnuit să nu-mi fie foame". Mărturisește că unul din principiile sale de viață este acela de a nu-și stăvili poftele. Preferă bucătăria vietnameză sau chinezească, cu puțin orez fiert și mult ceai. Dacă trebuie să slăbească 2 kg nu o poate face decît în două luni, mîncînd mai ales legume și bînd multă apă minerală.

# SOARELE, agresorul tenului frumos

***Vara, anotimpul temperaturilor ridicate, al soarelui fierbinte, pielea noastră este agresionată excesiv, fapt ce o fragilizează. Din acest motiv se impun îngrijiri atente, capabile să contracareze efectul Soarelui. Echilibrul epidermei, spun specialiștii, este perturbat de căldura și soarele verii. Un remediu, capabil să vă asigure păstrarea unui ten catifelat, fără riduri, ar fi măștile verii.***

- La o temperatură de 30ºC epiderma transpiră repede și se deshidratează puternic, fapt ce impune aplicarea unei măști hidratante. Supradozate în agenți hidratanți, texturile gel apoase sînt de preferat emulsiilor grase.
- Este o gravă eroare să credeți că pielea bronzată rezistă mai ușor la căldură. O mască decongestionantă, care scade temperatura cutanată și revigorează celulele, este excelentă. Cîteva feliuțe de castravete „plimbate" pe obraz îl pot hidrata bine. O caisă, o piersică sau o bucată de pepene galben pot avea același efect.
- În timpul verii razele ultraviolete nu încetează să acționeze asupra frumuseții și tinereții pielii, perturbînd capacitatea naturală de apărare. Pielea își pierde fermitatea, fapt ce impune folosirea cu regularitate a unei creme active.
- Părul este supus în egală măsură agresiunii razelor ultraviolete. Orice tip de păr este fragilizat și deshidratat de Soarele fierbinete al verii. Ultravioletele provoacă formarea radicalilor liberi în interiorul firului capilar, fapt care conduce la alterarea rapidă a structurii celulare. Efectul Soarelui, conjugat cu cel al vîntului și nisipului pot genera căderea părului. Este motivul pentru care cercetătorii în cosmetică au avut grijă să pregătească remediile necesare: spray-uri de protecție solară, geluri concentrate, uleiuri. Acestea formează un filtru care neutralizează impactul razelor luminoase, stimulînd și melanina.

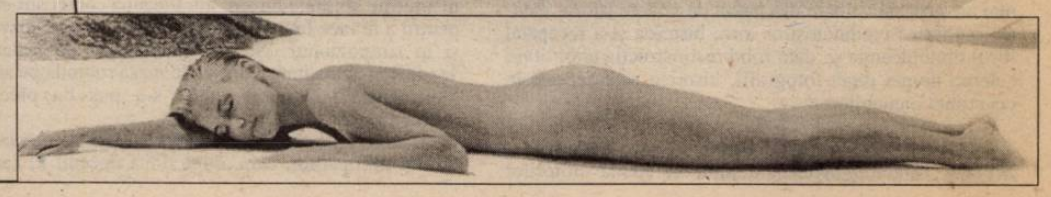

DOSARELE

# ALZHEIMER

## maladia care ucide intelectul...

### O ştire de senzaţie - premieră mondială

În prezent, se ştie că atunci cînd apar primele simptome ale maladiei Alzheimer (tulburări de memorie, de vorbire etc.), 10% din neuronii creierului sînt deja distruşi. De aceea, deosebit de importantă este depistarea precoce a bolii. Iată de ce declaraţia unui grup de cercetători canadieni şi japonezi, condus de profesorul Wilfred A. Jefferie de la Universitatea din Vancouver, a bulversat lumea ştiinţifică: *„Noi deţinem mijlocul de predicţie asupra declanşării maladiei Alzheimer cu doi ani înainte de apariţia primelor simptome".*

Dacă această afirmaţie va fi confirmată (mai ales că numeroase echipe de oameni de ştiinţă din lumea întreagă şi-au propus s-o verifice), lupta contra maladiei Alzheimer va înregistra, cu adevărat, un progres uriaş. Dar ceea ce este uimitor ca noutate - după cum susţine profesorul Jefferie - se referă la faptul că *markerul* (semnul precoce de depistare a bolii) *nu se află la nivelul creierului, ci este un marker „periferic".* Adică, depistarea lui se poate face în urma analizei unei prize de sînge prelevate de la persoana bolnavă; această analiză a sîngelui poate evidenţia o concentraţie anormal de mare a proteinei $p^{97}$, implicată în mod normal în transplantul fierului în organism. „Detaliul" privind depistarea markerului este extraordinar de important deoarece pînă acum doar examenul post-mortem al creierului bolnavului permitea diagnosticarea cu certitudine a bolii. Altfel, diagnosticarea bolii în cazul unui pacient în viaţă admite formularea: „probabil" sau „posibil" afectat de maladia Alzheimer.

### În ce constă de fapt maladia Alzheimer?

În instalarea progresivă a două categorii de leziuni în cortexul cerebral, consecinţa fiind deteriorarea performanţelor intelectuale. Primul tip de leziuni este datorat plăcilor senile (PS) - nişte depozite de proteină amiloid-beta, anormal situate între neuroni. Aceste depozite se fixează în hăţişul axonilor (prelungirilor) neuronilor. Neuronii care intră în procesul de degenerare se umplu de filamente patologice şi ulterior mor, mai întîi cu milioanele, apoi cu miliardele. Din acest moment se instalează al doilea tip de leziuni (degenerescenţa neurofibrilară - DNF).

Aceste două stadii fiziologice ale bolii sînt cunoscute şi descrise de cercetători. Potrivit celor mai multor ipoteze, în general acceptate, o dată declanşat procesul de degenerescenţă neurofibrilară intervin şi perturbările funcţiilor neuronale şi, implicit, apar primele semne clinice ale bolii. Dar, din nefericire, cînd primele semne clinice ale bolii se manifestă, 10% din neuronii creierului (între 5 şi 10 miliarde de neuroni) sînt deja morţi.

Leziunile care afectează hipocampul provoacă tulburările de memorie, cele ale regiunii temporale externe produc tulburări de vorbire, iar leziunile ce atacă regiunea parietală declanşează tulburări de gestică (apraxie). În sfîrşit, leziunile regiunii occipitale perturbă funcţiile de recunoaştere şi identificare a obiectelor şi persoanelor (agnozie). Bolnavul ajunge să nu mai recunoască nici măcar propria lui figură reflectată în oglindă, iar tulburările de orientare sînt atît de pregnante încît bolnavul se poate rătăci pe propria lui stradă şi chiar în propriul apartament. Boala, ca evoluţie, se poate desfăşura pe o perioadă de trei pînă la 20 de ani.

### Alzheimer - „Forma familială", „Forma spontană"

Studiile de specialitate i-au determinat pe cercetători să clarifice maladia şi în funcţie de incidenţa ei;se vorbeşte aşadar despre „forma familială" care afectează între 4 şi 5% dintre bolnavi, şi despre „forma sporadică". Patologia familială este de natură genetică. Apariţia ei este fie precoce (bolnavul poate să aibă sub 28 de ani), fie tardiv (majoritatea pacienţilor au peste 50 de ani). Evoluţia „formei familiale" a bolii este foarte rapidă: în trei ani, bolnavul ajunge în ultima fază. În 1991, cercetătorul John Hardy de la Clinica Mayo (Jacksonville - Florida) a decelat nişte anomalii în gena responsabilă de producerea unei peptide (APP) care eliberează proteina amiloid (component esenţial al plăcilor senile). În 1995, continuînd cercetările de pionierat ale unor specialişti din Toronto - Canada, un grup de cercetători americani, condus de prof. Rudolph Tanzi din Massachusetts, a descoperit alte două gene cu anomalii; ele codifică două proteine care, la rîndul lor, intervin în producţia de amiloid-beta care... intră în compoziţia plăcilor senile.

În ceea ce priveşte forma sporadică a bolii, cercetătorii nu au observat nici o mutaţie la nivelul genelor pacienţilor, deşi boala se manifestă prin semne clinice identice.

Legat de sexul pacienţilor, s-a constatat că femeile sînt defavorizate: la vîrste egale, numărul femeilor atinse de maladia Alzheimer este de două ori mai mare decît numărul bărbaţilor. O altă constatare interesantă se referă la legătura posibilă dintre nicotină şi apariţia acestei boli. Se pare că nicotina are o influenţă benefică asupra memoriei, aşa că riscul fumătorilor de a face boala este inferior cu 20% faţă de cel al nefumătorilor.

## Spaima nr.1 a vîrstei a treia

***Această spaimă este reprezentată de o demenţă presenilă, cunoscută sub numele de boala lui Alzheimer şi aceasta pentru că primul caz de acest fel a fost descris la începutul acestui secol, mai precis în 1906, de către medicul german Alois Alzheimer. Maladia se caracterizează prin instalarea rapidă a unui tablou clinic constînd în demenţă însoţită de dezorientare temporo-spaţială şi de sindromul afazo-agnozo-apraxic (sindromul A.A.A.).***

### Există speranţe pentru vindecarea maladiei?

Cercetătorii răspund afirmativ şi privesc în viitor chiar cu optimism avînd în vedere că, deşi boala Alzheimer se cunoaşte numai de 20 de ani, în acest răstimp s-au făcut progrese remarcabile în privinţa descifrării ei. Deocamdată, cu ajutorul testelor de memorie, maladia se poate diagnostica în 80% din cazuri, se poate stabili un profil specific formelor ei de manifestare, se poate identifica stadiul şi, în funcţie de acesta, se poate prescrie un tratament menit să-i încetinească evoluţia.

### DICŢIONAR DE TERMENI

***AFAZIE:** acea tulburare a activităţii nervoase superioare constînd din pierderea mai mult sau mai puţin completă a posibilităţii de exprimare şi de înţelegere a limbajului vorbit sau scris.*

***AGNOZIE:** pierderea capacităţii de a recunoaşte obiectele, persoanele şi imaginile după calităţile lor senzoriale, deşi funcţiile senzoriale elementare sînt păstrate.*

***APRAXIE:** pierderea posibilităţii de exprimare gestuală şi de efectuare a mişcărilor sau acţiunilor adecvate unui scop, în lipsa unor tulburări motorii elementare.*

### Riscul de a face Alzheimer

În Franţa, unde 5% din populaţia de peste 65 de ani este victima maladiei Alzheimer, se întreprind numeroase studii care au ca subiect această boală. Foarte interesante sînt concluziile cercetătorilor efectuate de către Jean François Dartigues, reputat epidemiolog, care ţine sub observaţie de peste 4 ani un lot experimental alcătuit din 4000 de persoane de peste 65 de ani, considerate ca fiind afectate de boala Alzheimer. Acest studiu, cunoscut sub denumirea „Ancheta Plaquid" a demonstrat deocamdată faptul că în numai 60% din cazuri starea de demenţă senilă se datorează bolii Alzheimer; în 25% din cazuri, maladia se datorează unei demenţe de tip vascular, iar restul, bolii Parkinson sau altor entităţi patologice mai rare. Concluzia cea mai frapantă a „Anchetei Plaquid" ţine însă de faptul că: *„Există o relaţie certă* - după cum subliniază profesorul J. Fr. Dartigues - *între nivelul de educaţie şi de şcolarizare şi riscul de a face boala Alzheimer."* În studiul menţionat, s-a demonstrat că persoanele de peste 65 de ani, care nu au urmat nici un fel de studii, prezintă un risc de şapte ori mai mare de a face o îmbătrînire precoce şi semnificativă a creierului, realitate ce caracterizează boala Alzheimer.

Acelaşi studiu mai demonstrează că la nivel de studii egal, persoanele care nu au făcut eforturi intelectuale pentru a se plasa mai sus în ierarhia socială prezintă de asemenea un risc mai crescut de a face această boală. Tot „Ancheta Plaquid" mai demonstrează că procentul acelora care au contractat boala Alzheimer este de 5,4% printre persoanele analfabete, de 1,7% printre acelea care au făcut doar studii elementare şi de doar 0,4% printre cele care au urmat studii liceale. Acelaşi studiu mai evidenţiază relaţii certe şi între profesia exercitată şi riscul de a contracta dacă nu boala, cel puţin o deteriorare semnificativă a inteligenţei şi memoriei.

Pentru noi, apare însă firească întrebarea: Cazurile Voltaire, Kant, Einstein etc., despre care se spune că au fost şi ei victime ale acestei maladii, se mai pot explica avîndu-se în vedere constatările studiului amintit?

Dr. ARCADIE PERCEK ❖

### CERCETĂTORII au ajuns la concluzia că

- *Boala Alzheimer nu este un rezultat normal, aşa cum s-a crezut mult timp, al procesului de îmbătrînire.*
- *Maladia nu este o consecinţă normală a procesului de ateroscleroză, proces care, după cum se ştie, secondează de regulă procesul de îmbătrînire.*
- *Nu s-a demonstrat pînă în prezent transmiterea ereditară a bolii, deşi se ştie că există familii în care incidenţa acestei maladii este crescută.*
- *Boala Alzheimer nu este consecinţa irigării sau oxigenării deficitare a creierului, cum de asemenea s-a crezut multă vreme.*
- *Această boală nu este însă străină de pierderea unei cote mult mai mari de neuroni faţă de ceea ce se întîmplă în mod normal.*
- *Din nefericire, boala Alzheimer este încă o boală incurabilă, cu sfîrşit fatal, la care se ajunge prin degradarea continuă şi implacabilă a fiinţei umane.*
- *Tot din nefericire, nu sîntem încă în posesia unei metodologii de prevenire a bolii (ci, eventual, doar de încetinire a evoluţiei ei) şi nici de vindecare.*

Pagină realizată de AURORA POPESCU ❖

### O ştire de ultimă oră

***Nice (Franţa), 15 iunie a.c. (A.F.P.) - Specialiştii în tratament hormonal de substituţie în menopauză, reuniţi într-un congres la Nice, pe teme de ginecologie, au anunţat că administrarea de estrogeni, de obicei prescrişi pentru diminuarea efectelor secundare induse de menopauză, se dovedeşte a fi, totodată, cel mai eficient tratament în maladia Alzheimer, maladie care, potrivit aprecierii dr. Rosenbaum, se situează pe locul doi în Franţa, după bolile cardiovasculare, din punct de vedere al incidenţei. De asemenea, dr. Rosenbaum a subliniat faptul că, în Statele Unite, prevenirea şi tratarea bolilor cardio-vasculare costă 112 miliarde de dolari, iar boala Alzheimer 90 de miliarde. Concluzia dr. Rosenbaum? Femeilor aflate la vîrsta menopauzei şi care prezintă semne ale instalării maladiei Alzheimer ar trebui să li se prescrie sistematic estrogeni care au un rol important în diminuarea posibilităţilor de apariţie a osteoporozei, maladiilor cardiovasculare şi, mai nou şi neaşteptat, a bolii Alzheimer.***

## Vechi lănci

Descoperirea a trei lănci de lemn, tăiate în urmă cu 400000 de ani din trunchiuri de molid, dovedeşte că Homo erectus vîna animale mari. Acestea arată ca o suliţă actuală, fiecare lance are un diametru maximal pe o treime din lungime, pornind de la vîrf, şi se subţiază către capăt. În afară de aceasta, vînătorii cunoşteau bine materialul: vîrful a fost tăiat în partea cea mai dură a lemnului, la baza trunchiului.

## Ecran în braille

Un nou ecran pus la punct de societatea Texas Instruments, va permite nevăzătorilor să citească în braille pe un ecran de ordinator. Puţin costisitor, ecranul e constituit dintr-o reţea de cavităţi umplute cu un gel şi e acoperit cu un film din elastomer. Atunci cînd se aplică o tensiune la bornele fiecărei cavităţi, gelul se umflă şi întinde filmul care formează o mică ridicătură perceptibilă la atins.

## Beton contra zăpezii

Specialiştii de la Institutul de Cercetări din Toronto, au pus la punct un beton rezistent şi cu un cost redus. Obţinut prin injectarea de materiale bune conducătoare de căldură şi de electricitate în amestec, acest beton permite difuzarea uniformă a căldurii într-o casă sau, dacă e utilizat pentru drumuri, permite evitarea înzăpezirii acestora. O dală test, legată la o sursă de electricitate, a fost supusă unei ierni canadiene riguroase: ea n-a fost acoperită nici de zăpadă, nici de chiciură!

## Amprente digitale... digitalizate

Cercetătorii au pus la punct un sistem de captatori suficient de mici pentru a înregistra variaţiile presiunii datorate amprentelor digitale. Un astfel de dispozitiv, în care impulsurile sînt transformate în impulsuri numerice, este utilizabil ca mijloc de identificare a individului.

*Nimeni nu le poate prezice*

# CUTREMURELE II lovesc fără milă

***Într-un număr trecut, am insistat asupra celor mai devastatoare cutremure care s-au abătut asupra Terrei, amintind faptul că anul 1976 a fost cel mai sumbru an din istoria Planetei. Dar să ne întoarcem la noi...***

Dacă despre cutremurul din noiembrie 1940 nu pot spune multe lucruri pentru simplul fapt că m-am născut la ceva mai bine de un deceniu după declanşarea lui, nu acelaşi lucru pot spune şi despre cutremurul din 4 martie 1977, care, cel puţin pentru mine, a fost cel mai dramatic moment pe care l-am trăit pînă la această vîrstă. S-au prăbuşit atunci, numai în Bucureşti, o mulţime de clădiri impozante. Deşi s-a scris, atunci, în presa centrală, *Scînteia* şi *Romînia liberă*, că blocurile vechi prăbuşite au fost construite de regimul burghezo-moşieresc (!), ideea a fost abandonată repede şi astăzi este limpede că toate clădirile care s-au prăbuşit pe data de 4 martie 1977 s-au prăbuşit din pricina modificărilor făcute la parterul acestor clădiri, practic e vorba despre tăierea stîlpilor de rezistenţă. Au murit cu acea ocazie 1541 de oameni, dar cu siguranţă că numărul victimelor ar fi fost mult mai mic fără aceste modificări ale structurilor de rezistenţă, în ciuda faptului că magnitudinea seismului a fost de 7,2 ( după alte înregistrări chiar 7,5) pe scara Richter. Atunci am auzit pentru prima oară această întrebare care s-a transformat într-o obsesie: Cînd ar putea avea loc în România un cutremur cu o magnitudine asemănătoare? Atunci, chiar în noaptea acelei zile, specialiştii americani au prognozat o replică la fel de dură într-un interval de 24 de ore. Specialişti români în tectonica plăcilor, analizînd datele cunoscute de-a lungul timpului au infirmat această posibilitate şi realitatea imediată le-a dat dreptate. În zilele următoare lui 4 martie, ei au spus că un cutremur cu magnitudine peste 7 nu va avea loc prea curînd. Argumentul lor era că, în urma cercetărilor făcute asupra seismelor din spaţiul românesc, cu epicentrul în Vrancea, la o adîncime de peste 120 kilometri, asemenea seisme se produc o dată la 35-37 de ani. Fusese unul în 1903, următorul în 1940, atunci, în 1977, proximul nu avea să vină mai devreme de 2012-2014.

Argumentele erau convingătoare. Dar ne-am liniştit? O vreme, da. Numai că un alt cutremur puternic, cu magnitudinea de 6,5-6,7, avea să se producă în 1986, pe 31 august. Fără victime, fără blocuri prăbuşite, doar cu pagube materiale reduse, fără replică după 24 de ore şi tot cu epicentrul în regiunea Vrancea. Cum rămîne, atunci, cu frecvenţa de 35-37 ani? Specialiştii n-au mai răspuns. Nu ne-am tras bine sufletul şi în 1990, pe 31 mai, un nou cutremur loveşte Bucureştiul, în miezul zilei. Tot 6,5 pe scara Richter, tot fără victime, fără clădiri prăbuşite, dar... de data asta cu o replică puternică chiar în noaptea care a urmat. Aceeaşi întrebare: Rămîne valabilă perioada de 35-37 de ani? Ultimele două cutremure au sfidat această prezicere. A fost, în acest caz vreo legătură între cutremurele din România şi alte cutremure din lume? Au fost ele declanşate de cutremure declanşate în zone apropiate zonei noastre? Şi dacă da, în ce fel există o legătură între ele? Iată ce am descoperit analizînd lista celor mai puternice cutremure în ultimii cincizeci de ani în lume: *Că un seism devastator a lovit ţara noastră, mereu la un an după ce seisme similare au zguduit...Turcia.* În anul 1939, pe 26 decembrie Turcia a fost zguduită de un seism cu magnitudinea 7,9, la Erzincan, care a făcut 30.000 de victime. După nici un an, în noiembrie 1940, vine rîndul României! Pe data de 24 noiembrie 1976, un cutremur de 7,9 pe scara Richter loveşte din nou Turcia, alţi 4000 de morţi. Nu trec patru luni şi ţara noastră este zguduită de cutremurul din 4 martie, ultimul mare cutremur din România. În 1992, pe 13 martie estul Turciei este scuturat de un seism de mai mică intensitate, doar 6,1 pe scara Richter, care n-are urmări pe teritoriul nostru. Fără să încerc să emit o predicţie, în fond au existat atîţia specialişti sau farsori care au declarat că pot prezice cu exactitate declanşarea unor seime majore, iar realitatea i-a infirmat de fiecare dată, doar din studiul statisticilor reiese că un puternic cutremur în România, cu o magnitudine de peste 7 grade, ar putea să fie urmarea unui puternic cutremur în Turcia, cu o magnitudine de peste 7,5, într-un interval de maximul şase luni. Există, oare, o legătură reală între aceste zone seismice? Rămîne de văzut.

GEORGE CUŞNARENCU ❖

### ESTE TURCIA VINOVATĂ DE SEISMELE DIN ROMÂNIA?

IPOTEZE

# SFINXUL mai bătrîn decît piramidele!

Ca şi piramida lui Keops, Sfinxul, devenit una din emblemele Egiptului, pare a nu-şi fi dezvăluit încă toate secretele. Pînă de curînd, nimeni nu-i punea, spre exemplu, la îndoială vechimea, egiptologii fiind, în unanimitate, de acord că datează din perioada lui Kefren (căruia, de altfel, i-ar fi „împrumutat" trăsăturile). Kefren este faraonul care a domnit cam cu 2520 de ani înainte de Christos, fiind acelaşi cu cel ce şi-a clădit loc de veşnică odihnă în cea de-a doua (ca mărime) piramidă, după aceea a lui Keops, ce figura printre cele şapte minuni ale lumii antice.

Numai că adevărul nu se supune regulilor democratice, nu ţine seama de unanimitate şi, cu atît mai puţin, de majoritate. Este suficient un singur Toma Necredinciosul, decis să pună la îndoială şi să verifice, pe cont propriu, orice adevăr unanim acceptat, mergînd pînă în pînzele albe sau pînă la proba contrarie. O atitudine care în viaţa de fiecare zi transformă omul într-un cîrcotaş ocolit de ceilalţi; dar în ştiinţă este, adesea, cea mai fertilă cale spre adevăruri revoluţionare capabile să schimbe înţelesul realităţii... de ieri, de azi sau de mîine! Sistemul heliocentric, teoria relativităţii, geometriile neeuclidiene ş.a.m.d. sînt tot atîtea exemple în acest sens.

Fără a avea pretenţia de a revoluţiona egiptologia, cercetătorul american Robert M. Schoch a avut curiozitatea să studieze vechimea urmelor de eroziune ce brăzdează celebrul monument şi a constatat cu surprindere o severă discrepanţă, din acest punct de vedere, între capul şi corpul statuii. *Corpul era mai vechi!* Drept care a lansat, la o reuniune cu tematică geologică, organizată la San Diego de Geological Society Of America, ipoteza că Sfinxul are o vechime mult mai mare, datînd, după toate probabilităţile, dintr-o perioadă cuprinsă între 7000 şi 5000 î.Ch. Ipoteza a fost ascultată politicos de geologi, fiind însă întîmpinată cu vădită iritare de către egiptologi. Normal, întrucît niciodată zguduirea unei idei statornicite nu este primită cu entuziasm. Cel mult, cu condescendenţă.

Aşadar, grosso modo, Sfinxul egiptean ar avea aceeaşi origine, naturală, ca Sfinxul din Bucegi, fiind rodul capriciilor naturii?! Se pare că da! Forma sa bizară, evocînd un leu cu bust de om, stîrnise, probabil, de timpuriu imaginaţia populaţiilor neolitice, primitive, care s-au mulţumit, cel mult, să-i accentueze trăsăturile prin intervenţii minore. Rămînînd astfel pînă la domnia lui Kefren, care, cu lipsa de scrupule caracteristică epocii, nu s-a sfiit să-i remodeleze trăsăturile după chipul şi asemănarea sa, întru veşnica sa slavă şi pomenire.

MARIAN GRIGORE ❖

Locuri stranii pe Terra:

# Triunghiul Liniştii

**Astfel s-au grăbit să clarifice ziariştii iubitori de senzaţional o anumită zonă din sudul Americii de Nord, chiar dacă aici nu s-a înregistrat nici vreo dispariţie, nici vreun alt fenomen misterios, care să ne ducă cu gîndul la faimosul „Triunghi". Şi totuşi, se pare că o legătură există între cele două zone: liniştea. O „linişte" cu totul specială, care a dat de gîndit fizicienilor...**

**Zona la care am făcut referire se numeşte chiar „zona liniştii". Ea se afla în Mexic, mai precis în statul Durango, din vestul ţării, pe paralela 27º şi are o suprafaţă de circa 300 km². Ciudăţenia, şi totodată similitudinea bizară care o leagă de „Triunghiul Bermudelor", constă în faptul că aici transmisia şi emisia de semnale radio nu pot fi realizate. Şi dacă acest fenomen curios se petrece, conform mărturisirilor rămase celebre, doar uneori în „Triunghiul Bermudelor", în „zona liniştii" din Mexic el are un caracter permanent.**

**Conform cercetărilor întreprinse, în vechime, în această regiune, au căzut mulţi meteoriţi, dar specialiştii sînt de părere că un asemenea fapt nu poate avea legătură cu imposibilitata comunicării radio. Unii savanţi au sugerat că, la fel ca şi în cazul Triunghiului Bermudelor, este posibil ca în zona respectivă să existe o breşă în centura magnetică ce înconjoară planeta noastră. Alţii consideră că nu trebuie să fie neapărat vorba de o anomalie magnetică, în vreme ce mulţi „specialişti" cred că, nici mai mult, nici mai puţin, acolo s-ar afla un aeroport al extratereştrilor, care, „venind aici, ştiu că nu pot fi nici reperaţi şi nici deranjaţi". Oare chiar aşa să fie?...**

GABRIEL TUDOR ❖

# Emoţionat, „pietonul cosmic" Cernan a pierdut un film în... Univers!

◆ Să fii în afara pereţilor protectori ai cabinei cosmice şi, după ce ai depus eforturi supraomeneşti spre a-ţi fixa pe spate, singur, raniţa de supravieţuire (AMU), să constaţi că aceasta nu te ajută să-ţi dezaburească viziera şi să-ţi ofere oxigenul necesar, această situaţie poate să streseze cel mai calm astronaut... Trebuie adăugat că toate acestea i s-au petrecut astronautului Cernan - din echipajul navei GEMINI-9 - cînd nava evolua în umbra Pămîntului, deci la minus 120ºC!

◆ Iată, deci explicaţia emoţiei astronautului Cernan şi în ce condiţii vitrege i-a scăpat din mîna înmănuşată a costumului de scafandru spaţial şi a pierdut astfel în vidul cosmic, rola cu filmul activităţilor sale în afara cabinei GEMINI-9.

◆ De fapt, misiunea GEMINI-9 a încercat să finalizeze activităţile care nu au fost realizate de GEMINI-8, din cauza acelor mişcări şi rostogoliri periculoase petrecute după ce această ultimă navă se cuplase cu etajul reactiv AGENA.

◆ Echipajul navei GEMINI-9, lansat de la Cap Canaveral cu o rachetă TITAN-II la 3 iunie 1966 după două amînări (la 17 mai şi, respectiv, la 1 iunie 1966), a fost format din „veteranul" Thomas Stafford, comandant şi Cpt. de marină inginer Eugene A. Cernan (n.14 martie 1934 - Chicago, Illinois).

REMEMBER

◆ Iniţial, acest echipaj a fost de rezervă, echipajul principal fiind format din astronauţii Charles Bassett şi Elliot See, care s-au accidentat grav la un zbor de antrenament.

◆ Oficialităţile NASA au hotărît cele două sarcini principale ale zborului GEMINI-9: apropierea şi cuplarea cu o ţintă spaţială pasivă teleghidată (ADTA) - lansată anterior cabinei de către o rachetă ATLAS - şi efectuarea, timp de 2,5 ore a unor activităţi extravehiculare (în afara pereţilor cabinei) de către astronautul Cernan.

◆ Ca în proverbul cu „calculele de acasă şi situaţia din tîrg", pe orbită lucrurile nu s-au derulat ca în program: am amintit dificultăţile cu care s-a confruntat Cernan; acesta era deja foarte bine pregătit prin antrenament, era pilot de încercare cu aproape 2000 de ore de zbor (cînd a fost selecţionat de NASA, în 1963) şi, ca inginer, participase la proiectarea şi construirea rachetelor AGENA...

◆ În orice caz, nu trebuie rămas cu impresia că singurul lucru făcut de Cernan a fost să piardă un film în spaţiu; în cele peste două ore petrecute în afara cabinei, el a fixat pe suporţi exteriori o cameră de luat vederi şi o oglindă retrovizoare pentru a fi urmărit în activitatea sa de comandantul misiunii, a demonstrat şi a adus în cabină un container cu praf cosmic, a fotografiat de mai multe ori nava şi ţinta sa cosmică etc.

◆ În ce priveşte joncţiunea cu ţinta pasivă, deşi Stafford a manevrat perfect pentru a se apropia de aceasta pînă la 6 m, s-a renunţat deoarece ţinta nu se eliberase de protecţia sa termică, care a devenit astfel periculoasă pentru manevrele de cuplare. În concluzie, un echipaj competent, care nu a fost ajutat de... tehnică!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU ❖

*(Va urma)*

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

# TURNUL BABEL

Vom pendula între canonul biblic, speculațiile devoratorilor de mituri și descoperirile arheologice indubitabile. Astfel, două inscripții - una datînd din vremea lui Nabopolassar (625-605 î.Ch.) și cealaltă din timpul lui Nabucodonosor (605-562 î. Ch.) - nici nu menționează numele de Babel pentru edificiul respectiv, ci numele de *Etemenanki* (în caldeeană = „casa înălțimii dintre Cer și Pămînt"). Apoi se precizează că Turnul a început să fie construit din ordinul zeului suprem în Babilon, Marduk!

Aceste inscripții, asupra cărora nu planează dubiul științific, contravin flagrant cu textul Genezei (cap. 11), din mai multe puncte de vedere. În primul, ca perioadă istorică. Vechiul testament spune că acest Turn a fost ridicat după Potop, de neamul unuia dintre fiii lui Noe. Dar cei mai mulți autori datează Potopul biblic la mijlocul mileniului IV, cu aproape două mii de ani înainte de cultul lui Marduk, început în timpul domniei lui Hammurabi (1728-1686 î.Ch.) în Babilon.

A doua misterioasă contradicție: în *Geneză*, Dumnezeu se opune construirii Turnului care să unească Cerul cu Pămîntul, diversifică limbile lucrărilor (pînă atunci vorbeau aceeași limbă), împiedicîndu-i să se înțeleagă între ei. Edificarea, privită ca rod al vanității omului, este pedepsită prin această intervenție divină. Dar una din inscripțiile susamintite arată că însuși Nabucodonosor a adunat lucrători din națiuni diferite, demonstrînd că diversitatea etnică n-a constituit nicidecum un impas... Deci sensul termenului de *babilonie*, confuzie, neînțelegere între oameni, nu poate fi decît unul figurativ.

Și totuși, este imposibil ca autorii *Genezei* să nu fi avut în vedere și un substrat real, alături de unul moralizator. Pentru ei, Turnul Babel ar simboliza a treia pedeapsă a Creatorului împotriva trufiei și „indisciplinei" creației sale, omul. După izgonirea din paradis și Diluviul purificator, amestecarea limbilor Pămîntului pare să fie a treia și cea mai subtilă. Chiar dacă Babel înseamnă *poarta zeilor*, pînă la monoteismul promovat de Moise (și implicit interdicția de a te închina la idoli) urmau să treacă peste o mie de ani (sau mai multe mii de ani, depinde de autor). Deci ideea că Turnul a fost „comandat" de un zeu (Marduk) n-ar fi contravenit nici unei dogme...

...Dar dacă Turnul Babel a avut scopuri științifice? Arheologul german Robert Koldewey (cel care a descoperit în 1913 amplasamentul edificiului) avansează ideea unui observator astronomic, în deplină concordanță cu preocupările astrologice ale preoților caldeene. Terasa celui de-al șaptelea etaj (7 = nr. de planete cunoscute atunci), situată la circa 90 metri de sol, putea fi un loc de studiu al bolții înstelate, dar și un sanctuar... Cred că elita societății babiloniene înțelesese că te poți apropia de Cer doar cu fantezia, și de astre cu un turn, fie el și denumit Poarta Zeilor... *(P. I.)*

# J.F.K. un erou mutilat (3)

## NEBUNIILE UNUI PREȘEDINTE... INOCENT

Kennedy, omul care apărea opiniei publice ca un exemplar olimpian, plesnind de vigoare și sănătate, suferea de o malformație a coloanei vertebrale, de boala lui Addison (o insuficiență a glandelor suprarenale) și de o serie de handicapuri psihice pe care știa să le ascundă. În 1954 și 1995 el a fost operat de mai multe ori. Cu toate astea, starea sănătății sale era precară și boala lui Addison îl făcea să sufere îngrozitor. Renunțînd pentru un timp la terapiile tradiționale, Kennedy recurge la „grația" miracolelor doctorului Max Jacobson. Acesta îi administrează injectabil amfetamină și steroizi, tratament continuat pe cont propriu cu prize de marijuană, haşiș sau cocaină. Să fie întru totul adevărate aceste istorii compromițătoare? Oare cronicarii săi biografici n-au fost tentați să preschimbe orice informație legată de eroul lor într-un subiect gras? Cu atît mai mult cu cît e o formalitate să acuzi fără să aduci și probe. Dar americanii nu suportă să le ascunzi realitatea. Ei vor să știe totul. Pentru a trage o linie și a face socoteli. Ei au înțeles că John F a fost o copie fidelă a tatălui său care a știut să impună ordine și unitate în clanul său, să le insufle combativitatea, o dorință arzătoare de a învinge și un dispreț mascat față de cei din jur. Dar pentru a-l înțelege pe Președinte cu adevărat, trebuie trase draperiile mitului... Să revenim, așadar la realitatea publică. În cursul campaniei electorale din 1960, J.F.K. și-a definit obiectivele politicii sale externe. Statele Unite s-au angajat în războiul rece, răspunzînd provocării lansate de Uniunea Sovietică. În majoritatea țărilor se declanșează sau amenință să se declanșeze crize economice și politice. În Asia, China lui Mao Zedong pune în pericol securitatea Indiei, Laosului și a Vietnamului de Sud. În Africa războiul civil destramă Congo Belgian. În America latină comuniștii și-au construit adevărate bastioane la 150 de km de Florida, pe insula Cuba. În Europa centrală, Uniunea Sovietică încearcă să impună lumii existența Republicii Democrate Germane. Hrușciov oferă „tehnicieni" și capital tuturor țărilor care luptă pentru eliberarea națională. În aceste circumstanțe, misiunea Statelor Unite, mai mult ca niciodată, trebuia centrată asupra apărării libertății, regimurilor democratice. Statele Unite trebuiau să acționeze. În ziua în care și-a început mandatul, Kennedy a ținut un discurs piramidal: „Toate statele lumii, clama Președintele, trebuie să știe că noi plătim orice preț, că suportăm orice, că vom învinge orice dificultăți, că vom lupta împotriva oricărui dușman pentru a asigura supraviețuirea planetei și triumful libertății". Iată omul de acțiune, al angajării și fermității de care avea nevoie America. Cum să nu te apleci în fața unui asemenea erou?

DORIN MĂRAN ❖

PROIECTARE ; MONTAJ ; SERVICE ; LIVRARE

Sisteme de contorizare energie termică, apă caldă, apă rece, abur, gaze, lichide de orice vâscozitate ;
Sisteme de eliminare a depunerilor calcaroase din interiorul conductelor;
Conducte din polietilena de inalta densitate, polipropilena, PVC produse de WAVIN (OLANDA)

GENERAL FLUID S.A.
BUCUREȘTI
Cuțitul de Argint 14
Tel./Fax : 01/337.00.78
01/335.23.20 ; 01/335.23.20

RĂSPUNDEM CITITORILOR

**Aurelia Pavel din Breaza ne spune că a auzit vorbindu-se despre „pasărea balerină", dar dorește să afle cîteva amănunte în plus.**

# „Pasărea balerină"

În ținuturile arctice trăiește o pasăre numită „phalaropă", căreia ornitologii noștri îi spun „notatița".

Asemănătoare cu un pescăruș mai mic, această pasăre dovedește o uluitoare putere de adaptare.

Incapabilă să plonjeze în apă după hrană, ea creează prin bătaia labelor vîrtejuri puternice, prin care aduce la suprafață insectele sau creveții cu care se hrănește.

Mișcările acestei păsări au fost studiate la departamentul de biologie al Universității din California de William Hamner și colegii săi. Fiecare rotație durează o secundă și necesită șapte sau opt bătăi. Cu toate că trupul se află într-o rotație continuă, corpul acestei păsări se întoarce într-un mod sacadat, într-un unghi de 45 de grade, ca acela al unei balerine în timpul dansului.

Între două rotații, pasărea scrutează suprafața apei pentru a vedea rezultatul efortului ei, înghițind imediat, în mai puțin de jumătate de secundă, ceea ce a apărut din apă. În timpul unui asemenea „dans" pasărea lovește apa cu ciocul de circa 180 de ori.

Care este natura mișcărilor hidrodinamice care îi furnizează hrana? Bătăile rapide înlocuiesc apa de la suprafață cu cea din profunzime. Astfel, pasărea creează perechi de vîrtejuri în sens opus, în același fel ca trecerea unor vîsle prin apă. Uneori aceste vîrtejuri se găsesc chiar sub trupul păsării. Cum viteza de ascensiune a apei variază în funcție de adîncimea, vîrtejurile se întind. Acest lucru explică și formarea vîrtejurilor la golirea unui bazin. Diferența de presiune între bază și suprafața lor le transformă în pompe aspirante minuscule, antrenînd particule vecine.

Pasărea n-a fost văzută niciodată hrănindu-se pe o mare agitată pentru că hula tulbură întregul circuit.

IRINA STOICA ❖

# Poate dragostea să fie cu adevărat crudă?

*- Stimată Doamnă Maria Covaciu, vă invit astăzi să răspundem la o singură scrisoare. Corespondenta noastră ne-a rugat să nu-i dezvăluim nici numele, nici adresa. Deci, pur și simplu I. din Jud. Dîmbovița. Problema: în liceu I. se îndrăgostește de un coleg, care însă nu dorește să se „implice" pentru a nu-și afecta programul de studiu și șansele de admitere la facultate. Ca de multe ori, totul se complică, ajungîndu-se la o situație extrem de tensionată. I. se teme că a fost prea crudă în reacția ei. Ca să nu mai vorbim de faptul că starea în care ea se află îi creează foarte multe probleme...*

- Dragă I, din cele relatate în scrisoare reiese în primul rînd faptul că de ambele părți orgoliul exacerbat și-a spus cuvîntul. Desigur că timpul și împrejurările nu ți-au permis să-l cunoști cu adevărat. Este greu să ți se poată da propriu-zis un sfat. Putem doar să ne exprimăm o opinie. In principiu, cînd concepțiile despre viață, oameni, sexul opus, dragoste sînt total diferite, și posibilitățile de comunicare între ei sînt limitate. Dar simțămintele și modul de a gîndi al omului nu sunt încremenite. Fiecare dintre noi, în funcție de etapa de vîrstă, experiența de viață, modelele cu care ne confruntăm, ne formăm un anumit mod de a gîndi și a simți și cum nici acestea la rîndul lor nu au un caracter static și nu sînt aceleași mereu, nici noi nu rămînem aceiași pe tot parcursul vieții. Reacția lui la atitudinea ta nu a fost prea concesivă, dar justificată. Cînd te străduiești să relevi numai defectele celuilalt, îl inviți cu insistență să le vadă, să le analizeze pe ale tale, să le exprime și mai ales să le facă publice dacă în public îl pui într-o situație penibilă. Este departe de noi gîndul de a-ți face un cap de acuzare. Ia-o ca pe o invitație la a-ți depăși orgoliul și timiditatea, încercînd să ai o explicație cu el. Teama de a te deschide, de a-ți deconspira sentimentele și modul de a gîndi, scot în evidență nu atît teama de el, cît de tine. Incercînd să nu fii sincera cu tine sau mai bine-zis, încercînd să-ți camuflezi slăbiciunile, te temi că un altul ți le descoperă. Poate chiar fără să vrea, ți-a preluat comportamentul. Nu știu dacă a vrut să-ți dea o lecție sau pur și simplu a fost o reacție de apărare. Si într-un caz și în celălalt, tu ești factorul care a declanșat această situație și deci în măsură să o remediezi sau cel puțin să o clarifici. Cînd ți se pare că celălalt nu-ți împărtășește sentimentele, poți apela la un act de mare înțelepciune, făcîndu-ți din el un bun camarad, atunci cînd îi apreciezi calități foarte rar întîlnite. Încercînd să aplici în viață legea "totul sau nimic", cum rareori se întîmplă să obții totul, de cele mai multe ori rămîi cu nimic. Camaraderia dintre o fată și un băiat, nu dintre un bărbat și o femeie este poate una dintre cele mai frumoase relații interumane - atît de rar întîlnită. Nu numai că nu trebuie ignorată, înlăturată dar trebuie privită și primită ca pe un dar de mare preț pe care puțini oameni au fericirea să-l aibă. Oricum, încearcă să nu rămîi cu conștiința încărcată și să clarifici atitudinea pe care ai avut-o, pentru că lucrurile neclare care îți apasă conștiința sînt cel mai greu de suportat chiar mai greu decît eșecurile în dragoste.

*- Mulțumim Dnei psiholog pentru răspunsuri. Așteptăm și alte scrisori.*

MIHAELA DOROBANȚU ❖

## Scrisori primite

*Rațiu Gavril, Remetea, jud. Maramureș:* Plăcut impresionați de cunoștințele dv. privitoare la ce s-a petrecut în Univers de-a lungul a 340 milioane de ani, ne-am îndreptat privirea spre un pahar plin cu apă. Ei bine, nici un om de știință nu are cu adevărat habar despre tot ce se întîmplă acolo, despre polimorfismul molecular al apei - de exemplu. Cu atît mai riscantă este tentativa (temerară, de altfel) de a face conexiuni între destinația sufletului după moarte și materia Universului. V-am recomanda, conform pasiunii dv., să faceți lecturi din Rudolf Steiner (în special „Știința ocultă") și Fontenelle („Despre pluralitatea lumilor"). Nu ocoliți nici miturile eschatologice, veți constata că aveți rivali redutabili printre înțelepții antici din toate civilizațiile.

*Alina, Rîmnicu Vîlcea:* Ne-au plăcut cîteva fragmente din poeme și ilustrațiile. Pe de altă parte, credem că la 21 de ani ar trebui să aveți o „țintă stabilă", compatibilă cu personalitatea dv. și să nu vă disipați eforturile în prea multe direcții. Numai nehotărîților li se pare că viața are prea multe capacane.

*Alecu Viorica (Cugir, Alba), Miroiu Nicolae (Sutești, Vîlcea), Robu Paul (Iași):* Mulțumim pentru observațiile făcute, vom ține seama de ele. Dlui Robu îi specificăm: conform Larousse, tigrii trăiesc în sud-estul Asiei, dar tigrismul (cruzimea, gelozia) este omniprezent.

*Anastase Mateatos, București:* Mulțumim pentru colecția de aforisme trimisă. V-am recomanda, din multitudinea de tomuri de profil, „Dicționarul de maxime - comentat" al lui Tudor Vianu, alcătuit numai din zicerile unor personalități ale culturii universale.

*Fazekaș Alexandru, Oradea:* Am luat în serios informația dv. privitoare la „statuile care beau lapte" și am aflat - din GUINNESS BOOK - că americanul William Fuqua a stat nemișcat timp de douăsprezece (12) ore. Este recordul la ceea ce se numește „statui vii". Ni se pare înălțător ca sculpturile și oamenii să încerce să se imite reciproc pentru o cauză nobilă, pentru o viață mai prosperă, pentru triumful adevărului, frumosului și binelui în lume.

*Calotescu L., Craiova:* Pentru afacerea pe care vreți s-o faceți cu respectivele antichități, vă sugerăm să participați la o licitație de profil. În lipsa unei expertize, cineva iese întotdeauna păcălit.

*Popa Costel, București:* În policierul „Un element... ascuns" îmbinați temerar elemente ale realului cu elemente SF. Dar suspansul creat cu dibăcie este aplatizat datorită unui deznodămînt ireal, ceea ce conferă ansamblului un aspect facil, în care fantezia respinge logica (necesară acestei specii literare) și diluează farmecul intrigii. Avînd în vedere verva cu care scrieți, nu ne ocoliți, vă așteptăm cu texte de aceleași dimensiunii (2 pagini dactilografiate). *(P.I.)*

## Orgolii şi paternitate

# BOMBA H sau TURNIRUL MORŢII... (3)

### „SLOIKA" EXPLODEAZĂ PE INSULA WRANGEL!

Cîteva luni după prima explozie termonucleară americană din noiembrie 1952, pe 12 august 1953, „bomba Saharov", proiectată potrivit modelului „sandwich", a explodat pe poligonul nuclear de pe insula Wrangel, în Oceanul Îngheţat de Nord, dezvoltînd o energie de 400 kilotone. Pe scurt, tritiul şi litiul, sub forma unui compus chimic solid, constituiau combustibilul termonuclear. Acesta era bombardat de neutronii produşi prin detonarea unei „capse" nucleare de iniţiere constituită tot din tritiu, care sporea cu mult puterea exploziei. Ideea lui Saharov s-a dovedit a fi, astfel, soluţia căutată cu febrilitate pe ambele ţărmuri ale Atlanticului! Din prima încercare, tînărul fizician rus izbutise acolo unde echipele americane formate din fizicieni de excepţie dăduseră greş în realizarea bombei cu hidrogen miniaturizate... Prima bombă H produsă de „cruciaţii" sovietici avea exact aceleaşi dimensiuni ca şi prima bombă A(tomică) sovietică detonată în 1949, transportată cu avionul şi largată la ţinta de pe poligonul de experienţe.

Aşadar, cea de-a doua rundă a turnirului ruso-american - prima consumîndu-se în 1945 şi cîştigată de americani, o dată cu explozia experimentală din 16 iulie, de la Alamogordo - a fost adjudecată de Moscova!... Dar, lăsînd deoparte succesul, deopotrivă ştiinţific şi militar, programul termonuclear sovietic a relevat şi două impedimente majore, dificil de soluţionat: în primul rînd, necesită o mare cantitate de tritiu, a cărui producere era şi este foarte costisitoare, şi, în al doilea rînd, bomba ar trebui „folosită" în următoarele şase luni de la fabricare... Aşa încît, cu tot succesul repurtat, savanţii sovietici care lucrau în faimoasele „oraşe interzise" ce nu figurau, la fel ca şi nu mai puţin celebrul cosmodrom de la Baikonur, pe nici o hartă sau, în cel mai fericit caz, figurau pe coordonate geografice falsificate, se arătau nemulţumiţi, căutînd să descopere bomba termonucleară „ideală"...

Firește, şi pe bună dreptate, ne putem întreba ce înseamnă „ideal" atunci cînd este vorba despre o armă?!... Mai ales cînd o astfel de armă deschide omenirii...

### ...DRUMUL SPRE NEANT...

În noiembrie 1955, a fost testată o nouă versiune a „sloikăi", care nu mai folosea tritiul, de astă dată, prototipul bombelor termonucleare din prezent. Ea a fost largată din avion de la o altitudine de o mie de metri, faptul dovedind că randamentul ei a fost departe de „ideal" în privinţa utilizării optime a energiei produse prin reacţia de fuziune. Dar chiar şi aşa, ea constituia în epocă o prioritate de mare valoare militară şi, totodată, un extraordinar atu politic pentru Kremlin, în condiţiile războiului rece, atîta vreme cît americanii, cei ce deţinuseră prioritatea bombei A, încă nu dispuneau de acest tip de armă care combina efectele fisiunii cu cele ale fuziunii nucleare... Un an mai tîrziu, fizicienii ruşi vor renunţa definitiv la calea imaginată de Teller, de deplin convinşi de absoluta ei ineficienţă în plan militar. În aceeaşi perioadă, fizicianul Viktor Davidenko, directorul departamentului de fizică nucleară experimentală din cadrul Institutului de fizică al Academiei de ştiinţe, imaginează o nouă schemă de realizare a armei termonucleare, pe care a denumit-o „implozia termonucleară". Ideea, radical deosebită de „cîrnatul" lui Teller şi „sloika" lui Saharov, consta în închiderea încărcăturii termonucleare într-un conteiner masiv, care reflecta cel puţin o parte din particulele emise de prima explozie atomică, de iniţiere, obţinîndu-se astfel „implozia" termonucleară. Şi în materializarea acestei idei rolul decisiv l-a jucat acelaşi Saharov, care şi-a ispăşit inconştienţa savantului din tinereţe prin atitudinea curajoasă, de mare verticalitate umană, adoptată la maturitate şi care i-a fost răsplătită cu Premiul Nobel pentru Pace şi... domiciliu forţat. Producerea bombelor a fost „delocalizată", cum se spune azi, în „oraşele închise" Arzamas şi Celiabinsk. De altfel, în ultimul din aceste două oraşe va fi realizată în anii următori versiunea definitivă a armei termonucleare, cea care echipează astăzi giganticele rachete balistice intercontinentale cu ogive nucleare multiple din înzestrarea forţelor strategice destinate „primei lovituri" şi „ripostei", preum şi unele tipuri de rachetele cu rază medie de acţiune...

Aceasta a fost, pe scurt, desfăşurarea cursei ruso-americane avînd ca miză bomba cu hidrogen, turnir ai cărui cavaleri, deloc

*La muzeul armelor nucleare din Celiabinsk 70, cea mai mare bombă H din lume (25 tone)!...*

asemănători celor din evul mediu, „fără teamă şi prihană", n-au fost, din fericire, nici printre învinşi, dar nici printre învingători. În fapt, învinşi am fost şi sîntem cu toţii, trăitorii pe această planetă. Fiindcă numai cînd ne-a învins teama, groaza faţă de neantul întrezărit dincolo de poarta poligoanelor de testare a armelor nucleare, a început, cu poticneli, e adevărat, să ne preocupe problema reducerii arsenalelor nucleare actuale. Sîntem încă departe de clipa cînd drumul spre neant va fi închis pentru totdeauna, dar *trebuie* să sperăm că, o dată şi o dată, el va fi închis...

Pentru prima dată se publică, acum, în presa noastră acest episod dintr-o tulbure istorie recentă, care a prefăcut timp de o jumătate de secol viaţa noastră într-o pîndă crispată a „ultimei clipe"... De altfel, am dorit să inaugurăm această nouă pagină - *„Terra X - Dosarele Planetei"* - din revista noastră cu acest tragic *memento* termonuclear, în secvenţa „Orgolii şi paternitate", deoarece, atunci cînd *orgoliile* întunecă raţiunea, *paternitatea* unei nobile idei ştiinţifice care ar putea preface Pămîntul într-un paradis, se transformă din binecuvîntare în blestem....

Este ceea ce au înţeles şi Einstein, şi Oppenheimer, şi Saharov...

Mai puţin Teller!...

ADRIAN HOAJĂ ❖

## Enigmatic Pămîntul

**Tot cu un camion, înaintea miezului zilei, plec spre Cuzco. Un pic de asfalt, apoi drumurile obişnuite de piatră şi noroi. E o zi cu soare, dar răcoroasă - sîntem mult mai aproape de acoperişul lumii, în cel mai înalt platou populat din lume şi asta se simte. Ne oprim după cîţiva zeci de kilometri să prînzim într-un han, chiar la marginea drumului. Friptură dintr-un fel de iepure cu cartofi fierţi, nişte cartofi mici şi negri, specifici platoului. Mai mulţi bărbaţi, cîteva zeci, mănîncă în compania unor căluga-**

# LUMEA UCISĂ A LUI INCA

**riţe. Mănîncă neglijent, cu mîinile, sînt murdari, călugăriţele îi mai ajută, le arată cum să ţină tacîmurile, ei rîd, nu se jenează de gesturile lor greoaie, grosolane chiar, se comportă cam bizar şi îmi închipui că măicuţelor le vine greu cu astfel de oameni, foşti puşcăriaşi, gîndesc, paria lumii. Dar cineva deschide uşa, în încăpere, cam întunecată, se face mai multă lumină, nimeni, însă, nu întoarce capul şi atunci înţeleg că oamenii aceia trăiesc într-o lume neagră şi tristă, o lume la care lumina nu ajunge, nu paria erau ei, ci nedreptăţiţi, făpturi omeneşti jefuite de lumina ochilor... Părăsesc sala cu capul plecat. Petrecem noaptea într-o localitate apropiată, iar ziua următoare aveam să dau piept cu lumea ucisă a lui Inca.**

**În Cuzco, am intrat dimineaţa. Creaţia lui Manco Inca şi geniul constructor al locuitorilor Anzilor, Cuzco este *huaca*, loc sfînt. În limba incaşilor, quecha, Cuzco înseamnă buric al lumii. Aşadar, în Anzi, în centrul Americii, la 13°31'18" latitudine sudică şi 71° 58'49" longitudine vestică se găseşte buricul Pămîntului. Oraşul s-a schimbat după venirea spaniolilor şi are acum aspectul tipic de oraş din perioada colonială. Dar umbrele trecutului sînt peste tot prezente, există, neatinse, ruinele Cualcampate, palatul lui Manco Capac, din care un zid înalt de patru metri şi lung de nouzeci, mai stă încă în picioare, mai sînt străzile incaşe, strîmte, urcînd în trepte. Dar elementul ce aminteşte continuu adevărul este piatra: Cuzco este, în întregime construit din blocurile vechi, celebrele lespezi incaşe. Perfect fasonate, după metode care n-au ajuns încă pînă la noi, blocurile acestea de piatră erau îmbucate fără mortar, dar perfect potrivite: între două astfel de pietre nu poţi strecura lama unui cuţit.**

**Plec din oraş pe colinele abrupte, îndreptîndu-mă spre Sachsayhuaman, templu şi fortăreaţă. Dintr-o uliţă laterală urcă spre mine un tînăr. Urcăm o bucată de drum. Conversaţia, într-o spaniolă extrem de sumară, a fost una dintre cele mai năstruşnice cu putinţă. Mi-a comunicat, de pildă, că în acea zi se sculase dis de dimineaţă, o omorîse pe Tricia, nevastă-sa, cu care urma să se întîlnească mai tîrziu, că are cinsprezece copii muzicanţi şi este specialist în transmigraţia sufletelor. Nu ştiu dacă a înţeles ceva din spaniola mea, deşi am turuit multă vreme. Dealul, între timp, devenise mai abrupt, gîfîiam şi la un moment dat îmi vine în minte să-l întreb de unde este. Din Statele Unite, îmi răspunde, mirat de întrebare, ce, nu ştiu că mai toţi că mai toţi vagabonzii de pe străzile Cuzco-ului vin din America de Nord? Din Statele Unite? repet eu uimit, în engleză de data asta. Iar lui îi sare ţandăra: "Păi, dacă ştii englezeşte, de ce-ţi baţi joc de mine şi-mi spui de un ceas tot felul de tîmpenii?" Lămurim, în cele din urmă lucrurile. Nu n-are cincisprezece copii, ce idee!, se miră, cu Tricia, logodnica, se certase de dimineaţă, dar spera să o întîlnească la Sachsayhuaman.**

***(Într-un număr viitor: Sachsayhuaman, templu şi fortăreaţă)***

ALEXANDRU MIRONOV ❖

## Recurs la memoria scrisă

# UN VERDE GERMAN

***Iubitorii de fotbal au putut constata că la anumite întîlniri importante, naţionala Germaniei poartă, în loc de culorile tradiţionale alb-negru prusac, neobişnuite tricouri verzi. În cursul anului 1990, cu ocazia Campionatului mondial de fotbal din Italia, presa occidentală a comentat interpretarea imnului - muzică şi versuri - Deutschland, Deutschland über alles drept debut al unei resurecţii germane încărcate cu o anume semnificaţie. Asocierea între culoarea verde şi imnul german nu este întîmplătoare. Alături de alte simboluri ale acestui popor, verdele, mai ales, a fost identificat în istorie cu un cuvînt comun, dar care rostit împreună cu Germania a creat o imagine indusă negativă: Reich (imperiu).***

Saxonii germani au cunoscut o perioadă de două decenii şi jumătate (911-936) în care au pus bazele solide ale naţiunii lor medievale. Figura centrală a puterii politice şi militare a fost regele Heinrich I (919-936), cunoscut în istorie cu porecla *Păsărarul (auceps* = prinzător de păsări), după obiceiul său preferat de a vîna la curtea proprie din Dinklar (lîngă Hildesheim). Originea poreclei este legendară, deoarece simbolul acvilei - cunoscut mai tîrziu ca acvila germană (Deutsche Adler) - a fost ales după încoronarea sa ca rege în urma consiliului dintre 12 şi 24 mai 919. Alte simboluri ale puterii sale, avînd un evident caracter militar, au fost Sfînta Lance a lui Carol cel Mare - în vîrful căreia era încastrat un piron din Crucea lui Christos - şi sabia Sfîntului Mauritius, lungă de 1,10 metri, din oţel şi cu mîner aurit. Toate aceste relicve erau purtate în războaie şi aduceau noroc: ungurii, slavii şi danezii au fost învinşi pe rînd. Deasupra trupelor saxone care au dat substanţă noii ordini militare germane (Militärische Neuordnung) dezvoltate între 926 şi 934 flutura emblema războinică cea mai preţioasă - drapelul verde cu imaginea Arhanghelului Mihail brodată pe el. Constituite drept simboluri ale celui dintîi rege important, acvila germană - amintind direct de vulturul imperial roman -, lancea carolingiană, sabia mauritiană şi drapelul verde - culoarea Casei de Saxa - au devenit sub marele şi primul împărat Otto I (încoronat la Roma în 962) imagini ale noii puteri imperiale din Europa, ale primului Reich.

Toate acestea ţin în mod definitoriu de istorie, sînt elemente alegorice ale unui popor admirabil care a făcut istorie în Europa. Problema întrepretării lor în simbolistica modernă ţine însă de felul cum au fost folosite în inventarul naziştilor, care pretindeau, prin al treilea Reich, că sînt continuatorii direcţi ai unei rase pure, conduse de împăraţi inflexibili. Sanctuarul religios al regilor şi împăraţilor medievali germani, catedrala din Quedlinburg, a fost ales de Heinrich Himmler drept loc istoric din care şi-a lansat oficial politica de exterminare a evreilor. Studiourile UFA-Berlin au creat celebrele filme de propagandă în care, sub ciocul şi privirea plină de cruzime a acvilei germane, mărşăluiau trupele disciplinare ale Wehrmachtului. La statuile sale monumentale, sculptorul oficial al celui de-al treilea Reich, Arno Brecker, nu uita să pună în mîna titanilor sabia dreaptă a epocii imperiale. Doar rolul secundar acordat de nazism religiei a făcut ca celelalte simboluri - lancea cu pironul lui Christos şi steagul verde al Arhanghelului Mihail - să nu primească scopuri propagandistice pregnante.

Ajunşi în acest punct al evocării, nu putem trece cu vederea importul acestui simbol la naţionaliştii români. Se afirmă în unele lucrări că naziştii au luat svastica din simbolistica mitologică a ciobanilor români, dar afirmaţia este lipsită de suport real, svastica fiind cunoscută ca expresie grafică a *vieţii viitoare* (zoen eperchomenen) la indoeuropeni şi popularizată ca atare în Occident spre sfîrşitul secolului XIX. La 15 mai 1891, Revue de l'École d'Anthropologie publica imaginea unei statuete feminine descoperite de Schliemann la Troia, care purta în triunghiul pubisului o svastică simbol al fertilităţii-vieţii. În schimb, filiaţia între Arhanghelul Mihail, ca reprezentare militară germană, şi Legiunea Arhanghelului Mihail la noi, între culoarea verde a imperiului medieval germanic şi culoarea cămăşilor purtate de legionari este evidentă, artificială şi ridicolă. Distanţa de la feudalismul saxon creator de civilizaţie la echipele morţii de pe malul Dîmboviţei este ca cea de la măreţie la caricatură.

ALEX MIHAI STOENESCU ❖

## Istorii neelucidate

# EXISTĂ „TĂRÎMUL UITAT DE TIMP"?

După cum mulţi dintre dumneavoastră ştiu, „Tărîmul uitat de timp" este un celebru roman de aventuri al scriitorului Edgar Rice Buroughs a cărui acţiune este plasată într-un misterios podiş din nordul Americii de Sud. Autorul lui Tarzan nu a fost niciodată pe aceste meleaguri, dar auzise, din legendele indienilor, despre un ţinut fabulos, populat de monştri. Imaginaţia sa deosebită a înflorit aceste legende, dînd cititorilor descrieri încîntătoare ale unei lumi stranii, în care domnesc dinozaurii şi animalele preistorice.

Se pare că legenda unui astfel de tărîm conţine şi un mare sîmbure de adevăr. Platoul Neblina, aflat pe teritoriul Venezuelei, întruneşte toate condiţiile pentru a fi declarat un tărîm uitat de timp. Pe acest platou complet izolat, la o altitudine de 1800 m, trăiesc specii de o vechime deosebită, specii care erau considerate pînă nu de mult timp dispărute, ba chiar plante şi animale total necunoscute de ştiinţă. Cercetătorii au ajuns la concluzia că 98% dintre creaturile ce-şi au habitatul în zonă nu se mai întîlnesc nicăieri pe planetă! Ce-i drept, nu este vorba de dinozauri, ca în romanul menţionat, ci de scorpioni şi broaşte, lilieci, tarantule gigant, omizi uriaşe, alături de plante de-a dreptul ciudate. Datorită vîntului care suflă puternic în tot timpul anului, păsările care trăiesc aici s-au adaptat, ele fiind cu circa 20% mai grele decît rudele lor din afara platoului.

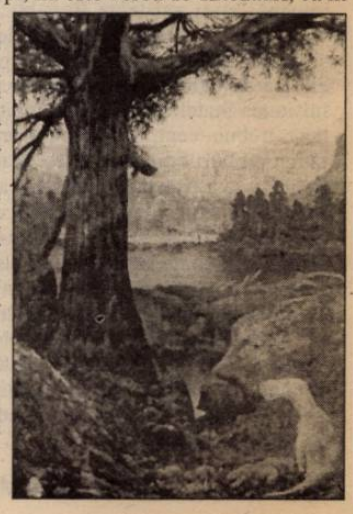

Autorităţile venezuelene au luat măsuri de protecţie a „locatarilor" ţinutului Neblina, dat fiind faptul că după publicarea rezultatelor primelor expediţii în zonă, mulţi braconieri luaseră cu asalt platoul pentru a captura animalele rare de aici, ce sînt foarte căutate. Expediţiile de cercetare deja preconizate pentru sfîrşitul acestui secol vor aduce, desigur, mai multă lumină asupra acestei tainice lumi, învăluite atîta vreme în bezna necunoscutului.

GABRIEL TUDOR ❖

**Mama biologică nu putea avea copii**

# TRIPLEȚI LA EPRUBETĂ ȘI MĂTUȘĂ - SUROGAT

Dawn Spindler nu a ezitat în a reda fericirea cumnatei și cumnatului său. Ea le-a făcut un cadou... ceva mai puțin întîlnit: trei copii dintr-o dată!

Pentru a-i ajuta pe Debby și pe soțul ei, Eddy, să devină în sfîrșit părinți, Dawn, o tînără în vîrstă de 29 de ani, nu a ezitat nici un moment de a deveni mama purtătoare a celor trei copii ai acestora! Astfel s-au născut, la spitalul din Manchester, Ben, Mathew și Lauren - primii tripleți în eprubetă din Marea Britanie aduși pe lume de o mamă purtătoare (sau, cum i se mai spune, o mamă surogat).

Dawn știa încă de cînd sora cea mică a soțului ei se căsătorise, în 1987, că Debby suferise o grea operație și că nu va putea, de fapt, să-și întemeieze o familie adevărată. Imediat ea și-a propus să o ajute pentru a deveni mamă. Extrem de impresionată, Debby ezită însă să-și supună cumnata la o asemenea încercare. Din nefericire însă pentru ea, timp de zece ani toate încercările cu alte mame-surogat au fost sortite eșecului. Fidelă promisiunii sale, Dawn și-a reînnoit atunci propunerea și de data aceasta Debby nu a mai avut cum să o refuze. Iar rezultatul a depășit toate așteptările, dat fiind că s-a reușit ca cele trei ovule prelevate din ovarele lui Debby și fecundate cu sperma soțului ei să fie implantate în uterul lui Dawn.

Aflînd că Dawn aștepta tripleți, Debby aproape a leșinat la ideea de a-i impune cumnatei sale o sarcină cu asemenea probleme.

Dar deși Dawn a trebuit efectiv spitalizată în ultimele două luni de sarcină, trebuind să se despartă pentru un timp de propriii săi copii, Danny (7 ani) și Layla (4 ani), ea nu a regretat nici măcar pentru o clipă gestul său atît de generos! Așa că astăzi, cînd contemplă cu emoție cei trei copii pe care i-a purtat, în pîntec, Dawn se simte fericită la gîndul că este... mătușa lor.

## Un miracol al științei

# „INIMA MEA BATE ÎN PIEPTUL PRIETENEI MELE"

În fiecare an, la o anumită dată, Giovanna Baldi (60 ani) și Annamaria Briglia (55 ani) se întîlnesc pentru a sărbători faptul că inima uneia bate în pieptul celeilalte! Mai precis, în pieptul Giovannei Baldi, bate inima Annamariei Briglia. În 1991 cele două femei au fost protagonistele unui excepțional transplant „încrucișat", efectuat pentru prima oară în Italia.

În ce a constat acest eveniment științific? Annamaria Briglia (casnică), din Massa, avea plămînii iremediabil compromiși în urma unei stări grave determinate de hipertensiune. Giovanna Baldi din Malnate (pensionară) suferea, la rîndul ei, de cardiopatie dilatativă. Prima avea nevoie de un transplant de plămîni, cea de a doua de transplant de inimă. A urmat o extraordinară operație de transplant „încrucișat". În acel an Annamariei Briglia i-a fost transplantat un „bloc" inimă-plămîni al unei alte femei, Silvana Spirelli (37 ani), decedată în urma unui accident stradal. Concomitent, inima sănătoasă a Annamariei a fost transplantată în pieptul Giovannei Baldi.

Excepționala dublă intervenție simultană a fost operă unei echipe de vestiți chirurgi condusă de prof. Mario Vigano de la spitalul „San Matteo" din Pavia și s-a încheiat cu deosebit succes, fapt dovedit de evoluția ulterioară a stării lor de sănătate. Evident, ele au devenit, în mod firesc, două foarte bune prietene care se întîlnesc anual pentru a ciocni cîte un pahar de șampanie. Ele au devenit adevărate prietene de... inimă!...

# FBI și extratereștrii...

- Gata, băieți, am ajuns! Haleală și băutură pe cinste! Iuhuuu, am și ochit un loc de parcare chiar în colț, unde-o-ntinde acuș' tipul acela matol! Mișcați-vă, mormolocilor, că stăm pe uscat, jos, și la bar adunarea! Cine-ajunge după mine, face cinste... OK?...

Habar nu avem cum sună pe englezească americană discursul mobilizator de mai sus. Nici nu știm dacă exact așa s-a exprimat Joe sau cum l-o fi chemînd pe șoferul camionului oprit în fața unui hotel din Memphis (SUA), într-o seară de luni de pe la sfîrșitul lunii mai. Oricum, din camion a sărit, sprinten, o trupă de tipi solizi, bine făcuți, nu chiar la vîrsta recrutării, dar cu ochii strălucind strengărește la ideia unei petreceri pe cinste, ca între burlaci de-o seară ce erau.

Habar n-avem, spunem dacă exact așa s-au petrecut lucrurile, dar sigur că nu astfel, de vreme ce tot ceea ce a urmat s-a întîmplat cu certitudine: camionul, lăsat neasigurat și cu portierele vraiște în parcare, a dispărut ca luat de extratereștri, pentru a fi regăsit, gol și ars, la vreo 25 de kilometri de oraș, după o căutare la care a participat întreaga poliție din zonă. Adevărat scenariu pentru un episod din „Dosarele X"...

„Ei, și", parcă vă auzim murmurînd. Mare lucru că a dispărut un camion într-un oraș în care, mai mult ca sigur, dispar cîteva mașini în fiecare seară, spre disperarea companiilor de asigurări - singurele, se pare, mai preocupate de fenomen. Numai că, după furtul acesta, onorabilul Louis Freeh, directorul FBI, a fost nevoit „să dea cu subsemnatul" în Comitetul juridic al Senatului american. Dat fiind că vehiculul cu pricina aparținea unor agenți FBI din Little Rock, fiind burdușit cu arme automate, muniție din belșug și lansatoare de gaze lacrimogene. Arme extrem de periculoase, conform spuselor directorului. Arsenal ce urma să fie folosit a doua zi pentru un „exercițiu de rutină". N-a fost însă să fie folosit. Încă..., pentru că hoții nu au fost găsiți. Și nici armele.

Agenția de știri care a difuzat știrea nu precizează și dacă, în lipsa hoților, paznicul parcării a fost arestat. Oricum, americanii pot fi liniștiți. FBI-ul veghează...

## „Fratele meu, elefantul!..."

# TIPPI, PRINȚESA SAVANEI

Tippi este fiica lui Dylvie și Alain Degré, nume cu rezonanță în rîndul artiștilor fotografi împătimiți de imortalizarea pe peliculă a fascinantei lumi a animalelor sălbatice. Primii ani din viață ai lui Tippi seamănă foarte puțin cu cei ai copiilor obișnuiți, deoarece această fetiță a crescut alături de părinții ei care călătoresc permanent în căutarea unui colț de rai, mereu altul, generos pentru meseria lor. Nu-i de mirare că pentru Tippi, primele jucării și, totodată, cei mai buni prieteni ai ei au fost... animalele sălbatice: pui de lei și leoparzi, broaște țestoase, șerpi. La 10 luni, cînd abia începuse să facă primii pași, Tippi își avea deja jucăria preferată: Abu, un elefant în vîrstă de 30 de ani. În ciuda staturii lui uriașe, Abu nu i-a inspirat niciodată frică. Era firesc, cînd Tippi a început să recunoască primele personaje din anturajul său, Abu era unul dintre acestea. Cînd Tippi a început să articuleze primele cuvinte, ordinea a fost următoare: „maman" (mamă), „dadou" (tată) și Abu. Mai tîrziu, pe Abu l-a numit: „fratele meu". Abu se comporta într-adevăr ca un frate mai mare sau ca o doică: cu trompa alunga muștele din preajma leagănului lui Tippi, o plimba așezată pe spinarea lui sau îi răcorea pielea cu „dușul" improvizat de trompa sa.

Primii ani ai copilăriei au trecut și a venit timpul ca Tippi să meargă la școală. Sylvie și Alain Degré au părăsit atunci tărîmurile de vis din Africa și au dus-o pe Tippi în Franța. Dar, în luna aprilie a acestui an, ei s-au întors, toți trei, în delta Okavango din Botswana. Ca orice copil, Tippi a crescut și s-a mai schimbat în anul petrecut în Franța, spre deosebire de Abu care a rămas același pachiderm cîntărind vreo 5 tone. Deși viața îi separase pe cei doi prieteni un timp, Abu a dovedit că legendara memorie a elefantului este o realitate. Și-a amintit imediat de fragila tovarășă de joacă și a răsfățat-o ca de obicei...

## Incident rutier inedit

**La Sydney (Australia), un om care a atacat cu... usturoi (!) un agent de circulație, a fost condamnat la plata unei amenzi de 500 dolari. Oprit de un polițist pentru depășirea vitezei legale, Jeff Pearce a mestecat rapid o căpățînă de usturoi și apoi i-a suflat în nas agentului. Acesta s-a adresat justiției, care l-a condamnat pe „agresor". Judecătorul Peter Micheledes a explicat ulterior că sentința nu a urmărit „descurajarea consumatorilor de usturoi", ci aplicarea legii în litera și spiritul acesteia, Codul Penal asutralian definind agresiunea drept, o exercitare a forței inclusiv prin gaze sau mirosuri care produc cel puțin o stare de disconfort persoanei agresate...**

**Selecție de GEORGE CUȘNARENCU**

**1776** **CELE 13 COLONII REUNITE. Pe 4 iulie delegații celor 13 colonii adoptă Declarația de Independență. De atunci ei sărbătoresc ceea ce numesc Ziua Independenței prin care anunță separarea de Marea Britanie și crearea Statelor Unite ale Americii. Textul declarației a fost scris în întregime de Thomas Jefferson care avea să devină în 1801 (pînă în 1809) cel de-al treilea președinte.**

**1830** **REVOLUȚIA DIN IULIE. În această lună izbucnește în Franța o revoltă care se va numi de atunci Revoluția din Iulie. Încercarea ultraregaliștilor conduși de Charles al X-lea de a reveni la vechiul regim a provocat opoziția clasei de mijloc mai liberale. Și atunci cînd ministrul lui Charles, Jules Armand de Polignac a emis o ordonanță la începutul lunii, prin care voia să controleze presa, să dizolve noua aleasa cameră a deputaților, a izbucnit insurecția. Radicalii voiau să facă din Franța republică și pe marchizul Lafayette, președinte. Charles a fugit abdicînd, iar lui Philippe, duce de Orleans, a fost proclamat rege. Pentru a comemora revoluția din iulie, Eugene Delacroix pictează „Libertatea pe baricade". Noi n-am avut un pictor pentru baricada de la Intercontinental.**

**S-A ÎNTÎMPLAT ÎN... IULIE**

**doar anii diferă...**

**1850** **CUM MOARE UN PREȘEDINTE. S-a întîmplat că pe 9 iulie, președintele american Taylor moare de gastroenterită acută, în vîrstă de 65 de ani, după numai 16 luni de guvernare la Casa Albă. Se pare că decesul a survenit la cîteva zile după ceremonia din 4 iulie, cînd Taylor a mîncat o mare cantitate de cireșe de la gheață și a băut cîteva căni de lapte rece. Și cum la sărbătoare fusese o zi caniculară, organismul președintelui n-a rezistat.**

**1876** **MILIȚIENI NEGRI. Rasismul are rădăcini adînci. În iulie, probabil din cauza căldurii, la Hamburg, în Carolina de Sud (SUA) a pornește un război rasial care își are originile în masacrarea unor milițieni negri.**

**1972** **CUM MOR MAFIOȚII. Trist lucru pentru mafioții care controlează ființe și afaceri cu aceeași ușurință cu care alții își controlează buzunarele, să moară așa cum a murit celebrul șef mafiot Thomas „Tommy Ryan" Eboli. A fost găsit pe 10 iulie, pe un trotuar din Brooklyn, New York, împușcat în cap. 5 gloanțe.**

# ROBERT DE NIRO

## un „Taxi Driver" al generației post-Brando

***La Festivalul de la Cannes din acest an, în prima seară, în cadrul unei ceremonii de mare rafinament și eleganță, ministrul afacerilor externe al Franței, Hervé de Charette, a onorat trei dintre marile nume de actori și regizori cu mult rîvnita medalie „Legiunea de onoare". Cei trei fericiți? Robert De Niro, Pedro Almodovar și André Techiné. În timp, vă propunem o întîlnire cu fiecare dintre ei. Pentru astăzi: ROBERT DE NIRO.***

Pentru noi, spectatorii, Robert De Niro este în primul rînd actorul care ne-a încîntat și ne încîntă sufletul cu fiecare apariție a sa pe marele ecran. Pentru criticii de specialitate, Robert De Niro este unul dintre cei mai talentați actori din generația post-Brando sau altfel spus un moștenitor de drept al „Nașului" Brando. Robert De Niro este acea combinație rară și fericită de actor imprevizibil, atrăgător, fascinant și agresiv pe de-o parte, iar pe de alta, cu o tușă pregnantă de nihilism.

Regizorul care i-a oferit primul rol serios a fost însă Martin Scorsese. Era în 1973, cu filmul „Mean Streets". De atunci, între cei doi s-a legat o prietenie lungă, frumoasă în plan personal și extrem de productivă în plan profesional. Au urmat: „Taxi Driver" (1975), „New York, New York" (1977), „Raging Bull" (1980), „The King of Comedy" (1983), „Good Fellas" (1990).

Bob (Robet De Niro) și Marty (Martin Scorsese) - doi prieteni de nedespărțit de-a lungul a peste 25 de ani... Cei ce au avut prilejul să-i vadă împreună mărturisesc că au fost frapați nu atît de aerul lor complice, cît de evidenta armonie între două personalități puternice și distincte. Să fie oare „de vină" originea lor comună, italiană? Posibil, deși ei știu că este vorba de ceva mult mai profund: aceeași pasiune pentru cinematografie, același mod de a vedea lucrurile și, nu în ultimul rînd, încrederea 200% a unuia față de celălalt, după cum afirmă Bob. „*Marty*, spunea Robert De Niro despre prietenul său, *este o persoană care adoră riscul și știe să și-l asume. Este un regizor care nu se teme să încerce lucruri noi. Și nici nu pregetă să adopte imediat o propunere plină de riscuri venită din partea altcuiva. Dacă îi spun «aș vrea să încerc asta» acceptă imediat și, mai mult, știe cum să-ți insufle încredere în posibilitățile proprii. E curios să vadă ce poate descoperi în plus la un actor. Acest stil de lucru oferă nu doar bucuria de a face un rol, ci creează și un plus de inspirație*". Ce regizor putea fi mai extraordinar pentru nonconformistul De Niro?

Iar în ce privește originea lor italiană? Se poate spune că încă de cînd erau doi puști, drumurile lor s-au intersectat pe străzile cartierului Little Italy din New York. Nu erau însă prieteni. Aveau 16-17 ani și făceau parte din... „bande" diferite. Unii dintre băieți aveau obiceiul să facă un du-te-vino între grupuri, dar, întîmplător, atît Marty cît și Bob erau fideli primei lor opțiuni: unul în banda de pe Elizabeth Street, celălalt în cea de pe Kenmare Street. Distanța între ei era

**Provine dintr-un mediu artistic, fără să fie însă vorba de lumea cinematografiei; este fiul unui actor plastic expresionist pe nume... Robert De Niro și al pictoriței Virginia Admiral. S-a născut pe 17 august 1943 la New York. A studiat arta dramatică cu Stella Adler și Lee Strasberg. Și-a început cariera de actor apărînd în cîteva producții teatrale off-Broadway (teatru experimental). Primele roluri ca actor de film le-a primit din partea regizorului Brian de Palma. Au fost roluri minore, cenușii, „simple prezențe", cum le-a numit ulterior chiar Robert De Niro.**

TVR

**LUNI, 7 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **13.00** TVR Timișoara **14.10** TVR Cluj-Napoca **14.50** TVR Iași **15.35** Desene animate **16.05** Convietuiri **16.35** Emisiune în limba maghiară **18.30** Alo, tu alegi! **19.00** În fața dv.! **19.55** Doar o vorbă „săt-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** TVR prezintă: Astă seară se improvizează... amintiri **23.20** Un cîntec, o glumă, un zîmbet **23.30** Turul Franței la ciclism **23.40** Milenium **0.15** Fantastic Star TVR Club.

*PROGRAMUL 2:* **13.05** Ritmuri muzicale **13.45** Serial (r): „Yeti, o întîlnire de neuitat" **14.30** Arhive românești **15.00** Trei pentru o mască (r) **15.55** Medicina pentru toți (r) **16.20** Serial: „Secretele nisipului" **17.15** Pro și contra **17.40** Serial: „Șeicul" **19.00** Comorile lumii **19.30** Măseaua de minte **21.05** Ce-i de făcut? **22.05** TVM * Mesager **22.35** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **23.25** Nocturna sportivă.

**MARȚI, 8 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.35** Serial: „Un bunic fericit" **9.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **10.05** Credo (r) **11.05** Cinematograful de artă (r): „Paradisul pierdut" **13.05** Desene animate **13.30** Tradiții **14.10** Muzica pentru toți **15.00** TVR Iași **16.00** Tribuna partidelor parlamentare **17.10** Serial: „Katts și cîinele" **17.35** Pro patria **18.30** Desene animate **19.20** Medicina pentru toți **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție" **23.20** Turul Franței la ciclism **0.40** Întîlnirea de la miezul nopții.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Grădinile mirabile (III) **9.00** Teatrul Național de Televiziune prezintă: Măști vesele și triste (r) **11.00** Caleidoscop-Satelit **12.00** Stadion **13.05** Serial: „Echipa de intervenție" (r) **14.55** Desene animate **15.20** Serial (r): „Lupii aerului" **16.20** Serial: „Secretele nisipului" **17.15** Natura 2000 **17.40** Serial: „Șeicul" **18.55** Opțiuni **19.35** Meridianele dansului **20.05** Serial: „Puterea, pasiunea" **20.30** Forme și culori **21.05** Cu cărțile pe față **22.05** TVM * Mesager **22.35** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **23.25** Cinematograful de artă: „Afacerea Seznec".

**MIERCURI, 9 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.35** Serial: „Un bunic fericit" **9.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **10.05** Videolexicon **11.00** Ce-i de făcut? (r) **12.05** Serial (r): „Șeicul" **13.30** Scena (r) **14.10** Muzica pentru toți **14.35** TVR Iași **15.00** TVR Cluj-Napoca **17.10** Gesturi mici pentru oameni mari **17.40** Magazin sportiv **18.30** Desene animate **19.00** Serial: „Lupii aerului" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Cronica unei iubiri" **23.20** Un cîntec, o glumă, un zîmbet... **23.25** Turul Franței la ciclism **23.35** Universul cunoașterii **0.15** Secolul XX.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Documentar-Satelit **9.00** Ora de muzică **10.00** Lumină din lumină (r) **11.00** Lumea, altfel decît o știm **12.40** Punct de întîlnire **13.05** Serial (r): „Savannah" **13.55** Roata vieții **14.30** Serial doc. (r) **16.00** Concert cu formația „American Music Shop" **16.20** Serial: „Secretele nisipului" **17.15** Tribuna partidelor parlamentare **17.40** Serial: „Șeicul" **18.30** Emisiune în limba maghiară **20.00** Arte vizuale **21.05** Credo **22.05** TVM * Mesager **22.35** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **23.25** Întîlnire la club **0.25** Documentar-Satelit.

**JOI, 10 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.35** Serial: „Un bunic fericit" **9.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **10.05** Pentru dv., doamnă! **11.05** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Șeicul" **12.55** Desene animate **14.10** 1001 audiții **14.35** TVR Iași **15.00** TVR Cluj-Napoca **16.10** Ecclesiast '97 **16.35** Convietuiri **17.10** Următoarea oprire: Europa **17.35** Videodisc folcloric **18.00** Timpul Europei **19.00** Serial: „Lupii aerului" **20.00** Jurnal **21.05** Serial: „Dr. Quinn" **21.55** Reflecții rutiere **22.10** Cu ochii'n 4 **23.20** Un cîntec, o glumă, un zîmbet... **23.25** Turul Franței la ciclism **0.25** Serial: „Războiul independenței".

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Documentar-Satelit **9.00** Muzica pentru toți **10.50** Mozaic-Satelit **13.05** Trei pentru o mască (r) **14.05** Documentar-Satelit **14.35** Desene animate **15.00** Serial (r): „Lupii aerului" **15.50** Recital: Madonna **16.05** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Emisiune în limba germană **20.00** Serialul serialelor **20.30** Enigma **21.05** Time out **22.05** TVM * Mesager **23.20** Jazz Alive **0.20** Trapez.

**VINERI, 11 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.40** Meridianele dansului (r) **10.05** Documentar-Satelit **11.10** Serial (r): „Șeicul" **12.05** Media-club (r) **13.00** TVR Cluj-Napoca **14.10** 1001 audiții **15.00** TVR Iași **15.45** Desene animate **16.10** Lege și fărădelege **16.30** Atletism **17.10** Emisiune în limba germană **18.10** Serial: „Katts și cîinele" **19.10** Tezaur folcloric **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Femeia din umbră" **23.20** Turul Franței la ciclism **23.30** Oglinzi paralele **0.10** Concert extraordinar: Julio Iglesias **1.10** Cinematograful de noapte: „C.I.A. II: Obiectiv Alexa". Cu: Lorenzo Lamas.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Documentar-Satelit **9.00** Muzica pentru toți **10.00** Film: „Maigret și licitația" **11.40** Magazin-Satelit **13.05** Serial (r): „Războiul independenței" **14.05** Cu ochii'n 4 **14.45** Desene animate **15.35** Convietuiri **16.20** Serial: „Secretele nisipului" **17.15** Bursa inventiilor **17.45** Serial: „Șeicul" **18.35** Ajută-te singur! **19.00** Un senior al pianului - Valentin Gheorghiu **21.05** Ultimul tren **22.05** TVM * Mesager **22.30** Robingo 2 **23.20** Din viața rromilor **1.00** Expresul de noapte.

**SÎMBĂTĂ, 12 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **7.00** Bună-dimineața de la Rișca! **8.30** Pas cu pas **9.20** Serial: „Micul Yeti" **10.15** Feriți-vă de măgăruș! **11.50** Recital Gheorghe Gheorghiu **12.05** Ecranul **12.50** Serial de cătătorii **13.45** A doua alfabetizare **14.10** Tranzit 138 * Colofon * Muzică *Reportaje * Seriale: Hollyoaks, Polițiștii * Mapamond **18.15** Atletism **19.05** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.40** Serial: „Savannah" **21.40** Cum vă place... în relache? **22.40** Săptămîna sportivă **23.05** Turul Franței la ciclism **23.15** Serial: „Perla coroanei" **0.10** Joan Baez în România **1.40** Arena artă-sport.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** Întîlnirea de sîmbătă - program al Studioului TVR Cluj-Napoca **12.00** TVR Timișoara **13.35** Arhive românești **14.05** Itinerar turistic **14.40** Serial (r): „Dr. Quinn" **16.20** Serial: „Secretele nisipului" **17.15** Itinerare spirituale **17.40** Serata muzicală TV **20.30** Vă place opera? **21.30** 7 zile - 7 arte **22.05** TVM * Mesager **22.30** Serial: „Frumoasa și bestia".

**DUMINICĂ, 13 iulie**

*PROGRAMUL 1:* **7.00** Bună dimineața! **8.15** Lumină din lumină **9.15** Serial: „De la Apenini la Anzi" **10.40** Leonard Bernstein **11.40** Viața satului **13.20** Biserica satului **14.25** Video-magazin. De la egal la egal **17.10** Serial SF: „Star Trak - Deep Space 9" **18.05** 7 zile în România **19.15** Robingo **20.00** Jurnal **21.05** Film: „Procesul lui Lee Harvey Oswald" **22.35** Videodiscoteca '97 **23.05** Turul Franței la ciclism **23.15** Camel Planet Olimp **0.15** Serial (r): „Frumoasa și bestia" **1.05** Atletism.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** 5 x 2. Magazin duminical. Program al Studioului TVR Iași **13.35** Revistă de istorie **14.05** Film: „Asasinul țarului" **15.45** Cazuri și necazuri în dragoste **16.20** Film serial: „Secretele nisipului" **17.45** Magazin auto-moto **21.30** Rugby: Africa de Sud - British Lions **23.30** TVM * Mesager **24.00** O partidă de biliard.

(După Panoramic TV)

PRO TV

**LUNI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Sport la minut **10.00** Lumea filmului (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" **13.00** Film: „Pe urmele lui Grace" (SUA) **14.30** Desene animate **14.55** Povestea zilei cu Magicianul **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.00** Am întîlnit și români fericiți **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! - concurs de cultură generală **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Elixirul dragostei" (SUA, 1992) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca în filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină - revista presei **23.30** Film: „Cîinele alb" (SUA, 1982) **1.00** Sport la minut.

**MARȚI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Sport la minut **10.00** Serial: „M.A.S.H." **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" **13.00** Talk-show: Profesiunea mea - cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Alisea și prințul din vis" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Film serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca-n filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Profesiunea mea - cultura (r) **1.00** Sport la minut **1.25** Film: „Înghițitorul de săbii" (România, 1981). Cu: Mircea Albulescu, George Constantin, Victor Rebengiuc.

**MIERCURI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.00** Serial: „M.A.S.H." **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Acapulco Heat" **13.00** Film: „Omul din cîmpie" (SUA, 1964) **14.35** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Secretele din Lake Success III" (US, 1993) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca-n filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Talk-show: Față-n față cu Ilie Șerbănescu **0.30** Sport la minut.

**JOI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Sport la minut **10.00** Serial: „M.A.S.H." **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Film: „Tancul" (SUA, 1984) **15.00** Serial: „Matlock" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Hercule" **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca în filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Talk-show: Întîlnire cu presa **1.00** Sport la minut.

**VINERI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Sport la minut **10.00** Serial: „M.A.S.H." **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Fort Boyard **12.30** Am întîlnit și români fericiți (r) **13.00** Film: „Băieții răi" (SUA, 1980). Cu: Michelle Pfeiffer **14.15** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Xena, prințesa războinică" **18.15** Rătăciți în tranziție **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „În numele credinței" (SUA, 1987) **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Serial: „La limita imposibilului" **0.10** Serial: „Zona crepusculară" **0.35** Sport la minut **1.00** Film: „Dublă recompensă" (SUA, 1944).

**SÎMBĂTĂ** **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Flipper" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Dublă recompensă" (r) **11.45** Întîlnire cu presa (r) **13.00** Film: „Adio, dar rămîn cu tine" (US, 1977). Cu: Richard Dreyfuss **14.50** Motociclism: Marele Premiu al Olandei **15.05** Tenis: Challenger Open „Carpați" - Brașov 1997 **15.25** Motor sport magazin **15.35** Film: „Conagher" (SUA, 1991) **17.30** Serial: „Walker, polițist texan" **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluț" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „At Close Range" (SUA, 1986) **22.00** Serial: „EZ streets" (primul episod, SUA, 1996) **23.00** Știrile Pro TV **23.15** Serial: „Nemuritorul" **0.00** Sport la minut **0.25** MTV

de numai... patru străzi, dar grupurile lor nu admiteau să se amestece. „Patronau" teritorii diferite. Situația seamănă întrucîtva cu scenele din „A fost cîndva în America", film în care De Niro a făcut un rol de neuitat, dar care, din nefericire pentru Scorsese a fost realizat nu de el, ci de Sergio Leone. Mai în glumă, mai în serios, Scorsese a socotit gestul prietenului său o trădare, iar faptul că nu a fost el autorul filmului amintit l-a umplut de... gelozie, după cum el însuși mărturisește.

În anul 1970, viața le-a intersectat în sfîrșit „străzile". Era în ajun de Crăciun, cînd De Niro și Scorsese s-au cunoscut în casa criticului de cinema Jay Cocks. În 1972, Scorsese îl solicita pe De Niro pentru unul din cele patru roluri importante din „Mean Streets". Urma, de fapt, să-i propună unul din cele... trei roluri rămase libere, pentru că personajul Charlie îi fusese deja atribuit lui Harvey Keitel. Or, De Niro, după ce a citit scenariul, nu se vedea în alt rol decît în cel al lui Charlie. S-a întîlnit cu Harvey Keitel și i-a vorbit despre visul lui de a-l interpreta pe Charlie. *„Mi-a explicat cu tact și calm că trebuie să-l joc pe Johnny Boy,* își amintește De Niro. *«Este un rol făcut exact ca pentru tine» mi-a spus Harvey. Am devenit, așadar, Johnny Boy. Mai tîrziu, de-a lungul vieții, mi-am dat seama că se poate întîmpla uneori să nu știi cît de potrivit ești pentru un rol, cît de convingător."* Așa că în privința colaborării cu Scorsese; de atunci, întotdeuna a mers pe mîna regizorului. Era exact ceea ce-și dorea: *„Nu intriga mă atrage într-un film,* spune de fiecare dată Scorsese. *Deși îmi plac filmele care se bazează pe intrigă, eu, ca regizor, nu de asta sînt fascinat. În general, mă plictisește să realizez scene «comme il faut», în suita: introducere, prezentarea personajelor etc. etc, în ideea de a da totul, mură-n-gură spectatorului. Prefer să merg în direcția opusă, nu în sensul cultivării confuziei ci... Într-un film, mie îmi plac mai mult personajele decît intriga."* Iar personajele întruchipate de De Niro îi plac în mod deosebit. Fie că este vorba de Travis din „Taxi Driver", fie de saxofonistul Jimmy Doyle din „New York, New York", sau de boxerul Jake La Motta din „Raging Bull", sau de personajul comic Rupert Pupkin din „The King of Comedy" ori de mafiotul de duzină Jimmy Conway din „Good Fellas". Indiferent de culoarea dominantă a personajului, De Niro, sub bacheta magică regizorală a lui Scorsese, le dă o nuanță pregnant umană. De exemplu, scena monologului lui Travis în oglindă („You talkin'to me?" - „Cu mine cine vorbește?") atît prin interpretare și semnificație, cît și prin procedeul artistic folosit deschide un nou drum în cinematografie.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU ❖

# viața în serial

**Osvaldo Rios** (Diego din *„Văduva"*) și-a văzut în sfîrșit visul împlinit: s-a însurat cu Alicia (în serial, desigur!). În viața de toate zilele, este încă necăsătorit (după un divorț). La cei 38 de ani ai săi, Osvaldo Rios a înregistrat însă, în viața lui sentimentală, nenumărate episoade. Pînă nu de mult, frumosul actor portorican își dăruise inima actriței și cîntăreței spaniole Isabel Pantoja. Jucaseră împreună în serialul *„Entre dos amores"* - „Între două iubiri" și, în primul rînd Isabel, conform obiceiului ei, s-a îndrăgostit de-adevăratelea de partenerul ei din film. La rîndul lui, Osvaldo n-a rezistat în fața farmecului ultradebordant al Isabelei; a fost vrăjit de vocea, de eleganța gesturilor, de talentul și inteligența acesteia. Dar, din nefericire pentru el, atunci cînd probabil se aștepta cel mai puțin, s-a trezit părăsit de Isabel. Pentru că, păstrîndu-și obiceiul, aceasta s-a îndrăgostit de un nou partener de film: Gabriel Corrado, frumosul bărbat cu ochii albaștri cunoscut nouă din *„Perla neagră"*. Osvaldo a fost nevoit să se resemneze. Dar n-a durat mult și a întîlnit-o pe Shakira, o cîntăreață columbiană care pare, în sfîrșit, să fie „femeia vieții lui". Radiind de fericire, Osvaldo are deocamdată convingerea că „Shaki este persoana de lîngă care n-ar pleca niciodată" și se gîndește chiar la căsătorie!

**Don Johnson** *(„Miami Vice", „Nash Bridges")* a fost însurat cîndva cu Melanie Griffith, actuala soție a lui Antonio Banderas. Mariajul cu Melanie se derulase într-o suită de conflicte și scandaluri, iar finalul a fost subiect de senzație pentru presă. Melanie și-a părăsit soțul pe care disperarea l-a aruncat în brațele... alcoolului. Timpul i-a mai vindecat rănile sufletului (cel puțin aparent) astfel încît acum Don Johnson, care are 47 de ani, vrea să ia viața de la capăt alături de o tînără de numai... 19 ani, cu care s-a logodit cînd fata era încă minoră. Urmează să se căsătorească. Cine este de această dată aleasa inimii lui? Jodie O'Keefe, actrița care în *„Nash Bridges"* joacă rolul fiicei lui!

**Andrea del Boca** (protagonista din *„Perla neagră"*), la cei 31 de ani ai săi cît are în prezent, a hotărît să-și corecteze fizionomia, renunțînd la o pernița de grăsime care începuse să se acumuleze sub bărbie. A apelat la unul din cei mai mari chirurgi plastici din Buenos Aires, care, prin lipoaspirație, a corectat rapid defectul, oferindu-i astfel simpaticei și îndrăgitei actrițe un plus de încredere în sine, de parcă mai era nevoie! Cu noul său chip perfect conturat, Andrea del Boca lucrează la un nou serial - *„A mea, doar a mea"* care, cine știe, probabil că va ajunge și pe micile noastre ecrane.

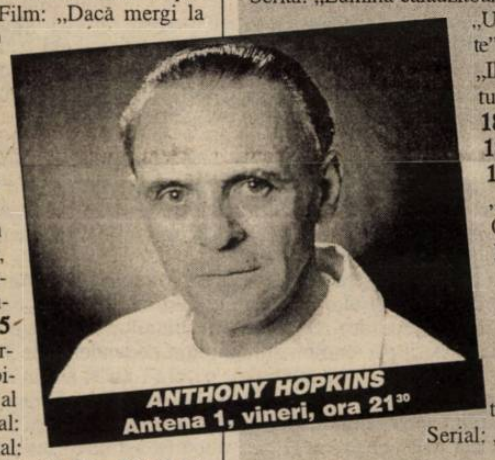


Unplugged: Ray Davis **1.00** Film erotic: „Maui Heat".

**DUMINICĂ** **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **10.30** Film: „Dacă mergi la Rio..." (Franța, 1987) **12.10** Serial: „Adevărul gol-goluț" (r) **12.30** Profeții despre trecut **13.00** Serial: „News Radio" **13.00** Serial: „News Radio" **13.30** Tenis: Challenger Open „Carpați" - Brașov, 1997 **14.45** Chestiunea zilei **15.15** Lumea filmului **15.45** Gillette - lumea sportului **16.00** Automobilism - Fomula 1: MP al Angliei **17.45** Serial: „Terra 2" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Mediterraneo" (Italia, 1991) **22.00** Serial: „Fotomodele" **23.00** Știrile Pro TV **23.10** Prima pagină **23.15** Procesul etapei **0.45** Sport la minut.

**LUNI** **12.00** Printre rînduri (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Film: „Preot și tată" (r, partea a II-a) **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Între prieteni **18.20** „Dog City" **18.45** Joc interactiv: Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Serial: „Omul cu o mie de fețe" **22.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **23.00** Știrile nopții **23.10** Film: „Romero" (dramă, SUA, 1989) **1.00** Serial: „Kassandra" **1.45** Film: „Dincolo de răsărit" (război, SUA, 1943).

**MARȚI** **6.30** Teledimineața **9.00** Între prieteni (r) **9.50** Serial: „Viața în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Serial: „Omul cu o mie de fețe" (r) **12.10** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **12.35** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Serial: „Ultimele 5 minute" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Serial: „Nash Bridges" **22.30** Serial: „Sparks" **23.10** „Pașaportul" (comedie, Franța, 1988) **0.50** Serial: „Kassandra".

**MIERCURI** **6.30** Teledimineața **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.50** Serial: „Viața în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Serial: „Nash Bridges" (r) **12.10** Serial: „Sparks" (r) **12.35** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Serial: „Ultimele 5 minute" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Totul despre Guvern **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Frații" (partea a II-a) **23.25** „Poarta Dragonului" (aventuri, SUA) **1.00** Serial: „Kassandra".

**JOI** **6.30** Teledimineața **9.00** Totul despre Guvern (r) **9.50** Serial: „Viața în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** „Frații" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Serial: „Ultimele 5 minute" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Invitați la Antena 1 **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Mafiot de ocazie" (acțiune, SUA, 1996) **23.20** „Johnny 100 de pesos" (dramă/acțiune, cop. Chile - SUA, 1993) **1.00** Serial: „Kassandra".

**VINERI** **6.30** Teledimineața **9.00** Invitați la Antena 1 (r) **9.50** Serial: „Viața în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** „Mafiot de ocazie" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Serial: „Cody" **16.50** Serial: „Dragă profesore" **18.15** Telerebus **18.55** Beavis și Butthead **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Procesul" (SUA, 1995). Cu: Anthony Hopkins **23.40** „Roiul ucigaș" (thriller SF, SUA, 1993) **1.20** Serial: „Private Dancer".

**SÎMBĂTĂ** **7.00** Știri **7.15** „Alondra" (r) **8.00** Teledimineața **10.00** „Ratonii" **10.25** „Micuța Rosie" **10.50** Serial: „Aventurile păsării spațiale" **11.15** „Dragă profesore" (r) **13.00** Serial: „Animal Show" **13.30** Cinema, Cinema, Cinema **14.20** Serial: „Polițiști în misiune" **15.55** Fir întins **16.25** Serial: „Viața în trei" **17.00** Serial: „Misiune la Chicago" **18.00** Serial: „Uragan în «Paradis»" **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **19.30** Serial: „Sirenele" **20.30** Observator **21.00** „Caută și distruge" (acțiune, SUA, 1994) **22.50** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.20** Hollywood Top Ten **0.45** Serial: „Aphrodisia".

**DUMINICĂ** **7.00** Știri **7.10** „Misiune la Chicago" (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** „Nici o clipă de plictiseală" (r) **9.00** „Privighetoarea" (d.a.) **9.30** „Don Quijote" (desene animate) **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginație" **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit și credință **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.50** Serial: „Poliția spațială" **15.25** Hollywood Top Ten (r) **16.25** Serial: „Viața în trei" **17.15** Serial: „Alertă pe plajă" **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show" **19.30** Serial: „Sandra, prințesa rebelă" **20.30** Observator **21.00** „Secretul" (dramă, Anglia, 1996). Cu: Kirk Douglas **22.40** Știri sportive **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.25** „Întrebați de Diamond" (Marea Britanie, 1988).

**LUNI** **7.00** Bună dimineața, România! **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **12.00** Serial: „Clientul" (r) **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **17.40** Serial: „Flash" **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.35** Foc încrucișat **23.30** Cutia muzicală **0.00** Linia fierbinte.

**MARȚI** **7.00** Bună dimineața, România! **10.00** Știri **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **13.05** Lumea vedetelor (r) **14.35** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Renegatul" **22.25** În numele dumneavoastră **0.00** Linia fierbinte.

**MIERCURI** **7.00** Bună dimineața, România! **10.00** Știri **10.55** Serial: „Misiune imposibilă" **13.15** Serial: „Familia Walton" (r) **14.05** Serial: „Murphy Brown" (r) **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **17.45** Documentar: „Meteora, Grecia - mănăstirile din stîncă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Linia întîi **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii **0.00** Linia fierbinte.

**JOI** **7.00** Bună dimineața, România! **10.00** Știri **10.20** Desene animate (r) **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.25** Mafalda **23.40** Tonomatul personal.

**VINERI** **7.00** Bună dimineața, România! **10.00** Știri **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.35** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viața între DA și NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Miss Rose White" (SUA, 1992) **23.20** Tentații **23.50** Telefon Top abc.

**SÎMBĂTĂ** **8.00** Știri **9.15** Desene animate **9.40** Serial: „Un om de milioane" **11.45** Serial: „Hotel" **12.50** As Show **14.30** Serial: „Dragă John" **15.00** Week-end abc **17.05** Serial: „Star Trek" **18.00** Serial: „Prințul din Bel Air" **18.35** Cocktail **19.05** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Cinni" (SUA, 1983) **23.10** Noua generație **0.00** Serial: „Playboy".

**DUMINICĂ** **8.00** Știri **9.15** Desene animate **9.40** D.A. TELE 7 **11.45** Serial: „Hotel" **12.50** Magazinul femeilor **13.50** Necenzurat **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.05** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

**LUNI** **6.30** Știri (r) **7.00** Exerciții cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziției (r) **16.00** Eliberare de trecut - film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Între noi... bucureștenii **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Astrologia pe înțelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

**MARȚI** **6.30** Știri (r) **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Între noi... bucureștenii (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Între noi... bucureștenii **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film - Dragoste de fantomă - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

**MIERCURI** **6.30** Știri (r) **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Între noi... bucureștenii (r) **16.00** Dragoste de fantomă - film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Între noi... bucureștenii **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film - Lovitură cu bătaie lungă **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă (r) **23.30** Știri.

**JOI** **6.30** Știri (r) **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Între noi... bucureștenii (r) **16.00** Lovitură cu bătaie lungă - film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Între noi... bucureștenii **19.00** Știri **20.00** Film **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

**VINERI** **6.30** Știri (r) **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Între noi... bucureștenii (r) **16.00** Film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziției **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film - Știrile de la ora unsprezece - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Știri.

**SÎMBĂTĂ** **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Știrile de la ora unsprezece - film (r) **16.00** Cinemateca **18.00** Fotoliile puterii **19.00** Știri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film - Răfuiala - SUA **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

**DUMINICĂ** **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri (r) **9.00** Desene animate **10.00** Mini Star **11.00** Răfuiala - film (r) **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecții în cultura italiană **19.00** Știri **19.15** Hello Star! **20.00** Film acțiune - Polițistul răzbunător - SUA **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

*„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune*

# HOROSCOP 7.07 - 13.07

*BERBEC (21.03 - 20.04):* Va fi, probabil, o perioadă eficientă pe toate planurile. Cele mai mari satisfacţii vor proveni din sfera financiarului şi a relaţiilor socio-profesionale (marţi, miercuri). Chiar dacă suma ce o veţi primi nu este spectaculoasă, ea vă va ajuta să vă achitaţi unele datorii. Spre finele săptămînii vi se va confirma o speranţă pe care o credeaţi irealizabilă. Surprizele plăcute fac deliciul vieţii.

*TAUR (21.04 - 21.05):* Uranus cel capricios şi imprevizibil este în umbra constelaţiei dv. În consecinţă, vă puteţi aştepta la întorsături de situaţie dulci-amărui (joi, vineri), la reacţii mai puţin obişnuite ale unor persoane din anturaj. Pe plan financiar, vă confruntaţi cu scadenţa unei datorii mai vechi. Din fericire, psihicul robust vă ajută să depăşiţi cu brio această perioadă mai ciudată şi mai solicitantă.

*GEMENI (22.05 - 21.06):* Etichetele săptămînii par să fie: sensibilitate sporită, afectivitate năvalnică. Vă stăpîneşte, dacă astrele nu mint, o mare agitaţie sufletească, iar rezerva de iubire o folosiţi din plin, revărsînd-o asupra partenerului. Atenţie, problemele financiare imediate nu suferă amînare şi curba financiară nu dă semne de îndrăvenire. Reveniţi cu picioarele pe pămînt, nu mai ignoraţi gravitaţia!

*RAC (22.06 - 22.07):* Şi dv. veţi avea parte de cîteva zile agitate, ca valurile Mării Negre ce vor să dea buzna în Cazinoul din Constanţa. Mai ales luni şi marţi vor fi infernale, nimeni nu vă intră-n voie. Luciditatea suferă, creativitatea staţionează la cote scăzute şi numai cu un uriaş efort de voinţă veţi depăşi propriile şovăiri şi incertitudini. Spre finalul perioadei primiţi o veste bună de departe.

*LEU (23.07 - 22.08):* Psihicul dv. pare să fie unul de poet în pragul pensionării. Sînteţi contemplativ, melancolia vă paralizează iniţiativele şi vă autoexilaţi în bojdeuca pesimismului cronic. Poate că vă va veni în ajutor curba financiară, care în a doua jumătate a intervalului cunoaşte un maximum (joi, vineri). Poate că banii vă vor ancora iarăşi în zona concretului sau în tentaculele tranziţiei.

*FECIOARA (23.08 - 21.09):* Luni şi marţi vă aşteaptă confruntări foarte tensionate (în cuplu sau în relaţiile profesionale), în care postura dv. va fi cea a învingătorului. Tenacitatea Fecioarelor este proverbială şi cred că alura curbei socio-profesionale vă este cu totul favorabilă. Compensînd parcă marele consum nervos din primele zile, joi sau vineri primiţi bani, şi nu puţini.

*BALANŢA (22.09 - 22.10):* La sfîrşitul acestei perioade vă pîndeşte o bucurie consistentă, în familie sau în relaţiile de afaceri. Din nefericire, pînă atunci veţi parcurge - sub oblăduirea deloc prietenoasă a lui Marte - cîteva zile învolburate, scămoşate, contondente. Se pare că surmenajul nervos din ultimul timp îşi va spune cuvîntul, iar curba financiară nu se înduioşează deloc de necesităţile dv.

*SCORPION (23.10 - 21.11):* Deşi din alura principalelor curbe astrale nu se întrevede nimic spectaculos, cred că din punct de vedere afectiv şi financiar va fi o perioadă foarte favorabilă. Venus şi Mercur alcătuiesc o configuraţie ambiguă, dar vom prelua numai partea pozitivă a lucrurilor. În consecinţă, veţi primi bani (miercuri, joi), iar relaţiile în cuplu vor fi demne de invidiat.

*SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12):* O deziluzie sentimentală profundă (cauzată de poziţia nefavorabilă a Lunii) vă va afecta, din nefericire, aproape în tot intervalul. Dar dacă veţi şti să dezamorsaţi dinamita din afectul dv. şi dacă veţi reuşi să vă autoconvingeţi că Soarele răsare şi pentru dv., atunci vitalitatea specifică Săgetătorilor va triumfa. Pe de altă parte, miercuri sau joi primiţi bani.

*CAPRICORN (21.12 - 19.01):* Linişte, calm, platitudine. Iată care ar fi etichetele acestei săptămîni în care nimic nu evadează din monotonie. Toate curbele astrale staţionează la cote medii, nici una nedînd semn de zvîcnire spre maximum. În aceste circumstanţe, nu cred că va surveni vreo surpriză (negativă) şi vi se aplică zicala: nici o veste e o veste bună - de cele mai multe ori.

*VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02):* În prima jumătate a perioadei vă confruntaţi cu două situaţii contradictorii - sau cel puţin aşa le consideraţi dv. Aparentul conflict dintre planul financiar şi cel afectiv-emoţional se va rezolva de la sine, iar polemica va fi mai mult una cu sine. Curba financiară va fi oscilantă, dar la nivele superioare. Nu sînt motive de îngrijorare în această privinţă.

*PEŞTI (19.02 - 20.03):* Jupiter vă ocroteşte aşa cum n-a făcut-o el niciodată, ceea ce vă îndreptăţeşte să speraţi la o săptămînă fără tensiuni inutile, sufocante. Alura curbelor financiară şi socio-profesională este favorabilă unor reuşite - satisfacţiile pot apărea joi sau vineri. Sînteţi acum un optimist lucid, puteţi trece triumfal peste orice obstacol, puteţi lua decizii înţelepte şi prompte.

# CĂRŢILE colegilor noştri

**George Cuşnarencu, *Călătoria Luceafărului*, Ed. Cartea Românească, 1997**

*Fiecare nouă apariţie editorială a colegilor noştri e un firesc prilej de a consemna cu satisfacţie rodul unor eforturi de taină, prin care se dezvăluie personalitatea lor întregită cu dimensiunea creaţiei.*

*Reprezentant de frunte al generaţiei sale literare, Cuşnarencu îşi scrie prozele cu aceeaşi uşurinţă cu care respiră - uneori a şoaptă, alteori cu furia sacadată, gîfîită a alergătorului de cursă lungă. Metaforele se cheamă unele pe altele într-un şuvoi, alcătuind o realitate aproape palpabilă, puternic mărită parcă printr-un miraculos microscop. Deloc „virtuală", această realitate e familiară cititorului - în pofida „cheilor" simbolice care orchestrează scriitura - ca şi cum am privi Viaţa aşa cum a fost, e şi va fi, dintr-un punct de unde se vede, deopotrivă, şi partea, amănuntul, şi întregul. Toate faptele Vieţii îşi află locul lor bine stabilit, într-o ierarhie meşteşugită, cu tot iureşul schimbărilor de cadru şi timp pe care Cuşnarencu le conduce cu mînă sigură.*

*Carte despre iubire, scrisă parcă pe nerăsuflate, cu mînie rece, cu durere, cu tandră ironie, Călătoria Luceafărului izbuteşte să umanizeze imaginea unei lumi prea grăbite pentru a mai avea vreme să şi trăiască... Şi aşa se face că, prin această proză, Cuşnarencu se dezvăluie, poate fără vrerea lui şi poate cum nu i-ar fi pe plac să se ştie despre el, a fi un incorigibil romantic, dăruit cu o dureroasă sensibilitate care-l face să fie un veşnic neîmpăcat cu soarta noastră de muritori ale căror amintiri le ridicăm la rang de Istorie, trăindu-le şi re-trăindu-le mereu şi mereu, cu voluptatea gîndului ascuns că astfel dobîndim un dram de nemurire!...*

ADRIAN HOAJĂ ❖

# Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Unde se află Munţii Yemenului?
2) Cine a fost Charles Emile Picard (1856-1941)?
3) Numele cărei strîmtori maritime se traduce în româneşte prin „Poarta lacrimilor"?
4) Eroul cărei comedii de Molière este domnul Jourdain?
5) Cine a compus suita pentru pian şi orchestră „Nopţi în grădinile Spaniei"?
6) Ce zeu era considerat în mitologia greacă tatăl celor nouă muze, a căror mamă era Mnemosine, zeiţa memoriei?
7) Împotriva căror boli se utilizează medicamentele numite generic „antihistaminice"?
8) Cine a regizat filmul „Splendoare în iarbă", film care a prilejuit actriţei Natalie Wood una dintre cele mai importante creaţii ale carierei sale?
9) De unde este originar părul?
10) Cui aparţine celebrul ciclu de gravuri cu teme de satiră socială intitulat „Capricii"?

### Răspunsuri din numărul trecut

*1) Cuvintele încrucişate au fost „inventate" de Arthur Wyne, la 21 decembrie 1913. Acesta era ziarist american de la „New York World", născut la Liverpool în Marea Britanie. 2) Diamantul şi grafitul sînt două stări alotropice sub care se găseşte carbonul în natură dar diamantul este cristalizat în sistem cubic iar carbonul în sistem hexagonal. 3) Lituya este un golf în Alaska unde s-a produs cel mare val provocat de alunecări de teren. Datorită unei alunecări de teren au fost dislocaţi circa 30 mil. m³ de stînci care au căzut în golf de la o înălţime de circa 1000 m dînd naştere unui val uriaş, care s-a ridicat pînă la 500 m pe panta muntelui din partea opusă. 4) Principalul duşman al stelei de mare Acantaser planci este marea scoică „Charonia tritonia". Această scoică fiind însă distrusă în mare parte de turişti şi colecţionari, steaua de mare a proliferat masiv, situaţia ducînd la distrugerea recifurilor. 5) Zeiţa Nidaba era reprezentată cu un stil în mînă. 6) Modelul Margueritei Gauthier i-a fost inspirat autorului Alexandre Dumas-fiul de viaţa curtezanei Marie Duplessis. 7) Hector Berlioz. 8) Măcrişul este o plantă ierboasă cu gust acrişor, comună prin fînete şi livezi, întrebuinţată în alimentaţie şi consumată crudă primăvara. 9) Tunica externă care înveleşte arterele şi venele se numeşte adventica şi este formată din ţesut conjunctiv şi vase capilare. 10) Capra neagră din munţii noştri nu îşi schimbă coarnele în decursul vieţii.*

IRINA STOICA ❖

# mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

**ASTROLOGIE** *(continuare)* - Tipurile de astrologie sînt numeroase, cele mai cunoscute fiind *astrologia clasică europeană* (inspirată din cea caldeeană şi greacă şi bazată pe unghiurile pe care le fac planetele între ele, pe distribuţia acestora la momentul şi poziţia geografică ale naşterii), *astrologia holistică* (aceasta nu mai îmbină elemente disparate astralo-geometrice, ci tratează fenomenul existenţial în integralitatea lui; holos = global, în greceşte) şi *astrologia karmică*, de inspiraţie asiatică (în acest caz, cel mai complex după opinia noastră; trecutul este motorul prezentului, dependenţa de o presupusă viaţă anterioară- conform teoriei reîncarnării - este decisivă, nimeni şi nimic nu se poate sustrage relaţiei karma - dharma sau cauză şi efect; interesant este faptul că acest mod de a-ţi „ghici" trecutul pentru a prezice viitorul are o întrepătrundere logică cu categoriile filosofice necesitate-întîmplare şi cauzalitatea de tip kantian. Astrologia karmică vrea să lase impresia că elementul hazard nu-şi are loc în destin).

Încă de la începuturile sale, *astrologia medicală* a fost la mare preţ. Conexiunile astrelor cu anumite părţi ale corpului omenesc (pe care sînt distribuite zodiile) au permis astrologilor să aleagă terapii adecvate cu data naşterii pacienţilor, şi mai puţin dependente de simptomele bolii.

*Astrologia orară* pune preţ pe ora (din zi şi din noapte) naşterii, cele douăzeci şi patru de ceasuri ale zilei avînd o conotaţie anume în raport cu destinul şi cu semnul zodiacal al nativului... Pentru marele public, succesul cel mai consistent îl are, după revigorarea interesului - petrecută în plin ev mediu -, astrologia clasică, chiar dacă din harta naşterii lipseşte însuşi Pămîntul!

PAUL IOAN ❖

# SPORT

● *După 19 campionate jucate pentru AC Milan*, în care a susţinut 716 partide, acumulînd şi 81 de prezenţe în selecţionata Italiei (este depăşit doar de Zoff cu 112 selecţii şi de Facchetti, cu 94), „il capitano" Baresi s-a decis să se retragă din activitatea competiţională. Retragerea sa de la AC Milan survine în momente delicate pentru aceasta: AC Milan nu s-a clasat nici măcar pe un loc de Cupa UEFA, Baresi a refuzat banca tehnică a Padovei, pentru a rămîne la Milan, Berlusconi oferindu-i funcţia de vicepreşedinte al clubului. ● *Ron Denis, managerul echipei* de Formula 1 McLaren Mercedes, caută noi piloţi pentru sezonul viitor, întrucît finlandezul Mika Hakkinen şi scoţianului David Coulthard li se termină contractele şi nu s-a pus problema prelungirii acestora. Ron Denis l-a contactat mai întîi pe Michael Schumacher, apoi pe Damon Hill şi pe Jacques Villeneuve, dar pînă în prezent totul a rămas în faza discuţiilor preliminare... ● *Baschetbalistul american Kevin Johnson* de la Phoenix Suns a revenit asupra deciziei de retragere din activitatea competiţională, semnînd un contract pe un an cu echipa din Arizona, pentru suma de 8,4 milioane dolari. În 679 de meciuri jucate în sezonul regulat în NBA, Johnson a marcat 12611 puncte, iar în play-off a înscris 1924 de puncte. El ocupă poziţia a şasea într-un clasament sui-generis, întocmit pe baza limitei de cel puţin 11500 de puncte marcate, 6000 de pase decisive, 2000 de recuperări şi 1000 de interceptii reuşite. ● *În cadrul concursului atletic internaţional* de la Lucerna (Elveţia), americanul Butch Reynolds a sprintat pe distanţa de 400 de metri ca în zilele sale de glorie, stabilind a doua performanţă mondială a sezonului, cu timpul de 44,45 secunde. Compatriotul său, Kenneth Brokenburr, a acoperit distanţa de 100 metri în timpul de 10,11 secunde, iar în întrecerea feminină Andrea Müller a sărit 4,25 metri cu prăjina, iar ucraineanca Janna Pintusevici a alergat distanţa de 100 metri în timpul de 11,08 secunde. ● *Cu prilejul reuniunii atletice internaţionale* care a avut loc recent la Torino (Italia), Fiona May a stabilit cea mai bună performanţă mondială a sezonului la săritura în lungime, cu 6,97 metri. Americanca Marion Jones a alergat 100 metri în 11,08 secunde, iar unguroaica Eszter Szmeredi a sărit 4,20 metri cu prăjina. În concursul masculin, la aruncarea ciocanului, s-a impus ungurul Balasz Kiss, cu o performanţă de 81,62 metri, Samuel Matete a cîştigat proba de 400 metri garduri cu timpul de 48,67 secunde, iar James Beckford (Jamaica) a cîştigat săritura în lungime cu un rezultat de 8,12 metri. ● *O ilustrare elocventă* a faptului că sportul de performanţă s-a transformat într-o mare afacere sînt sumele de bani oferite atleţilor celebri care au luat recent startul la concursul internaţional desfăşurat la Paris: 100000 dolari pentru Michael Johnson. 70000 dolari pentru Marie-Jose Perec, 60000 dolari pentru Donovan Bailey, un bonus de 70000 dolari pentru orice record al lumii stabilit la 800 metri, 1500 metri şi 5000 metri şi un bonus de „numai" 50000 dolari pentru stabilirea unui record mondial în celelalte probe. Michael Johnson şi Marie Jose Perec au ratat, însă, complet reapariţiile lor pe pistă după perioade de refacere („atletul bionic" a pierdut pentru prima dată după şapte ani o cursă de 400 metri, clasîndu-se doar al patrulea). Gabriela Szabo a cîştigat cursa de 3000 metri, stabilind cea de-a doua performanţă mondială a anului cu timpul de 8:40,44. Rodica Mateescu s-a impus la triplusalt cu un rezultat de 14,53 metri, iar Monica Iagăr s-a clasat a patra la săritura în înălţime cu o performanţă de 1,95 metri. ● *Michael „Air" Jordan* a semnat un contract în valoare de 10 milioane dolari cu CBS Sportsline, el urmînd să răspundă, prin E-mail, tuturor suporterilor din întreaga lume, prin mesaje răspîndite de CBS. ● *Nigerianul Taribo West* s-a transferat de la Auxerre la Inter Milano, pentru 4,5 milioane dolari, pînă în anul 2001. West fusese curtat şi de Juventus, Manchester United, Real Madrid, Betis Sevilla şi FC Barcelona. ● *După mai mulţi ani petrecuţi în Spania*, apoi la Bayer Leverkusen (de unde a plecat după un scandal monstru) şi la Universidad Ciudad de Mexico, fiul rătăcitor şi rebel al fotbalului german, Bernd Schuster (37 de ani) s-a hotărît să devină antrenor la echipa germană de liga a doua Fortuna Köln, cu care a semnat un contract pe un an, pentru un salariu de 400000 de mărci. ● *Golgeterul campionatului de fotbal al României*, Sabin Ilie, s-a transferat de la Steaua Bucureşti la Fenerbahce Istanbul, pe o perioadă de trei ani, pentru suma de 1,5 milioane dolari şi un salariu anual de 600000 dolari. Sabin Ilie va fi coleg cu nigerianul Okocha şi cu bulgarul Kostadinov. ● *Aşa-zisa „revanşă a secolului"* care i-a opus în ringul arenei instalate la Grand Garden Hotel din Las Vegas (SUA), pe Evander Holyfield şi Mike Tyson, s-a dovedit a fi, de fapt, o farsă, care s-a încheiat în mod cu totul surprinzător, în repriza a treia, cînd Tyson a fost descalificat de arbitrul întîlnirii pentru că... l-a muşcat pe Holyfield de două ori de ureche! Mitul Tyson s-a destrămat astfel definitiv... ● *Marele Premiu al Franţei la automobilism Formula 1*, care a avut loc recent pe circuitul de la Magny Cours, a fost cîştigat de o manieră categorică de dublul campion mondial Michael Schumacher, plecat din pole-position, care nu a cedat nici un moment şefia cursei. Aceasta a fost cea de-a treia victorie a lui Schumi din acest sezon şi a 25-a din cariera sa de pînă acum. El a fost urmat în final de Heinz Harald Frentzen şi de coechipierul său de la Ferrari, Eddie Irvine. Canadianul Jacques Villeneuve a sosit al patrulea. În clasamentul general al piloţilor, Schumacher a acumulat 47 de puncte, detaşîndu-se de rivalul său Villeneuve, iar în clasamentul constructorilor, „călutul cabrat" s-a desprins de principalul său urmăritor, team-ul Williams-Renault...

ŞERBAN FILIP ❖

# ŞAH

**MAT ÎN 4 MUTĂRI**
**(Galiţki - 1897)**

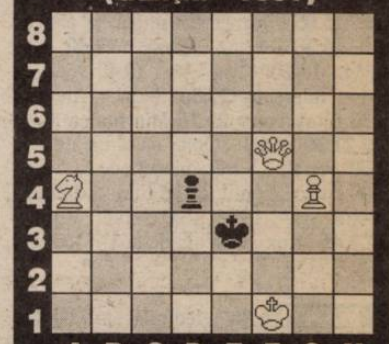


1. g5 d3 [1... Rd2 2. Df2 Rd1 (2... Rc1 3. Re1 d3 4. Db2X) 3. Db2 d3 4. Cc3X] 2. Df2 Re4 3. Cc3 Re5 4. Df6 mat

Gh. POPESCU ❖

## UN ALBASTRU INFINIT

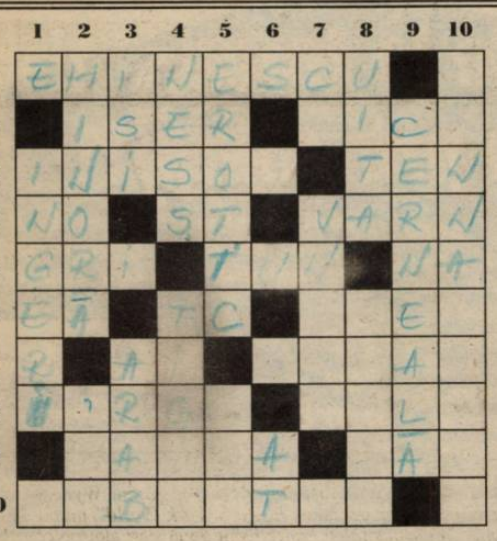

*ORIZONTAL:* 1) Autorul poeziei „Floare albastră" (Mihai 1850-1889). 2) Pictor român (Iosif 1882-1932) autorul tablourilor „Odaliscă în albastru" şi „Tătăroiacă în albastru" - Culoare la jocul de cărţi. 3) Plantă textilă cu floricele albastre (dim.) - Pielea feţei. 4) Nicolae Oprea - Introducere în ştiinţă! - Localitate în Suedia. 5) Amestec de alb şi negru - Piesă de război - Poftim (pop.). 6) Dînsa - Zoe Conesa - Mişcare armată a ţăranilor din China. 7) Ana Ene - Una din iubitele lui Zeus şi mama lui Perseu. 8) „La... albastră" volume de schiţe şi povestiri al regretatului umorist Ion Băieşu - Diminutiv de la Otilia. 9) „... albastră" povestire de Charles Perrault - Floare roşie. 10) „Doi ochi..." roman de Thomas Hardy.

*VERTICAL:* 1) Film realizat după romanul lui Heinrich Mann, „Profesorul Unrat" sub titlul „...albastru" cu Marlene Dietrich în rolul principal (pl.). 2) Fetiţă - Alb amestecat! 3) Trupul unui pisic! - Locuitor din Orientul Apropiat. 4) Localitate în Norvegia - Animal cu blana vărgată. 5) De dragoste - Absent, la început! 6) Cal dobrogean. 7) Cutie poştală - De culoare albastru închis, cu reflexe violete (pop.). 8) „Firicel de floare albastră, floare de nu mă..." şlagăr de Ion Vasilescu - De... albastră, cîntec trist, emoţionant (pl.). 9) Substanţă îndeobşte de culoare albastră care serveşte la scris. 10) Pictor flamand (1390-1441) autorul celebrei pînze „Bărbatul cu tichia albastră" (3 cuv.).

*DICŢIONAR:* VARN, NIEN, NESS.

CORNELIA COCA ZAIT ❖
Piatra Neamţ

### Soluţia careului „DIN CONSTRUCŢII"

*Orizontal:* COST - SCLAV - OPERATII - I - NTI - VAMALE - SI - SELENA - OCOT - PNT - P - L - LAC - T - BA - IMATUR - AEM - DACI - IURTA - ARACET - CON - TERASAMENT.

## UMOR

*Domnul Smith se întoarce acasă tîrziu;*

*Doamna Smith îl aşteaptă furioasă şi, după ce-l miroase strîmbînd din nas, începe să-l certe:*

*- Ai băut?*

*- Un singur păhărel, iubito...*

*- Ai fumat?*

*- Un singur trabuc, acolo...*

*- Ai sărutat fete?*

*- Una singură, dragă!*

*Am auzit că nu te mai căsătoreşti cu Ioana!*

*- E adevărat! Ne-am despărţit pentru totdeauna.*

*- Dar nu i-ai povestiti despre unchiul tău bogat pe care ai putea să-l moşteneşti?*

*- Ba da! Şi acum îmi este mătuşă!*

*Doi fraţi mititei privesc pofticioşi prăjitura pregătită de mama lor pentru desert.*

*- N-ai putea să-i ceri cîte o felie pentru fiecare dintre noi înainte de masă? îl întrebă cel de şase ani pe cel de cinci.*

*- Oh, cred că e mai bine s-o faci tu! Sînteţi cunoştinţe mai vechi!*

*O doamnă hotărăşte să-l invite la masă pe băieţelul vecinilor, în vîrstă de cinci ani. Văzîndu-l cum se chinuieşte cu furculiţa şi cuţitul întreabă grijulie:*

*- Eşti sigur că poţi să-ţi tai singur friptura?*

*- Oh, sînt obişnuit. Şi mama mea face friptura tot tare ca o talpă!*

*De ce crezi că a fost arestat din nou George?*

*- Ca de obicei, fiindcă a găsit cîteva lucruri pe care încă nu le pierduse nimeni!*

*Este un nou născut la voi în bloc, nu-i aşa?*

*- N-aş zice că e chiar nou! După puterea cu care urlă dovedeşte deja destulă experienţă de viaţă!*

## PAR (anormale) de ToPAN

## Butade şi paradoxuri...

**OSCAR WILDE**

**Viaţa e un lucru prea important ca să vorbeşti serios despre ea.**

**Personalitatea riguroasă constă adesea în a şti să-ţi ascunzi erudiţia.**

**Singura cale de a scăpa de ispită este să i te supui.**

**Ori de cîte ori oamenii sînt de acord cu mine simt că am greşit cu ceva.**

**Nu te lăsa abătut pe căile virtuţii. Dacă îţi îndreaptă caracterul, îţi pierzi tot hazul.**

**Întotdeauna trebuie să joci cinstit cînd deţii atuurile.**

**De ce ne-ar trebui nouă bărbaţilor puritate şi inocenţă? O floare la butonieră bine asortată e mult mai de efect!**

**Forţa femeilor constă în faptul că psihologii nu pot niciodată să le dea de rost. Pe bărbaţi îi poţi analiza, pe femei nu poţi decît să le... adori.**

## Mozaic

*În 1611 s-a deschis la Londra un „birou de adrese şi întîlniri", adică un fel de agenţie de publicitate, unde puteai depune mici anunţuri. Prima rubrică de acest gen, publicată cu regularitate într-un ziar a apărut însă în 1931 în „Gazeta" editată de Théophraste Renaudot.*

*Lentilele de contact (de sticlă) au apărut între anii 1887-1892 datorită eforturilor facute de August Müller în Germania, Eugène Fiek şi Sulzer în Elveţia, Eugène Kart în Franţa.*

*În 1936 însă, societatea G. Farben a realizat primele lentile de contact din plexiglas, materialul respectiv fiind folosit pînă în zilele noastre.*

*Epoca Marilor Moguli este epoca pătrunderii islamismului în India, avînd ca efect formarea unei noi culturi, adaptată în mare măsură culturii indiene. În 1566, Akbar, cel mai strălucit dintre moguli îşi stabileşte capitala la Agra, devenită în zilele noastre oraş muzeu, unde înalţă o serie de construcţii monumentale printre care vestitul palat-mausoleu „Taj-Mahal".*

*Quito, capitala Ecuadorului, unul dintre cele mai vechi oraşe din America de Sud, este în acelaşi timp oraşul aşezat la cea mai mică distanţă de Ecuator (24 km din centrul oraşului).*

Rubrică de
IRINA STOICA ❖

## TEST PSI

# EŞTI UN TIP STABIL?

*Toţi trecem de-a lungul timpului, uneori pe parcursul unei singure zile, de la o stare sufletească la alta, tocmai datorită evenimentelor înconjurătoare care ne „alterează" gîndurile.*

*Această translaţie, de la o stare la alta, se petrece rapid şi imprevizibil, cu bruşte oscilaţii între cei doi poli extremi; pentru alţii aceste treceri, de la o extremă la alta, se petrece mai puţin frecvent şi, oricum, controlat: pierd adică, mai greu tonul afectiv de bază, tipul de umoare care îi caracterizează. Răspunde şi încearcă să-ţi descoperi umoarea, eşti un „balerin"? treci de la o stare la alta frecvent? sau, dimpotrivă, eşti stabil, ca o rocă pe lîngă care trece apa...*

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Orice mică neînţelegere te face anxios şi irascibil? 1 2 3 4 5

2) Un prieten îţi dezvăluie un secret care te înfurie la culme. Revelaţiile lui îţi strică toată ziua? 1 2 3 4 5

3) Părinţii sau prietenii îţi spun „eşti un tip imprevizibil"? 1 2 3 4 5

4) La serviciu, comportamentul şefului tău îţi influenţează starea sufletească în sens negativ sau pozitiv? 1 2 3 4 5

5) Cînd eşti înfuriat ca un taur găseşti puterea de a zîmbi? 1 2 3 4 5

6) Eşti un tip emotiv? 1 2 3 4 5

7) Te entuziasmezi cu uşurinţă pentru un succes sportiv? 1 2 3 4 5

8) Ştirile de la televizor te fac să-ţi schimbi rapid dispoziţia sufletească? 1 2 3 4 5

**CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:**

***De la 8 la 18 puncte:*** **Starea ta sufletească este stabilă şi constantă. Eşti liniştit, senin şi imperceptibil. Nu te poate nimeni scoate din sărite.**

***De la 19 la 31 puncte:*** **Urcuşurile şi coborîşurile stărilor tale sufleteşti sînt în intervalul normal. Treci de la stare de linişte la o activizare bruscă, ca urmare a unor stimuli de circumstanţă. Oricum, eşti un tip cu o stabilitate sufletească.**

***De la 32 la 40 puncte:*** **Oscilezi cu uşurinţă între euforie şi dezamăgiri, între enervare şi bucurie. E suficientă o nimica toată pentru ca ziua ta să se coloreze din roz în negru. Ai grijă!**

## TESTE

# În 3 părţi egale

*Încercaţi să împărţiţi acest pătrat în trei părţi egale şi fiecare din ele să cuprindă cîte o steluţă.*

*(Răspunsul în numărul viitor)*

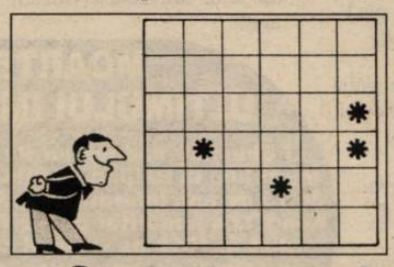

# ...Şi dedesubt?

*Examinaţi cu atenţie acest desen şi încercaţi să daţi un răspuns spiritual la întrebarea: ce o fi dedesubt? Verificaţi răspunsul dvs. cu soluţia propusă în numărul viitor.*

***Soluţia testului din numărul trecut:*** **Pe negativ Litera 6**

## „PULS"

**Integramă de MARIAN MINCULESCU**

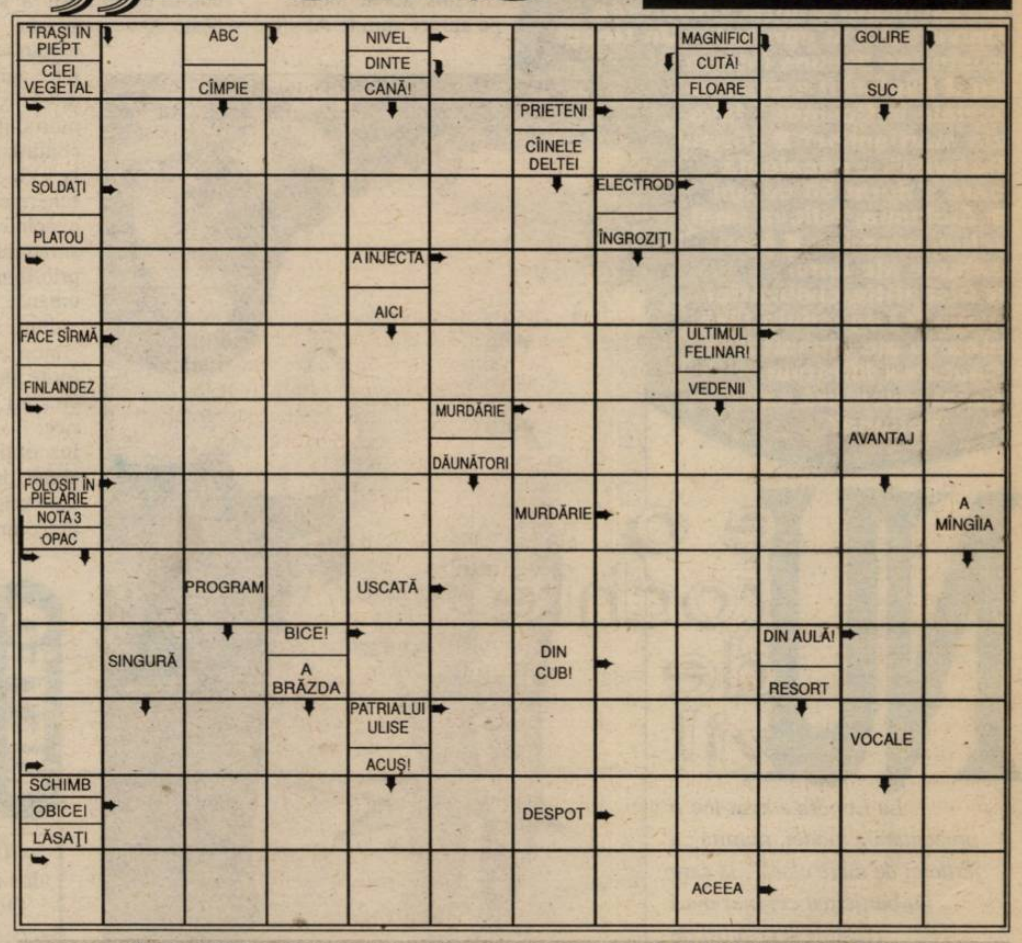


### Dezlegarea integramei „RONDEL"

R - P - V - G - B - H - FINALIZATORI - DECODIFICAT - MATEMATICA - R - TE - ORATANII - FAZANI - ALIN - E - ITO - O - OTET - LAT - SCRISURI - CALORIC - REN - AU - AVE - UZINA - MOV - MARI - TR - PASAT - RINDEA

# LADY DI
## în misiune de bunăvoință

*A plecat din Londra ca ambasadoare a Crucii Roșii. Lady Diana dorea din toată inima să aducă alinare locuitorilor din Angola unde, de peste 20 de ani, se desfășoară un sîngeros război civil. O țară în care un locuitor din 300 a fost mutilat de explozia minelor, cele mai multe victime fiind copii... Și-a îndeplinit rolul foarte bine; a vizitat spitale la Luanda și s-a întreținut cu invalizi și mutilați, victime ale milioanelor de mine răspîndite în toată țara. Cu acest prilej a lansat un patetic apel pentru oprirea masacrului la care e supusă populația angoleză...*

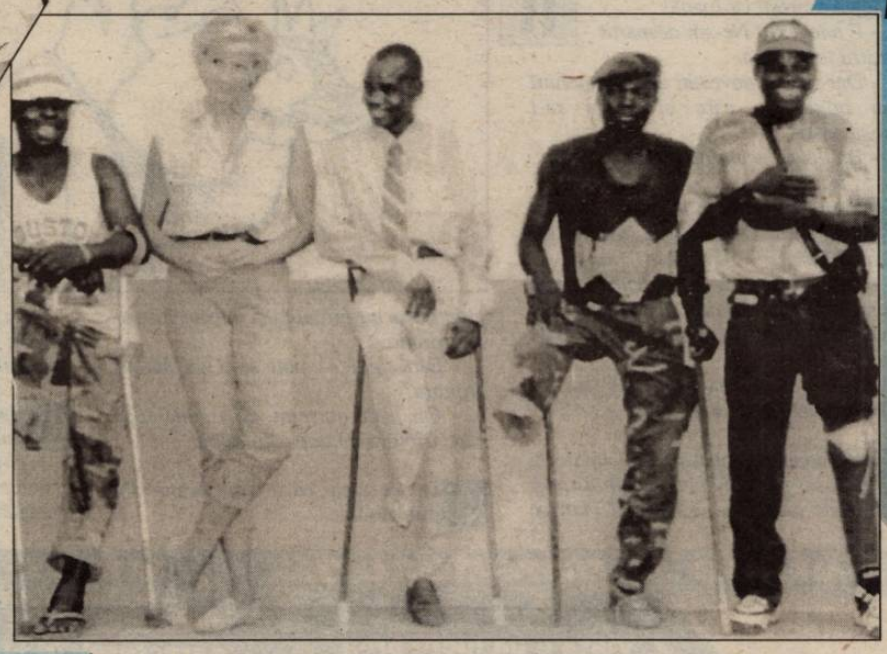

# INTERNET pe stradă

*Amsterdam este frumosul oraș cîntat de Jacques Brel, dar în același timp, este singurul oraș din lume, deocamdată, în care oamenii pot naviga pe Internet direct de pe stradă. În cabine asemănătoare celor telefonice pe care în loc să scrie „PHONE" este scris INTERNET, oricine poate intra, introduce o fișă ca pentru o convorbire telefonică și poate transmite mesaje electronice, sau simple căutări prin vasta rețea publică. Taxa plătită este echivalentul a 10 cenți. Inutil să mai spun, tinerii sînt cei mai interesați utilizatori a cabinelor „internetice".*

# Ce le trece unora prin minte!

**Calul** este un animal superb, menit să încînte și să-i fie de folos omului. Dar cu ce-o fi greșit cabalina pe care s-a răzbunat englezul Dick Brown, care a călărit-o pe un traseu lung de 334,7 kilometri? El a plecat neînduplecat din Lothian (Edinburgh) și a ajuns la Dumfries (Galloway) după 35 de ore și 25 de minute de stat temeinic în șa. Și dacă localnicii auzeau un zăngănit medieval continuu și dizgrațios, întorceau capul și constatau că Dick Brown era îmbrăcat într-o armură completă cîntărind cam o pătrime din propria sa greutate. Acest turnir de unul singur prin coclaurii Angliei reprezintă cea mai lungă cursă a unui om, purtînd o armură clasică totală, pe un cal la fel de inocent ca și privighetorile al căror recital era întrerupt de trilurile metalice și vag teutonice.

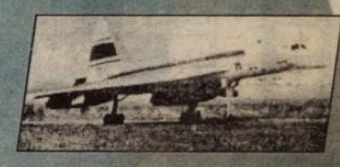

**Pe aeroportul Heathrow** din Londra, un avion Concorde era în pană. Alarmate, autoritățile l-au chemat pe Dave Gauder, om cumsecade care habar n-are ce-i aia motor cu reacție, dar are alte talente. Fără să ezite, el s-a înhămat și a tractat Concordul pe distanța de 12,19 metri, ignorînd dacă mai sînt sau nu pasageri înăuntru. Cei din turnul de control nu l-au găsit pe radare, l-au depistat cei de la Guinness... Prin oameni ca Dave Gauder se explică ridicarea Piramidei lui Keops, cu blocurile ei de piatră cîntărind 10-12 tone.

# CIVILIZAȚII ARABE
## țîșnesc din nisipurile uitării

În inima Arabiei Saudite, la 400 kilometri de Medina, se întinde deșertul Maiden Salah, o îngrămădire de roci și nisip asemănătoare unui veritabil peisaj lunar. Pe vremuri, aceste locuri erau acoperite de verdeață și locuite de *dadaniți*, un popor venit din răsărit, peste care au tăbărît *litianiții*, citați în scrierile sale de Pliniu cel Bătrîn. Cu două secole înainte de Christos, aceste locuri, pe atunci numite Al-Hijr, au fost stăpînite de *nabatieni*. Apogeul civilizației lor a fost atins sub regele Haretat al IV-lea, supranumit și Philodemos, termen grecesc ce însemna „prietenul poporului". Nabatienii nu construiau case, trăind în corturi, nu beau vin și creșteau oi, cămile și dispuneau de mari bogății rezultate din comerțul realizat cu caravane care transportau mir, tămîie și aur. Ei au construit în stîncă peste 80 de morminte monumentale între anii 1 și 75 d. Ch. Fiecare mormînt conținînd pînă la 53 locuri funerare, evocînd bogăția și rangul social prin figuri umane, vulturi, șerpi, sfincși și diferite alte creaturi himerice. Inscripțiile sînt arabe, datînd din perioada precoraniană, au fost studiate pentru prima oară în 1907 de doi preoți catolici francezi, Jannsen și Savignac, de la Școala biblică din Ierusalim. Abia din 1985, autoritățile Arabiei Saudite au început să protejeze locul, dar nici o acțiune arheologică de anvergură nu a avut încă loc, deși e de așteptat ca întinderile de nisip să ascundă încă multe vestigii neprețuite ale trecutului îndepărtat.

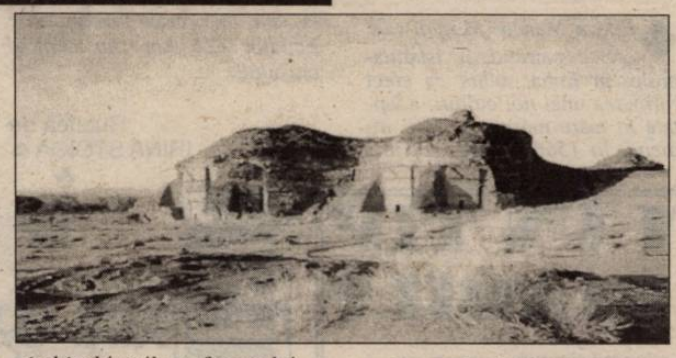

cînd închinările se făceau lui Zusharah, stăpînul lumii, Manat, zeul vieții și al morții și lui Habal, protectorul caravanelor. Aceste mărturii ale unor străvechi civilizații arabe

## MOARTEA VĂDUVEI ULTIMULUI ÎMPĂRAT AL CHINEI

**Li Shuxian, văduva lui Pu Yi, ultimul împărat al Chinei, a murit luni la Beijing, în urma unui cancer pulmonar, la vîrsta de 73 de ani, informează „Wen Wei Po", un cotidian din Hong Kong. Li s-a măritat cu Pu Yi în 1962, pe vremea cînd acesta, grațiat în 1959 de regimul comunist, lucra ca grădinar la Beijing, după ce petrecuse mai mulți ani într-un lagăr „de reeducare". Li Shuxian a fost ultima soție a celui care s-a urcat pe tronul dinastiei manciuriene în 1908 și a fost nevoit să abdice în 1912, în urma proclamării Republicii China. Ea trăia singură la Beijing, după moartea lui Pu Yi, în 1967. *(ARPRESS)***

# BIOCARD - cartea de credit biodegradabilă din zahăr!

Oamenii de știință britanici au reușit - la capătul a doi ani de încercări - să realizeze o carte de credit biodegradabilă în proporție de 99%.

Cărțile de credit obișnuite sînt realizate din PVC, un material poluant atît în procesul de fabricare, cît mai ales la distrugere. Biocard - cartea de credit biodegradabilă - este realizată însă din zahăr. Aceasta nu înseamnă însă că Biocard vi se poate topi în buzunar dacă vă prinde ploaia.

Pentru a se dezintegra, cartea de credit din zahăr are nevoie de condiții specifice: un mediu microbian activ - adică o mulțime de bacterii - o temperatură ridicată și mult lichid. În concluzie, Biocard rezistă chiar și la o spălare cu mașina, dacă v-ați uitat-o în cămașă.

# LONDRA - Acvariu în loc de birocrați!

Printr-o investiție de 40 de milioane de dolari, clădirea fostei municipalități a Londrei a fost transformată în... acvariu! De cîteva luni, în fostele birouri ale respectabililor birocrați municipali dau din coadă sute de viețuitoare marine din întreaga lume.

În bătrîna clădire au fost amenajate peste 40 de bazine de diferite volume, în care felurite ecosisteme submarine au fost reconstituite aproape identic cu cele din natură. În plus, la acvariul londonez există trei bazine „de pus mîna" - în care vizitatorii pot pune mîna pe diferitele specii marine, sub atenta observație a biologilor complexului.

Există totuși un bazin unde este recomandabil să nu bagi nici măcar un vîrf de deget - bazinul unde mișună peștii *pirhana!...*

# În numărul viitor

■ **Fascinația științei - Nașterea Universului în eprubetă; Un trecut misterios ascuns într-un ou ■ Explorări extrasenzoriale în Cosmos - Invazia marțienilor? ■ „Cazul Roswell", o păcăleală care a durat 50 de ani ■ Alchimia, relicva unei religii cosmice ■ Mari enigme ale lumii ■ Dispariția civilizației maya ■ Legendele fără moarte ale umanității: Căutarea Sfîntului Graal, aventură sau ficțiune?**

# NU e o rochie de zi!



*La Londra a avut loc o prezentare a modei, numită „a jartierei de mare clasă", la care au participat cei mai mari creatori și croitori de îmbrăcăminte feminină. Pe pasarelă au defilat și aceste modele, dar pe stradă ar fi bine să nu le încercați...*

# METEO la sfîrșit de săptămînă

*VINERI* se va manifesta o instabilitate atmosferică, în majoritatea regiunilor. Vor cădea averse de ploaie însoțite de descărcări electrice și intensificări de scurtă durată ale vîntului. Aceste fenomene vor avea o pondere mai mare în jumătatea nordică a țării. Valorile termice maxime se vor încadra între 22º și 32ºC, iar minimele între 10º și 18ºC...

*SÎMBĂTĂ* va predomina o vreme frumoasă și temperatura va crește mai ales în regiunile sud-vestice, unde se pot atinge 34º - 35ºC la amiază.

*DUMINICĂ* se așteaptă o schimbare în aspectul vremii. Nebulozitatea se va accentua și va ploua mai frecvent în vestul, nordul și centrul teritoriului. Temperatura va marca o scădere însemnată față de ziua precedentă.

LIANA CAZACIOC ❖

*Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie*

Biblioteca județeană

SERIE NOUĂ - 322 • ANUL XL • 10 IULIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 28 (2072)

# magazin

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

**ACUM 59 ANI**

**Acadică pe 10 iulie 1938 are loc un eveniment deosebit care s-a născut dintr-o greşeală, de fapt dintr-un „drum greşit" cum aveau să titreze ziarele. Un pilot pe nume Douglas Gorce Corrigan, 31 ani, zboară cu o avionetă de la Los Angeles la New York, pe 10 iulie, într-o cursă fără escală. Intenţiona să facă drumul întors. Decolează şi după 28 de ore şi 13 minute de zbor aterizează dar nu la Los Angeles, ci la... Dublin, pe partea cealaltă a Atlanticului! A spus că i s-a stricat busola. A devenit, bineînţeles, erou.**

*Fascinaţia ştiinţei*

# NAŞTEREA UNIVERSULUI în... eprubetă!

● *De ce materia Universului actual este „îngrămădită" de-a lungul unor „filamente" („corzi"), în loc să fie răspîndită omogen în întregul volum al Cosmosului, iată o enigmă dintre cele mai... rezistente la „asalturile" savanţilor contemporani!* ● *Superfluiditatea, a patra stare a materiei, la jumătatea drumului dintre solid şi lichid...* ● *Un strop de heliu lichid, „copia la indigo" a Universului de acum 15 miliarde de ani, din primele clipe ce au urmat Marii Explozii.*

# Un trecut misterios, ascuns într-un ou...

# DISPARIŢIA CIVILIZAŢIEI MAYA

Glob magazin

***Deşi mayaşii s-au ocupat în general cu agricultura, vasele vechi descoperite de-a lungul timpului sînt o dovadă a măiestriei artizanilor în făurirea acestor obiecte. Mayaşilor li se atribuie şi primul sistem de scriitură completă din America precolumbiană şi, totodată, lor li se recunosc, pe baza a numeroase dovezi, cunoştinţe uimitoare în domeniul astronomiei.***

**PROGRAMELE**

♦ TVR ♦ PROTV
♦ ANTENA 1
♦ TELE 7 abc ♦ AMEROM

*Femina club*

## • Faţa ascunsă a SOARELUI

## • „Voi femeile, voi sînteţi drama mea..."

*Starea de veghe*

## „CAZUL ROSWELL", o păcăleală care a durat 50 de ani!

*Incursiune în paranormal*

## □ Ocultism ideologic şi euforiile masacrului

## □ CHIRURGI ... FĂRĂ BISTURIU!

**La închiderea ediţiei**

După o călătorie de şapte luni în spaţiul interplanetar, timp în care a străbătut nu mai puţin de 497 milioane de kilometri, sonda americană *Mars Pathfinder* a atins solul marţian cu o uimitoare precizie, chiar la locul fixat, din „cîmpia" Ares Vallis aflată la gurile unui fluviu de mult dispărut... La numai cîteva ore după ce a ajuns pe Marte, *Pathfinder* a transmis pe Pămînt imagini extraordinare ale unui ţărîm roşietic, presărat cu bolovani cenuşii... Ţărîmul unde, cel puţin şapte zile, micul robot *Sojourner* va efectua explorări geologice! În plus, în Ares Vallis s-ar putea, cine ştie, afla şi roci aduse de aluviuni care ar atesta prezenţa vieţii în trecutul îndepărtat sau, poate, chiar şi în prezent!... Răspunzînd, astfel, întrebărilor pe care le-am consemnat într-unul din numerele anterioare ale revistei noastre!

## MARTE, ÎN DIRECT!

Biblioteca Judeţeană

Albumul Săptămînii

# Blood On The Dance Floor - MICHAEL JACKSON

O apariţie surprinzătoare, dacă luăm în considerare meticulozitatea cu care *The King Of Pop* şi-a pregătit precedentele albume. O apariţie care ni-l dezvăluie pe *Jackson* dispus să încerce unele experimente muzicale... Subtitlul albumului de faţă este *„HIStory In The Mix"*, ultimul cuvînt trădînd faptul că vom da şi peste remixuri! Ne vom reîntîlni cu *„They Don't care About Us"*, *„Scream"*, *„Earth Song"* sau *„You Are Not Alone"* în noi variante la care au contribuit şi doi dintre cei mai buni remixatori ai momentului - *Teddy Riley* (de la *Blackstreet)* şi *Wyclef* (din *Fugees)* aceştia contribuind şi la cele cinci melodii noi incluse pe noul CD: *„Ghosts"*, *„Morphine"*, *„Superfly Syster"*, *„Is It Scary"* şi *„Blood On The Dance Floor"*, single-ul pilot care, după părerea mea, a preluat o bună parte din mai vechiul *„Jam"* de pe *„Dangerous"*... Superstarul îşi mai adaugă un disc la colecţie, fără a mai rupe gura tîrgului cum a făcut-o pînă acum! Ca unul care-l apreciază pe muzicianul *Michael Jackson* nu-mi rămîne decît să sper că *„Blood On The Dance Floor"* este doar un respiro şi nu un pas înapoi....

## NAT KING COLE

S-a născut pe 17.3.1917 în orăşelul Montgomery/Alabama. În 1934 fonda prima trupă - *The Royal dukes* iar în 1936 semna primul contract discografic al carierei sale. În 1939 apărea *Nat King Cole Trio,* în componenţa: *Nathaniel Adams Cole* (vocal), *Oscar Moore* (chitară electrică) şi *Wesley Prince* (bass) - înlocuit apoi cu *Johnny Miller.* Trioul devine foarte popular în epocă iar succesul repurtat îl determină pe *Nat King Cole* să continue solo... Primul său hit (din cele 58 consemnate de enciclopedii!!!) apărea în 1944 şi intra în Top 10 - *„Straighten Up And Fly Right"* deschizînd seria unor melodii nemuritoare: *„I Love You For Sentimental Reason"* (primul său Number One), *„Nature Boy"* (1948), *„Mona Lisa"* (1950), *„Too Young"*, *„Red Sails In The Sunset"*, *„Unforgettable"* (toate trei Number One în 1951), *„Pretend"*, *„Can't I?"* (1953), *„When I Fall In Love"*, *„Ballerina"* (1957) *„Ramblin'Rose"* (1962), *„Those Lazy Crazy Days Of Summer"* (1963) sau *„L-O-V-E"* (1964)... Născut într-un stat al prejudecăţilor rasiale, *Nat King Cole* va încerca toată viaţa să-şi depăşească condiţia de negru într-o ţară a albilor şi, chiar dacă în timpul unui concert rănit prin împuşcare de un fanatic rasist, el a reuşit să se impună, la fel ca *Louis Armstrong,* făcînd astfel breşa pe care urmaşii săi o vor lărgi continuu... Apropo de *Louis Armstrong:* cei doi au jucat împreună şi în filmul de succes *„Saint Louis Blues"* din 1958! *Nat King Cole* a fost primul moderator negru de la televiziunea americană, acest fapt oferindu-i ocazia de a-şi exprima punctul de vedere în legătură cu problemele rasiale ale Americii... Soarta a făcut ca acest solist de geniu să moară pe 15.2.1965, de cancer la plămîni, lăsînd în urma sa peste 80(!) de milioane de discuri vîndute în toată lumea şi o moştenire muzicală inestimabilă... Fiica sa, *Natalie,* i-a călcat pe urme dar, puţină răbdare, povestea continuă săptămîna viitoare!

## POP-ROCK, de la A la Z

## DE TOATE, PENTRU TOŢI

◆ Încă un duet germano-francez îşi încearcă norocul prin discoteci! Este vorba de *Daft Punk,* format din *Guy-Manuel De Homen Christo* (22 de ani) şi *Thomas Bangalter* (23). Cei doi se cunosc încă din 1987 (au fost apoi colegi de liceu) iar la începutul acestui an s-au cuplat, combinînd punk-ul cu muzica de dans, respectiv cu groove-ul. Primul lor single este *„Around The World"* (destul de cunoscut şi prin discotecile noastre acum...), extras de pe albumul lor de debut - *„Homework".* Da, băieţii şi-au făcut „lecţia"...

◆ O mai veche cunoştinţă de-a noastră revine în actualitate: mă refer la americanca *Robin S,* care acum trei ani a avut un prim hit de Top 10 în State *(„Show Me Love"),* nurlia solistă de culoare încercînd revenirea cu o reluare din repertoriul disco al anilor '80, *„I Must Be Love",* originalul aparţinînd grupului *Destiny.* Noua versiune este de hip-hop break şi sună destul de bine...

◆ *Orhan Terzi,* alias *DJ Quicksilver* are şi el un nou single - *„Free"* (140 Beats Per Minut) extras de pe albumul *„Quicksilver".* Iată că fiul unor emigranţi turci din Germania începe să facă o concurenţă din ce în ce mai susţinută autohtonilor „arieni"...

◆ M-aţi întrebat cine se ascunde în spatele pseudonimului *Puff Daddy,* cea mai nouă senzaţie din rapul nord-american! Este vorba de *Sean Combs* (24 de ani), cel mai bun prieten al lui *Notorious BIG* tragic dispărut la începutul acestui an... Ajuns peste noapte milionar (nu prin tragere la sorţi...) datorită excelentului single *„Can't Nobody Hold Me Down",* omul nostru a supralicitat la finele lunii iunie lansîndu-şi albumul *„Hell Up In Harlem",* primele cronici sosite de peste Atlantic fiindu-i foarte favorabile...

◆ De la Antipozi scoate capul (capetele?) încă un duet care vrea să cucerească Bătrînul Continent! *Savage Garden* este compus din *Darren Hayes* (25 de ani, vocal) şi *Daniel Jones* (24, chitară/clape). Primul lor hit este balada *„I Want You"* iar albumul de debut stă să apară. Mai vorbim noi atunci...

## Calendar

### 11.07 - 17.07

11 - David Fotman (1967, Ugly Kid Joe), Melanie Appleby (1966-18.1.90). Richie Sambora (1959, Bon Jovi), 12 - John Wtton (1949, Uriah Heep), Eric Carr (1950 - 25.11.1991, Kiss...), Christine McVie (1943, Fleetwood Mac), Liz Mitchell (1952, Boney M); 13 - Johnny Clegg (1953), Jim Roger Mc Guinn (1942, Byrds); 14 - Danii (1979, Mr. President) ; 15 - Joe Satriani ('56), Linda Ronstadt (1946); 16 - Desmond Deckker (1942), Stewart Copeland (1952, Police), Denise La Salle (1939), Corona (1968, numele adevărat Olga De Sousa); 17 - Geezer Butler (1949, Black Sabbath), DJ Minute Mix (1971, PM Dawn), David Hasselhoff (1952).

## TOLBA CU SCRISORI

*Bogdana Bratu - Zimnicea:* informaţiile au fost înregistrate! Sînt de acord cu tine în ceea ce priveşte calitatea emisiunilor de divertisment de la televiziunile noastre, totul plecînd de la lipsa unor animatori de valoare! Degeaba s-au format cupluri pe la Antena 1, 7ABC sau TVR, tot la fel de insipide sînt pe micul ecran! Despre Telerebus, că m-ai întrebat, ce să mai vorbim, jale mare...

*Mihai Pavelescu - Braşov:* ai şi pus ochii pe *Soraya!* Tipa este de origine columbiană, s-a născut pe 11 martie 1969 iar actualmente este cetăţean american. A studiat literatura engleză, a cîntat prin barurile din Miami dar a lucrat şi ca stewardesă! Anul 1997 i-a deschis drumul spre înalta societate a pop-ului american, albumul *„On Nights Like This"* şi cele două prime extrase pe single - *„Suddenly"* şi *„Stay Awhile"* propunînd-o pe *Soraya Lamilla* (foto) pentru titlul de cea mai bună nou-venită din acest an! De urmărit...

*Dana Durana - Cîmpina:* cel mai nou single semnat *Duran Duran* este *„Out Of My Mind",* melodie care face parte din soundtrack-ul *„The Sanît". Duranii* continuă *în* trei, basistul *John Taylor* s-a retras...

*Mirel Ghenea - Plopeni:* interesante ideile tale, dar nu ştiu cît de fezabile ar fi ele în contextul actual! Un „Magazin" color şi în 32 de pagini ar fi, evident, de dorit, dar gîndeşte-te şi la faptul că preţul revistei ar sări în aer...

## Top Estival

1) I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
2) Blood On The Dance Floor - Michael Jackson
3) Too Late Too Soon - Jon Secada
4) Don't Leave - Blackstreet
5) Time Is Tickin' Away - C - Block
6) Tearin'Up My Heart - N - Sync
7) Please Don't Go - No Mercy
8) Cold Rock A Party - MC Lyte
9) Can't Nobody Hold Me Down - Puff Daddy
10) It Must Be Love - Robin S

Citeva posibile propuneri pentru ediţia din 24 iulie: Free - DJ Quicksilver, Around The World-Daft Punk, Here We Go-N-Sync, Ecuador-Sash Feat. Rodriguez, Get Ready To Bounce - Brooklyn Brounce

## DISCURI pentru eternitate

## Fan Club

| ID | Nume | Adresa |
|---|---|---|
| Etheridge | Melissa | PO Box 885463, San Francisco, CA 94188, USA |
| Europe | | PO Box 404, San Francisco, CA 94101, USA |
| Europe | | c/o Christophe Kinne, FM Kohlfeld 7, W-3572, Amonenburg 1, Emurbhausen, Germany |
| Europe | | PO Box 22036, 10422 Stockholm, Sweden |
| Europe | | Oranjelaan 307, 6166 BP Geleen, The Netherlands |
| Eurythmics | | c/o RCA Records, Osterstrasse 116, 2000 Hamburg 19, Germany |
| Evely Brothers | | Allan McPherson, 97 Hall Lane, Chingford, London E4 8HV, UK |
| Extreme | | 4 Corbett Avenue, Deadham, Massachusets, MA 02026, USA |
| Extreme | | c/o Alison Cummings, 10 McGlasham St. Keith Valley Dunedin, New Zealand |

## Greatest Hits - LEONARD COHEN

O colecţie extraordinară care acoperă perioada 1968-1974, în care albumele marelui muzician au fost produse de *Bob Johnson* („naşul" lui *Bob Dylan, Simon and Garfunkel* şi *Johnny Cash!!!)* CD-ul este însoţit şi de toate textele cîntecelor, în ordine cronologică: *„Suzanne"*, *„Sisters Of Mercy"*, *„So Long Marianne"*, *„Bird On The Wire"*, *„Lady Midnight"*, *„The Partisan"*, *„Hey, That's No Way To Say Goodbye"*, *„Famous Blues Raincoast"*, *„Last Year's Man"*, *„Chelsea Hotel Nº2"*, *„Who By Fire"*, *„Take This Longing"*, fiecare titlu luat în contextul său şi explicat de *Cohen* însuşi. *Artă!*

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU ❖

CMI

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.
Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Preşedinte al Consiliului de Administraţie*
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
*Redactor şef*
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
*Secretar general de redacţie*
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Dumitru Filip, Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Paul Ioan
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: DUMITRU FILIP
Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu
(1612)

Tiparul: INTACT S.A.

# NAȘTEREA UNIVERSULUI

## în... eprubetă!

### UN STROP DE HELIU LICHID - CÎT ÎNTREGUL UNIVERS!

Cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, astrofizicianul britanic Tom Kibble formula teoria existenței în Univers a unor gigantice „filamente" *(„strings")* cosmice, extrem de lungi, în interiorul cărora este repartizată întreaga materie a Universului; între ele domnește vidul cosmic. Kibble încerca, astfel, să explice de ce în Universul pe care îl observăm azi materia nu este repartizată omogen. Teoria, primită cu entuziasm de oamenii de știință, a ținut capul de afiș în astrofizică, savanții fiind seduși nu numai de eleganța scenariului cosmologic imaginat, ci și de faptul că noile idei erau în deplină concordanță cu unele concluzii avansate de Einstein în temeiul teoriei relativității generalizate. Potrivit lui Einstein, cu cît o regiune este mai densă în energie sau în materie, cu atît mai mult atracția exercitată de această regiune este mai puternică pentru spațiul înconjurător. Astfel, materia Universului ar fi fost atrasă de acele „corzi" apărute la cîteva fracțiuni de secundă după Big Bang acum 15 miliarde de ani, acumulîndu-se la niveluri de densitate apropiate de cele cunoscute azi. Apoi „corzile" au dispărut fără urmă, lăsînd drept mărturie a existenței lor doar uriașele aglomerări de materie pe care le cunoaștem azi sub forma galaxiilor și roiurilor de galaxii... Însă ipoteza astrofizicianului britanic risca să fie dată uitării din simplul motiv că nici un astronom nu a aflat nici cea mai măruntă probă în sprijinul existenței presupuselor „filamente"! Dar nu s-a întîmplat așa, pentru că ajutorul a venit pe neașteptate, dintr-un domeniu surprinzător al cercetării științifice fundamentale, domeniu care, măcar aparent, nu avea nici o legătură cu astrofizica și cosmologia - fizica temperaturilor ultrajoase. În 1985, Wojciech H. Zurek, cercetător la Laboratorul național de la Los Alamos, SUA, descoperea cu uimire că ecuațiile matematice care stăteau la baza teoriei corzilor erau absolut identice cu acelea ce descriau comportamentul heliului la temperaturi apropiate de zero absolut (-273,15 grade C) , această descoperire fiind punctul de pornire într-o aventură științifică fără egal, spre primele fracțiuni de secundă ale existenței Universului...

Heliul lichid are un comportament cu totul straniu atunci cînd este supus temperaturilor apropiate lui zero absolut. Nu „îngheață" (nu se solidifică), dar nici lichid nu rămîne! Potrivit celui de-al treilea principiu al termodinamicii pe care îl învățăm în școală, la orele de fizică, tranziția materiei de la starea gazoasă la cea lichidă și de la aceasta la starea de agregare solidă se petrece în funcție de temperatură - exemplul cel mai obișnuit fiind cel al apei! -, nivelul temperaturii fiind acela care dictează modul de ordonare a legăturilor dintre atomii unei substanțe. Cu cît temperatura este mai scăzută, cu atît legăturile dintre atomi devin mai strînse, în starea solidă aceștia avînd poziții definitiv fixe. Ei bine, heliul nu se supune acestei legități, el dobîndind starea de *superfluiditate*, puțin cunoscută experienței noastre cotidiene. Heliul nu se solidifică, oricît de mult am coborî temperatura, chiar și pînă la o miime de grad față de zero absolut, el rămînînd un „lichid ordonat", cu însușiri atomice comune atît lichidelor, cît și... solidelor ! (Mai mult, el are niște caracteristici absolut uimitoare: printre altele, el nu prezintă nici o rezistență. Dacă am cufunda mîna într-un astfel de superfluid - ceea ce, ținînd seama de temperatură, e imposibil... - nu am simți nici cel mai mic contact, ca și cum am fi atins... vîdul!)

Pornind de la aceste însușiri cu totul aparte, două echipe de cercetători - una de la Centrul de cercetări pentru temperaturi foarte joase (CRTBT) de la Grenoble, Franța, și alta de la Low Temperature Laboratory (LTL) din Helsinki, Finlanda, și-au propus să supună un mic volum de heliu la temperaturi apropiate de zero absolut, cu scopul de a verifica ecuațiile matematice care descriu primele fracțiuni de secundă ale existenței Universului - adică exact teoria „corzilor"! Ei au bombardat cu neutroni foarte energetici heliul superfluid, neutronii încălzind mici porțiuni din heliul superluid. În acele porțiuni, heliul își recăpăta însușirile de lichid. După trecerea neutronilor, aceste „oaze" lichide se răceau din nou, redevenind superfluide. Răcirea foarte rapidă a porțiunilor lichide este identică - firește, la scară redusă! - cu aceea pe care a cunoscut-o Universul imediat după Marea Explozie...

### ...ȘI S-A PETRECUT MINUNEA!

Sub privirile stupefiate ale oamenilor de știință care participau la experiment - după cum relatează revista „Science & Vie" - în porțiunile încălzite de neutroni au prins să apară niște lungi vîrtejuri stranii, care semănau foarte mult cu atît de căutatele „filamente" prezise de Kibble! Aceste „corzi" de heliu lichid, urmărind traiectoria neutronilor, se aflau cuprinse în volumul de heliu superfluid! Fără șovăire, cercetătorii au putut recompune, cu ajutorul acestei experiențe, scurta istorie a „strunelor" apărute în primele fracțiuni de secundă ale existenței Universului. După răcirea ultrarapidă a Universului, *ruptura de simetrie* (în cosmologie, prin „ruptură de simetrie" se înțelege fenomenul prin care „forța primordială", o fracțiune de secundă după Big Bang, s-a scindat în două, apoi în patru alte forțe, care guvernează și azi Universul - gravitația, forța electromagnetică, interacțiunea tare și cea slabă) a vidului a antrenat formarea unor vîrtejuri, apoi a „strunelor" care au întemnițat resturile vidului original, foarte dens și extrem de energetic. Urmarea e ușor de bănuit: „filamentele" de vid dens au atras materia înconjurătoare, alcătuind imense „îngrămădiri" de materie din care, încet-încet, de-a lungul miliardelor de ani, s-au născut, se nasc și se vor mai naște aștri, planete, galaxii!... Iar impresia pe care ne-o oferă azi contemplarea Universului, de „ordonare haotică" a galaxiilor și roiurilor de galaxii de-a lungul unor „filamente" care au existat cîndva, în trecutul foarte îndepărtat, este unica mărturie despre evenimente grandioase, al căror înțeles uneori abia de-l putem cuprinde cu imaginația, iar alteori nici chiar și așa!...

ADRIAN HOAJĂ ❖

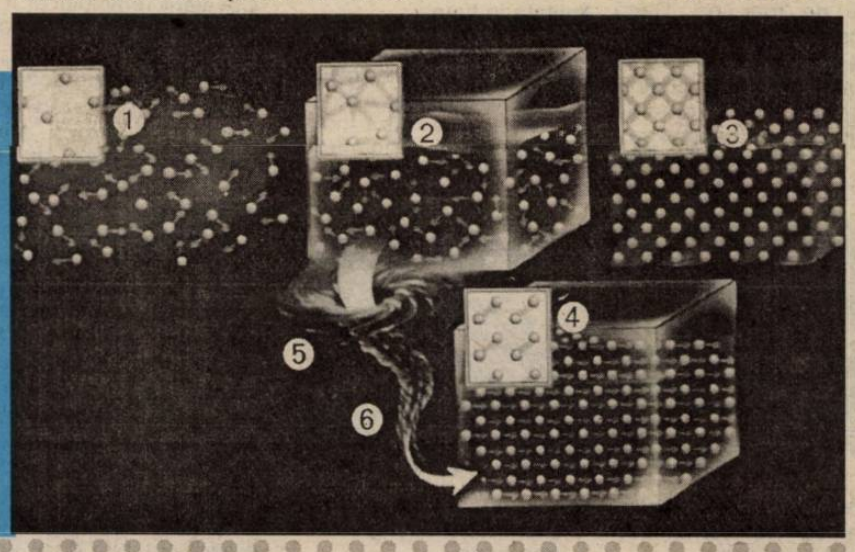


***Într-un gaz (1), legăturile interatomice sînt foarte slabe, atomii mișcîndu-se liber. Într-un lichid (2), aceste legături sînt mult mai puternice, dar atomii rămîn independenți. Într-un solid (3), legăturile sînt extrem de puternice, atomii fiind solidari. Într-un superfluid (4), atomii, chiar dacă sînt slab legați, au un comportament colectiv care le îngăduie să-și păstreze permanent aceeași orientare. Atunci cînd un lichid devine superfluid (5), iau naștere vîrtejuri ale căror prelungiri alcătuiesc celebrele „fragmente"...***

## Un trecut misterios, ascuns într-un ou...

***1) Perfect rotund, de 60 de ori mai voluminos decît oul de găină, acest ou vechi de peste 75 milioane de ani s-a fisurat înainte de fosilizare, sub presiunea straturilor de pămînt care l-au tot acoperit. Analiza lui (și a altora asemănătoare) ar putea revela specialiștilor legătura dintre giganții mezozoicului și păsări, posibilii lor descendenți.***

***2) Aceste ouă cu formă alungită, descoperite în Bazinul Xixia, sînt cele mai mari dintre ouăle găsite vreodată. După etapele de prelucrare științifică, ouăle și-au dezvăluit conținutul: embrion de terinozauri, care măsoară 8,89 cm și care ar fi putut da naștere unui ierbivor adult de pînă la 3 m lungime.***

Deși afirmația poate părea șocantă, în China ouăle de dinozaur abundă. Populația rurală le culege și le folosește drept material de construcție, fără să-și imagineze că aceste sfere pietrificate, foarte dure, au fost cîndva clocite de părinții lor „preistorici".

Dar nu numai în China pot fi găsite ouă de dinozauri; în alte 198 de locuri, aflate în cele mai diverse puncte de pe glob, s-au descoperit asemenea bile uriașe, care susțin ipoteza potrivit căreia săurienii s-au dispersat, ajungînd pînă în Antarctica, în momentul derivei continentelor.

Volumul ouălor (rareori atît de proporționat față de talia viețuitoarei care le produce) oferă date deosebit de prețioase privind dezvoltarea embrionului, și, ulterior, a puiului de dinozaur. Cu o lungime de 50 de cm la naștere, hipacrosaurus (un vegetarian din cretacic) ajungea la 7,5 m în numai cîțiva ani.

Pentru a ști dacă un ou fosilizat conține un embrion, oamenii de știință studiază structura cochiliei, apoi operează cu atenție mici incizii în „coaja" oului. Dacă se constată că oul este fertilizat, se introduce într-o soluție de acid acetic, care atacă învelișul litic al oului, erodînd aproximativ 0,005 milimetri pe zi. În momentul în care embrionul fosil își face apariția, soluția de acid acetic e saturată cu plastic lichid, după care fosila e păstrată din nou într-o baie cu soluție acidă. Operațiile acestea pot să dureze chiar și un an. Ouăle fisurate sînt cele mai căutate de cercetători, deoarece albușul și gălbenușul sînt deja uscate, în timp ce embrionul rămîne intact, deloc putrezit, deci conservat aproape perfect.

Pe baza acestor cercetări, oamenii de știință speră să afle în sfîrșit, într-un viitor foarte apropiat, dacă dinozaurii erau viețuitoare cu sînge cald sau cu sînge rece ca reptilele. În plus, deși ideea pare fantezistă, unii specialiști susțin că ar fi posibilă clonarea unui dinozaur, prin prelevarea de ADN dintr-un ou, ca în „Jurassik Park", celebrul film S.F. al lui Spielberg.

## Pămîntul are un însoțitor misterios

*Astronomii din Canada au descoperit că Planeta are încă un companion cosmic, în afară de Lună. Micul asteroid, căci despre asta este vorba, care n-a fost botezat cu un nume, ci un număr, și anume „3753" se învîrte în jurul Pămîntului, ca și Luna, dar pe o orbită mult mai complexă, oricum, nu ca alți asteroizi care intersectează periodic oribta Terrei pierzîndu-se în Univers pentru totdeauna. Satelitul natural 3753 are un diametru de doar 5 kilometri și se învîrte în jurul Pămîntului pe o orbită eliptică, făcînd înconjurul complet al Terrei o dată la 770 de ani și cuprinzînd, în interiorul acestei orbite, planetele Mercur și Marte. Astronomii sînt cu ochii pe el, pentru că la cea mai mică modificare a traiectoriei, moment în care 3753 ar amenința să lovească Pămîntul, el va fi distrus. Pînă la această probabilitate putem însă să dormim liniștiți!*

## Baloane pentru telemobile

*Nu e niciodată o idee rea să folosești tehnici vechi în domeniile de înaltă tehnologie. La această concluzie simplă au ajuns cercetătorii din SUA și Japonia. Ei s-au gîndit, concomitent, să pună la punct un proiect care ar urma să creeze o rețea de comunicații pentru telefonia celulară, nu cu ajutorul sateliților, ci prin intermediul unor baloane umplute cu heliu care ar urma să staționeze la o înălțime constantă de 20000 metri în stratosferă. Plasată acolo, această rețea ar putea primi și retransmite semnalele emise de telefoanele celulare. Ideea pare foarte eficientă, pe lîngă simplitatea ei. Într-adevăr, în timp ce marile companii de telefonie celulară se chinuie să pună la punct mari și costisitoare rețele de sateliți, folosirea rețelei de baloane va permite constructorilor de telefoane celulare să le micșoreze volumul pentru că semnalele emise de ele vor putea să aibă o putere mult mai mică. Prototipul acestui proiect a fost deja construit în Japonia și cercetătorii se așteaptă ca el să funcționeze fără probleme. Baloanele din materiale foarte rezistente și foarte ușoare vor avea o perioadă de funcționare de aproape șapte ani, după care vor putea fi înlocuite.*

## Cel mai recent număr prim...

*...Este și cel mai mare număr prim cunoscut pînă în prezent! El este numărul $2^{1398269} - 1$ și a fost „descoperit" după o muncă îndîrjită de nouă luni, pe care au dus-o la bun sfîrșit optsprezece microcomputere programate de inginerul francez Joel Armengaud. Dacă ați uitat, vă reamintim că numerele prime - numerele care nu sînt divizibile decît cu 1 și cu ele însele - alcătuiesc un șir infinit, dar nu există nici un algoritm cu ajutorul căruia să poată fi calculat automat „întregul" șir. Sau, mă rog, aproape întregul șir...*

# Ocultism ideologic şi euforiile masacrului (3)

Ideea suprimării vieţilor subordonate, după cum am văzut în episoadele anterioare, figura aproape ca un înscris ideologic şi... existenţial! Jim Jones îi formase deja pe „specialiştii" ce vor deveni executori. Dar înainte de toate, el reuşise să devină o „figură" despre care lumea vorbea. Oameni politici, ziarişti, politologi şi simpli observatori îi vehiculau numele. Prepararea măreţiei atinsese punctul din care forţa întunecată poate deveni activă!

### DIAVOLUL IUBEŞTE OTRAVA

Însă reacţiile împotriva diavolizatului s-au îndesit. Tot mai multe semnalări ajung la oficialităţile americane. Se cere o verificare şi o cunoaştere mai exactă a „Templului Poporului" strămutat în jungla guyaneză. În fine, un congresman american, Leo Ryan, se decide să plece în Guyana ca să-şi facă o idee despre Templul lui Jones. Îl mînase în acea călătorie faptul că el însuşi avusese un nepot care căzuse victima unui „cult" malefic.

### PREGĂTIREA PENTRU VIZITĂ

Cu puţin timp înainte de a sosi Leo Ryan, Jim Jones ordonă ca toate alimentele să fie otrăvite. Se efectuează o selecţie specială care avea în vedere ideea de a rămîne, totuşi, cîţiva supravieţuitori pentru a duce mesajul satanei mai departe. Guarzi instruiţi lucrează la prepararea morţii ca şi cum îşi depuneau priceperea şi truda pentru cine ştie ce creaţie. Un personal sanitar docil şi fanatizat, pune la punct mulţimea de seringi otrăvite. Pe de o parte alimentele conţinînd otrava, pe de altă parte otrăvurile ce urmau să fie injectate prefigurau în urgenţele lui Jim Jones apoteoza devotamentului faţă de o cauză nebuloasă. Toată lumea aştepta ordinul!

Congresmanul american trebuia să sosească. Jones înţelesese că era vorba de efectuarea unei anchete. Dar în loc de anchetă şi de discuţii despre Templul Poporului, lui Leo Ryan i s-a fulgerat un cuţit în dreptul beregatei. Nedumerit de primirea ce i se făcuse, cere explicaţii. În loc de explicaţii, va fi insultat şi umilit. Atunci se decide să se întoarcă la avion cu întreaga echipă cu care venise în Guyana.

Ryan şi cinci însoţitori, echipa de anchetă, părăsesc Colonia lui Jones şi curînd ajung pe aeroportul unde îi aştepta avionul. În clipa cînd toţi şase ajung la scara avionului, sînt secerăţi de gloanţe şi cad cu toţii într-un mănunchi de morţi!

Masacrul începuse! Primul înscris are precedente doar în Biblie, la vestirea Naşterii Mîntuitorului...

### „SĂ FIE UCIŞI COPIII!"

Mesagerul Congresului American fiind suprimat, Jones îşi adună adepţii în pavilion... vor fi cărăţi acolo bătrînii devotaţi ideilor lui, dar mai ales mamele cu copii în braţe sau purtîndu-i de mînă. Mulţi copii erau la vîrsta alăptării. Jones îşi improvizase un fel de tron - o masă pe care se afla un scaun -, de la înălţimea căruia încerca mai ales acum să-şi electrizeze din nou supuşii. Tronul era înconjurat de ofiţerii liderului, paznici, un doctor şi alţi cîţiva subordonaţi din personalul auxiliar.

De fapt toată Colonia din jungla guyaneză era înconjurată de indivizi înarmaţi. Din acel moment nu mai exista pentru nimeni posibilitatea de a fugi din umbra întunecată a Templului Poporului. O mulţime sechestrată în numele idealurilor comuniste din varianta satanică a lui Jones. Înainte de a se lansa în discursul său, cam acelaşi de fiecare dată, abundînd în ideologisme suprarealiste şi într-o mistică diavolizantă, liderul proclamă, imperativ şi energic:

„Pentru socialism, pentru comunism, *sinucidere revoluţionară!*"

De data aceasta sinuciderea era cuprinsă într-o motivaţie ideologică precisă. Operaţiunea de sinucidere trebuia terminată în cel mult o oră! O bătrînă, care s-a opus ordinului lui Jones, a fost ucisă imediat.

S-au ales copiii. Era 33 de copii. Momentul fusese surprins pe o bandă de magnetofon, pe care se aude strigătul lui Jones:

„Aduceţi pruncii mai întîi!"

După ce şi-au adus pruncii în faţa tronului, mamele au fost instruite cum să le picure pe gît otrava. Să-şi otrăvească rapid propriii lor copii! Şi astfel au fost ucişi 33 de prunci nevinovaţi. Satisfacţia liderului nu cunoştea margini. Era marea lui victorie. Biruise asupra oamenilor!

### VIN ELICOPTERELE?

În afară de pretextele interioare, ale liderului şi doctrinei sale, pretexte devenite credinţe în golul de conştiinţă al sutelor de adepţi, după asasinarea lui Ryan şi a însoţitorilor săi, Jones imaginează pentru colonie un atac din partea trupelor guyaneze. Astfel sinuciderea colectivă primeşte şi o cauză militară căreia actul sinucigaş trebuia să-i devină efect.

Dar îndoctrinarea s-a dovedit nesatisfăcătoare în faţa morţii. Numeroşi adepţi refuzau otrava luată de bună voie pentru cauza lui Jones. Confruntat cu acest eşec, Jones adună membrii Coloniei cu forţa, îi aliniază cu brutalitate, folosindu-se de numeroasa sa gardă, şi începe administrarea otravei! Se relatează despre satisfacţia liderului de fiecare dată cînd un adept consimte să se otrăvească în faţa marelui conducător. Prima recoltă sinistră a primului moment din acest masacru antologic însumează pentru început 33 de copii sacrificaţi repede, cărora le urmează de asemenea rapid, peste 100 de adolescenţi (sub 18 ani).

Începutul îl satisfăcuse parţial: o bătrînă ucisă în faţa lui, 33 de prunci şi 100 de adolescenţi! Dar Colonia mai avea încă viaţă. Multă viaţă încă nesuprimată. Masacrul continuă...

ION ŢUGUI ❖

*(Va urma)*

PUBLICITATE ■ PUBLICITATE ■ PUBLICITATE ■ PUBLICITATE

Mare anchetă asupra puterilor unui clarvăzător ieşit din comun

## Acest clarvăzător poate „citi" cu adevărat numerele de jucat la loto?

(şi să vă facă să câştigaţi de la 1.000.000 lei la 10.000.000 lei în următoarele trei luni?)

Această privire magnetică este a lui Sophros. El este unul din cei 3 clarvăzători asupra cărora lumea ştiinţifică îşi pune cele mai multe întrebări (ceilalţi doi sînt H. Hammid din SUA şi Nisul Vienamin). Sophros poate „vedea" derularea evenimentelor din viitorul apropiat, cum ar fi rezultatele curselor de cai sau numerele câştigătoare la loto. Secretul său: el amplifică incredibila sa facultate de a „vedea", printr-o tehnică pusă la punct de G. Cord, un matematician genial. Această tehnică îi permite să construiască un veritabil „ecran mental" ce neutralizează Numerele „Obscure", ele neavînd nici o şansă de a ieşi câştigătoare, dar în schimb de a lăsa să apară Numerele „Strălucitoare". Sunt „numerele-câştig" la următoarele 30 de trageri loto, care vor fi dezvăluite de Sophros numai persoanelor care îndeplinesc cele 5 condiţii de mai jos.

**Cum să primiţi „numerele d-voastră câştig" ?**

Ceea ce citiţi este punctul de plecare al unei anchete asupra puterilor de clarviziune ale lui Sophros. Toată lumea poate participa şi primi „numerele-câştig" la loto ale lui Sophros. Trebuie numai să îndepliniţi cele 5 condiţii de mai jos. Dacă este cazul, returnaţi Bonul Gratuit (din dreapta jos) în cel mai scurt timp posibil. Experienţa din România este limitată la o scurtă perioada de timp şi va înceta fără să fie anunţată. În

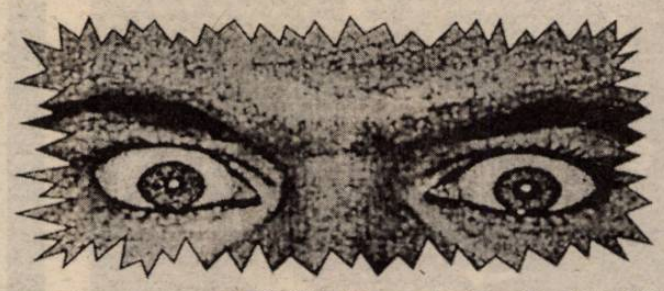

schimbul „numerelor-câştig" trebuie să ne comunicaţi câştigurile realizate.

Numele Dvs. nu va fi niciodată făcut public, doar câştigurile foarte importante realizate, vor aduce dovada totalei eficacităţi a „ecranului mental" utilizat de Sophros (mai ales asupra persoanelor care n-au câştigat niciodată şi nu au crezut în şansa lor – a se vedea cele 5 condiţii). De aceea vă repetăm: acţionaţi repede, trimiţând chiar azi Bonul Gratuit, dacă îndepliniţi cele 5 condiţii, deoarece experienţa „numerelor-câştig" este limitată în timp.

**Ce faceţi după ce primiţi „numerele-câştig"?**

Deoarece veţi primi într-un plic sigilat (fără marcă exterioară) „numerele-câştig", noi vă sfătuim să:

- nu destăinuiţi niciodată „numerele-câştig" altor persoane.
- jucaţi cea mai mică miză de joc.
- nu creşteţi sumele decât după fiecare câştig, dar nu e obligatoriu.
- nu folosiţi câştigurile decât pentru nevoile d-voastră vitale şi cele ale familiei d-voastră (plata datoriilor, cumpărarea unui apartament, unei maşini, vacanţe, etc.).

**Sophros se adresează persoanelor ce îndeplinesc cele 5 condiţii**

„Este adevărat că eu posed puteri paranormale peste medie. Unii pretind că filiaţia mea directă cu Cavalerii Templului ar fi adevărata cauză. Este posibil, dar nu sigur.

Eu sunt preşedinte al C.E.R.H.A. şi lucrez în strînsă colaborare cu medici psihiatri şi oameni de ştiinţă de mare valoare. Eu am adaptat efectiv, tehnica descoperită de un matematician de geniu (G. Cord) care mi-a permis să penetrez într-un spaţiu cu mai multe dimensiuni. Astfel, am putut construi un veritabil „ecran mental" separând clişeele şi iluminările clarviziunii pure. Am acceptat Marea Anchetă asupra facultăţilor de clarviziune pentru că este singura modalitate concretă şi indiscutabilă de a dovedi că ele sunt reale, că pot citi în viitorul apropiat şi că pot ajuta oamenii să câştige la loto. Urmaţi cu exactitate indicaţiile mele şi rezultatele vă vor surprinde.

Pentru a primi indicaţiile mele înapoiaţi repede Bonul Gratuit de mai jos, dacă răspundeţi la cele 5 condiţii. Faceţi-o imediat, pentru a nu uita."

Cu prietenie,

Sophros

### Iată cele 5 condiţii:

*Sophros estimează că puterea de a citi cifrele este un dar divin care trebuie să ajute cu prioritate absolută pe cei mai defavorizaţi. Iată de ce „numerele-câştig" pentru următoarele 30 de trageri loto vor fi trimise personal celor ce îndeplinesc următoarele 5 condiţii :*

1. N-au câştigat mai mult de 1.000.000 lei la loto.
2. Cred că a câştiga de la 1.000.000 la 10.000.000 lei este imposibil în următoarele 3 luni.
3. Au o lipsă de bani urgentă şi gravă.
4. Ar dori să joace mize reduse pe „numerele-câştig" indicate de Sophros, având totală încredere în ele.
5. Se angajează să ne dezvăluie sumele câştigate (secretul numelui d-voastră e garantat).

*Vă cerem să fiţi cinstiţi şi să nu cereţi „numerele-câştig" decât dacă aveţi reale probleme financiare.*

### BON GRATUIT

**Fără nici un angajament**

De trimis la: **FORTUNA EXPRESS** S.R.L.
C.P 48-78, sector 2, Bucureşti, cod poştal 72150

Da, corespund celor 5 condiţii. Indic mai jos, numele, adresa şi data naşterii.

NUME .....

PRENUME .....

Localitate ..... O.P. .....

Str. ..... Nr. .....

Bl. ..... Sc. ..... Ap. .....TEL. .....

Jud./Sector..... Cod .....

DATA NAŞTERII: ZIUA ____ LUNA _____ ANUL 19___

PR 910600/97072060

## PSIHOCHIRURGIA: Pro şi contra

## Chirurgi... fără bisturiu!

„Un chirurg psihic se deosebeşte de alţi vindecători paranormali prin faptul că el pare a executa efectiv intervenţii chirurgicale asupra corpului omenesc, aflîndu-se în stare de transă şi sub controlul unui spirit călăuzitor... El poate folosi instrumente de chirurgie obişnuite, cuţite normale de bucătărie sau forfecuţe de unghii şi, în unele cazuri, nimic altceva decît propriile sale mîini goale..." „...apoi, cu braţul gol şi degetele mîinii răsfirate, pune degetul arătător cu delicateţe deasupra zonei congestionate. Sub degetul său apare un lichid sîngeriu, iar uneori cheaguri de sînge. Extirpă şi aruncă această materie sau se mulţumeşte să o determine să se resoarbă, masînd locul uşor, cu vîrful degetului. Astfel, nu rămîne nici o urmă vizibilă".

Aceste două texte provin din două lucrări apărute la cinci ani distanţă, scrise de doi autori cu mentalităţi diferite (americană şi europeană), despre două lumi diferite (braziliană şi filipineză), avînd în comun unul dintre cele mai greu de acceptat şi de înţeles fenomene paranormale: chirurgia psihică.

„Eroii" relatărilor sînt brazilianul José Arigó (mort în 1971) şi filipinezul Antonio (Tony) Agpaoa. Primul fragment este extras din „Puterea necunoscută", remarcabilul studiu al lui Guy Lynon Playfair, un atent şi avizat investigator al fenomenelor paranormale. Cel de-al doilea aparţine unui medic, dr. Janine Fontaine, care, pentru a *şti* mai mult şi mai ales pentru a *înţelege* mai bine propria meserie, are puterea... să lase totul şi să se ducă la faţa locului, în Filipine, pentru a-l vedea la lucru pe Tony Agpaoa. Ca un adevărat act de curaj, mergînd „contra curentului" în condiţiile în care, după propria expresie „este de prost gust" să te ocupi de aşa ceva, dr. Fontaine simte nevoia unei cercetări reale. Rezultatul? O serie de lucrări (apărute şi în traducere românească) despre „cele trei corpuri" asupra cărora este chemat să acţioneze medicul pentru vindecarea completă şi definitivă.

Pro şi contra! Pentru a putea să ne pronunţăm este mai întîi nevoie de o trecere în revistă a cazurilor. Cum nu intenţionăm o prezentare exhaustivă (cine ar face-o?), ne vom limita doar la cîteva.

Vom începe cu Brazilia şi cu José (Zé) Arigó, pe numele lui adevărat Jose Pedro de Freitas. S-a născut la 18 octombrie 1921, cel mai mare dintr-o familie cu zece copii. A crescut greu, lucrînd la cîmp, de-abia ştia să scrie şi să citească, a lucrat ca miner, a avut şase copii. Catolic, a fugit mereu de spiritism (extraordinar de răspîndit în Brazilia) ca „dracul de tămîie". Şi totuşi...

Încă de mic copil are deseori viziuni stranii - un fel de nor luminos care pluteşte pierdut în spaţiu şi voci care îi vorbesc cu accent german. Imaginea îngrozitoare a unei fiinţe omeneşti monstruoase, cu un abdomen imens şi figură germanică. Era prima apariţie a doctorului Fritz, spiritul care avea să-l ghideze în operaţiile sale.

Prima manifestare în public a fost o operaţie pe stomacul unei bătrîne din oraşul său natal, Congonhas. Cu un banal cuţit de bucătărie şi cu mîinile goale, îi extrage o tumoră. În faţa unui numeros public, care avea să-i servească drept martor. Era în 1956. Alte asemenea operaţii aveau să urmeze, toate cu o largă audienţă, inclusiv medici profesionişti...

MIHAELA DOROBANŢU ❖

# „CAZUL ROSWELL”

**În continuarea materialului publicat în numărul trecut, vă prezint noi date care vin să se adauge la dosarul atît de voluminos al fenomenului OZN, date care, înțeleg, vor dezamăgi pe mulți fani ozeniști, oameni care sînt și acum convinși că omuleți verzi sau portocalii, cu capul foarte mare și cu antenuțe în loc de urechi au aterizat pe planeta noastră, ba că unii au fost chiar și capturați, de americani, evident. Că lucrurile nu stau deloc așa, că OZN-urile, după părerea mea, nu sînt decît ceea ce le arată numele, adică obiecte (pămîntești) zburătoare și neidentificate, demonstrează chiar și cele mai recente declarații oficiale americane.**

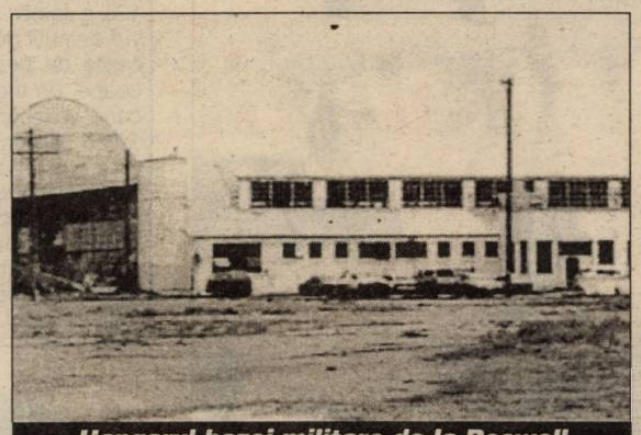

Hangarul bazei militare de la Roswell

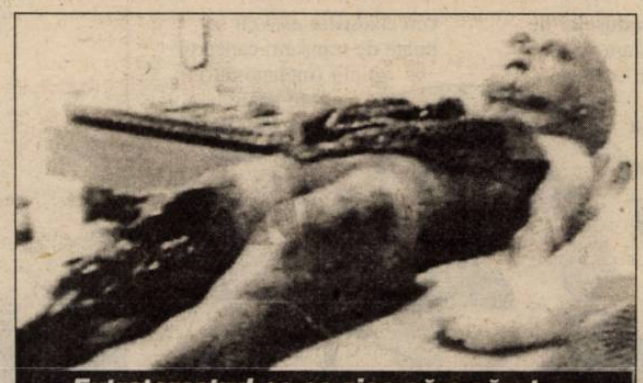

Extraterestrul ce se zice că a căzut cu farfuria zburătoare la Roswell, după filmul de televiziune al lui Ray Santilli

## O PĂCĂLEALĂ CARE A DURAT 50 DE ANI!

### *Mai sînt și dosarele FBI*

*V-am păcălit! Erau păpuși...*

În ultima decadă a lunii iunie, oficiali ai forțelor aeriene ale SUA (USAF) au întocmit un raport pe care l-au și dat publicității, în care se nega faptul că au existat extratereștri care au aterizat la bordul unui OZN în deșertul din New Mexico, acum 50 de ani și cu atît mai mult că ei au fost capturați de armată. Astfel, toată gogoașa care a primit numele de „cazul” sau „incidentul” Roswell din 1947 și care a aprins atîtea minți de atunci pînă azi, să nu mai amintitm de filmul autopsierii unui extraterestru care a făcut atîta vîlvă și care a aprins imginația atîtor ozeniști chiar și de la noi, el fiind prezentat ca dovada clară a existenței extratereștrilor, film realizat în aceeași perioadă de început a marii mistificări ozenistice, tot acet eșafodaj ireal s-a prăbușit ca un castel din cărți de joc scorojite. Acum militarii recunosc că „autopsia” prezentată în filmul din 1947 nu a fost făcută asupra unor extratereștri culeși dintr-un OZN, ci, pur și simplu, momîia care apărea în film nu era decît imaginea unei păpuși. Au fost atunci confecționate la comanda USAF mai multe păpuși, un fel de manechine, pentru a fi testate în operațiunile de parașutare de la mare înălțime. Deci, după 50 de ani se dă în vileag ce s-a întîmplat în New Mexico și în hangarul din Roswell, această mică localitate cu numai 13 mii de locuitori. Cineva ar putea întreba, pe bună dreptate, de ce a fost nevoie de atîta timp. Iar cei mai îndîrjiți fani, cei care au sărbătorit jubileul la Roswell, la sfîrșitul lunii trecute, zîmbesc cu înțeles, spunînd: „Ehei, pe noi vor să ne păcălească ăștia de la USAF? Ce păpuși, domnule, erau extratereștri, ascultați-ne pe noi”. Dar...

La Washington, pe Avenue Pennsylvania, la distanță egală între Casa Albă și Congres se află cartierul general al Biroului Federal de Investigații (FBI). Aici se află și dosarul obiectelor zburătoare neidentificate, în care se găsesc declarațiile unor martori oculari, fotografii și anchete. Tot aici se află mărturisirea fostului președinte al SUA, Jimmy Carter, ce a văzut o minge luminoasă pe cerul Georgiei, a omului de afaceri Kenneth Arnold, care la 24 iunie 1947 a observat nouă farfurii zburătoare, precum și dosarul cu datele controversate ale „afacerii” Roswell. Un comunicat militar arată că la New Mexico s-a prăbușit un OZN în ziua de 2 iulie 1947. Înainte de a fi expediate la Ohio, rămășițele acestui aparat au fost depozitate în hangarul bazei militare de la Roswell, azi demolat. Regiunea unde se spune că s-a prăbușit fantomaticul OZN (despre care spuneam în numărul trecut că s-a dovedit a fi un balon) este o zonă strategică, căci la New Mexico se află singura escadrilă de bombardiere nucleare, baza White Sands, centrul de cercetări atomice de la Los Alamos și o unitate de experimentare a rachetelor și a altor prototipuri ultrasecrete. Acest lucru ar explica de ce numeroase OZN-uri sînt văzute de martori survolînd această parte a Statelor Unite și care nu pot fi decît proiecte militare ultrasecrete supuse testelor.Din datele aflate la FBI, rezultă că s-a întocmit un raport în care se concluziona că există nave extraterestre, dar că generalul Wanderberg a respins lucrarea ca fiind neserioasă. Știa el ceva... Ca să se baricadeze speculațiile neplăcute, în SUA a apărut legea „Ianap 146”, prin care se interzicea militarilor și piloților de la societățile aeriene să dea informații sau să facă declarații privitoare la OZN. Cei ce ar fi călcat legea puteau fi condamnați pînă la zece ani închisoare și la o amendă de 10000 de dolari. Secretele trebuie păstrate cu strășnicie... Iar dacă presa vrea OZN-uri, să fie OZN-uri spun cei care se pricep să păzească secretele de ochii iscoditori ai nepoftiților.

# Sinceritatea și prețul convingerilor (5)

## PARADOX

E un adevăr banal faptul că, de pe margine, observăm cu mai mare ușurință greșelile celorlalți - adesea mult mai calificați decît noi, dar implicați în acțiune. Ne-ajunge pentru aceasta să avem un minimum de cunoștințe aupra regulilor jocului și... neimplicarea. Tomai ea, neimplicarea, ne conferă acea detașare și luciditate ce ne permite să judecăm lucrurile la rece, pînă la punctul la care ajungem să ne mirăm singuri cît de deștepți sîntem. Este însă de-ajuns să ne implicăm, fie și numai afectiv - cazul suporterilor unei echipe, spre exemplu - pentru ca judecățile noastre de valoare să se „circumstanțieze”, să varieze de la un caz la altul (identic, în fond, cu cel dintîi, dar plasat într-un context diferit). Ceea ce face, de altfel, sarea și piperul emisiunilor cu public, de analiză fotbalistică, ale lui Ovidiu Ioanițoaia. Și este cu atît mai evidentă schimbarea modului nostru de judecată, cu cît implicarea se transformă în acțiune directă, la care participăm în mod nemijlocit. Ce trebuie să observăm - și să reținem - este faptul că fiecare act de implicare comportă o opțiune, o alegere de ordin afectiv sau rațional între două (sau mai multe) posibilități. O situație cu care ne confruntăm, și nu o dată, în fiecare zi. Tocmai aici intervine *disonanța cognitivă,* termen lansat în anul 1950 de psihologul american *Leon Festinger,* desemnînd orice situație în care, între cunoștințele sau ideile existente la un moment dat, în mod concomitent, în conștiința noastră se înregistrează o contradicție, un dezacord, deci o *disonanță* de ordin cognitiv. O stare pe care, în mod inconștient, vom căuta să o rezolvăm spre a restabili armonia.

Teoria psihologică tradițională consideră că, de fiecare dată cînd sîntem obligați la o alegere între două sau mai multe posibilități, suferim un stres, o stare de inconfort psihic, un moment mai lung sau mai scurt de nehotărîre ce poate, la extrem, să ajungă pînă la un adevărat blocaj al acțiunii. Clasica și hamletiana pildă a măgarului lui Buridan, mort de inaniție între grămada de fîn și cea de ovăz. Odată alegerea făcută, orice tensiune dispare. *Leon Festinger* și *Elliot Aronson* - un alt mare psiholog american - consideră însă că, odată alegerea făcută, o altă sursă de stres își face apariția. O sursă ce își are originea în conștiința avantajelor pe care, totuși, le prezintă opțiunea refuzată, ca și a dezavantajelor pe care sîntem siliți să le acceptăm (cu toate și în ciuda avantajelor precumpănitoare) o dată cu opțiunea reținută. Nimic nu este perfect pe lume. Și nu se spune, oare, că „orice rău e spre bine” și „mai binele e mai rău binelui” - formule consolatorii pentru a ieși dintr-o asemenea dilemă? Așadar, de fiecare dată cînd facem o alegere vom efectua, concomitent, un efort inconștient de a ne autoconvinge că opțiunile reținute sînt mai avantajoase, iar cele respinse sînt mai defavorabile decît sînt ele în mod obiectiv. Mai mult, se va instaura un adevărat filtru informațional, care va tria preferențial datele realității, individul căutînd și reținînd cu precădere informațiile de natură a justifica și întări alegerea făcută. Aflăm aici, mai ales în cazul „perfecționiștilor”, explicația intoleranțelor și extremismelor de tot felul, fie ele naționale, politice, estetice sau, de ce nu, ținînd de tradițiile și obiceiurile de ordin, spre exemplu, alimentar, care devin tot atîtea „argumente” pentru judecățile noastre de valoare, în raport cu toate celelalte aspecte ale realității pe care nu le autoidentificăm ca aparținîndu-ne. Vom înțelege acum mai ușor de ce sîntem tentați uneori să privim cu o notă de superioritate, de ușor dispreț sau chiar de aversiune pe cei ce mănîncă șerpi sau larve, care se îmbracă în alb la înmormîntări... etc. Fenomen ce poate deveni un formidabil instrument de manipulare pentru cei avizați și interesați să o facă.

Dar implicarea, prin alegere, poate căpăta forme mai complexe, ca și fenomenul de autojustificare, care tinde la atenuarea *disonanței cognitive,* inerentă oricărei opțiuni. Astfel, o disonanță apare ori de cîte ori un individ este confruntat cu o tentație pe care o resimte ca reprobabilă. Cedînd, este confruntat cu o jenă penibilă, pe care va căuta să o atenueze adoptînd o atitudine mai indulgentă față de comportamentul incriminat. Rezistînd tentației, dimpotrivă, va judeca cu și mai multă severitate pe cei mai slabi de înger. Un mod de a reduce sentimentul de frustrare resimțit la gîndul fructului oprit.

O frustrare resimte și cel ce, în ciuda tuturor eforturilor, nu reușește să atingă un obiectiv pe care și-l dorea cu ardoare. În asemenea situații, posibila sa reacție va îmbrăca forme variind de la „strugurii sînt acri” - deci nici nu merită efortul -, pînă la inventarea unor argumente de natură a transforma eșecul în virtute. Asemenea, un ins respins de un grup social în care voia să pătrundă, fie va minimaliza speranțele sale inițiale vizavi de avantajele apartenenței sale la acel grup („În fond ce mare brînză aș fi realizat intrînd în Clubul X?”), fie va supraaprecia valoarea grupului, considerînd că „ar fi fost prea frumos ca să fie și adevărat” că putea fi acceptat. (Cine va fi dus cu gîndul, acum, la admiterea României în NATO o face pe propria răspundere.). Dar enumerarea diferitelor variante posibile ar putea continua la nesfîrșit. Sperăm, însă, că sînt evidente acum mecanismele care au generat situațiile, numai aparent paradoxale, prezentate în episoadele anterioare.

Comentînd fenomenul *disonanței cognitive,* Aronson consideră că acesta există întrucît comportamentul individului nu concordă, adesea, cu ideea pe care el și-o face despre el însuși. Și adaugă: *„Teoria disonanței nu se bazează pe postulatul că omul este un animal rațional, ci pe faptul că este, mai degrabă, un animal raționalizant. Cu alte cuvinte, un animal care încearcă să apară ca rațional atît în ochii lui, cît și în cei ai celorlalți”.*

Doi autori francezi, *Jean-Léon Beauvois* și *Robert Joulé,* mergînd mai departe pe acest drum, propun o versiune radicală (cum o califică ei înșiși) asupra *disonanței cognitive,* versiunea bazată pe două postulate: *1) Omul nu acționează în funcție de gîndirea sa, ci gîndește în funcție de acțiunile pe care circumstanțele i le-au impus.* Și *2) Coerența nu constă în noncontradicția între idei și cunoștințe, ci în posibilitatea lăsată omului de a găsi, orice ar fi, argumente pentru acțiuni a căror motivație rațională ne scapă.* Pentru acești doi cercetători nu este nici o îndoială că *„angajamentul comportamental este cel care solicită raționalizarea actului”.* Altfel spus, actul nu decurge din modul de a gîndi, ci rezultă din circumstanțele *exterioare.* Gîndirea intervine post factum, pentru a justifica actul. În schimb, Elliot Aronson situează originea procesului în *interiorul* individului, introducînd noțiunea de *conștiință morală,* ca factor explicativ al reducerii disonanței. *„Faptul că a fost violată identitatea morală a individului impune justificarea actului”.*

Oricum ar sta lucrurile, conchide Jacques Lecompte - autorul unui amplu articol pe tema disonanței cognitive publicat în revista franceză „Science & Vie” - trebuie să admitem existența unui sistem permanent de reechilibrare, apt a ne pune în acord cu noi înșine ori de cîte ori - și se întîmplă adesea - armonia noastră interioară este amenințată de o stare de *disonanță cognitivă.* Acest mecanism esențial permite, deci, fiecăruia dintre noi să-și justifice existența, ca individ, în fața propriei conștiințe.

MARIAN GRIGORE ❖

# *Alchimia, relicva unei religii cosmice?*

Simon H. în laboratorul său

Singurii pămînteni care au supraviețuit au fost Enoch și Noe, depozitarii secretelor alchimice, ai științei divine ce trebuia cunoscută doar de ființe cu o înaltă moralitate, pînă în momentul în care Dumnezeu considera că a venit timpul ca aceasta să fie împărtășită întregii umanități. Arta Regală, una din cele mai interesante practici alchimice ale evului mediu a fost fondată pe această idee. Pentru a descoperi Piatra, dincolo de măestria inițierii era imperios necesară integrarea adepților în puritatea primordială. Pentru istoricii religiilor, apariția alchimiei în istorie e neîndoielnic legată de cunoștințele și inițierea cuceritorilor sacri. Mircea Eliade consemna faptul că înaltele cunoștințe ale omului sînt relicva unei religii cosmice, idee cultivată și de misterele religioase din antichitate. În secolul 20 au apărut alte și alte teorii care

Armand Barbault

gravitează în jurul acelorași adevăruri stipulate de-a lungul istoriei. Unele dintre ele conotează însă inovații de mare subtilitate. Iată de pildă opinia celebrului psihanalist Carl Gustav Jung, unul din principalii cercetători și analiști ai alchimiei contemporane. El consideră că inconștientul este capabil să „efectueze” prin intermediul viselor operații alchimice cu instrumente simbolice. Visele acompaniază procesul de integrare psihică în universul alchimic printr-un sofisticat proces de individuație al cărui final îl constituie descoperirea și stăpînirea sinelui, idealul oricărei ființe umane alese de divinitate. Pentru Jung, alchimia ar fi o proiectare, în ordine materială, a arhetipurilor și a inconștientului colectiv iar materia primă, o amprentă a psihismului individual. Marea operă a alchimistului ar fi, așadar, sintetizînd teoriile parcurse de-a lungul acestei incursiuni, eliberarea sufletului uman încătușat în materie, salvarea lumii și a Universului.

DORIN MĂRAN ❖

# Faţa ascunsă a Soarelui

Soarele se poate constitui într-un „agresor" de temut al patrimoniului nostru genetic. Graţie unui microscop ultrasofisticat, cercetătorii au putut vedea în direct celulele epidermei iradiate de raze ultraviolete, „dezintegrîndu-se" într-o infinitate de corpusculi ce alcătuiau un cîmp asemănător cu coada unei comete. Cercetătorii îşi propuneau, de fapt, să prepare creme capabile să anuleze agresiunea Soarelui. De aceea şi-au continuat experienţele protejînd epiderma cu produsele solare. Rezultatele au fost cele scontate: celulele au rămas integre, compacte, sănătoase. Proteina P53, această substanţă pe care organismul nostru o secretă pentru a repara porţiunile degradate a rămas inactivă, dovadă că efectul protector al cremelor solare testate a fost maxim. Celulele au fost protejate pentru că spectrul solar a fost bine filtrat.

O serie de alţi protectori celulari este alcătuită din unele peptide vegetale care stimulează producţia naturală a unei proteine pregătite să amortizeze şocul termic care perturbă metabolismul celulelor noastre.

Cercetătorii au avut în vedere şi păstrarea unei epiderme ferme, elastice, netede, neridată de razele X. Condiţia este folosirea produselor de protecţie solară.

Şi dacă în ceea ce vă priveşte lucrurile sînt cît de cît clare, acordaţi atenţia necesară copilului dv. Pentru că cel mai recent verdict al cercetătorilor este cît se poate de tranşant: cancerul pielii (melanomul) care apare la vîrsta adultă este provocat, în parte, de excesele de băi solare făcute în copilărie. Cercetările au demonstrat că jumătate din potenţialul natural de apărare faţă de agresiunea Soarelui este deja consumat înainte de vîrsta de 18 anî. Este necesară, în aceste condiţii, formarea reflexelor privind folosirea cremelor şi emulsiilor protectoare. Se estimează că o cremă protectoare folosită în fiecare vară, timp de 18 ani, reduce cu 60-80 la sută riscul unui cancer cutanat făcut la vîrsta adultă. Oricum, pînă la trei ani micuţii nu trebuie ţinuţi în Soare puternic. Ideal ar fi de mers pe plajă dimineaţa devreme sau după-amiaza tîrziu, avînd trupul protejat cu hăinuţe uşoare. Aceasta este suficient pentru sintetizarea vitaminei D, necesară dezvoltării lor armonioase. Pentru copiii mai mari, expunerea între orele 11 şi 16 este nocivă. Oricum, nu uitaţi să le daţi o pălărie, ochelari de soare şi oferiţile lichide cît mai des pentru că deshidratarea în condiţii de soare puternic este foarte rapidă.

Nu natura face femeia frumoasă, ci dragostea.

Frumos este cel care se comportă frumos.

## GASTRONOMICE

Gustoase, aspectuoase, consistente, ***clătitele cu carne de pasăre*** pot reprezenta un fel principal la cină, alături de un bol cu fructe de sezon. Sînt necesare aproximativ 10-12 clătite (pregătite din 125 g făină, aceeaşi cantitate de lapte, 2 ouă şi un vîrf de cuţit de sare). Pentru umplutură pregătiţi 600 g carne de pasăre fiartă, piper, 1 căţel de usturoi, o ceapă, un morcov, 250 g ciuperci, 2 linguri de ulei, o cană cu zeamă în care a fiert puiul, pătrunjel tocat. Tăiaţi carnea în cubuleţe mici, egale, fine, adăugaţi usturoiul pisat, sarea, piperul, ceapa, morcovul şi ciupercile. După ce aţi tăiat totul, căliţi puţin ceapa, adăugaţi ciupercile şi morcovul, picurînd din zeama pregătită pînă ce totul s-a fiert. Se pun cuburile de carne şi pătrunjelul tocat fin. Se umplu clătitele şi se rulează frumos. Se servesc calde, eventual cu salată de crudităţi.

Modestia este cetatea frumuseţii şi a virtuţii.

Publicitate

Publicitate

## ◆ Accident

*Actorul Patrick Swayze şi-a fracturat ambele picioare în urma unei căzături de pe cal petrecută în timpul turnării noului său film „Letters from a Killer".*

## ◆ Incident

*Celebrul stilist de modă american Filen Kadden a fost expulzat dintr-un mare magazin „Harrod's" după ce lăsase deja acolo frumuşica sumă de 3000 de dolari. Motivul expulzării? Un agent de securitate l-a considerat prea... gras şi... prost îmbrăcat... Fără comentarii...*

## ◆ Petrecere

*Ziua de 17 iulie 1997 va fi o zi de sărbătoare la curtea Angliei. Prinţul Charles a lansat deja 150 de invitaţii pentru aniversarea vechii sale prietene Camilla Parker. Ex-metresa din vina căreia s-a destrămat căsătoria cu Lady Di, împlineşte 50 de ani. Festinul, pregătit cu delicatese al cărui cost este estimat la 400000 de franci se va desfăşura la una dintre proprietăţile regale din Gloucestershire.*

## ● Indiscreţii ● Indiscreţii ● Indiscreţii ●

# „Voi femeile, voi sînteţi drama mea..."

...pare a spune cu îngrijorare Bill Clinton. Şi aceasta pentru că, în procesul pe care i l-a intentat Paula Jones pentru hărţuiala sexuală, veştile proaste se ţin lanţ. În primul rînd, Curtea Supremă a respins întîmpinarea preşedintelui şi a stabilit ca procesul să se judece în această toamnă. La rîndul său, Jennifer Flowers spune că are dovezi împotriva lui. E rîndul avocaţilor să ofere motive de îngrijorare. Ei afirmă că zece „metrese notorii" ale Preşedintelui vor fi apelate la bară: printre ele un număr de Miss, cîteva neveste de guvernatori şi, drept „frişcă" pe acest „tort" cam amărui, femei-ofiţer ataşate ale echipei sale de securitate. Avocaţii lui Bill Clinton au contraatacat imediat reafirmînd refuzul preşedintelui de a se supune unui examen medical umilitor, singurul care ar permite verificarea autenticităţii declaraţiilor seduselor ce au observat în zona genitală a preşedintelui un... „semn disctinctiv". Potrivit altor surse, Paula Jones ar fi fost foarte aproape de un aranjament amiabil al „afacerii". Condiţiile ei erau un cec de aproximativ 700000 de dolari şi o mărturisire publică a preşedintelui despre „idila" respectivă. Acesta ar fi preţul reputaţiei sale ştirbite în aceşti ani, spune Paula Jones.

Frumuseţea fără gratie este ca un cîrlig de undiţă fără momeală.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

## Un caz pe săptămînă — Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc G.A, din Braşov. Un neoplasm mamar operat mi-a creat multe probleme. După un anumit timp maladia s-a extins şi asupra plămînului. Aveam dureri foarte mari, ameţeli, insomnii. În acest stadiu am efectuat telepatic o serie de şedinţe de bioenergie cu doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. Pot afirma cu uimire că după primele 10 şedinţe de tratament mă simt bine, durerile au dispărut, la fel şi ameţelile, iar somnul este liniştit..."

* * *

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

**TALONUL NR. 27**

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 15 august 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

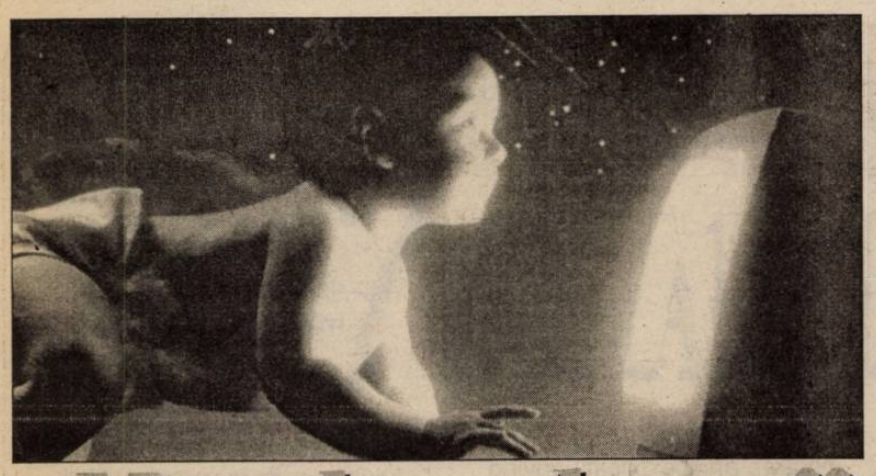

# „Marele pedagog" și violența

Cum în articolul trecut v-am prezentat o serie de generalități despre acest „rău al secolului", care este violența, în acesta de față vă vom prezenta un important agent etiologic al violenței reprezentat de *acest „mare pedagog al epocii noastre" care este micul ecran.* Într-adevăr, enorma majoritate a cercetătorilor din domeniul psihologiei, sociologiei și medicinei care aprofundează acest aspect al vieții sociale, susțin convinși că *escaladarea violenței din zilele noastre nu este străină de escaladarea micului ecran cu filme care glorifică spiritul de agresiune, forța, ca și așa-numita „crimă perfectă".*

Cum ochiului de ciclop al televizorului îi este propriu un uriaș potențial de impresionabilitate și de sugestibilitate, mai ales în rîndul copiilor și adolescenților, prin definiție vizuali și impresionabili, nu trebuie să ne mire aceasta. Ținînd cont de această realitate, se susține chiar că există un paralelism între numărul de ore petrecut în fața micului ecran, ore în care aici se desfășoară scene de violență, și numărul variatelor scene de violență pe care le vor arbora pe parcurs copiii și adolescenții, și în special aceia dintre ei mai fragili sub raportul alcătuirilor psihice.

După un cercetător suedez, pe nume Gunnel Arrbäck-Falk, care a aprofundat acest aspect, fixațiile care se produc în mintea și afectele unui copil sau adolescent, saturate din punctul de vedere al vizionărilor TV cu filme de acest gen sînt următoarele:

- Violența reprezintă un mijloc foarte bun pentru rezolvarea oricărui tip de problemă;
- Are dreptate acela care lovește cel mai tare și trage cel mai repede;
- Unele persoane merită să fie lovite, torturate și chiar ucise (!!);

- Cruzimea unor oameni față de alții reprezintă un factor fără importanță.

Statistici vizînd acest aspect al vieții sociale ne avertizează că acei copii și adolescenți care au la activul lor în jur de 30 de ore de film văzute pe micul ecran și pe săptămînă - situație care este foarte obișnuită, de altfel - văd cu acest prilej în jur de 50000 de crime și în jur de 200000 acte de violență. Consecințele? Iată una dintre ele: Recent, într-un ziar francez se comenta cu lux de amănunte cazul unui adolescent din Paris, care a ucis o femeie în vîrstă, doar pentru a verifica dacă „metoda" pe care și-a însușit-o în acest scop, de la un film de mare violență vizionat pe micul ecran este bună sau nu. Și, într-adevăr, este bună, pentru respectivul adolescent, dar nu pentru familie, școală și societate în general, care sînt responsabile de situația în care am ajuns din acest punct de vedere.

ARCADIE PERCEK ❖

# Diabetul, în curînd învins?

Cel puțin aceasta este speranța cercetătorilor americani, îndeosebi a lui Noel Maclaren care intenționează să pună la punct un vaccin contra diabetului sau cel puțin contra diabetului de tip 1, forma cea mai severă a maladiei. Cercetătorul, originar din Noua Zeelandă, de 30 de ani n-a încetat să caute un remediu acestui flagel.

A devenit unul dintre cei mai mari specialiști mondiali, ales în 1995 „cercetătorul anului", decorat de Hillary Clinton și, se spune, propus pentru premiul Nobel.

În lume, 120 milioane de persoane suferă azi de diabet. Boala, se știe, se manifestă prin creșterea concentrației de zahăr în sînge și conduce uneori la complicații dramatice (deterioarea vaselor sanguine, cu risc de orbire, cangrenă, comă).

Obișnuit, insulina, acest hormon produs de pancreas reglează asimilarea zahărului de către organism. Dar mecanismul poate fi afectat în două moduri: fie insulina nu-și îndeplinește bine rolul și apare diabetul de tip 2, care nu e insulinodependent și e cel mai frecvent, apărînd în general la o vîrstă avansată. În celălalt caz pancreasul nu mai secretă destul sau nu mai secretă deloc insulină, căci celulele care o produc sînt distruse.

Este diabetul de tip 1, zis insulinodependent, mai puțin frecvent dar mai sever. Acestui ultim tip i se va adresa vaccinul. Maladia este cunoscută demult dar multă vreme nu s-a înțeles adevărata ei natură. În 1890 s-a făcut un prim pas: cîinii privați de pancreas au prezentat rapid simptom de diabet. În 1920 s-a descoperit hormonul secretat de pancreas, insulina, și s-a înțeles rolul decisiv pe care-l are în metabolism.

Se cunoștea natura problemei, dar încă se ignora cauza. Imunologia a adus soluția.

În anii '70, cercetătorii, printre care și Maclaren, găsesc în corpul diabeticilor anticorpi particulari. Sînt armele dirijate de sistemul imunitar contra celulelor pancreasului. De atunci a devenit evident că era vorba de o maladie autoimună, un război al organismului contra lui însuși.

Noel Maclaren și-a pus la punct vaccinul pe un cobai.

În Statele Unite, în Franța și în Israel, alți cercetători lucrează cu substanțe diferite, la fel de promițătoare, totuși el este cel mai decis și cel mai avansat în cercetări. Chiar dacă se vor dovedi eficiente, aceste substanțe nu se vor adresa actualilor diabetici care vor continua să-și ia dozele cotidiene de insulină.

Echipa lui Maclaren a demonstrat că produsul e eficace aproape 100% la animal în laborator; o singură injecție conferă imunitate pe viață.

Rămîne a se confirma că va fi la fel de performant și fără riscuri pentru om. Cercetătorii au toate motivele să creadă aceasta.

Obiectivul este de a face un vaccin destinat copiilor din lumea întreagă, vaccin care-i va imuniza definitiv. (Un vaccin provoacă un răspuns al sistemului imunitar pentru protecția contra unei maladii. Este cazul și pentru această substanță).

Diabetul este, deci, o maladie autoimună în care limfocitele sistemului imunitar atacă anumite celule ale pancreasului și sfîrșesc prin a le distruge după mai mulți ani. Cauza acestei acțiuni nu e bine cunoscută. E probabil rezultatul interacțiunii mai multor factori: o predispoziție implicînd mai multe gene, fără îndoială, o infecție cu un virus denumit „cocsackie", care le activează și poate alimentația ar avea un rol în declanșarea diabetului.

Aceste elemente vor contribui la declanșarea maladiei încă din copilărie, dar urmează o lungă fază înainte ca simptomele să se manifeste. În acest timp poate fi detectat cu un simplu test sanguin (pentru a depista prezența anumitor anticorpi în sînge) ceea ce va permite „prezicerea" apariției maladiei.

Dr. Maclaren spune: Dacă încercările vor fi încununate de succes, se poate imagina că în viitor vaccinarea la om va putea fi realizată în 2 sau 3 injecții cu un rapel după 5 pînă la 10 ani. Este vorba despre un vaccin preventiv.

El nu se adresează persoanelor care au un diabet declarat, căci nu se pot reface celulele distruse ale pancreasului. Dar trebuie ca 2/3 dintre ele să fie distruse pentru ca maladia să se manifeste. Înainte de acest stadiu este posibil să fie oprit sau întîrziat procesul distructiv. Un vaccin va fi deci eficace nu numai pentru a preveni apariția diabetului ci și, de asemenea, pentru a-l stopa în faza sa precoce.

ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

## În atenția culegătorilor de

# Plante medicinale

## *I. Perioadele optime pentru recoltarea, uscarea, ambalarea, și păstrarea plantelor medicinale*

***„Din aer și apă, celulele plantei construiesc atom cu atom, fragmente de substanțe, mici ca niște cărămizi. Sînt unități bioenergetice. Din acestea se alcătuiește apoi dantelăria complicatelor structuri moleculare din care unele vor fi alimente, altele coloranți, sau, nu în ultimul rînd, medicamente. Sub forma principiilor active, plantele furnizează cele mai «curate» medicamente de care dispune medicina."***
***Prof. dr. farm. Emanuel Grigorescu I.M.F. Iași***

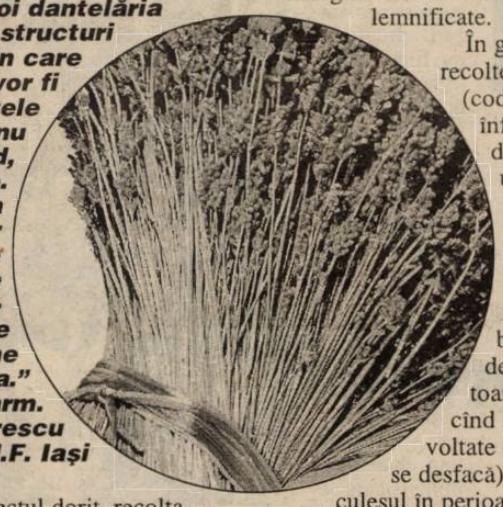

Pentru a obține efectul dorit, recoltarea plantelor medicinale se execută în momentul optim al perioadei de vegetație, specifică fiecărei grupe de plante, evitîndu-se zonele poluate (peste 100-200 m distanță de marginea drumurilor, de perimetrul unor fabrici, bazine pentru deversări reziduuri toxice etc.).

Părțile aeriene ale plantei (tulpina cu frunze și flori) se recoltează în momentul cînd planta este înflorită, prin tăierea tulpinei (nu prin smulgere). Cele crescute în colonii se pot cosi sau chiar secera, apoi, după recoltare, se îndepărtează diferitele plante și ierburi străine, părțile înnegrite sau decolorate, tulpinile lemnificate.

În general, florile se recoltează fără pedunculi (codițe), la începutul înfloririi, numai dimineața, pe timp uscat (după ce se ridică roua). Unele flori, ca de exemplu de arnică și podbol, se culeg numai în stadiul de boboci florali; cele de lăcrămioare, sunătoare și tei - atunci cînd sînt complet dezvoltate (bobocii încep să se desfacă). Dacă întîrziem culesul în perioada optimă se produce deprecierea plantelor prin schimbarea culorii, scuturarea petalelor (cele mai bogate în principii active). În timpul recoltării se așază în stare afînată, în coșuri sau lădițe, nu îndesate în saci; imediat după recoltare se vîntură ușor, spre a nu se încinge și se pun la uscat.

DUMITRU RĂDUCANU ❖
*(Va urma)*

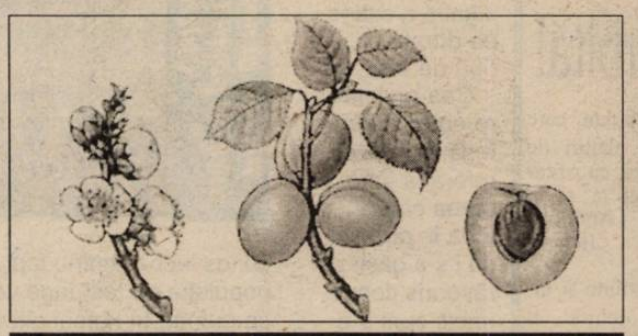

## Terapie naturală

# Caisa

## *Proprietăți nutritive și teraputice*

Au apărut caisele! Fructe deosebit de hrănitoare pentru ființa umană, la toate vîrstele și conținînd elemente cu proprietăți terapeutice deosebite.

În acest sezon se recomandă consumarea caiselor de către toți - de la mic la mare - deoarece conțin: vitamina A (în fructele proaspete - 300-500 u.i., iar în cele uscate - 430 u.i.); vitamina $B_1$, $B_2$, C, PP (33% în fructele uscate); diferite săruri: sodiu, potasiu, calciu, fosfor, fier; oligoelemente: magneziu, sulf, calciu, brom, fier, cupru. Datorită acestor elemente caisele au proprietăți nutritive deosebite și ușurează digestia.

***Indicații terapeutice:*** combaterea asteniei, anemiei, nervozității, stării de stres (în anemiile consecutive unei hemoragii cura de caise dă rezultate comparabile cu cea de ficat de vițel); diuretic și astringent (caise proaspete), laxativ (caise uscate); în toate carențele de vitamină A și oligoelemente (caise uscate); în constipații; sporește reacțiile naturale de apărare.

***Mod de folosire:*** se consumă fructele ca atare (avînd grijă să fie bine spălate); compoturi și sucuri obținute din caisele proaspete și bine coapte.

Caisa are și ***proprietăți medicinal-cosmetice:*** doamnelor și domnișoarelor, dacă doriți catifelarea și revigorarea tenului, procedați astfel: pulpa unei caise bine coaptă și spălată, amestecată cu un gălbenuș de ou foarte proaspăt și cîteva picături de miere, constituie o mască excelentă pentru revigorarea și catifelarea tenului.

DUMITRU RĂDUCANU ❖

MARI ENIGME ALE LUMII

# DISPARIȚIA CIVILIZAȚIEI MAYA

**Populație a Americii Centrale, mayașii sînt fondatorii unei civilizații evoluate, cuprinzînd teritoriile mexicane Yucatan și Chiapas, precum și zone din Honduras și Guatemala.**

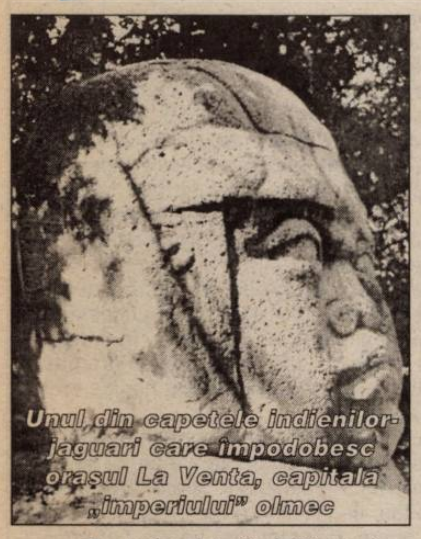

*Unul din capetele indienilor-jaguari care împodobesc orașul La Venta, capitala „imperiului" olmec*

Cufundate în hățișul pădurilor tropicale, așezările mayașe, cunoscute abia în secolul al XIX-lea, fascinează prin complexitatea arhitectonică și dimensiunile monumentale ale construcțiilor. Patru orașe se disting în mod special prin construcțiile imense a căror configurație permite emiterea unei idei precise privind tehnica arhitecturală: Tikal (Guatemala), Copán (Honduras), Palenque și Uxmal (Mexic).

Tikal este cel mai mare dintre toate, desfășurîndu-se pe o suprafață de 10 km². În inima cetății, se află o vastă curte rectangulară, destinată ritualurilor religioase. De-o parte și de alta a curții sînt amplasate, în terase, temple-piramide gigant cu gradene care ating înălțimea de 70 de metri. Aici se află mormintele suveranilor cetății. Alte peste 3000 de construcții, dintre care cele mai numeroase sînt temple, palate și curți, repartizate pe trei acropole și legate între ele prin șosele largi, întregesc acest complex arhitectonic.

Acropola de nord, de exemplu, ocupă mai mult de un hectar și cuprinde 16 temple, în timp ce acropolei centrale i-a fost destinat un palat înălțat pe cinci nivele.

Pentru majoritatea construcțiilor, mayașii au folosit o piatră dură, adusă din regiuni îndepărtate. Cum le-au transportat rămîne un mister. Se presupune că ridicarea întregului complex arhitectonic Tikal s-a extins pe durata a... 500 de ani.

Cea mai mare enigmă care însă rămîne se referă la întrebarea căreia pînă în prezent nu i s-a găsit un răspuns convenabil: cum s-a întîmplat ca o civilizație ajunsă într-un asemenea punct de strălucire și care a ridicat asemenea orașe să dispară atît de repede? Oprirea brutală a construcției monumentelor religioase sau politice este primul semn de decadență a civilizației mayașe. Viața culturală sucombă și ea brusc și cel mai curios lucru rămîne faptul că populația se restrînge vertiginos ca număr. În numai cîțiva ani, bunăoară, populația din Tikal se reduce de la 50000 pînă la 5000 de locuitori, ajungîndu-se ca, la sfîrșitul secolului al XIX-lea, cetatea să rămînă complet pustie.

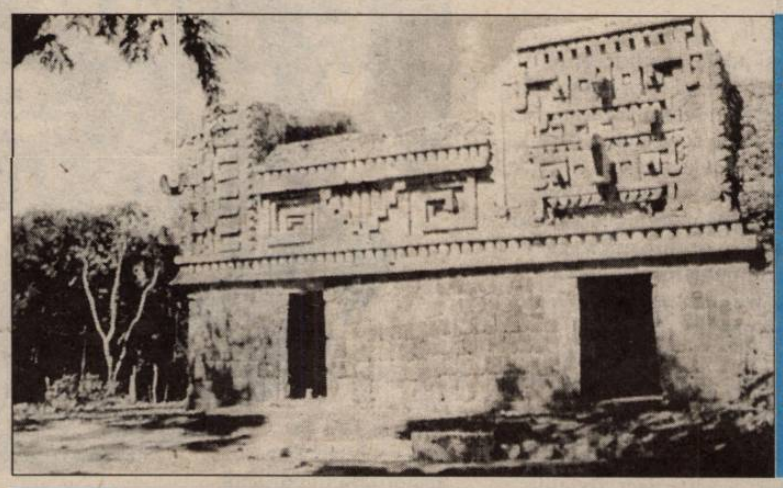

*Xlapak - privire generală asupra sanctuarului principal*

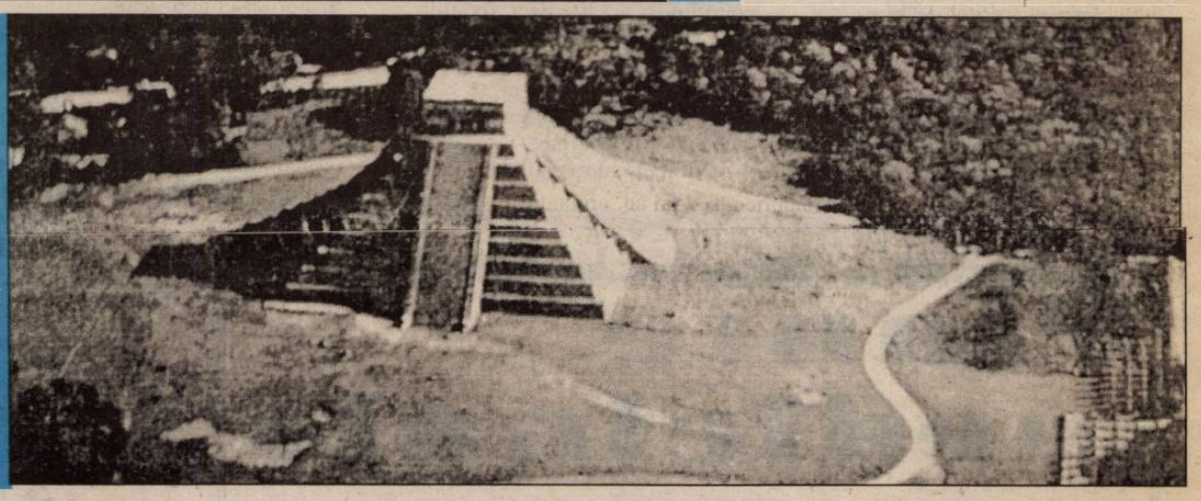

*Privire generală (din avion) asupra părții tolteco-mayașe a Chichen-Itzei*

S-a încercat, desigur, formularea unor explicații privind acest abandon. Unele invocă fenomenele naturale, cum ar fi cutremurele, schimbările de climă sau epidemiile. Dar structura geologică a regiunilor populate de mayași contrazice primele două ipoteze, după cum nici ideea unei epidemii nu se susține atîta vreme cît nu s-au descoperit hecatombe. Nici indicii privind vreo invazie străină, vreun război de cucerire, nu au fost găsite.

Bazîndu-se pe descoperirea figurinelor de suverani mutilați, arheologul american Eric Thompson înclină mai mult să creadă că ar fi vorba de revolte ale populației rurale care au lichidat conducătorii politici și religioși. Oamenii au continuat să trăiască în locuințele lor din jurul cetăților în timp ce marile edificii, lipsite de îngrijire, au alunecat spre ruină. Și această ipoteză e seducătoare, dar nu se poate susține în totalitate, deoarece vestigiile cetăților mayașe nu evidențiază nici o urmă de luptă sîngeroasă.

Pentru unii cercetători, extincția civilizației mayașe s-ar datora unor cauze „extrem de naturale": solul epuizat de culturile intensive (în special de porumb), practicate de mayași, a încetat să mai fie o sursă de hrană. Dar și această ipoteză este respinsă: configurația teritoriilor cultivate - dispuse în terase - n-ar fi permis o asemenea catastrofă ecologică.

Așadar, misterul nu s-a putut destrăma...

AURORA POPESCU ❖

REMEMBER

## STAFFORD și CERNAN - colegi pe Terra și pe... orbită!

După ce a absolvit studiile liceale în orașul natal, Weatherford - Oklahoma, viitorul astronaut american Thomas Pattern Stafford și-a luat în 1952 licența la Academia navală a Statelor Unite.

Alegîndu-și cariera de aviator militar, tînărul Stafford a urmat și a absolvit Școala de ofițeri de aviație a marinei de la Annapolis, fiind repartizat ca pilot în unități ale aviației militare dislocate atît în SUA cît și în Europa.

Pilotul militar Stafford a devenit cursant și apoi a fost reținut ca instructor la Școala de piloți de încercare a AFB EDWARDS, fiind numit Șef al sectorului performanțe din Divizia zborurilor experimentale.

La 17 septembrie 1962 cînd a fost admis prin concurs în cel de al doilea grup de astronauți al NASA (alături de Armstrong, Borman, Conrad, Lovell etc.), Stafford avea la activ circa 3500 ore de zbor și publicase lucrări științifice și manuale de zbor.

Stafford urma să devină primul astronaut american care să iasă în afara cabinei Gemini-6 și să evolueze liber în spațiu! Ulterior această misiune a revenit lui Ed. White (Gemini-4)...

În ajunul zborului Apollo-10, în care Stafford a fost din nou comandant, el apărea ca prototipul yankeului calm, cu ochii albaștri, părul destul de rar, veșnic fredonînd cu accent local un cîntec tărăgănat, astfel putînd fi luat drept învățător, bancher sau contabil, numai astronaut nu!...

Eugene A. Cernan, care va fi mereu alături de Stafford, nu numai ca ofițer aviator al marinei ci și în misiunile Gemini și Apollo, a urmat ingineria ca ofițer al marinei.

Licențiat în științe și inginer electrotehnic al Universității Purdue, Cernan a absolvit Școala de piloți de la Miramar, de unde a și fost selecționat în cel de al 3-lea grup de astronauți al NASA, alături de Collins, Aldrin etc. (1963).

Tot în 1963 Cernan devine doctor în aeronautică al Universității navale din Monterey, California, cu teza intitulată „Elemente fundamentale ale propulsiei".

Calm, modest, adversar al publicității, Cernan este adeptul glumelor bune: astfel, pe cînd urmărea Pămîntul de la 300 km în timpul misiunii GEMINI-9, Cernan s-a adresat lui Stafford cu întrebarea: „Hei, Tom, ce face acel om de pe șoseaua californiană?". Întrucît, la fel de glumeț, Stafford l-a interogat - „Pe care șosea zici că se plimbă?" Cernan a ținut să „precizeze": „Este vorba de omul care se deplasează pe motocicletă...!"

Cernan este căsătorit cu Barbara Atchley (Illinois), ea însăși pilot amator; împreună au o fată, Teresa, născută în 1962.

În septembrie 1974 astronautul Eugene Cernan a vizitat România, avînd mai multe întîlniri cu oameni de știință și rostind o alocuțiune de specialitate.

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU ❖
*(Va urma)*

Răspundem cititorilor

## Druizii - sacerdoți militari

***Cititorul nostru Petre Gheorghe, din Suceava, a dorit să cunoască mai multe amănunte despre misterioasa existență a druizilor. Îi satisfacem cu plăcere curiozitatea***

Descendenții celților au fost întotdeauna fascinați de druizi. Și nu numai ei.

Atracția pentru acești gali înțelepți există încă din antichitate. În timpul perioadei alexandrine, grecii, care cunoscuseră filosofia lui Platon și Aristotel, își îndreptaseră atenția spre civilizații exotice - egipteană, indiană, civilizația vechilor gali. La începutul secolului al III-lea î.Ch. se pretindea chiar că filosofia a fost creată de druizi și brahmanii din India.

Ce erau de fapt druizii? Pliniu cel Bătrîn vorbește despre solemnitatea sărbătorilor acestora, mai ales despre simbolul vîscului.

La o dată precisă din calendarul lunar un druid îmbrăcat în alb îl reteza cu o seceră de aur. Acesta nu cădea la pămînt ci era prins imediat într-o pînză albă de către alți druizi. Drept ofrandă zeilor, erau jertfiți apoi tauri tineri albi.

Cezar descria însă druizii nu ca pe niște magicieni inspirați, ci ca pe un corp sacerdotal care deținea puterea juridică și militară fiind împărțiți în două clase: cea a cavalerilor și cea a războinicilor nobili.

Pitagora susținuse că druizii sînt de origine orientală, Cezar susținea că aceștia au apărut din insulele britanice.

Au construit mari sanctuare dovedind cunoașterea arhitecturii, matematicii și astronomiei. Cunoșteau anatomia umană și aveau alte cunoștințe multiple în politică și diplomație. Preoții druizi reușiseră să găsească un echilibru între puterea regimurilor regale și masa poporului. Funcția lor sacerdotală se amestecă astfel cu cea politică.

După cucerirea Galiei de către romani, religia lor n-a fost inițial interzisă; dar, treptat aceștia au fost romanizați, drepturile lor fiind limitate la cele sacerdotale, pînă la interdicția totală a practicării druidismului de către Claudius.

Sanctuarele druizilor aveau funcții multiple, adăpostind chiar trupe militare care veneau să aducă ofrande zeului războiului. Sacrificiile animale se derulau după un ritual aparte, practicîndu-se chiar sacrificii umane. Victima era de obicei strangulată sau lovită frontal și apoi era abandonată într-o grotă secretă drept ofrandă unui zeu subpămîntean.

Degradarea se făcea în mod natural, păstrîndu-se doar coloana vertebrală și craniul.

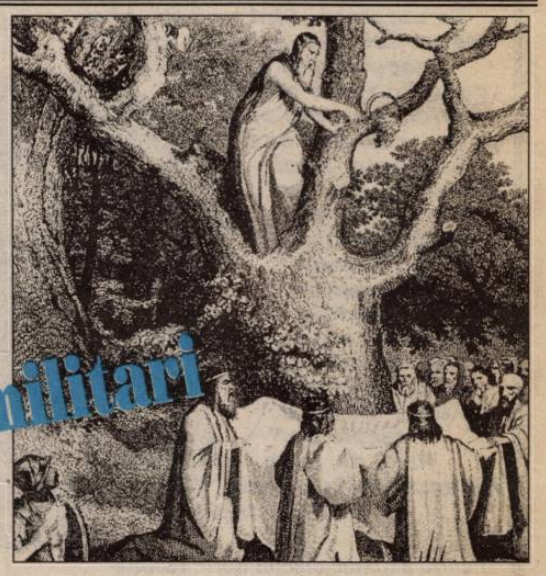

Acest ritual era ținut secret dar a fost cunoscut datorită memoriei orale. Druzii aveau o teorie interesantă asupra vieții și morții, apropiată de cea a metempsihozei grecești.

Sacrificiile umane, în care învingătorul lua și reținea capul victimei au făcut ca această religie să dispară fiind conservate prin vreme numai aspectele sale formale.

IRINA STOICA ❖

# COLONIZAREA LUNII

## Proiectul „Alpha" sau „noii conchistadori"

Se pare că pînă la sfîrşitul mileniului, pămîntenii vor pune iarăşi piciorul pe Lună, urmînd ca, în primii ani ai mileniului trei, prima colonie umană pe Selena să devină din utopie realitate. Proiectul se numeşte „Alpha" *(prima* literă a alfabetului grecesc) şi entuziaştii săi realizatori doresc ca el să fie doar *primul* dintr-o serie de misiuni vizînd „cucerirea" satelitului nostru natural. Cele mai dezvoltate state ale lumii sînt implicate în succesul operaţiunii: Japonia, Statele Unite, ţările Europei Occidentale şi Rusia. Costurile totale estimate pentru construirea staţiei spaţiale (pe care o puteţi vedea în imaginea alăturată deocamdată doar în viziunea computerului), se ridică la impresionanta sumă de 17 miliarde dolari! Contractul iniţial de asociere în vederea materializării îndrăzneţului proiect a fost deja semnat, între reprezentanţii NASA şi cei ai agenţiei spaţiale europene ESA. Europenii vor contribui la reuşita misiunii prin construirea modulului central, „Columbus", în vreme ce americanii au pus deja la punct „scheletul" întregii construcţii, care va fi asamblată în spaţiu şi va avea o lungime de 120 m! Japonezii sînt răspunzători de modulele lunare, care, plecînd de pe uriaşa „navă-mamă", vor aseleniza, şi de construirea „carelor lunare", pentru deplasarea astronauţilor pe Lună şi a gabrioletelor tip MET (Mobile Equipment Transporter), pentru transportul echipamentului şi materialelor. Rusia urmează să construiască două module secundare, dar situaţia economică precară cu care se confruntă ţara, ca şi costul ridicat al realizării modulelor (cîteva miliarde de ruble) par să-i pună pe ruşi în imposibilitatea îndeplinirii sarcinilor ce le revin. În acest sens, „aliaţii" lor în tentativa de cucerire a Lunii, le-au acordat termen pînă în luna octombrie a acestui an, urmînd ca, în cazul eşuării oricărei încercări de finanţare a părţii ruse din proiect, sarcina construirii celor două module să revină americanilor. Dacă planul decurge precum s-a stabilit, se apreciază că cel tîrziu la sfîrşitul lui 1998, staţia să devină operaţională şi să efectueze prima rotaţie în jurul Lunii. Conducătorii proiectului Alpha mai speră că, în anul 2000, prima colonie pămînteană, cu echipaj internaţional, să fie întemeiată pe Selena. Va fi sau nu va fi, aceasta-i întrebarea?!...

GABRIEL TUDOR ❖

# PAPIRUSUL EBERS,

## un îndreptar din Egiptul Antic

Herodot în scrierile sale, cînd vorbeşte de medicina Egiptului Antic, arată că acesta era plin de medici, fiecare avînd o specialitate bine definită. De exemplu, exista un specialist pentru cap, altul pentru ochi, gură, şi aşa mai departe, pînă la picioare. Pentru a se menţine într-o formă bună de sănătate spune Herodot, ei obişnuiau să ia cîte un purgativ, un vomitiv şi îşi făceau spălături stomacale, considerînd că toate bolile provin de la hrana consumată. Dar după anul 1822, cînd Jean François Champollion a găsit cheia hieroglifelor şi s-au putut citi o serie de papirusuri medicale s-a văzut că medicina era diferită de cea descrisă de Herodot. Pentru egipteni, boala ori sănătatea depindeau de *sufluri,* ce vin din afară, şi, ca urmare, tratamentele urmăreau a debarasa corpul de ele şi de elementele patogene ce le produc şi care circulă prin canalele corpului. Papirus Ebers, ce datează din anul 1550 î. Ch. este cel mai lung, el cuprinzînd 108 pagini. În el este vorba despre tratarea unor afecţiuni ale dinţilor şi a unor boli infecţioase. De exemplu, o carie se astupă cu pudră de piatră de moară mestecată cu miere. Documentul mai dă indicaţii asupra unor boli la femei şi măsuri ce trebuie luate pentru desfăşurarea sarcinii în bune condiţiuni. Prin anul 1800 a fost descoperit papirusul Smith, ce cuprindea 20 de file, numit aşa după numele amatorului de antichităţi Edwin Smith, care, trăind la Luxor, le-a achiziţionat. Papirusul a fost descoperit în necropola lui Ramses al II-lea, de la Theba, în el fiind vorba despre tratarea unor probleme pe cale chirurgicală, în special leziuni şi traumatisme.

Un vechi tratat de ginecologie a fost găsit la Kahum, fiind scris pe la anul 1850 î. Ch. Papirus Brooklyn, redactat prin anul 300 î. Ch., dă indicaţii privitoare la identificarea a peste 40 de feluri de şerpi veninoşi şi modul de tratare a muşcăturii acestora. De fapt, acest papirus este o însumare a cunoştinţelor acumulate în acest domeniu de-a lungul mileniilor. Papirus Hearst redă o parte din cele scrise în papirusul Ebers. Toate aceste lucrări au fost redactate în scriere hieratică, derivată din cea hieroglifă. După egipteni, lumea, înainte de a se fi organizat, era un fel de noroi, numit *Noum* în care se aflau toate elementele constitutive ale vieţii, inclusiv ale corpului zeului creator. Deci Noum cuprindea germenii vieţii. Ca urmare, intervenţia zeilor este continuă, în toate situaţiile, inclusiv în desfăşurarea bolii. Substanţele animate de suflul morbid sînt: sîngele şi *Âaâ,* des citate în textele papirusurilor. Din textul găsit în templul Esma rezultă că sîngele este un lichid benefic, ce dă suflu vieţii, dar poate fi şi periculos. Dacă sîngele nu leagă elementele componente ale corpului sau alimentele ce pătrund în el, acesta blochează suflul vieţii. *Âaâ* este o sursă de viaţă şi de tulburări. El este format din patru ramuri ce se împart la nivelul capului şi se îndreaptă spre ceafă, apoi formează un recipient: capul. În papirusul Ebers, *Âaâ* este secreţia grasă produsă de glandele pielii, mai ales ale capului. Nici un papirus medical nu are indicat autorul, deoarece toate lucrările erau făcute în numele faraonului, reprezentantul zeilor pe Pămînt.

AUREL DIANU ❖

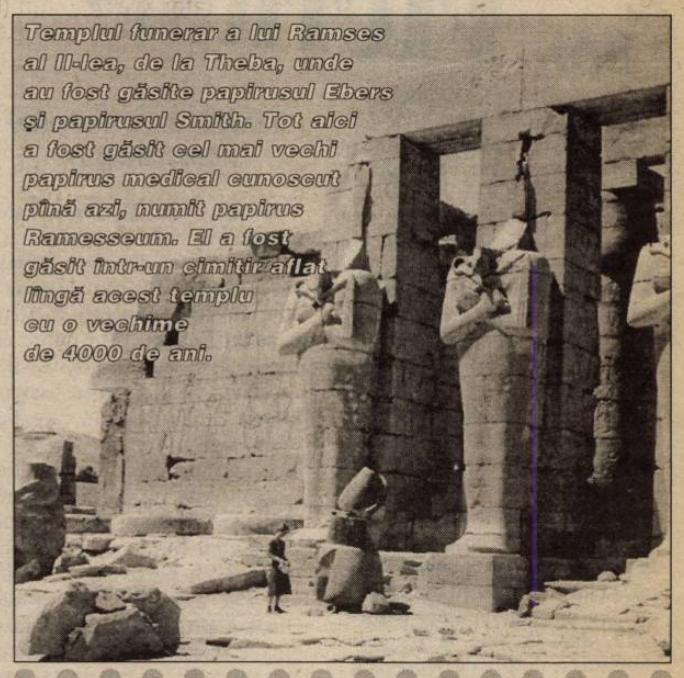

*Templul funerar a lui Ramses al II-lea, de la Theba, unde au fost găsite papirusul Ebers şi papirusul Smith. Tot aici a fost găsit cel mai vechi papirus medical cunoscut pînă azi, numit papirus Ramesseum. El a fost găsit într-un cimitir aflat lîngă acest templu cu o vechime de 4000 de ani.*

# J.F.K. un erou mutilat (4)

*Proiecte, ezitări, eşecuri...*

Filozofia politică a lui Kennedy are o serie de puncte comune cu cea a lui Truman şi Eisenhower. El participă la deciziile acestora în Camera Reprezentanţilor şi la Senat, le aprobă politica externă dar, odată intrat la Casa Albă, recurge la un nou stil de a conduce, ambiţios şi extrem de promiţător. El va încerca să întărească forţa politică şi militară a SUA, al căror prestigiu a fost ştirbit în timpul preşedinţiei lui Eisenhower (1953-1961), acordînd o atenţie deosebită îmbunătăţirii relaţiilor cu lumea comunistă. De acum înainte SUA vor deveni un protector activ al Berlinului de vest, vor revigora forţele NATO îndreptîndu-şi totodată privirile spre lumea a treia, adică spre Asia, Africa şi America Latină. Cît priveşte locul atribuit noilor naţiuni în comunitatea internaţională, opţiunile politice ale lui Kennedy sînt tranşante. Ţările bogate, subliniază preşedintele, trebuie să ajute naţiunile sărace pentru a favoriza stabilirea unor relaţii democratice şi pentru a îndepărta pericolul tendinţelor marxiste, acaparatoare şi păguboase. Iniţiativele sale sînt spectaculoase. În martie 1961 el anunţă crearea Alianţei pentru progres şi instituirea unui fond de 20 miliarde de dolari pentru a asigura dezvoltarea economică a Americii Latine pe o perioadă de 10 ani. Eşecurile politice încep însă să se contureze. Programul Food for Peace lansat în 1954 care avea ca scop asigurarea de asistenţă alimentară pentru ţările înfometate, este amplificat. Un nou program, Peace Corps constituie o experienţă politică care exaltă milioane de americani. Tineri şi tinere participă trup şi suflet la emanciparea lumii a treia, nu înainte de a-şi însuşi cunoştinţe agricole, tehnici industriale şi artizanale, limbi străine, cunoştinţe indispensabile lumii moderne. Peace Corps se naşte în data de 1 martie 1961 iar doi ani mai tîrziu, şapte mii de voluntari îşi îndeplinesc misiunile în 46 de ţări. Acest generos ajutor american se izbeşte însă de obstacolele bugetare şi politice. Congresul manifestă reticenţe şi restrînge creditele în timp ce beneficiarii ajutorului îşi dau arama pe faţă afişînd un rictus politic faţă de idealul democratic. Politica lui J.F.K. are momente de ambiguitate. Pe de-o parte închide ochii în faţa abuzurilor unor regimuri dictatoriale de dreapta sau de stînga, pe de altă parte intervine în politica altor ţări, dînd apă la moară acuzaţiilor de imperialism.

DORIN MĂRAN ❖

*(Va urma)*

*J.F. Kennedy faţă în faţă cu Nikita Hrusciov*

# Scrisori primite

*Zăvoianu Nicolae, Deva:* V-am trimis prin corespondenţă răspunsul dorit. Sperăm să vă fie de un real folos.

*Mitrică Iulian, OP 38 - CP 68, sector 3, Bucureşti:* Doreşte să corespondeze - la adresa menţionată - pe tema: Vă place muzica anilor '80? (cu referiri la grupuri precum Bad Boys Blue, Alphaville, Modern Talking şi nu numai). Cu acest prilej vă adresăm invitaţia ca toţi cei care doresc să dialogheze prin corespondenţă să ne scrie în acest sens, menţionînd adresa şi subiectele preferate (eventual vîrsta).

*Trif Tatiana, Lupeni, judeţul Hunedoara:* Am luat legătura cu dna Ciupea şi dînsa vă va contacta în vederea efectuării tratamentului telepatic.

*Vasile Procopiu, Bucureşti:* Vîrstele faraonilor se calculează cu ajutorul metodei bazate pe izotopul carbonului-12, şi anume carbon-14. Tuturor elementelor radioactive li se cunoaşte timpul de înjumătăţire, adică perioada după care se dezintegrează jumătate din nuclee. La carbon-14 acesta este de 7600 de ani. Cunoscînd numărul de nuclee rămase la un moment dat, se poate afla cît timp s-a scurs de la începerea dezintegrării. Astfel s-au putut calcula vîrste impresionante, cum ar fi cea a faraonului Zoser (4650 de ani), sau perioada cînd oameni primitivi au locuit în unele zone ale lumii (cum ar fi peştera Dordogne din Franţa, populată - după resturile de vreascuri arse - acum 15500 de ani). Limita metodei bazate pe C-14 este de aproximativ 40000 de ani.

*Doru Costache, Braşov:* Varianta cea mai răspîndită este următoarea: dezabuzat de politica tiranilor Atenei, Empedocle (şef al partidului demoratic) s-a aruncat în craterul vulcanului Etna, lăsînd *sandalele* pe margine, ca unic semn al trecerii lui prin această lume care nu l-a înţeles.

PAUL IOAN ❖

*- Stimată Dr. Daniela Popescu, prima întrebare provine de la M.F. din jud. Satu Mare şi Despina din Bucureşti. Ea se referă la impactul fizic al chiuretajului şi al avortului spontan...*

- Stimată doamnă M.F. aţi făcut foarte bine că v-aţi adresat revistei, O doză de descurajare şi confuzie se poate observa foarte clar din conţinutul scrisorii Dv.; de aceea principalul meu scop ar fi să vă redau încrederea în organismul Dv. Mai întîi nu am înţeles clar dacă sarcina aţi pierdut-o înainte sau după primul chiuretaj. Avortul spontan recunoaşte drept cauză şi chiuretajul în antecedente. Şi acum mă voi referi la ideea folosirii contraceptivelor orale în stimularea fertilităţii. Deşi pînă în 1980 exista ideea că oprirea consumului de contraceptive orale poate stimula fertilitatea prin dezinhibarea ovarelor (cu alte cuvinte ovarele scăpate de sub influenţa inhibitoare a contraceptivelor vor produce ovule) totuşi această idee a fost părăsită de mult timp. La ora aceasta există tratamente mult mai eficiente de combaterea sterilităţii. După părerea mea, problema Dvş. nu este să rămîneţi însărcinată, ci să păstraţi sarcina. În acest scop v-o recomand pe Dna Dr. Violanda Grigorescu - de la Asociaţia pentru informare, investigare şi tratament a cuplurilor infertile din Tg. Mureş - tel. 065/216005. Încercaţi să sunaţi şi să vă fixaţi o consultaţie. În continuare am să răspund pentru Dvs. şi pentru Despina din Bucureşti.

Şi acum din nou despre chiuretaj. S-ar putea să aveţi într-adevăr leziuni cicatriciale la nivelul pereţilor uterini şi de aceea o sarcină nu se poate dezvolta. Acest proces de alipire a pereţilor cavităţii uterine poartă numele de sinechie uterină. Sinechia uterină este o complicaţie ce apare frecvent după chiuretaj. Cît despre contraceptivul de care întrebaţi nu este ceva tocmai selectiv şi cu cantitate mică de hormoni. Nu ezitaţi, dacă doriţi să ştiţi mai mult despre Marvelon, întrebaţi-vă medicul sau farmacistul, eventual rugaţi farmacia să se aprovizioneze cu contraceptive moderne microdozate de acest gen de la depozit. A sosit vremea parcă şi pentru noi de ceva mai multă calitate. În Bucureşti acest contraceptiv modern se găseşte la multe farmacii, dar încercaţi la *Farmacia Apifarm din C.A. Rosetti 31. Tel. - 2118934.* Şi în general vă dau un sfat: întrebaţi de ce vi se prescrie un anumit contraceptiv sau ce conţine el. Întrebaţi dacă este modern - cele vechi sînt fără excepţie androgenizante. Nu acceptaţi răspunsuri pe jumătate sau considerente de alt ordin decît cel calitativ.

*- Chiuretajul revine şi în scrisoarea Andrei (17 ani) din Bacău, de data aceasta şi cu conotaţiile sale psihice şi comportamentale.*

- Andra, scrisoarea ta este puţin cam tristă şi nu îi stă bine unei tinere ca tine să fie atît de tristă, mai ales că eşti atît de puternică. Faptul că vorbeşti cu noi cred că te va ajuta să elimini o parte din energiile negative şi frustrările pe care le-ai acumulat de atîta timp. Şi acum din nou despre chiuretaj. De fapt, există foarte multe complicaţii care apar după chiuretaj, de aceea consider că ai făcut foarte bine apelînd la un contraceptiv, şi nu ai apelat imediat la chiuretaj, cum fac încă multe femei care se automutilează fără să ştie că mai tîrziu vor regreta. Sînt convinsă că dacă femeile ar putea observa ce se întîmplă în organismul lor în timpul şi după un chiuretaj, nu ar mai apela la această manevră cu atît de multă uşurinţă. Un chiuretaj costă în primul rînd fizic: durerea deseori insuportabilă. Chiar şi cu anestezie, riscul este foarte mare - de la simple căderi de tensiune chiar la şoc. Apoi există riscul perforării peretelui uterin, mai ales în condiţiile unor chiuretaje recente în antecedente, ca şi riscul unor hemoragii uterine de nestăvilit care nu pot fi oprite decît prin histerectomie (îndepărtarea chirurgicală a uterului). Pentru o femeie tînără aceasta este o mare tragedie. Dar complicaţiile de care suferă marea majoritate a femeilor care ajung la chiuretaj apar abia la distanţă în timp. Ştiaţi că multe femei suferă după chiuretaj de dureri permanente la contactul sexual? Astfel viaţa intimă care a reprezentat multă vreme o relaţie normală şi echilibrată între cei doi soţi devine o mare problemă şi femeia nu mai participă cu aceeaşi intensitate la actul sexual. Se produc o serie de tulburări la nivelul comportamentului care pot duce la frustrări şi neînţelegeri între cei doi soţi.

Cît despre psiholog, cred că la Fundaţia Marie Stopes din Bacău există un psiholog la care vă puteţi adresa. Nu este bine să ajungi la chiuretaj. Încearcă prevenirea sarcinii cu un contraceptiv modern.

*- Mulţumim Dnei Doctor pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori din partea cititorilor.*

MIHAELA DOROBANŢU ❖

**Legendele fără moarte ale umanității**

# CĂUTAREA SFÎNTULUI GRAAL, AVENTURĂ SAU FICȚIUNE?

*Despre Sfîntul Graal unii încă mai cred că a fost unul din sfinții creștinismului, un personaj care a făcut o mulțime de fapte bune, un fel de Sfîntul Gheorghe, imortalizat în fresce cu subiect biblic, îmbrăcat în haine simple. În realitate, Sfîntul Graal (Holy Grail, în limba engleză, Le Saint Graal, în franceză) este, se spune, Potirul din care a băut Isus la Cina cea de Taină și în care Iosif din Arimathea a strîns sîngele care a curs din rănile Mîntuitorului, cît timp s-a aflat pe Cruce.*

De la începutul creștinismului, și se mai vorbește și astăzi în aceiași termeni, se zvonea că există un obiect cu puteri mistice care inflama credința oamenilor, dînd naștere la legende tumultoase despre cavalerism și vitejie. La mijlocul secolului nostru, un nebun a crezut că dacă l-ar avea, dacă ar pune mîna pe el, atunci cu siguranță și-ar putea îndeplini dorința lui în ceea ce privește omenirea. Acest obiect misterios este Sfîntul Graal. Dar a existat el cu adevărat?

## *Vizită la castelul Montsegur*

Pe data de 21 iunie este solstițiul de vară. În această zi, mii de oameni din toată lumea vin în pelerinaj la ruinele castelului medieval Montsegur, aflat în sudul Franței. Unii dintre ei cred că în sistemul complicat de coridoare și tuneluri este ascuns Sfîntul Graal, Cupa în care s-a scurs sîngele Mîntuitorului. Ce-i face însă pe acești pelerini să vină în acest loc, în fiecare an? Sînt oare fascinați de misterul masacrului care a avut loc aici în urmă cu peste șapte secole sau sînt atrași de misteriosul Graal, potirul a cărui putere magică se spune că i-a făcut pe unii oameni avizi de putere să rescrie istoria?

De-a lungul secolelor, Graalul a căpătat multe semnificații simbolice, una dintre acestea fiind că acela care intră în posesia lui poate răzbate peste orice obstacol și orice dorință poate fi realizată. Se spune că, din pricina faptului că autoritățile au aflat despre pocal, Iosif din Arimathea, cel care a strîns sîngele lui Isus în Graal, a fost persecutat, a fost chiar închis, și deabia după niște ani buni a reușit să fugă din Orientul Mijlociu, ajungînd în sudul Franței, aducînd potirul cu el. Sigur, nu există foarte multe dovezi ale acestui drum misterios din Palestina pînă în Franța, am putea spune că aproape nimic palpabil, însă legenda e suficientă și ea înfierbîntă anual imaginația a mii de oameni din toată Europa. O altă poveste susține că Iosif din Arimathea s-a dus mai departe, în Glastonbury, unde a îngropat Sfîntul Graal în fîntîna mănăstirii. Acest lucru se întîmpla, spune legenda, la puțin timp după incendiul din 1180 și mănăstirea avea nevoie de bani. Circula și legenda Graalului, se vorbea despre sosirea lui Iosif din Arimathea pe acele locuri, cu alte cuvinte, toate se potriveau de minune, zvonul putea fi lansat, dacă de pe urma lui se puteau strînge bani pentru reconstrucție. Este momentul cînd în Europa legenda lui Iosif și a Graalului Sfînt începe să se răspîndească.

## *Cine erau catarii?*

La începutul secolului al doilea, Biserica creștină a ras de pe pămînt ultimul supraviețuitor al unei secte care își ziceau *catari*, adică puri. Biserica creștină devenise o organizație perfectă, ea a adus o credință pe care toți trebuiau s-o urmeze, a adus canonul Bibliei pe care toți trebuiau să-l respecte, și un episcop care hotăra ce este adevărat și ce nu. Catarii nu credeau într-o autoritate din exterior, nu urmau decît calea cunoașterii, gnoza inimii lor. Această dispută ideologică a dominat primele secole ale creștinătății. În anul 325, împăratul Constantin, numit apoi „cel Mare", a fost primul împărat roman care a acceptat creștinismul și a impus principiile de bază care au devenit credința creștină valabilă și astăzi. Cei care se opuneau erau alungați sau răpuși. Într-un singur secol, catarismul a fost distrus complet. Unii au fugit în Armenia. În jurul anului 1000, în Bulgaria, catarismul a început să renască. Preoții catari călătoreau și-și răspîndeau credința în vestul Europei, iar catarismul a devenit o amenințare pentru Biserica catolică. În sudul Franței, în provincia Languedoc, catarismul a găsit terenul cel mai fertil. Era un ținut bogat unde predomina libertatea gîndirii. Poveștile și cîntecele catare despre dragostea simplă, spirituală și accesul individual la Dumnezeu, toate acestea au fost primite cu brațele deschise de populația care tînjea după puritatea și libertatea spiritului. În același timp, a apărut un nou mit ce pomenea despre aventurile curajoase ale cavalerilor Graalului. Aceste povestiri fantastice despre luptă, dragoste și căutarea sfîntului Graal s-au răspîndit în toată Europa. Nevinovatele povești au ajuns, în cele din urmă să-i enerveze pe cavalerii din nordul Europei și să-i stîrnească împotriva catarilor. Roma nu putea admite ideile catarilor, trebuia găsit un motiv pentru a distruge această sectă de eretici. Cînd un legat papal a fost omorît în provincia Languedoc, papa Inocențiu al III-lea a găsit motivul perfect, punînd la cale o cruciadă nemiloasă împotriva catarilor, care avea să degenereze într-un infam Război, între 1209 și 1229. Se spune că întrebat cum îi vor deosebi cruciații pe credincioși de ereticii catari, un conducător de oști ar fi spus: „omorîți-i pe toți, știe Dumnezeu să facă deosebirea". Și victimele au fost cu duiumul.

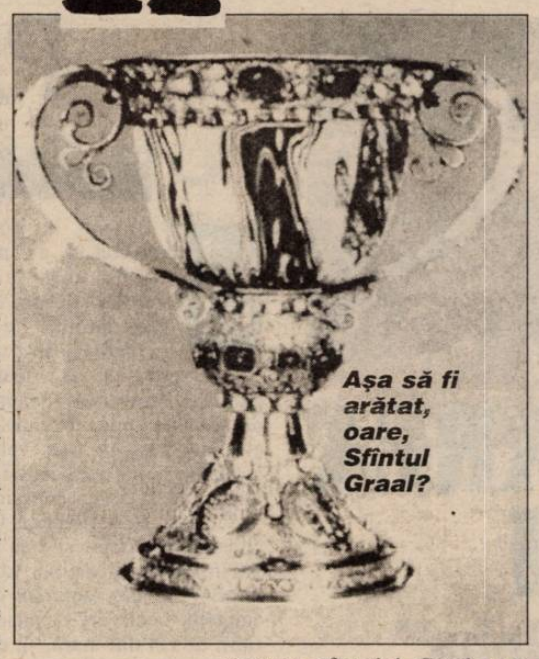

*Așa să fi arătat, oare, Sfîntul Graal?*

GEORGE CUȘNARENCU ❖

*(Va urma)*

**Recurs la memoria scrisă**

# SFÎNTUL TOMA și ROMÂNII

În destinul marelui teolog Toma din Aquino intervin și două nume cu rezonanță familiară pentru cititorul român: Martino di Dacia și Boetius di Dacia. Într-adevăr, cele două personaje istorice se regăsesc pe traseul spectaculos al „doctorului angelic", așa cum ne-a fost transmis de elevii săi, Tolomeo di Luca, Guglielmo di Tocco și Reginald di Piperno, cu ocazia depozițiilor luate de tribunalul eclesiastic întrunit în 1323 pentru a decide sanctificarea. Cele două nume *di Dacia* apar în momente decisive pentru formarea personalității și maturizarea operei Sfîntului Toma, la Universitatea din Neapole și la Universitatea din Paris, unul ca profesor, celălalt drept student.

Întîlnirea cu profesorul de gramatică și logică Martino di Dacia la Universitatea din Neapole s-a petrecut în condiții speciale. Născut în primăvara anului 1225, Toma a cunoscut încă de mic conflictul dintre familia sa nobilă și mănăstirea din apropierea castelului, celebra Montecassino. Substratul era simplu: lăcașul sfînt dorea să-și subordoneze existența papalității de la Roma, în timp ce nobilii d'Aquino exercitau efectiv o dominație laică fermă. Conflictul de interese a fost însoțit de incidente violente, care aveau de fapt aceeași configurație: tatăl lui Toma asedia, cucerea și devasta Montecassino, numind apoi un abate favorabil recunoașterii suzeranității sale. În urma unei astfel de intervenții militare, împăratul Frederic II și papa Grigore IX au fost conciliați de celebrul negociator Herman de Salza la San Germano, satul vecin (1230). Herman de Salza tocmai se întorsese din Transilvania, unde negociase o împăcare între regele Ungariei, Andrei II, și cavalerii teutoni (în realitate cavaleri ospitalieri cu titlul corect *cruciferis de hospitali sancte Marie de Acaron*). Așa cum este cunoscut în istoria noastră, cavalerii ospitalieri au fost goniți din Țara Bîrsei deoarece încălcaseră înțelegerea convenită prin mai multe acte, de a nu-și construi cetăți de piatră, ci numai de lemn. Nicolae Bogdan și prof. Nicolae Simache (Ploiești) au sugerat într-un studiu din 1941 că Martino di Dacia ar fi fost cavaler teuton în Transilvania și și-ar fi luat numele în urma acelei prezențe printre români, în vechea lor țară.

Ajunge ulterior profesor la Universitatea din Neapole.

La sfîrșitul lui martie 1239, relațiile dintre papalitate și Frederic II se degradează din nou, și tatăl lui Toma din Aquino devastează încă o dată Montecassino. Tînărul Toma este transferat la Neapole, unde devine student la vîrsta de 14 ani. Așa cum am arătat, învață gramatica și logica împreună cu Martino di Dacia, în condiții inegale calitativ, viitorul sfînt al Bisericii fiind strălucitor în domeniul logicii și mediocru la gramatică. Ne-a rămas și mărturia că era un slab caligraf. Din acest motiv toată opera sa de maturitate este dictată și nu scrisă de el.

Pe Boetius di Dacia l-a întîlnit la Paris în 1270, cînd acesta s-a asociat lui Siger de Brabant pentru a forma în interiorul Facultății de Arte un grup averroist decis să conteste revelația creștină, imortalitatea sufletului individual, liberul arbitru. Deși protejați inițial de marele teolog, ei sînt respinși categoric atunci cînd ajung la forme extreme și periculoase ale doctrinei. În decembrie 1270, cu ocazia unei audieri publice, Toma își desființează studenții printr-o logică impecabilă și cu argumente zdrobitoare. Siger de Brabant și Boetius di Dacia sînt condamnați oficial de Biserică.

În realitate, la nivelul documentelor cunoscute pînă acum, nu există nici o legătură între români și Sfîntul Toma d'Aquino, cele două personaje cu numele *di Dacia* fiind purtătorii unei confuzii de natură epigrafică. Este vorba de *Danemarca*, nu de teritoriul antic al românilor, la fel cum în epocă a existat și confuzia între geți și goți.

ALEX MIHAI STOENESCU ❖

# ÎN VESTUL BENGALULUI, OAMENII BEAU ARSENIC

Zilnic, în vestul Bengalului, peste un milion de indieni beau apă în care se află arsenic. Peste 200000 de persoane suferă deja de leziuni ale pielii și hiperkeratoză (subțierea stratului corneei care poate evolua spre cancer), iar zeci de milioane de oameni sînt supuși acelorași riscuri... Se pare că această catastrofă s-ar datora unei exploatări excesive, în ultimele decenii, a apei subterane. În ultimii 35 de ani, guvernul indian a inițiat în vestul Bengalului, săparea unor puțuri cu o adîncime de circa 150 metri pentru irigarea culturilor agricole pe tot parcursul anului.

Dipankar Chakraborti, biolog la Universitatea din Calcutta, apreciază că fluctuațiile nivelului apei subterane se află la originea acestui periculos fenomen. Provocate de prelevările abuzive de apă, fluctuațiile au antrenat, în opinia biologului indian, un aport de oxigen sub pămînt. Se poate ca gazul să se fi combinat cu elementele chimice din subsol, asociate anterior cu arsenicul și să elibereze astfel otrava la suprafață.

Dipankar Chakraborti a analizat conținutul a peste 20000 de puțuri și a descoperit faptul că 62 la sută dintre acestea conțin o apă al cărei conținut de arsenic (3,7 mg/litru) este cu mult superior nivelului maxim admis de OMS (Organizația Mondială a Sănătății) - 0,01 mg/litru. În fofida gravității acestei probleme, nici o soluție nu a fost încă propusă. Guvernul regiunii Bengal a solicitat 200 milioane dolari pentru furnizarea de apă potabilă în regiune. O asemenea soluție necesită, însă, 20 de ani (!) pentru a putea fi pusă în practică, neavînd nici un efect pe termen scurt...

*(Ș.F.)*

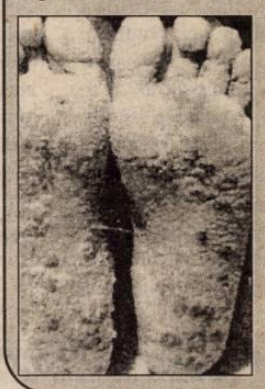

**Demonul călătoriei**

# GEKKO, VIZITATORUL NOCTURN

Prima noapte într-un oraș străin are adesea semnificația unui pas către o lume necunoscută, ascunsă încă în beznă, misterioasă și ademenitoare, pe care vei avea prilejul să o descoperi abia la ivirea zorilor.

Sosind pe înserate la Jakarta, imensa și copleșitoarea metropolă indoneziană, după o călătorie de peste 11000 km, nu am putut reține mare lucru din goana mașinii care ne-a transportat de la aeroport la hotel.

În schimb păstrez vii în memorie momentele petrecute în camera 613 de la etajul VI al hotelului „Marco Polo". Aici a avut loc prima mea întîlnire cu un mesager al faunei tropicale.

Făcusem un duș fierbinte, cu gîndul că voi elimina o parte din oboseala acumulată, și, înfășurat într-un cearceaf, mă așezasem la masă să scriu cîteva rînduri. Un zgomot ciudat m-a făcut să ridic ochii de pe hîrtie. Peste zumzetul uniform și monoton al climatizatorului s-a suprapus un altul, ca un ciocănit în lemn, scurt, repetat, toc-toc. Pe peretele din dreapta mea descopăr, aproape de tavan, o mică șopîrlă, de vreo 10 cm.

Gușa i se mișcă ritmic. Lansează un nou toc-toc și se deplasează rapid, urcînd pe tavan și îndreptîndu-se spre zona luminată din jurul becului. Se oprește o clipă, apoi fulgerător înghite unul din fluturașii aflați aici. Martor al acestei mici drame, privesc mai atent mica reptilă. Este un *gekko*, una dintre speciile comune în locuințe și pe care indonezienii o numesc *„cicea"*.

Constat, curînd, că nu există doar un singur exemplar în cameră; descopăr un altul în colțul dinspre fereastră, apoi un al treilea apare pe tavan, hotărît să se înfrupte și el din microlepidopterele adunate în jurul becului. Renunț la scrisori și le urmăresc o vreme activitatea.

Sînt primele gekkonide vii pe care le văd. Ca naturalist, nu am motive să fiu surprins de această întîlnire, mă întreb totuși cum au ajuns în această cameră de la etajul VI ale cărei ferestre sînt aproape permanent închise din pricina căldurii din exterior. Unde stau ascunse în timpul zilei, fiindcă nu întrezăresc, după o cercetare atentă a încăperii, nici un ungher care ar putea să le ofere un adăpost convenabil.

Trăiesc în mijlocul unui oraș imens și trepidant în care oazele de vegetație sînt mici și puține la număr. Dar cîte animale nu s-au adaptat la viața în interiorul marilor aglomerații urbane schimbîndu-și, uneori total, modul de trai... Îmi amintesc de pescărușii, care de un bun număr de ani, sînt prezențe cotidiene pe acoperișurile bucureștene și al căror cîrîit îl auzeam deseori din laboratorul meu de la Muzeu. Sau de ratonii din orașele americane.

Pradă acestor gînduri sting lumina, decis să adorm cît mai repede. Da, mă aflu deja pe pămîntul Javei, binecuvîntat pe rînd de înțelepții buddhiști, zeii hinduși și profeții Islamului!... Un pămînt atît de bogat în mărturii istorice și artistice și a cărui fertilitate excepțională se datorează cenușilor vulcanice, rod al erupțiilor munților săi de foc, 121 la număr, dintre care vreo 30 sînt încă activi!

În mod straniu îmi vin în minte cuvintele pline de sevă ale marelui istoric Jules Michelet, care n-a vizitat insula, dar scria cu har despre „mortala, fecunda, divina Java"... Încerc să-mi amintesc tot pasajul în care mai este vorba despre orhidee, tigri, mirodenii, dar somnul mă biruie...

ALEXANDRU MARINESCU ❖

## Iubire... neregulamentară!

# FEMEIA-PILOT RISCĂ ÎNCHISOAREA

Locotenentul Kelly Flinn (26 ani), prima femeie care pilota bombardierul strategic B-52 din aviația americană, a căzut victimă unei banale povești adulter care contravine uzanțelor militare ce nu admit sub nici un motiv „relații neprincipiale"!

Blondă, atrăgătoare, cu un trup de top model, locotenentul Kelly Flinn (necăsătorită), s-a îndrăgostit - și mai mult decît atît! - de Marc Zigo, antrenorul de fotbal al echipei de la baza lor aviatică, un irlandez căsătorit! Ca să „completeze" dosarul întocmit de Procuratura militară, după această poveste ea a comis încă o „ilegalitate", îndrăgostindu-se de un tînăr militar cu grad inferior ei...

În SUA, regulamentele militare sînt foarte stricte. Aceste întîmplări - banale oricunde în lume - au stîrnit o adevărată furtună.

Conform legislației militare în vigoare, Kelly Flinn riscă o pedeapsă pînă la nouă ani de închisoare în timp ce, după cum a menționat și ziarul „New York Times", pentru societatea civilă asemenea întîmplări nici nu contează! Oficialii armatei americane consideră însă acest caz ca „extrem de grav" din punct de vedere moral, cu atît mai mult cu cît Kelly Flinn este un cadru militar de valoare profesională excepțională. Un motiv în plus, se afirmă, ca decizia care va fi luată să fie una exemplară.

Singura ei speranță este ca verdictul să fie „concediată cu onoare" ceea ce i-ar permite să-și valorifice calitățile sale măcar ca pilot civil. Altminteri va fi o pedeapsă mult prea severă pentru (în fond) două povești de iubire... neregulamentare!

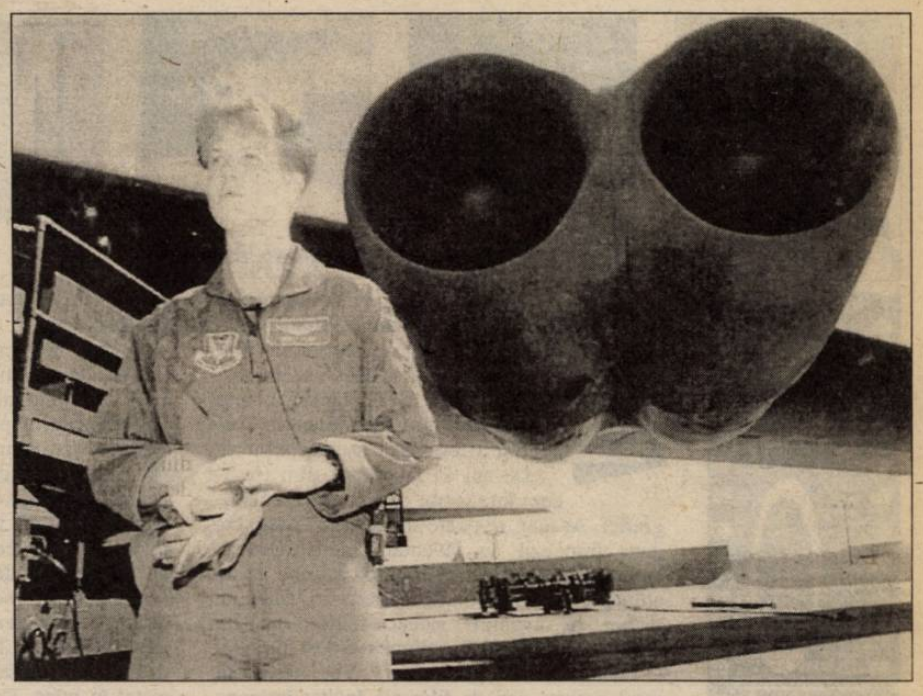

## Mirele a devenit... mireasă! „Oare ce simte?"

*...privindu-se furiș printre gene, așa se întreabă și mireasa și mirele, fiecare gîndindu-se la celălalt, fiecare știind doar ce simte el... Singura ființă din lume care poate spune cine din noi este mai emoționat, mai nervos, mai fericit, este probabil Amanda Goff (47 de ani) și nu pentru că la această vîrstă ar avea destulă experiență, ci pentru că ea, blondă și atrăgătoare, mireasă în 1996, fusese un... mire, nu mai puțin chipeș în 1969, cînd se numea Alan și era... bărbat!*

*„De cînd eram copil purtam prin casă hainele mamei, și ea era fericită pentru că își dorise o fată și avea doar trei băieți", povestește Alan, frizer la Londra. Nici Susanne, prietena cu care obișnuia să iasă, nu are nimic împotrivă. Ba chiar îi împrumută haine din garderoba ei. Cei doi ajung să se căsătorească și au trei copii: doi gemeni, Darren și Sarah, astăzi în vîrstă de 24 de ani și Joanna (21). Cei doi soți încep însă să doarmă în dormitoare separate după nașterea Joannei, pentru ca după puțin timp să se despartă. După numai șase săptămîni, Alan îi întîlnește pe Stewart, care avea 30 de ani și deși cunoștința se făcuse cu un Alan îmbrăcat femeiește și recomandîndu-se drept Amanda, el îi va mărturisi că este bărbat. Consternat, Stewart îi va spune totuși că sentimentele lui nu se schimbă. Cu răbdare și înțelegere, se recurge la un tratament psihiatric și hormonal și, în iulie 1985, urmează operația. Alan devine „oficial" Amanda, își schimbă chiar și pașaportul, iar pe 27 aprilie 1996 cei doi se căsătoresc.*

*Chiar dacă este provizoriu, iată un adevărat „happy end" într-o insolită poveste de dragoste la sfîrșit de secol 20!*

## Poveste din Bronx

# MINUNEA VIE

Cliff Geman crescuse în Bronx, cartierul tuturor relelor din New York. Își amintea acum, cînd părul îi încărunțise, casa părintească cu multe camere, unele nelocuite. O cameră rămînea însă veșnic necunoscută și asta pentru că tatăl său îi interzisese cu severitate accesul. Curiozitatea îl împingea deseori pînă la pragul ușii, în ciuda interdicțiilor. Își ținea răsuflarea ca să deslușească zgomotele acelea misterioase care îi dădeau fiori. Fosnete, bufnete înecate... Anii au trecut. După ce părinții i-au pierit într-un accident feroviar, Cliff a părăsit New-Yorkul și s-a stabilit în Italia, la Neapole, unde, cu ajutorul unor rude, a reușit să pună pe roate, în numai cîțiva ani, o bună afacere cu paste făinoase. Trecuseră 20 de ani de cînd părăsise America, casa părintească și pe fratele său, Jeff... Poate că într-o zi... Și această zi n-a întîrziat să vină! Firma lui Cliff, sufocată de concurență, a dat faliment. Singurul ajutor a venit din partea fratelui său, Jeff, multimilionar, care l-a invitat să se stabilească la New York. Cliff și-a regăsit căminul copilăriei cu o febrilă emoție. Și primul său impuls a fost să intre în camera care în copilărie îi dăduse atîția fiori. Aceasta era acum un dormitor confortabil, mobilat cu rafinament. Emoțiile s-au stins însă repede. După cîteva sticle de șampanie în compania unui curcan la tavă pregătit de soția lui Jeff, Cliff s-a dus la culcare. A stins lumina și... dintr-o dată simți aceiași fiori reci de demult. Auzind deslușit fosnetele și bufniturile înfundate, sări din pat să aprindă lumina și la primul pas se prăbuși, împiedicîndu-se de un obiect dur. Reuși să aprindă lumina și văzu înspăimîntat la picioarele sale o imensă broască țestoasă. Misterul era spulberat! Jeff îi povesti a doua zi istoria acestei reptile care supraviețuise în chip misterios atîția ani fără să fie hrănită...

Jeff îi povesti lui Cliff cum viața lui ternă și lipsită de perspective, devenise brusc înfloritoare. Cum a fost promovat, cooptat în conducerea firmei la care lucra, curtat de fiica patronului... Și ajunsese chiar asociat! Nu după mult timp Cliff deveni peste noapte milionar iar zeul său protector nu putea fi altul decît... broasca țestoasă, de care Cliff a ajuns să fie nedespărțit! Îi comandă o colivie din argint cu perle și safire, luînd-o cu el în week-end, la restaurant, la ședințele de negocieri. Devenise nu numai un om bogat, ci și un personaj excentric în jurul căruia presa roia. Era deseori comparat cu Salvador Dalí care își plimba pe străzile Parisului și în cercurile mondene, ornitorincul, amuleta sa fermecată!...

## Aventuri canine

# DRAGOSTE DE...CÎINE!

Există cîini capabili să întreprindă acțiuni extraordinare. Lupo, de exemplu. Acest cîine lup german (de șase ani), a parcurs în zece zile peste 300 de kilometri pentru a se întoarce la stăpînul său. O acțiune excepțională, mai ales că Lupo este complet orb! Ce miraculoasă busolă l-a ajutat să parcurgă distanța dintre Florența și Roma?... Dar cazul lui Igor, un cîine din rasa Rottweiler care a avut curajul să se arunce în foc pentru a-și salva stăpîna? Cum

poate fi apreciat Bracco (rasa Labrador) care, la numai opt luni, a sărit dintr-un tren aflat în mișcare pentru a se înapoia la fostul său stăpîn'

Numeroase asemenea isprăvi ieșite din comun au fost cinstite în cadrul unei sărbători desfășurate la San Rocco di Camogli, dediate celui mai bun prieten al omului. Această originală festivitate a devenit, cu timpul, periodică, ea aflîndu-se la cea de-a 35-a ediție. În mica piață a localității se adună în fiecare an posesori de cîini, care povestesc în fața unui juriu isprăvile nemaipomenite ale prietenilor patrupezi.

Selecție de GEORGE CUȘNARENCU

## S-A ÎNTÎMPLAT ÎN... IULIE doar anii diferă...

**1590 ZILE NEGRE PENTRU PARIZIENI.** Pe vremea asediului Parisului de la jumătatea lui iulie, acum patru sute și ceva de ani, toți cei 30.000 de locuitori au suferit cumplit de foame. 13.000 dintre ei au murit din cauza foametei, în vreme ce supraviețuitorii măcinau oasele celor morți pentru a obține o făină bună de mîncat, prindeau cîinii și mîncau iarba de pe străzi. Vremuri grele!

**1789 CĂDEREA BASTILIEI.** Revoluționarii francezi atacă zidurile celebrei închisori Bastilia din Paris. Sîntem pe 12 iulie. În fortăreață nu sînt găsiți decît 7 prizonieri, practic atacatorii n-au prea avut ce elibera și cu toate astea, peste două zile Bastilia cade. Este 14 iulie, o dată care va deveni sărbătoarea națională a Franței. Adunarea Națională adoptă tricolorul drept drapelelul oficial al țării. Roșu, alb, albastru. Revoluția poate începe.

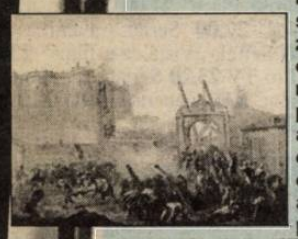

**1824 ȘI REGII MOR DE RUBEOLĂ.** Probabil că este primul caz cînd un rege - și este vorba de cel al Hawai-ului, pe nume Kamehameha al II-lea - moare de această boală. Regele se afla împreună cu soția sa într-o vizită oficială la Londra, cînd, pe 14 iulie, cei doi se sting din viață aproape inexplicabil. Oficial s-a zic că rubeola a fost de vină.

**1906 CRIMA CARE A NĂSCUT UN ROMAN.** Uciderea unei tinere fete de numai 19 ani, Grace Brown, a impresionat întreaga Americă. Pe 13 iulie un puști de 13 ani descoperă trupul femeii în apele unui lac de lîngă Cortland. Ziua următoare, poliția îl arestează pe Chester Gillett, 22 ani, și îl acuză de crimă. Între ei fusese o scurtă poveste de dragoste, femeia rămăsese însărcinată. Grace îi scrie lui Chester mai multe scrisori prin care îl roagă să o ia de nevastă, dar refuzată fiind, amenință că va da totul în vileag în fața părinților tînărului. Chester îi spune că o va lua de nevastă, o invită într-o localitate apropiată, acolo trag la hotelul Glenmore, semnează în registru „Carl Graham și soția din Albany" și a doua zi, pe 12 iulie o invită la o plimbare cu barca pe lac. O ucide și se întoarce la muncă. Chester Gillett va fi condamnat la moarte și executat în 1907 la închisoarea Auburn. Subiectul acestei drame este preluat de scriitorul american Theodore Dreiser care scrie „O tragedie americană", roman care va apărea în 1925.

**1918 ZI NEAGRĂ PENTRU ROMANOVI.** Pe 16 iulie, la Yekaterinburg, din ordinul bolșevicilor, sînt masacrați membrii familiei regale Romanov. Nicolae al II-lea, țarina Alexandra, fetele lor, Olga, Tatiana, Maria și Anastasia, fiul lor, Alexei, toți sînt împușcați. Vor circula însă unele zvonuri, după care una sau mai multe din fetele țarului au reușit să scape măcelului și să fugă peste hotare.

**1934 DECÎT AȘA, MAI BINE NU!** Avea, la această vreme, 33 de ani, vîrsta lui Isus atunci cînd s-a aflat pe Cruce. Se numea Heinrich Himmler și era unul din acoliții lui Hitler și, culmea ghinionului, avea să fie numit pe 13 iulie, șeful Lagărelor de concentrare din Germania. Puterea sucește mințile.

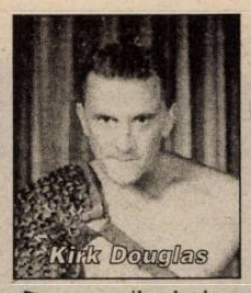


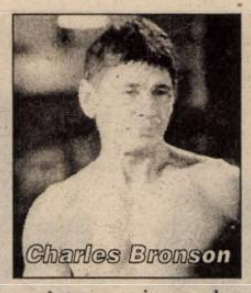


# Filmele de acţiune,

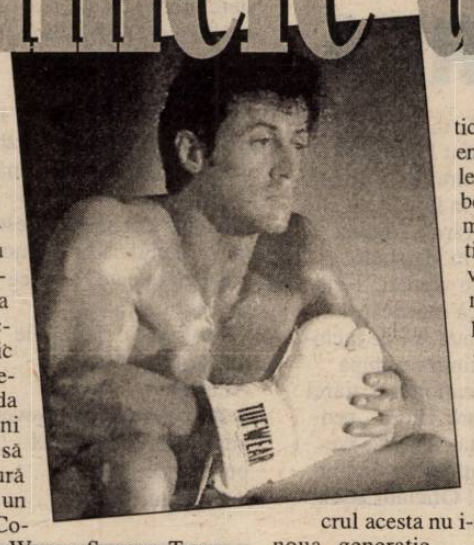

Filmele de acţiune sînt o specialitate americană. Primul western recenzat de istoricii de film a fost realizat în 1903, se numeşte „Atacul marelui rapid", poartă semnătura lui Edwin Stanton Porter şi a fost creat la mai puţin de zece ani de la primul film (francez) înregistrat de Istoria cinematografiei. Aşadar, se poate spune fără ezitare că, dacă francezii au inventat cinematograful, americanii au inventat filmul de acţiune. Şi de atunci nu s-au mai oprit: western-uri, filme de război, de aventuri, science-fiction etc. La Hollywood, filmul de acţiune n-a fost niciodată considerat un „gen minor". Mai ales că în jurul acestui gen de film s-a înălţat întreaga putere a cinematografiei americane. Explicaţia? Fie că ne place nouă europenilor să o recunoaştem sau nu, filmele de acţiune au devenit o forţă de atracţie universală, întrecînd cu mult chiar şi genurile aşa-zis foarte populare, cum ar fi melodramele sau comediile. O maşină care explodează, o bătaie pe cinste între personaje, o urmărire „ca-n filme" fascinează spectatorul din orice punct de pe glob. „Rio Bravo", „Marea evadare", „Spartacus", „Indiana Jones" etc., etc. au cucerit de mult întreaga lume şi încă fac deliciul publicului.

Timp îndelungat, filmele de acţiune au constituit un fel de stagiu obligatoriu pentru starurile masculine. Pînă în anii '50, cînd a apărut generaţia „Actors Studio", era practic imposibil să spere cineva să intre în legenda eroilor hollywood-ieni fără a şti să călărească, să aplice o fermă „lovitură de dreapta" sau să ţină un pistol în mînă. Gary Cooper, Errol Flynn, John Wayne, Spencer Tracy, Humphrey Bogard sau Clark Gable au debutat ca... „duri". Neobosiţi, dinamici, abili, ţineau piept unor cohorte de indieni, gangsteri ori poliţişti, fără să aibă voie să primească vreun pumn sau să se împiedice şi să cadă măcar pentru o secundă în faţa adversarului. Era o altă epocă, o altă viziune asupra pototipului de erou.

Ulterior, au apărut Marlon Brando, James Dean, Paul Newman..., care n-au avut nici cel mai mic chef să-şi petreacă toată cariera artistică printre cow-boys, indieni, hoţi sau criminali violenţi. La „Actors Studio", beneficiind de profesori - mari actori în artă dramatică la acea vreme, au învăţat să-şi exprime sentimentele, emoţiile subtile, pasiunile devastatoare. Au învăţat „să fie adevăraţi". Prima lor armă era sensibilitatea şi nu fizicul. Fanii lui John Wayne sau ai lui Charlton Heston îi considerau nişte... „papagali", dar lucrul acesta nu i-a împiedicat pe tinerii din noua generaţie să se impună.

De atunci, familia starurilor masculine din Statele Unite s-a împărţit în două ramuri: cei cu „fizicul" şi cei cu „psihologicul". Steve McQueen, Robert Redford, Burt Reynols, Clint Eastwood erau consideraţi, mai ales la acea vreme, nişte continuatori ai „vechilor". Dustin Hoffman, Robert De Niro, Al Pacino, Jack Nicholson intrau în categoria „modernilor". Primii erau bogaţii. Ceilalţi erau deţinătorii de Oscaruri.

Pe la mijlocul anilor '70, în ciuda succeselor repetate ale filmelor de acţiune „tip Burt Reynolds sau Clint Eastwood", rasa „eroilor" intrase într-un con de umbră. Dar exact în acea perioadă, au intrat în scenă Spielberg şi Lucas. Şi, o dată cu primele episoade lansate de ei din „Star Wars" (1977) şi „Indiana Jones" (1981) au indus un aer deplin împrospătat filmelor s.f. şi de aventuri, pulverizînd vechile recorduri şi reţete din istoria cinematografului. Eroii erau din nou la modă.

## LUNI, 14 iulie

*PROGRAMUL 1:* **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Katts şi cîinele" **17.35** Timpul Europei **18.00** Tele-estival Camel Planet **18.50** Franţa în imagini **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.30** Jurnalul de noapte **23.50** Jocuri periculoase **0.45** Sport **1.25** Fantastic Star TVR Club.

*PROGRAMUL 2:* **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opţiuni **20.00** Teatru Liric: opera „Carmen" de Georges Bizet **22.00** Jurnal **22.30** Ultimul tren **23.30** Autograf pentru prezent **24.00** TVM * Mesager **1.00** Antologia pianului.

## MARŢI, 15 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pro patria **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Katts şi cîinele" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „La revedere, copii!" (Franţa, 1987) **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.30** Jurnalul de noapte **23.50** Universul cunoaşterii **0.40** Planeta cinema (r).

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Frumoasa şi bestia" **13.30** Din viaţa rromilor **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opţiuni **20.00** Film: „Maigret în Finlanda" **21.30** Documentar **22.30** Ce-i de făcut? **23.30** Istoria românilor **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

## MIERCURI, 16 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pro patria **16.00** Ecoturism **17.05** Serial: „Katts şi cîinele" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mîndrie şi prejudecată" **22.00** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.30** Jurnalul de noapte **23.50** Cultura în lume **0.40** Întîlnirea de la miezul nopţii.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Savannah" **10.00** Medicina pentru toţi (r) **10.30** serial de călătorii (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Perla coroanei" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opţiuni **20.00** Film (r): „Pînă la capăt" **21.30** Documentar **22.30** Credo **23.30** Cu cărţile pe faţă **24.00** TVM * Mesager **0.30** Mari dirijori în România.

## JOI, 17 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Ce-i de făcut? (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **16.00** Convieţuiri **16.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Katts şi cîinele" **17.35** Bank-note **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** La volan **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema **0.50** Turul Franţei la ciclism.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Documentar **10.00** În flagrant (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Opţiuni **20.00** Cinematograful de artă: „Afacerea Seznec" **21.45** Întîlnire cu Eutherpe **22.30** Time-out **23.30** Media-club **24.00** TVM * Mesager **0.30** Vă place opera?

**JANE SEYMOUR şi JOE LANDO**
***(„Dr. Quinn")***
**TVR 1, joi - ora 21[00]**

## VINERI, 18 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Media-club (r) **12.35** Din viaţa rromilor **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Katts şi cîinele" **17.35** Tribuna partidelor parlamentare **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Femeia din umbră" **23.05** Documentar **23.30** Jurnalul de noapte **23.50** Concert extraordinar Placido Domingo **1.00** Cinematograful de noapte: „Creaturile întunericului".

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoaşterii (r) **10.40** Serial: „Yeti, o întîlnire de neuitat" **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Un secol de cinema **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.00** Pentru dv., doamna! **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Campionatele Naţionale de Gimnastică **19.00** Opţiuni **20.00** Şcoala vedetelor în turneu **21.00** Robingo 2 **21.40** Concursul naţional „Călăşul românesc" **22.30** Nocturna sportivă **24.00** TVM * Mesager **0.30** Din viaţa rromilor **1.00** Expresul de noapte.

## SÎMBĂTĂ, 19 iulie

*PROGRAMUL 1:* **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Micul Yeti. Drumul spre casă" **9.55** Şapte note fermecate **10.45** Film: „Puntea" **12.30** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **14.45** Turnul Babel **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.30** Campionatele naţionale de gimnastică **18.30** Desene animate **19.00** Teleenciclopedia **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **20.35** Săptămîna sportivă **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** Top Model România 1997 **0.05** Serial: „Detectivul din Los Angeles" **1.10** Dans în noapte.

*PROGRAMUL 2:* **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Timişoara **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.10** Bursa invenţiilor **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri şi necazuri în dragoste **20.00** Film: „Contract final" **21.30** Videodiscoteca '97 **22.10** Film: „Contract final" (ultima parte) **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

## DUMINICĂ, 20 iulie

*PROGRAMUL 1:* **7.00** Bună dimineaţa! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenni la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Lumea lui Chiţ-Chiţ **11.00** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha!" **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin... în doi **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.00** 7 zile în România **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Dragoste de mamă" **23.05** Camel Planet Olimp **0.05** Arena AS.

*PROGRAMUL 2:* **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ferestre deschise **10.00** Leonard Bernstein **11.00** 5 x 2 **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.10** Bursa invenţiilor **15.30** Desene animate **16.00** Film serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziţiei **20.00** Cum vă place... **21.00** Repriza a treia **23.00** Serial: „Frumoasa şi bestia" **24.00** TVM * Mesager **0.30** Concert Pink Floyd.

(După Panoramic TV)

**LUNI** **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Lumea filmului (r) **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Forţa dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" **13.00** Procesul etapei **14.30** Desene animate **14.55** Povestea zilei cu Magicianul **15.00** Serial: „Matlock" **15.50** Sport pe plajă **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Forţa dragostei" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! - concurs de cultură generală **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „O căsătorie cu peripeţii" (Franţa/Italia, 1978) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Serial: „La limita imposibilului" **0.10** Generaţia PRO **0.25** Sport la minut.

**MARŢI** **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Forţa dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" **13.00** Profesiunea mea - cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Forţa dragostei" **17.30** Serial: „Alisea şi prinţul din vis" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Film serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca-n filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Serial: „La limita imposibilului" **1.10** Sport la minut.

**MIERCURI** **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Forţa dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Accapulco Heat" (r) **13.00** Film: „Vieţi disperate" (US, 1984) **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Forţa dragostei" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Încredere oarbă I" (SUA, 1990) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca-n filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Serial: „La limita imposibilului" **0.10** Generaţia PRO **0.25** Sport la minut.

**JOI** **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Forţa dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Film: „Zece negri mititei" (SUA, 1989) **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Forţa dragostei" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca-n filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Serial: „La limita imposibilului" **0.10** Generaţia PRO **0.25** Sport la minut.

**VINERI** **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Forţa dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Apocalipsul" (ep. 1) **13.00** Film: „Collison Course" (SUA, 1987) **14.35** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Forţa dragostei" **17.30** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „Dincolo de moarte" (SUA, 1990). Cu: Julia Roberts **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Serial: „La limita imposibilului" **0.10** Serial: „Zona crepusculară" **0.40** Sport la minut **1.10** Film: „Shanghai Express" (SUA, 1932). Cu: Marlene Dietrich.

# o forţă de atracţie irezistibilă

La zece ani după această revoluţie, Silvester Stallone şi Arnold Schwarzenegger deveneau actorii cei mai bine plătiţi din lume. Muşchii lor bine antrenaţi în sălile de body-building impuneau un tip de eroucolos, cu o forţă fizică debordantă prin toţi porii şi de o frumuseţe statuară, concurînd statuile greceşti. În faţa lor, John Wayne sau Clark Gable păreau nişte variante triste ale unui Woody Allen anemiat. În anii apropiaţi, de după 1990, filmul de acţiune şi-a regăsit în Statele Unite importanţa preponderentă pe care o avea înainte de anii '50. Doar că timpurile s-au mai schimbat, amestecul dintre genuri (film de acţiune + componentă psihologică) este frecvent. Actori din categoria „psihologicilor" cum ar fi Tom Cruise sau Michael Douglas cochetează şi cu filmele de acţiune, după cum vedetele cu „fizicul" tînjesc după roluri de actori adevăraţi. La 50 de ani cîţi are acum, Sylvester Stallone de exemplu, care a lansat moda grămezilor uriaşe de muşchi, ar vrea să abandoneze imaginea „Discobolului" de dragul „Gînditorului". Deşi a îndrăgit rînd pe rînd personajele întruchipate de el de-a lungul anilor, se pare că a venit momentul cînd, privind în urmă, observă că „noi (e vorba de el, Schwarzenegger şi Bruce Willis) am devenit nişte guru ai violenţei". Tendinţa pe care o înregistrează în prezent filmele de acţiune îl nelinişteşte pentru că, după părerea lui, acestea cunosc o escaladare a violenţei fără precedent, avînd în vedere că ele trebuie să asigure spectacolul cu orice preţ. Nu întîmplător, în următorul film la care lucrează - „Copland", unde îi are ca parteneri pe redutabilii Harvey Keitel şi Robert De Niro, Stallone s-a hotărît să tragă cu coada ochiului la stilul de interpretare „marca De Niro".

Aşadar, „statuile" încep să fie animate de ambiţii de actori. Au gustat din fericirea adusă de bani, dar îşi imaginează că trebuie să fie tare dulce şi cea adusă de Oscar.

Spencer Tracy

Gary Cooper

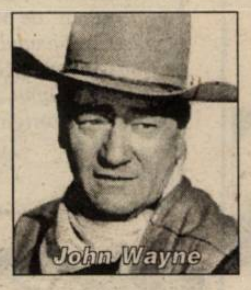
John Wayne

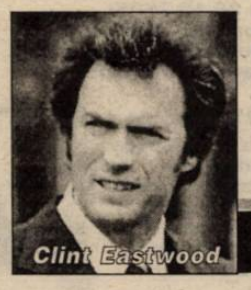
Clint Eastwood

Rubrică realizată de AURORA POPESCU ❖

## Viaţa în serial

Aţi urmărit serialul „ŞEICUL" (în rolul principal, Gustavo Bermudez)? Cei ce se ocupă de top-uri ale telenovelelor afirmă că „Şeicul" este unul dintre cele mai iubite şi, implicit, urmărite seriale latino-americane. Şi tot la capitolul „cel mai" se înscrie acest serial şi din punct de vedere al sumei de bani (foarte mare) investită în realizarea lui. Prima parte a telenovelei a fost filmată în încinsul deşert San Juan din Argentina, la o temperatură de 40-50 de grade. Echipa deplasată în deşert a numărat peste 200 de oameni: producători, regizor, actori, operatori, tehnicieni etc. Special pentru acest serial s-au confecţionat 400 de costume, 90 de cămăşi din mătase naturală şi 90 de turbane. Pe perioada filmării, echipa a locuit în 25 de corturi, special înălţate în deşert. S-au folosit 80 de cămile pentru transportul bagajelor şi pentru filmare. Pentru scenele de călărie şi luptă, au fost angajaţi 180 de călăreţi şi s-au închiriat 180 de arme.

SAM (Alyssa Milano), puştoaica din „Cine-i şefu'?", avea pe vremea cînd s-a realizat serialul doar 14 ani. După cum am putut observa, în film este fata năbădăioasă, băieţoasă dar simpatică, dornică să devină cît mai repede o persoană adultă, lucru ce îi dă multă bătaie de cap tatălui ei, Tony - un adult... cu suflet de copil. De la rolul interpretat în „Cine-i şefu'?" au trecut vreo şapte-opt ani şi Alyssa Milano s-a transformat dintr-o adolescentă drăguţă într-o tînără femeie plină de farmec, cu un aspect extrem de atrăgător. Bătrînului vulpoi Aaron Spelling nu i-au scăpat aceste „amănunte", dublate de calităţile actoriceşti reale ale Alyssei, şi a racolat-o oferindu-i rolul mai tinerei surori a doctorului Michael Mancini din „Melrose Place" - seria nouă, la care încă se lucrează şi care, bineînţeles, nu avea cum să fie difuzată, deocamdată, nici de posturile române de televiziune.

**SÎMBĂTĂ** **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Flipper" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Stan şi Bran **11.15** Film: „Shanghai Express" (r) **12.35** Sport pe plajă **13.00** Film: „Cuvinte din inimă" (SUA, 1989) **14.40** Motociclism: M.P. al San Marino **15.05** Gillette - lumea sportului **15.20** Motor sport magazin **15.35** Baschet NBA - rezumatul sezonului **16.00** Film: „Tabăra de vară" (SUA, 1985) **17.30** Serial: „Walker, polităist texan" **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluţ" **18.45** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Vulturii legii" (SUA, 1986). Cu: Robert Redford **22.05** Serial: „Străzile crimei" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Serial: „Nemuritorul" **0.10** Generaţia PRO **0.25** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Night Shade".

**DUMINICĂ** **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **10.30** Film: „Tată şi copii II" (Italia) **12.00** Dick Smith - maestru al machiajului **12.30** Profeţii despre trecut **13.00** Serial: „News Radio" **13.30** Serial: „Detectivi de elită" **14.20** Chestiunea zilei **14.50** Lumea filmului **15.30** Tenis: Mercedes Cup, Stuttgart - finala. Transmisiune în direct **17.30** Serial: „Terra 2" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Care de foc" (Anglia, 1981) **22.15** Serial: „Fotomodele" **23.10** Ştirile Pro TV **23.30** Procesul etapei **1.00** Sport la minut.

**LUNI** **6.30** Teledimineaţa **9.00** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Printre rînduri (r) **11.15** Film: „Secretul" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Film: „Alice Adams" (SUA, 1935). Cu: Katherine Hepburn **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Între prieteni **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Serial: „Omul cu o mie de feţe" **22.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **23.00** Ştirile nopţii **23.10** Film: „Aproape de cer" (comedie, Rusia, 1991) **1.20** Serial: „Kassandra".

**MARŢI** **6.30** Teledimineaţa **9.00** Între prieteni (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Serial: „Omul cu o mie de feţe" (r) **12.10** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **12.35** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Serial: „Ultimele 5 minute" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Serial: „Nash Bridges" **22.30** Serial: „Sparks" **23.10** „Trenul spre Hollywood" (comedie muzicală, SUA) **0.50** Serial: „Kassandra".

**MIERCURI** **6.30** Teledimineaţa **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Serial: „Nash Bridges" (r) **12.10** Serial: „Sparks" (r) **12.35** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Serial: „Ultimele 5 minute" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Totul despre Guvern **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Fraţii" (ultima parte) **23.25** „Jocuri murdare" (acţiune, aventuri, SUA, 1989) **1.10** Serial: „Kassandra".

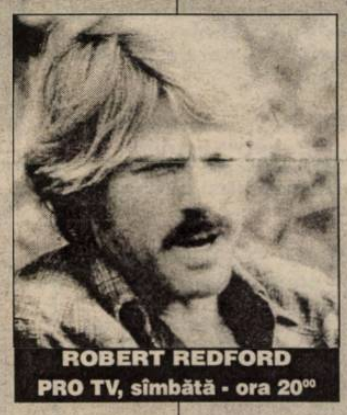
ROBERT REDFORD
PRO TV, sîmbătă - ora 20⁰⁰

**JOI** **6.30** Teledimineaţa **9.00** Totul despre Guvern (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** „Fraţii" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Căpitanul James Cook" (aventuri, coproducţie, ep.1) **16.10** Serial: „Madison" (ep.1) **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Invitaţi la Antena 1 **18.20** „Dog City" **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „83 de ore pînă în zori" (thriller, SUA, 1988) **23.20** „Viu sau mort" (western, premieră, 1987) **1.00** Serial: „Kassandra".

**VINERI** **6.30** Teledimineaţa **9.00** Invitaţi la Antena 1 (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** „83 de ore pînă în zori" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** „Ratonii" **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Căpitanul James Cook" **16.10** Serial: „Club Hawaii" (ep.1) **16.50** Serial: „Dragă profesore" **18.15** Telerebus **18.55** Beavis şi Butthead **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Sîmbătă, Duminică şi Luni" (comedie, Italia, 1996, prima parte). Cu: Sophia Loren **23.20** „Numai cu perechea ta" (comedie Spania, 1995) **1.00** Serial: „Private Dancer".

**SÎMBĂTĂ** **7.00** Ştiri **7.10** „Alondra" (r) **8.00** Teledimineaţa **10.00** „Ratonii" **10.25** „Gadjet boy" **10.50** Serial: „Aventurile păsării spaţiale" **11.15** „Dragă profesore" (r) **13.00** Serial: „Wild Life" (documentar, ep.1) **13.30** Cinema, Cinema, Cinema **14.20** Serial: „Poliţişti în misiune" **15.35** Lumea în care trăim **16.00** Poveştile prietenilor mei **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Serial: „Misiune la Chicago" **18.00** Serial: „Uragan în «Paradis»" (ultimul ep.) **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **19.30** Serial: „Sirenele" **20.30** Observator **21.00** „Vînătorul de recompense" (acţiune, SUA, 1992). Cu: Lorenzo Lamas **22.50** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.20** Hollywood Top Ten **0.45** Serial: „Aphrodisia".

**DUMINICĂ** **7.00** Ştiri **7.10** „Misiune la Chicago" (r) **8.00** Poveştile prietenilor mei (r) **8.30** „Nici o clipă de plictiseală" (r) **9.00** „Gadjet Boy" **9.30** „Rătoiul Huey" (ep.1) **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit şi credinţă **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.50** Serial: „Poliţia spaţială" **15.40** Hollywood Top Ten (r) **16.50** Serial: „Club Hawaii" **17.15** Serial: „Alertă pe plajă" **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show" **19.30** Serial: „Sandra, prinţesa rebelă" **20.30** Observator **21.00** „Sîmbătă, Duminică şi Luni" (partea a 2-a) **22.40** Ştiri sportive **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.25** „Adio, iubito!" (dramă polităistă, SUA, 1975) **2.00** „Pentru dragostea Angelei" (dragoste, SUA, 1982).

**LUNI** **7.00** Bună dimineaţa, România! **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **12.00** Serial: „Clientul" (r) **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.40** Serial: „Flash" **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secţia de poliţie" **22.35** Foc încrucişat **23.30** Cutia muzicală **0.00** Linia fierbinte.

**MARŢI** **7.00** Bună dimineaţa, România! **10.00** Ştiri **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **13.05** Viata între DA şi NU (r) **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Renegatul" **22.25** În numele dumneavoastră **0.00** Linia fierbinte.

**MIERCURI** **7.00** Bună dimineaţa, România! **10.00** Ştiri **10.55** Serial: „Misiune imposibilă" **13.15** Serial: „Familia Walton" (r) **14.05** Serial: „Murphy Brown" (r) **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.45** Documentar: „Muntele Saint-Michel" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Linia întîi **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii **0.00** Linia fierbinte.

**JOI** **7.00** Bună dimineaţa, România! **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate (r) **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.25** Mafalda **23.40** Tonomatul personal.

**VINERI** **7.00** Bună dimineaţa, România! **10.00** Ştiri **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Poliţia în acţiune **19.00** Dosarele secrete ale comunismului românesc **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Aventurile lui Gerard" (SUA, 1970). Cu: Claudia Cardinale **23.20** Tentaţii **23.50** Telefon Top abc.

**SÎMBĂTĂ** **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** Serial: „Un om de milioane" (ultimul ep.) **11.45** Serial: „Hotel" **12.50** As Show **14.30** Serial: „Dragă John" **15.00** Week-end abc **17.05** Serial: „Star Trek" **18.00** Serial: „Prinţul din Bel Air" **18.35** Cocktail **19.05** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Pe urmele lui Cordoba" (SUA, 1970) **23.20** Rendez-vous la TELE 7 **0.15** Serial: „Playboy".

LORENZO LAMAS
Antena 1, sîmbătă - ora 21⁰⁰

**DUMINICĂ** **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** Piccolino **11.45** Serial: „Hotel" **12.50** Magazinul femeilor **13.50** Necenzurat **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.05** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

**LUNI** **6.30** Ştiri (r) **7.00** Exerciţii cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziţiei (r) **16.00** Polităistul răzbunător - film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Astrologia pe înţelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

**MARŢI** **6.30** Ştiri (r) **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Documentar (r) **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film - Parteneri de noapte - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

**MIERCURI** **6.30** Ştiri (r) **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Parteneri de noapte - film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film - Copii afurisiţi - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet (r) **23.30** Ştiri.

**JOI** **6.30** Ştiri (r) **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Magazin turistic (r) **16.00** Copii afurisiţi - film (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Ştiri **20.00** Film - Pasiuni secrete - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

**VINERI** **6.30** Ştiri (r) **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Travel, Travel (r) **16.00** Film - Pasiuni secrete (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziţiei **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film - Surioara - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

**SÎMBĂTĂ** **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Surioara - film (r) **16.00** Cinemateca **18.00** Fotoliile puterii **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film - Oceane în flăcări - SUA **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

**DUMINICĂ** **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri (r) **9.00** Desene animate **10.00** Mini Star **11.00** Oceane în flăcări - film (r) **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecţii în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello Star! **20.00** Film Dragoste şi gloanţe - acţiune, SUA **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

*„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune*

# HOROSCOP 14.07 - 20.07

*BERBEC (21.03 - 20.04):* Veşti bune pentru această perioadă, cînd astre precum Jupiter şi Mercur vă protejează destinul în cel mai fericit mod. Luni sau marţi primiţi bani, iar viaţa în cuplu va cunoaşte momente sublime. Joi sau vineri primiţi o veste excelentă de departe şi va trebui să recunoaşteţi că o persoană anume vă provoacă o surpriză de proporţii. Relaţii armonioase în mediul socio-profesional.

*TAUR (21.04 - 21.05):* Curbele astrale principale se află la nivelul normalului, iar tendinţa celei responsabile cu finanţele este de a creşte. Probabil că spre finele intervalului veţi primi bani sau o veste bună în această privinţă. Se pot ivi unele conflicte trecătoare - în anturajul profesional -, datorită faptului că în prima jumătate a săptămînii sînteţi asaltat de o multitudine de probleme.

*GEMENI (22.05 - 21.06):* Mercur vă creează unele dificultăţi financiare, avînd în vedere că are o poziţie nefavorabilă în raport cu Marte. S-ar părea că în primele zile se va manifesta această „jenă" pecuniară, însă curba cu pricina sugerează că situaţia se va îndrăveni curînd. Pe de altă parte, o decepţie sentimentală bate la uşa sufletului dv. (miercuri, joi), afectîndu-vă destul de mult.

*RAC (22.06 - 22.07):* Mai mult decît oricînd, viaţa în cuplu decurge armonios - cel puţin asta reiese din alura curbei afectiv-emoţionale, care staţionează viguros la un maximum apreciabil, pe toată perioada. Din nefericire, situaţia financiară riscă să treacă prin încercări grele, datorate unor cheltuieli neprevăzute şi presante - în partea a doua a intervalului. Dar nu este cazul să vă alarmaţi, în debutul săptămînii viitoare veţi primi bani.

*LEU (23.07 - 22.08):* Evenimente contradictorii vor umple această perioadă, se pare că veţi deveni apatic şi vă va cuprinde o dorinţă aprigă de a pleca în vacanţă. Nu vă mai înţelegeţi cu nimeni şi, cel mai grav lucru, nici cu dv. înşivă. Dar circumstanţele cenuşii vor începe să se înseninеze odată cu primirea unei veşti foarte bune de departe - probabil în weekend - care va compensa toate dezamăgirile.

*FECIOARA (23.08 - 21.09):* Nimic deosebit de semnalat în constelaţia dv., nici lucruri alarmante, dar nici îmbucurătoare. Parcă o linişte interioară vă copleşeşte, ca o reacţie de autoapărare la stresul din jur. Joi sau vineri primiţi bani - dar asta nu constituie nici o surpriză pentru dv. -, iar sîmbătă sau duminică veţi fi protagonistul unei întîlniri de suflet, extrem de binevenită.

*BALANŢA (22.09 - 22.10):* Ceea ce pare să caracterizeze această săptămînă este ritmul intens al activităţii intelectuale. Un echilibru psihic de invidiat vă susţine în toate iniţiativele, căci vă implicaţi cu un dinamism apreciabil în foarte multe lucruri. Conform alurii lui Marte, cred că veţi reuşi în toate direcţiile - cu condiţia să nu vă lăsaţi pradă surmenajului nervos care vă pîndeşte.

*SCORPION (23.10 - 21.11):* Capriciile Lunii - „planeta" care domină acum constelaţia dv. - vor fi determinante pentru deciziile pe care trebuie să le luaţi. Contracararea stării de anxietate o veţi realiza cu înţelepciunea caracteristică Scorpionilor, cu abilitatea lor de a nu se lăsa doboriţi de pesimism. Pe de altă parte, spre finele intervalului veţi primi bani, poate chiar o sumă considerabilă.

*SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12):* Mare risipă de energie şi puţine realizări - iată care ar fi eticheta săptămînii. Din nefericire, nu puneţi accentul pe lucrurile cu adevărat importante, vă lăsaţi prea uşor influenţat de anumite împrejurări. S-ar impune o reevaluare a intereselor imediate şi o cenzurare mai drastică a idealurilor - dacă nu vreţi să le transformaţi în simple iluzii. Nici o veste despre bani.

*CAPRICORN (21.12 - 19.01):* Veţi parcurge - conform cu poziţia lui Marte faţă de Soare - cîteva zile fierbinţi (din toate punctele de vedere). Convulsii în relaţiile cu amicii sau în anturajul profesional, ieşiri nervoase puţin controlate şi, colac peste pupăză, marţi sau miercuri vă pîndeşte un ghinion financiar. Însă nu este cazul să intraţi în panică, în a doua jumătate a intervalului se restabileşte liniştea şi pacea.

*VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02):* Ritmurile astrale principale (sănătate, bani, profesional) se află peste cotele medii, fără să prezinte nici un maximum. Asta poate însemna că lucrurile vor decurge ca de obicei, fără tensiuni şi pericole iminente. Veţi primi bani (joi, vineri) - nu o sumă de excepţie -, iar în plan sentimental se vor produce modificări încurajatoare (mai ales pentru cei născuţi în primul decan).

*PEŞTI (19.02 - 20.03):* Cel mai interesant aspect astrologic este cel al vieţii în cuplu, care va cunoaşte o îmbunătăţire considerabilă. Pentru cei care încă nu au pirostriile puse, este perioadă favorabilă unor decizii majore. Situaţia financiară este staţionară. Pot apare uşoare probleme de sănătate, în a doua jumătate a intervalului. Curba psihicului demonstrează însă robusteţe, optimism.

## IULIE

**1741 - moare Antonio Vivaldi, compozitor veneţian născut la 4.03.1678. El a compus opere, sonate (75) şi concerte (peste 450);**

**1750 - la 28 iulie moare (la Leipzig) Johann Sebastian Bach (n.1685);**

**1757 - moare la Madrid**

## Constelaţia muzicii clasice - repere cronologice -

**Domenico Scarlatti (n. la 26.10.1685), compozitor italian de sonatine şi sonate, opere, cantate şi oratorii;**

**1791 - Mozart finalizează opera *„Flautul Fermecat"* (text de Shikaneder); a murit în acelaşi an, compunînd *„Requiem"*-ul;**

**1792 - are loc întîlnirea istorică dintre tînărul Beethoven (22 de ani) şi consacratul Joseph Haydn (60 de ani), la Bonn;**

**1856 - se naşte (la 26 iulie) romancierul, eseistul şi dramaturgul irlandez George Bernard Shaw, care a fost şi critic muzical;**

**1856 - moare compozitorul german Robert Shumann (n.1810), autor de sonate, lieduri, simfonii şi al operei *„Genoveva";***

**1859 - la 16 iulie se naşte, la Iaşi, compozitorul şi muzicologul Titus Cerne, care a scris un *Dicţionar de muzică* şi a fondat o revistă de profil, *„Arta"*, împreună cu Andrei Bogdan şi G. Popovici, în 1883.**

**1860 - la 7 iulie se naşte compozitorul austriac Gustav Mahler, autor a zece simfonii.**

## Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Care este cel mai lung teleferic din lume şi ce lungime are?
2) Ce astronom a măsurat arcul de meridian dintre Dunkerque şi Barcelona, pe care l-a folosit pentru determinarea lungimii metrului?
3) Care este steaua cea mai strălucitoare din constelaţia Cygnus (Lebăda) situată la circa 1000 ani-lumină de Soare?
4) Ce compozitor este recunoscut ca primul autor de muzică polifonică?
5) Unde se află cel mai înalt munte submarin?
6) Cărei mitologii îi aparţine zeul Oruna?
7) Cine este autorul volumului de versuri „Romanţe fără cuvinte"?
8) Perişorii cărei plante sînt folosiţi, alături de lînă, la fabricarea fetrului pentru pălării?
9) Cînd şi unde a intrat în vigoare prima legislaţie modernă privitoare la poluarea atmosferică?
10) Care este cel mai mare mamifer terestru după elefant?

### Răspunsuri din numărul trecut

*1. Munţii Yemenului se află în sud-vestul Peninsulei Arabice. 2. Charles Emile Picard a fost un matematician francez, profesor la Toulouse şi Sorbona, avînd contribuţii importante în teoria funcţiilor analitice şi în teoria ecuaţiilor diferenţiale. 3. Strîmtoarea Bab-el-Mandeb. 4. Domnul Jourdain este eroul comediei „Burghezul gentilom" de Molière. 5. Suita pentru pian şi orchestră „Nopţi în grădinile Spaniei" aparţine compozitorului Manuel De Falla. 6. Tatăl celor nouă muze era Zeus. 7. Antihistaminicele sînt folosite împotriva febrei. 8. Filmul „Splendoare în iarbă" a fost regizat de Elia Kazan. 9. Părul este originar din Asia centrală. 10. Ciclul de gravuri intitulat „Capricii" aparţine lui Fernando Goya.*

IRINA STOICA ❖

## mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

**ASTROLOGIE CHINEZĂ** - metodă de divinaţie specific asiatică prin aceea că îmbină elementele de prezicere cu elementele de filosofie şi religie. Este o divinaţie telurică în esenţă, întrucît zodiile nu sînt constelaţii, ci sînt atribuite celor douăsprezece vieţuitoare ale căror însuşiri individualizează fiecare perioadă. Corespondenţele zodiacale sînt: Dragon-Berbec, Şarpe-Taur, Cal-Gemeni, Oaie-Rac, Maimuţă-Leu, Cocoş-Fecioară, Cîine-Balanţă, Mistreţ-Scorpion, Şobolan-Săgetător, Bou-Capricorn, Tigru-Vărsător, Iepure-Peşti (între aceleaşi date calendaristice).

Principala caracteristică este ciclul de şaizeci de ani, perioadă după care se consideră că individul, ajuns la maturitate deplină, începe o nouă revigorare a destinului. Cele douăsprezece vieţuitoare se succed în ordine de cinci ori, de fiecare dată metamorfozîndu-se în alt element cosmic fundamental, şi anume: lemn, foc, metal, apă şi pămînt. În consecinţă, există o zodie lunară şi una a anului de naştere. Anul acesta se întinde pentru o mare parte din asiatici între 8.02.1997 şi 28.01.1998 (fiind anul Boului de Foc).

Spre deosebire de astrologia clasică, chinezii nu şi-au modificat structura calendarului (lunar) de aproape cinci mii de ani. Planetele luate de ei în calcul sînt: Jupiter (corespunzător Lemnului), Marte (Foc), Saturn (Pămînt), Venus (Metal) şi Mercur (Apa). Europenii nu ţin seama de faptul că Uranus a fost descoperită abia în 1781, Neptun în 1846 şi Pluton în 1930. Şi din acest punct de vedere, astrologia telurică de tip chinezesc (alături de cea arboricolă japoneză) este mult mai credibilă, deşi mitologia asiatică este la fel de fabuloasă ca şi cea greacă sau romană.

PAUL IOAN ❖

# SPORT

● *Cu prilejul Grand Prix-ului* de atletism disputat recent la Sheffield (Anglia), au fost obţinute unele performanţe valoroase: Ashia Hansen a sărit la triplusalt 14,94 metri, Kelly Holmes a alergat distanţa de 1500 metri în timpul de 3:58,07. În concursul masculin Steve Backley a aruncat suliţa la 86,90 metri, iar Jonathan Edwards s-a impus la triplusalt, cu un rezultat de 17,54 metri, deşi nu a sărit decît de două ori. ● *Deşi a plouat* peste stadionul din Villeneuve d'Ascq (lîngă Lille, în nordul Franţei), namibianul Frankie Fredericks a întrecut toată „floarea cea vestită" a sprintului american pe distanţa de 100 metri, cu un rezultat foarte bun: 9,95 secunde. Daniela Bartova a stabilit un nou record european la săritura cu prăjina, cu un rezultat de 4,32 metri. La lungime s-a impus americanul Eric Walder cu o performanţă de 8,49 metri, urmat de compatriotul său Joe Green cu 8,44 metri. ● *Cu ocazia „naţionalelor"* de atletism ale Germaniei, disputate recent la Frankfurt, Heinz Weiss a stabilit cea mai bună performanţă mondială a anului la aruncarea ciocanului, cu un rezultat de 83,04 metri. Nico Motchebon a alergat distanţa de 800 metri în timpul de 1:47,49. ● *Abili afacerişti, americanii* au înţeles că golul lăsat pe perioada verii de pauza din NBA trebuie umplut cu ceva şi au înfiinţat campionatul feminin profesionist de baschet. Noul record de audienţă înregistrat în competiţia feminină: 17780 de spectatori în partida disputată recent la New York, între Liberty şi Phoenix Mercury, a dovedit încă o dată flerul organizatorilor acestui circuit. ● *La numai două zile* după cucerirea Cupei Cupelor, la FC Barcelona şi-a făcut apariţia noul antrenor, olandezul Louis van Gaal, care s-a întîlnit cu englezul Bobby Robson pentru a-şi intra în atribuţii. Robson a fost numit director cu probleme de transferuri pe perioada viitorului sezon... ● *Bolton Wanderers*, proaspăt promovată în prima ligă engleză, a efectuat recent cel mai scump transfer din istoria clubului: fundaşul Robbie Elliott (23 de ani) a fost achiziţionat de la Newcastle United pentru suma de 4,2 milioane dolari. ● *Internaţionalul suedez Jonas Thern* s-a transferat de la AS Roma la Glasgow Rangers, formaţie cu care a semnat un contract pînă în anul 2001. El avusese oferte şi de la Fiorentina, Bologna, Parma şi Inter Milano, dar a preferat clubul scoţian. ● *Ricardo Gomes* (Paris St. Germain) şi Bobby Robson (FC Barcelona) vor conduce o selecţionată mondială, care la 18 august, va evolua la Moscova, într-o partidă amicală cu reprezentativa Rusiei, prilejuită de aniversarea a 100 de ani de la înfiinţarea federaţiei din această ţară. Primii jucători selecţionaţi sînt Stoickov, Zamorano, Rai, Ngotty şi Loko. ● *După o lungă perioadă* dificilă, în care a fost încarcerat, pentru mediere într-un spectaculos caz de răpire, portarul Rene Higuita decise în noiembrie 1996 să se retragă din activitatea competiţională, din cauza unor motive de natură personală. Dragostea de fotbal l-a determinat, însă, recent, pe excentricul portar columbian să semneze un contract pe un an cu clubul mexican Veracruz, părăsind echipa Nacional Medellin, la care evoluase dintotdeauna. Higuita nu exclude nici posibilitatea revenirii în selecţionata Columbiei, sub „bagheta" lui Hernan Gomez. ● *Jucătorul spaniol Jose Maria Bakero* este decis să se transfere de la formaţia mexicană Veracruz, deşi aici primea un salariu anual de 500000 dolari, fiind legat prin contract pînă în 1999, la Middlesborough, în Anglia. ● *Ploaia măruntă şi deasă* care a căzut la Lausanne, cu ocazia mitingului atletic internaţional Athletissima, a afectat performanţele sportive obţinute. Astfel, la 100 metri masculin, era posibilă stabilirea unui nou record mondial, dar datorită ploii, pînă la urmă a cîştigat americanul Maurice Green, cu un timp de 9,90 secunde (cea mai bună performanţă mondială a anului), urmat la mică distanţă de namibianul Frankie Fredericks cu un timp de 9,91 secunde şi de canadianul Donovan Bailey cu 9,97 secunde. La 800 metri ploaia a împiedicat iarăşi corectarea recordului mondial, deţinut de englezul Sebastian Coe de peste un deceniu: Wilson Kipketer s-a impus cu un excelent timp de 1:42,61, stabilind cea mai bună performanţă a anului la această probă. Felicia Ţilea s-a impus în concursul feminin de aruncare a suliţei cu o performanţă de 65,76 metri, urmată de cubaneza Sonia Bicet cu 62,16 metri. Gail Devers a cîştigat proba de 100 metri cu timpul de 10,89 secunde.

ŞERBAN FILIP ❖

PROIECTARE ; MONTAJ ; SERVICE ; LIVRARE
Sisteme de contorizare energie termică, apă caldă, apă rece, abur, gaze, lichide de orice vâscozitate ;
Sisteme de eliminare a depunerilor calcaroase din interiorul conductelor;
Conducte din polietilena de inalta densitate, polipropilena, PVC produse de WAVIN (OLANDA)
GENERAL FLUID S.A.
BUCUREŞTI
Cutitul de Argint 14
Tel./Fax : 01/337.00.78
01/335.23.20 ; 01/335.23.20

## ŞAH

### MAT ÎN 5 MUTĂRI

(Galiţki - 1897)

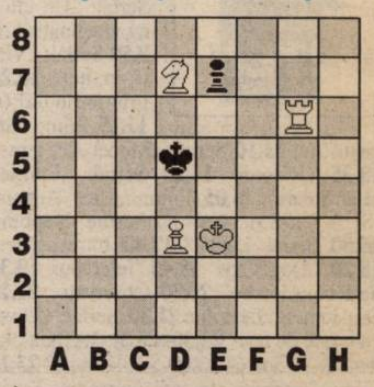

1. Tа6 (Тb6? e5!) 1... e6 [1... e5 2. Тb6! e4 3. Тb4X] 2. Rd2 e5 3. Rc3 de4 Rc4 4. Rd2 Rd4 5. e4 4. d4 e3 5. cf6 mat.

Gh. POPESCU ❖

## „INELE"

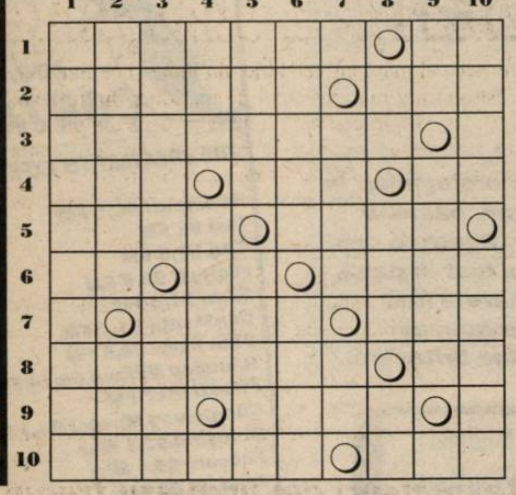

*ORIZONTAL:* 1) Autorul poeziei „Inelul" (Eusebiu) - Zece! 2) Vierme cu corpul cilindric, segmentat în numeroase inele - Tras prin inel... la superlativ. 3) Probă alături de inele la gimnastică. 4) Inele pe trunchiul arborilor - Primesc cununi de laur - Cadete! 5) Părinte - Înainte. 6) Inelele coloanei vertebrale (sg.) - Măreţe! - Autorul dramei „Speranţa nu moare în zori" (Romulus). 7) Băutură răcoritoare - Cuvînt ca refren din colindele oltenești. 8) Fluturi dăunători, care depun ouăle în formă de inele - Teodor Balș. 9) Corp solid inelar - Schimbă inelele logodnicilor. 10) Semnează piesa „Inelul" (Ticu Sevastia) - Metal din care sînt confecţionate inelele preţioase.

*VERTICAL:* 1) Poartă inel tot timpul (fem.). 2) „Rămîi inel de...", poezie de Iv Martinovici - Astupă coroana solară. 3) Vrednic de răsplată - Forma geometrică pe care o are un inel. 4) Ilicul din faţă! - Insulă de corali sub formă de inel. 5) Sîrmă subţire - Trag la sănii la Cercul Polar. 6) Încovoiată - African. 7) Cerc de metal pentru acostarea navelor - Cais! 8) Cutie! - Ţesătură diafană în inele - Poftim. 9) Inel mic din metal - Poartă inele. 10) Păr în formă de inele - Îşi măsoară vîrsta în inele (pop.).

*DICŢIONAR:* ILI, LER.

GEORGETA FLORENŢA ❖
Bîrlad

*Soluţia careului* **„UN ALBASTRU INFINIT"**

*Orizontal:* EMINESCU - J - ISER - PICA - INISOR - TEN - NO - ST - VARU - GRI - ITA - NA - EA - ZC - NIEN - R - AE - DANAE - IARBA - TILY - BARBA - MAC - ALBASTRI - K.

## UMOR

*Dragul meu, încearcă, te rog, să mă înţelegi. Eu pictez lucrurile aşa cum le văd eu...*

*- Asta înţeleg! Ceea ce nu înţeleg este de ce nu consulţi un oculist.*

*Daţi-mi, vă rog, o carte! spune un domn intrînd într-o librărie.*

*- Ce carte doriţi?*

*- N-are importanţă! Am primit cadou o lampă de pat şi vreau neapărat s-o folosesc diseară!*

*Copiii sînt lumina casei! spune un tată cu mulţi copii amicului său.*

*- Da, dar cînd te căpătuşeşti cu o duzină, e timpul să tai branşamentul!*

*Nu ştiu ce să fac în privinţa fiicei mele! se plînge mama unei adolescente. E atît de temerară... nu are deloc instinct de conservare...*

*Aş vrea s-o ţin cît mai departe de piscină!*

*- Atunci aruncă-i cîteva farfurii, ceva tigăi, nişte vase de spălat la margine!*

*Ia uită-te, Goguţă, ce măr mare!...*

*- Aşa e! Nu cred că-ţi trebuie multe din astea ca să faci o duzină.*

*Tată, spune o tînără din Alabama, aş dori ca nunta mea să fie cît mai liniştită.*

*- Aşa va fi, fetiţa mea! Chiar azi de dimineaţă mi-am curăţat puşca!*

*În oraşul tău natal s-au născut oameni mari?*

*- Nu, numai copii!*

*Unii pescuiesc din plăcere, alţii din plictiseală, alţii din cauza nervilor... Dumneavoastră?*

*- Eu fiindcă vreau să prind peşte!*

## Par (anormale) de ToPAN

*Un pictor se apropie de un cioban bătrîn şi-l întreabă:*

*- Îmi dai voie să-ţi pictez oile astea frumoase?*

*- Nu, taică, lasă-le aşa albe cum sînt!*

◆ *În ţara noastră iepurele a reprezentat o adevărată valoare comercială. Încă din vremea lui Mircea cel Bătrîn se exportau numeroase piei ale acestui animal. Documentele arată, de asemenea, că în perioada 1820-1840 numărul de piei de iepure exportate atinsese 800000 de bucăţi.*

◆ *În nordul Moldovei există o legendă după care busuiocul s-ar fi născut într-o vară secetoasă pe mormîntul unei tinere. Aceasta este plînsă zilnic de iubitul rămas singur şi datorită şiroaielor sale de lacrimi a aprut din pămînt această floare frumos mirositoare care-i poartă numele.*

◆ *Primul joc video a fost inventat în 1972 de un inginer american în vîrstă de 28 de ani, Nolan Bushnell. Era un joc sumar, un fel de tenis, dar Bushnell a perseverat şi jocul său s-a impus repede, „părintele" său creîndu-şi propria societate „Atari", cumpărată de Warner în 1976.*

## Mozaic

◆ *Peştele-lună are corpul în formă de semilună şi poate atinge 2 m în diametru şi o tonă greutate. Este un peşte foarte prolific, depunînd peste 600 milioane de icre care însă sînt devorate de alţi peşti în proporţie de peste 90 la sută.*

◆ *Ikebana, arta aranjării florilor, are în Japonia o tradiţie de secole. Primele documente referitoare la aceasta datează din secolul al XII-lea. Se pare că a fost creată de preoţii budişti şi preluată de samurai.*

◆ *În peştera Ciur-Izbuc din Munţii Pădurea Craiului se găsesc urme de paşi ai omului preistoric. În toată lumea există 14 peşteri cu asemenea urme, dar aici sînt cele mai multe, peste 400.*

◆ *Unul dintre cele mai cunoscute dansuri populare poloneze se numeşte* oberik. *Acesta este un dans vioi, care încheie de obicei un ciclu de jocuri.*

Rubrică de
IRINA STOICA ❖

## Butade şi paradoxuri

**Femeile uşoare sînt cît se poate de folositoare. Ele formează baza căsniciei altora.**

**Femeile sînt o tagmă decorativă: niciodată nu au nimic de spus, dar o spun încîntător.**

**OSCAR WILDE**

**Femeile reprezintă triumful materiei asupra inteligenţei.**

**Femeile imorale îţi dau bătaie de cap. Cele morale te plictisesc. Asta e singura diferenţă dintre ele.**

**Femeile dau bărbaţilor tot aurul vieţii lor dar îl cer înapoi în cea mai măruntă monedă posibilă.**

## TEST PSI

# ŞTII SĂ CERI AJUTOR?

*Ştiu nu e uşor să ceri ajutor, să admiţi că ai nevoie de un sprijin, să vezi cum încearcă unii să te ajute. Acel strop de amor propriu îţi cere să-ţi salvezi, pe cît posibil, imaginea propriei independenţe. Şi totuşi, uneori, e foarte util să ceri ajutor: fie pentru a-ţi rezolva unele probleme pe care singur nu le poţi rezolva, fie pentru a nu cădea într-o stare exagerată şi iraţională de omnipotenţă care ţi-ar transforma raporturile cu ceilalţi într-o iluzie. Răspunde la acest test şi verifică dacă eşti şi mai ales cînd eşti în stare să soliciţi ajutorul cuiva.*

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) La şcoală cereai ajutorul colegilor mai „capabili" pentru a înţelege unele probleme? 1 2 3 4 5

2) Traversezi un moment dificil. Te decizi să consulţi un psiholog? 1 2 3 4 5

3) Te afli într-un oraş pe care nu-l cunoşti. Înainte de a consulta harta, ceri ajutorul primului om care trece pe stradă? 1 2 3 4 5

4) Vrei să-ţi vinzi maşina veche. Le ceri prietenilor sau părinţilor să se intereseze ei de un cumpărător? 1 2 3 4 5

5) Trebuie să te documentezi într-o problemă de serviciu. Ceri ajutorul unui coleg pe care-l consideri mai priceput decît tine? 1 2 3 4 5

6) Eşti mereu gata să cauţi un sprijin la alţii? 1 2 3 4 5

7) Ai nevoie de un împrumut. Recurgi fără ezitare la ajutorul celui mai bun prieten? 1 2 3 4 5

8) În momentele de criză, îi ceri partenerului să fie lîngă tine? 1 2 3 4 5

### CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

***De la 8 la 18 puncte:*** **Pentru tine, a cere ajutor nu e un lucru greu: e aproape imposibil. Un amestec de orgoliu şi de timiditate te împiedică să ceri ajutor. Reflectează asupra motivelor acestei neputinţe.**

***De la 19 la 31 puncte:*** **Nu suferi de inhibări particulare şi nu te simţi umilit atunci cînd trebuie să ceri ajutorul altora. Ştii că viaţa este un continuu flux de "a da" şi „a primi".**

***De la 32 la 40 puncte:*** **A cere ajutorul cuiva este pentru tine lucrul cel mai natural din lume. Uşurinţa extraordinară cu care pretinzi să fii ajutat poate masca o oarecare tendinţă de lipsă a responsabilităţii.**

## „BĂTĂLII CELEBRE"

**Integramă de MARIAN MINCULESCU**

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ? ? | | VEDETĂ ? | | BINE! LACOM MOMEALĂ | | | ? FIR | | PROTEJAT | ÎNCHIZĂTOARE |
| TULBURATĂ ? | | | | | | NEGRI | | | DIN TAVĂ! SUPRAFAŢĂ | |
| | | | | | | OUT ASFINŢITURI | | | | |
| 13 DALE! A VUI | | | FIR EMIR TURC | | | | NU-I DES VECHI AMERICAN | | | |
| | | | | FĂCUT DE RÎS ZEUL VÎNTURILOR | | | | | | ZIDITOR |
| AU INELUL LOR NOTA 1 STRĂMOŞ | | | | | | | | | | AMAN! |
| | | EN GROS! CEAŞCĂ | | | CASĂ DE DISCURI A COLINDA | | | | ACUT! CÎINELE DELTEI | |
| | ? DIN TRUDĂ | | | | | | | | | |
| | | | | SLAV DIN STOC! | | | | CASĂ! | | DIN CLUB! |
| FALIMENT ÎNTREG SOLIST FRANCEZ | | | | | | | SINGUR | | | |
| | | | | | TÎNĂR | | | | | |

*Dezlegarea integramei* **„PULS"**

P - V - CAT - M - V - RASINA - AMICI - CATANE - ANOD - TAVA - INOCULA - LAMINOR - HAR - FINIC - TINA - E - TANIN - PATA - MI - E - OFILITA - A - O - CC - LU - UL - TURA - ITACA - I - NARAV - TIRAN - PARASITI - CEA.

## TEST • TEST • TEST • TEST • TEST

### 5 elemente lipsă

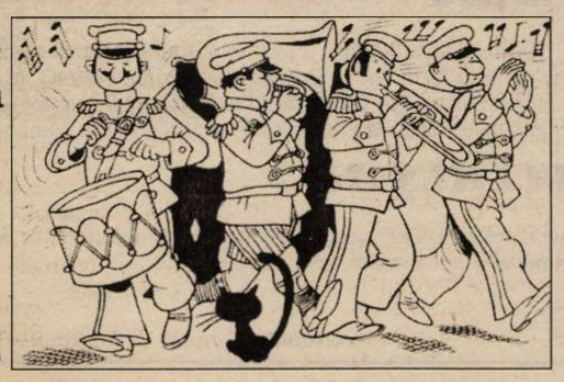

*În acest desen, autorul, cu bunăştiinţă, a omis cinci elemente grafice particulare care, conform logicii, ar trebui să fie prezente.*

*(Soluţia în numărul viitor)*

***Soluţia testelor din numărul trecut:***

### ...Şi dedesubt?

Cînd soţia sa a suflat în lumînările tortului a zburat şi... peruca lui!

### În trei părţi egale

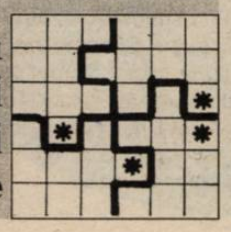

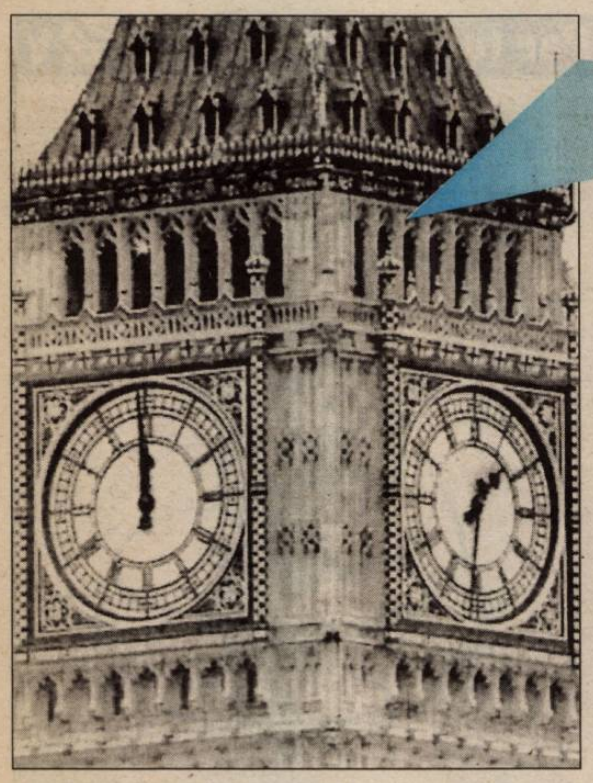

# Faimosul orologiu „Big Ben" în pană!

***Locuitorii oraşului Londra au avut momente de adîncă uimire cînd, aflîndu-se în zona podului Westminster au constatat că vestitul orologiu „Big Ben" o luase razna. Exact la ora 12 unul dintre cele patru ceasuri ale faimosului turn indica ora... 13.30, ceea ce, pentru londonezi, constituie un adevărat afront, avîndu-se în vedere exactitatea orologiului. În cele din urmă, oamenii s-au liniştit. Pentru o oră Big Ben-ul a fost în pană, chestiune care a fost rezolvată cu aceeaşi promptitudine britanică.***

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE

București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

**În numărul viitor**

■ Un templu preistoric în apele Mediteranei ■ Explorări extrasenzoriale în Cosmos - Invazia marţienilor ■ Radiestezia - vrăjitorie sau realitate? ■ Bioritmul estival în acţiune ■ Morţi evitabile ■ Solitar în Nordul Extrem ■ Terra X - Istorii neelucidate: Alexandru cel Mare - asasinat de Aristotel? ■ Spielberg, rătăcind prin Jurassic Park

# NU INTRAŢI în maşina de spălat!

În fiecare an se desfăşoară la Tokio unul dintre cele mai originale concursuri, gen „incredibil, dar adevărat"! La ultima ediţie, cea de-a 14-a, a acestui original concurs au participat peste 350 de persoane „incredibile", juriul fiind pus la grea încercare. Au fost acordate premii, primul loc revenind lui Rik Maisel (35 ani) din Canada, care a demonstrat calităţi excepţionale de contorsionist, întrucît a izbutit să se adăpostească într-o... maşină de spălat automată, plină de rufe! (vezi fotografia). Cu acelaşi prilej au mai fost premiaţi „cel mai înalt om din lume" (2,65 metri), „femeia cu cel mai proeminent bust" (145 centimetri), concurentul cu „cea mai mică înălţime" (70 de centimetri) precum şi alţi „ciudaţi".

## Niciodată nu refuză o bere!...

**Jim este desigur una dintre cele mai insolite şi particulare mascote din lume. Este numele unui porc negru (de origine vietnameză) care a devenit oaspetele obişnuit al unui pub din Child Okeford (Dorset). El vine aici în mod regulat în compania stăpînei sale, Hilary Pendleton şi nu refuză o... bere rece. Toţi clienţii barului s-au obişnuit cu prezenţa sa liniştită şi îl acceptă, ba chiar îl admiră mai ales cînd i se serveşte băutura...**

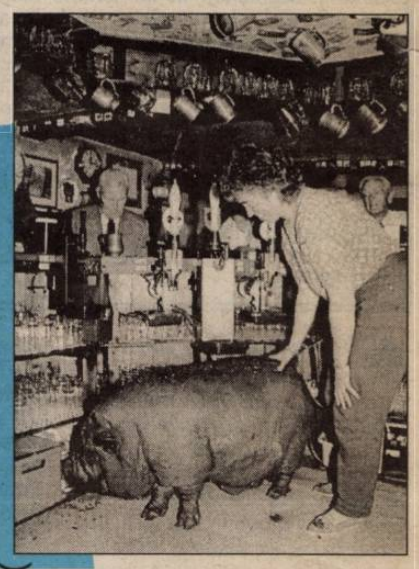

# JUCĂRII ÎN LOCUL ARMELOR

O interesantă iniţiativă a autorităţilor de poliţie din New York intitulată *„O jucărie în schimbul unui pistol"*. Despre ce este vorba? Cu ajutorul primăriei şi popularizînd puternic acest slogan, poliţia a decis ca fiecărui cetăţean care va depune la poliţie o armă de foc să i se ofere o... jucărie pentru copii! Conducerea poliţiei din New York a apreciat că în acest fel se pot măcar atenua stările de violenţă care au loc pe străzi şi a evita numărul celor care cad victime, îndeosebi copii şi bătrîni. Apelul poliţiei a avut un succes deosebit, la secţiile de poliţie fiind depuse sute de arme. Autorităţile au declarat că experienţa va fi repetată şi, mai mult, se va căuta extinderea acestei iniţiative şi în alte oraşe din SUA, întrucît rezultatele au întrecut toate aşteptările!...

## CU BRELOCUL SPRE... GUINNESS BOOK

*Jacques Guilhauma, un profesor pensionar din Saint-Antoine (statul Quebec) şi-a trimis candidatura pentru a fi înscris în Cartea Recordurilor (Guinness Book), pentru colecţia sa de 6851 de brelocuri. „Această manie a început acum 22 de ani, cînd am primit cadou de la cineva un breloc." Şi astfel a început să le colecţioneze. În ziua de astăzi colecţia sa acoperă 10 panouri, totalizînd o suprafaţă de 24 de metri pătraţi. „Foarte puţine dintre ele le-am cumpărat, declară Jacques, majoritatea le-am dobîndit de la aşa-zisele «vînzări de garaje», cînd proprietarii voiau să scape de mărunţişuri, sau din călătoriile pe care le-am efectuat." Multe dintre ele le-a primit cadou, colecţia sa numărînd brelocuri din 59 de ţări. Jacques face des schimburi cu alţi colecţionari trăsniţi: „O doamnă din Royan (vestul Franţei) care colecţionează pliculeţe de zahăr, îmi trimite cînd dă peste vreun breloc mai deosebit, iar eu îi trimit pliculeţe de zahăr. Are o colecţie de 25400 de pliculeţe şi vreau s-o ajut să-şi depună şi ea candidatura pentru Guinnes Book". (ARPRESS)*

# NORVEGIA: un „strigăt" de durere!

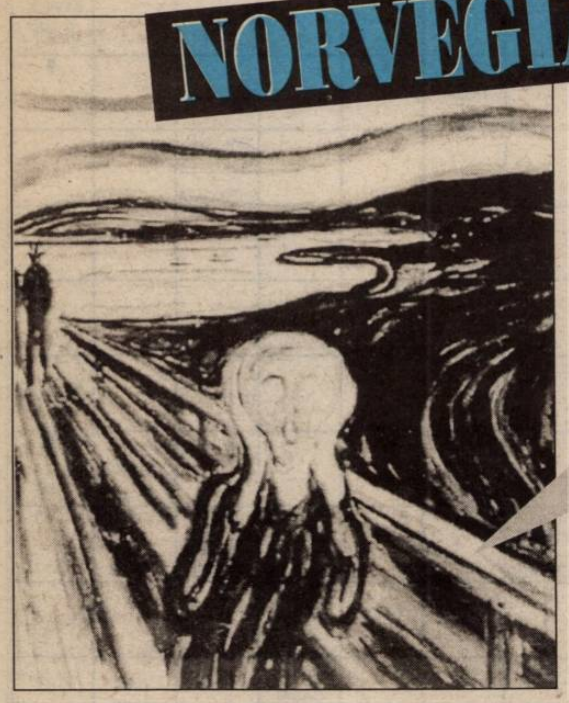

Întreaga Norvegie este şocată în urma senzaţionalului furt petrecut la Galeria Naţională din Oslo. Trei hoţi folosind o scară mobilă pentru a forţa o fereastră neprotejată s-au strecurat în pinacotecă. Singurul tablou sustras a fost celebra pictură intitulată „Strigătul" - operă a lui Edvard Munch (în fotografie). S-a constatat ulterior că hoţii au reuşit să facă inofensive aparatele electronice de supraveghere. După ce paznicul de noapte a sesizat furtul comis şi a alertat poliţia, cercetările întreprinse nu au putut să descopere amănunte relevante. Tabloul, de o valoare inestimabilă, evident nu poate fi comercializat, dar acest amănunt nu consolează pe nimeni.



**METEO**

*la sfîrşit de săptămînă*

## VREMEA... ÎN UŞOARĂ ÎNCĂLZIRE!...

**În ţară**

În jumătatea de nord a ţării se menţine vremea răcoroasă. Cerul va fi temporar noros şi local vor mai cădea ploi de scurtă durată. În rest va fi o vreme în general frumoasă şi în uşoară încălzire. Maximele se vor încadra între 18º şi 26ºC în jumătatea de nord a ţării şi 24º la 30ºC în sud. Minimele 8º la 18ºC.

**BUCUREŞTI:**

Vreme răcoroasă. Cer variabil. Temperaturile minime vor fi între 13º şi 15ºC iar maximele se vor încadra între 26º-29ºC.

OTILIA DIACONU ❖
*Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie*

**În dorinţa de a mări aria de difuzare a revistei „Magazin", Casa Editorială „Magazin" S.R.L., prin Departamentul Difuzare, invită societăţile de difuzare şi difuzorii individuali din întreaga ţară, care nu au intrat în relaţii contractuale cu societatea noastră, să ne contacteze! Zilnic, între orele 10-14, telefon 2228336 sau direct, la sediul societăţii! Comisioane deosebit de avantajoase!**

**Cititorii din străinătate care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta un abonament anual (52 de apariţii) prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", sucursala Bucureşti.**

Biblioteca judeţeană

SERIE NOUĂ - 323 • ANUL XL • 17 IULIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 29 (2073)

# magazin

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

**ACUM 42 ANI**

adică pe 17 iulie 1955 își deschide porțile primul mare parc de distracție din lume, Disneyland, la Anahaim, 40 de km distanță de Los Angeles. Părintele lui Mickey Mouse, Walt Disney, își vinde tot ce avea, casă, acțiuni, asigurarea pe viață și mobila pentru a cumpăra un teren și a finanța construcția parcului. L-a costat 17 milioane dolari toată distracția asta, un univers de 244 acri. Walt Disney va muri 10 ani mai tîrziu, în decembrie 1965, de cancer la plămîn, fără să apuce să mai vadă și Walt Disney World.

*Medicina la zi*

## • BIORITMUL estival în acțiune!

## • MORȚI evitabile!

*Terra X Dosarele planetei*

## • ALEXANDRU cel Mare - asasinat de Aristotel?

*Întîmplări adevărate*

## • La 53 de ani!... ...MAMĂ a doi gemeni



*Incursiune în*

# LUMEA „SCAFANDRILOR" spațiali

## UN TEMPLU preistoric în apele Mediteranei

p.3

# RADIESTEZIA p.5

TV

- TVR
- Pro TV
- Antena 1
- TELE 7 abc
- Amerom

**Teste**

**Rebus**

**Umor**

**Sport**

**Șah**

*idoli*

## Spielberg rătăcind din nou prin Jurassik Park

*femina club* p.6

*În exclusivitate pentru revista „Magazin"*

## Solitar în Nordul Extrem

*Între 31 mai - 28 iunie a.c. s-a desfășurat a șaptea expediție românească de cercetări polare, de data aceasta limitată la un singur om: Dl. Ing. Teodor Negoiță, Directorul Programului Român de Cercetări Polare. Dacă doriți să aflați o parte din aventurile unui român în ținuturile veșnic înghețate ale Nordului, vă invităm să citiți relatarea din pagina* 8

## FAN Club

| Nume | Prenume | Adresa |
|---|---|---|
| Extreme | | PO Box 1350, Dedham, MA 02026, USA |
| Extreme | | Judi Clarke, Essington House, North Tawton, Devon EX20 2EX, UK |
| Extreme | | c/o A & M Records, 1416N, La Brea, Los Angeles, CA 90024, USA |
| Extreme | | c/o SBK Management 810 7th Avenue New York, NY 10019, USA |
| Faith No More | | c/o Metronome, Glockengieberwall 3, 20095 Hambrug, Germany |
| Faith No More | | c/o Metronome, Glockengieberwall 3, 20095 Hamburg, Germany |
| Falco | | Ul. Sosnowa 10b/4, 66-015 Przyl p Wg. Zielona Gore, Poland |

## DISCURI pentru eternitate

**O compilație reușită a unui grup scris cu litere de aur în istoria muzicii! Cu sau fără *Ben E. King*, grupul a lucrat cu cei mai buni compozitori ai epocii, *The Drifters* ridicînd la maxim hrythm & bluesul, sub o pronunțată influență latină, spre ceea ce se va numi peste ani pop music! *„Golden Hits”* oferă o nostalgică reîntîlnire cu evergreens-uri ca *„There Goes My Baby”*, *„True Love”*, *„Dance With Me”*, *„This Magic Moment”*, *„Save The Last Dance For Me”*, *„Some Kind Of Wonderful”* sau *„I Count The Tears”* iar cei dintre voi care fac primii pași în lumea culturii muzicale moderne pot profita de ocazia de astăzi pentru a „învăța” un prim capitol...**

# Golden Hits - THE DRIFTERS

## TOLBA cu scrisori

*Andreea - București:* informații despre *Spice Girls* au tot apărut în această rubrică! Nu mi-ai spus exact ce te-ar interesa despre ele. Dacă vor apărea lucruri noi îți voi da de știre. OK?

*Laura Tudorache - Giurgiu:* despre *Cerbul de Aur*, ce să-ți spun, a fost cea mai slabă ediție din ultimii ani, începînd cu prezentarea, absolut jalnică, și încheind cu recitalurile starurilor invitate!!! Singurul lucru bun pe care l-a adus *Cerbul* din acest an a fost consacrarea *Mălinei Olinescu* (pe care eu o văd în curînd Numărul Unu al scenei noastre pop...) care ar fi meritat trofeul și nu doar locul la interpretare! Mi-a mai plăcut *Jay Maree Smith* și... cam atît! Despre indoneziana cu nume de descîntec nu mai are rost să vorbim...

*Bogdan Mocanu - București:* să recunoaștem, ideea concursului respectiv este acceptabilă dar lipsa de nerv a prezentării și modul de realizare a emisiunii pe ansamblu creează o stare de plictiseală care te determină să schimbi programul! Nu este suficient să fii, cum spun englezii, a *pretty face*, mai trebuie, OBLIGATORIU, să ai și ceva INTELIGENT de spus! Cu fătuca de acolo, ce ai, mănîncă și ea o pîine! Ai uitat că „unde-i bine acolo este și patria?!?” Și mai vorbea cineva, nu spun cine, persoană importantă din presa noastră, de mercenariat...

*George Grama - Brașov:* am mai spus-o în această pagina, de CD-urile originale nu ne putem atinge din cauza prețurilor lor și trebuie să ne mulțumim cu copii pirat aduse de àiurea! Prin tîrgurile bucureștene poți găsi astfel CD-uri la prețuri cuprinse între 20 și 40 de mii de lei, cele mai multe fiind de proveniență bulgărească...

## DE TOATE, PENTRU TOȚI

◆ *Kingdom Come revine cu un nou album - „Master Seven” al cărui motto ar putea fi „Nici un experiment”, grupul rămînind fidel genului care i-a adus consacrarea - hard-rockul...*

◆ *Dacă unii evită experimentele, alții „dau pe afară” la acest capitol! Este vorba de suedezii de la Tiamat (Johan Edlund - vocal/chitară, Lars Sköld - tobe, Thomas Petersson - chitară și Anders Iwers - bass) al căror nou album este „A Deeper Kind Of Slumber”. Brrr...*

◆ *Courtney Love revine în studio, după succesul cinematografic avut în „The People Vs Larry Flynt”, lucrînd împreună cu trupa sa Hole la un nou album al cărui producător este Billy Corgan, omul care i-a făcut mari pe Smashing Pumpkins...*

◆ *Cînd toată lumea credea că pentru Stone Temple Pilots lucrurile au reintrat în normal iată că a fost anunțată despărțirea irevocabilă de frontmanul Scott Weiland (ale cărui probleme cu drogurile continuă...) înlocuitorul acestuia fiind, după toate probabilitățile, David Coulls de la Nine Inch Nails...*

◆ *Germanii de la The Boyz au debutat excelent cu „Round And Round”, mare hit de discotecă al momentului! Flow (20 de ani), Kane (18), T-Soul (18) și Salvatore (16) sînt din Berlin, promit mult iar deocamdată se rodează în turneu cu C-Block! Albumul lor de debut va apărea luna viitoare! De urmărit...*

◆ *Noua stea a scenei house italiene se numește, dacă nu ați aflat încă, Gala! Pe numele ei adevărat Gala Ulanova, fiică a unor emigranți ruși... Fata noastră este studentă la psihologie în Milano și se pare că studiul face casă bună cu muzica, dovadă fiind cele două singles ale interpretei - „Feed from Desire” și „Let A Boy Cry”! Psiho-house? De ce nu?!?*

◆ *La final vă recomand compilația „Bravo Hits 17” care conține multe din hiturile momentului, printre care și „Back Again”, „Free”, „Lonely”, „If You Stay” sau „Forever Young”...*

## Top Estival

1. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
2. Don't Leave Me - Blacstreet Boys
3. Here We Go-N Sync
4. Time Is Tickin' Away-C-Block
5. Ring Ding Dong-T Project
6. Call Me - Le Click
7. Sense Of Time - Pandora
8. Dont't Wake Me Up-Fun Factory
9. Give A Little Love-Real McCoy
10. What's Goin'On - Beat System

Alte recomandări pentru această vară: „Caleidoscop Sky” - Jam & Spoon, „I Want You” - Savage Garden, „Lonely” - Nana, „Can You Feel It” - Third Party, „Give Me Love” - Gina G, „Ti Amo” - Gina G...

## Albumul Săptămînii

# Nana - Nana

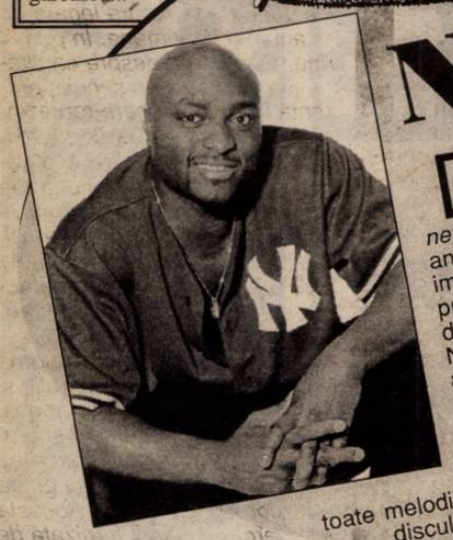

Dacă anul trecut americanii de la *Fugees* apăreau brusc din anonimat și aveau să fie marea senzație a lui 1996, iată că 1997 ne descoperă un alt candidat cu șanse reale la cucerirea titlului de *the best newcomer of the year!* Este vorba de ghanezul *Nana Kwame Abrokwa* (28 de ani) stabilit de cîțiva ani cu familia în Germania, la Hamburg. Cu fizic impresionant, aș spune de boxer (1,80 m, 89 kg!), *Nana* a debutat la începutul acestui an cu single-ul *„Darkman”* dar Europa îi recunoștea statutul de star al hip-hop-ului european abia după apariția single-ului *„Lonely”*, *Number One* în mai toate statele bătrînului continent! Albumul de debut a apărut la finele lunii aprilie și propune un interesant amestec de rap, hip-hop, balade și techno music, din care se detașează cîteva piese care au un veritabil rol de magnet: *„Why”*, *„Let It Rain”*, *„One Second”*, *„My Peeps”*. Solistul decalară că albumul are o puternică tentă autobiografică, aceasta simțindu-se în mai toate melodiile sale... Nu pot decît să vă recomand, fără rezerve, discul de față, excelent pentru actualul sezon estival. Punct ochit, punct lovit!

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU ❖

## NATALIE COLE

Fiică a celebrului *Nat King Cole*, s-a născut pe 6 februarie 1950 în orășelul Faifax, un satelit al Los Angelesului. Începe să cînte de mică dar abia în 1975 se va afirma definitiv în lumea selectă a pop-ului mondial. În acel an îi apărea albumul *„Inseparable”*, cu un extras pe single care devenea rapid millionseller - *„This Will Be”*, *Natalie* cîștigînd atunci și un *Grammy* acordat la categoria *Best New Artist!* Trecuseră 14 ani de la debutul ei în show-biz și iată că eforturile ei erau, în sfîrșit!, răsplătite... Au urmat hituri de Top 10 ca *„Sophisticated Lady”* (1976), *„I've Got Love On My Mind”* și *„Our Love”* (1978) dar, din păcate, așa cum s-a întîmplat și cu alți artiști, *Natalie* avea să alunece pe panta periculoasă a drogurilor, perioada 1980-1985 găsind-o pe o linie moartă din punct de vedere muzical... Scapă de sclavia stupefiantelor în 1986 și revine triumfal în 1987 cu *„Pink Cadillac”*, o compoziție a lui *Bruce Springsteen*, hit de Top 10 în SUA și în Marea Britanie! 1988 - *„Everlasting”*, 1989 - *„Miss You Like Crazy”*, 1990 - *„Starting Over Again”* și *„Wild Women Do”* (melodie inclusă și în coloana sonoră a filmului *„Pretty Woman”*). 1991 avea să fie cel mai bun an din cariera sa muzicală, albumul *„Unforgettable”* îi aducea interpretei șapte premii *Grammy*, single-ul omonim fiind Number One pe ambele maluri ale Atlanticului, videoclipul oferindu-i, prin tehnica de vîrf, posibilitatea reîntîlnirii peste timp cu tatăl ei... Albumul conținea reluări ale unor mari șlagăre lansate de *Nat King Cole!* Considerată a fi una dintre cele mai bune moderatoare TV din America *Natalie Cole* are în discografie cîteva albume absolut remarcabile, adevărate mostre de disco-pop de calitate: *„Thankful”* (1977), *„Don't Look Back”* (1980), *„I'm Ready”* (1982), *„Everlasting”* (1988), *„Good To Be Back”* (1989)...

## POP-ROCK, de la A la Z

## Calendar

### 18.07 - 24.07

**18 - Frank Farian (1941, real name Franz Reuther), Audrey Landers (1958), 19 - Allen Collins (1952, Lynyrd Skynyrd), Brian May (1947); 20 - Carlos Santana (1947), Chris Cornell (1967, Soundgarden), Kim Carnes (1945), Stone Gossard (1970, Pearl Jam), Paul Cook (1956, Sex Pistols), Michael Anthony (1955, Van Halen), John Lodge (1945, Moody Blues); 21 - Cat Stevens (1947), Terry Mark Coldwell (1974, East 17); 22 - Don Henley (1947), George Clinton (1940), Al Di Meola (1954), Pat Boadger (1967, Extreme); 23 - David Essex (1947), Tim Kellen (1964, Simply Red), Martin Gore (1961), Slash (1965); 24 - Mireille Mathieu (1946), Paul Geary (1961, Extreme).**

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1,
Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Președinte al Consiliului de Administrație*
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
*Redactor șef*
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
*Secretar general de redacție*
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Dumitru Filip, Șerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacție: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: DUMITRU FILIP
Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Octav Pătrășcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

# COMOARA din adîncuri

● *Sanctuar preistoric în adîncul Mediteranei?* ● *Artiştii din Cro-Magnon expun pe simezele preistoriei* ● *Cea mai bine datată peşteră din lume* ● *Muzeu sau templu preistoric?* ● *Bestiar cu o premieră absolută în domeniul picturilor rupestre: foci şi pinguini!* ● *Pericolul distrugerilor datorate scufundătorilor amatori face ca accesul în peşteră să fie interzis* ● *Un mesaj de acum 30000 de ani îşi păstrează nealterată taina...*

## Un templu preistoric în apele Mediteranei

### NEAŞTEPTATUL DAR AL MEDITERANEI

Sudul Franţei, undeva între Marsilia şi Cassis. Acum aproape 12 ani, un scufundător pasionat, Henri Cosquer, descoperă, cu stupoare, la o adîncime de 36 de metri capătul a ceea ce părea să fie un tunel natural.

Era anul 1985 şi Cosquer avusese de mai multe ori impresia că această zonă are ceva special. Pînă într-o zi cînd, aventurîndu-se cu prudenţă printr-un orificiu strîmt înconjurat de corali, avea să remarce pentru prima oară gura tunelului.

I-au trebuit însă luni de zile pentru a explora pas cu pas tunelul de 175 de metri, înaintînd de fiecare dată cu teamă dar şi cu o nestăvilită dorinţă de a vedea ce se află la capătul lui. Cu fiecare metru creştea pericolul ca noroiul de pe pereţii tunelului să-l învăluie, închizîndu-l pentru totdeauna în întunericul adîncurilor.

Şi totuşi, într-o zi ajunge la capăt. Acolo, printr-un fel de pîlnie reuşeşte să înainteze pînă cînd dă de o imensă pungă de aer. Uşor, uşor, îşi scoate masca şi „gustă" mai întîi cu nesaţ o atmosferă respirabilă. Apoi, începe să privească în jur şi, la lumina palidă a lanternei sale, printre stalagmite uriaşe şi sedimente milenare descoperă o copleşitoare catedrală din piatră.

Revine din nou şi din nou în „grădina sa secretă". Dar, după ce într-o zi lampa i se stinge şi reuşeşte cu greu să găsească ieşirea din întunericul terifiant al peşterii, nu mai are curajul de a continua explorările. Va reveni de abia peste 6 ani cu o întreagă echipă. Şi - miracolul se produce! Într-un colţ necunoscut încă, descoperă pe un perete gravura unei mîini, apoi un întreg bestiar pictat sau gravat.

Vîrsta picturilor: peste 27000 de ani. Autorul: Omul din Cro-Magnon.

Pe faţa Pămîntului se scurseseră peste 1000 de generaţii pînă cînd o privire omenească să se oprească din nou în faţa lor.

### SIMEZELE PREISTORIEI

Oricît ar fi de copleşitoare magia locului şi emoţia pe care o trezeşte, ele sînt depăşite de strania senzaţie care îl cuprinde pe privitor în faţa acestor adevărate simeze ale preistoriei.

Aşa cum sublinia prestigioasa revistă „L'Express", care dedică un întreg reportaj fabuloasei descoperiri a lui Henri Cosquer, artiştii de acum aproape 30 de milenii au pictat, au desenat, au modelat, cu o incredibilă economie de mijloace, dar cu o forţă de expresie şi cu o măiestrie care impun în egală măsură respect şi admiraţie. De pe pereţi par gata să se azvîrle asupra noastră, sau doar ne privesc într-o înmărmurire copleşitoare, „membrii" unui întreg bestiar: cai, capre, cămile, bovine, cerbi, feline şi... *o premieră absolută în domeniul picturilor rupestre - foci şi pinguini.*

Din loc în loc, cîte un bărbat abia schiţat, sau o femeie pe care o recunoşti după rotunjimea coapselor sau după bust. Şi mîini, parcă nişte negative ale unor fotografii, înconjurate de o pulbere roşie şi trăsături fine de piatră care sugerează scrisul unui copil. Un joc? cine ştie! Dar cît talent, cîtă forţă în bizonii de argilă sau în micile Venere a căror vîrstă a fost estimată la peste 40 de mii de ani!

Şi, în acelaşi timp, cîte întrebări fără răspuns: de unde culorile - pulberi de ocru sau de mangan? Ce uleiuri erau folosite pentru a le amesteca? Din ce erau confecţionate pensulele? Cine erau cei care ridicau schelele folosite la realizarea acestor adevărate fresce?

Un lucru este sigur: năzuinţa spre frumos a omului nu are vîrstă...

### TEMPLU SAU MUZEU?

Marea întrebare ce rămîne însă (şi pe care, după atîta vreme, o readuce în atenţie „L'Express") este: la ce servea peştera?

Imediat după ce Cosquer a fost sigur de descoperirea sa, şi mai ales după tragedia din 1991, cînd trei scafandri amatori au murit încercînd să ajungă şi ei la peşteră, intrarea a fost blocată şi s-a apelat la oamenii de ştiinţă. Nu mai putea fi vorba de un joc de amatori. Marina Naţională a Franţei şi nava „Arheonautul" se alătură cercetărilor. Dar mai ales Jean Courtin, figură de mare importanţă pentru explorarea peşterii Cosquer, îmbinînd în aceeaşi persoană un expert în preistorie şi un scufundător de talent.

După ce este „depăşită" ridicola încercare a unor invidioşi de a cataloga descoperirea lui Henri Cosquer drept un fals, peştera care astăzi îi poartă numele devine poate cea mai bine datată din întreaga lume.

De la tradiţionala datare cu carbon radioactiv, pînă la folosirea în aceleaşi scopuri a acceleratoarelor de particule (aici, cel de la marele institut de fizică de la Gif-sur-Yvette), de la analiza unor microscopice fragmente de frescă, a firelor de polen, a resturilor vegetale, nimic nu a fost neglijat. Şi rezultatul a fost unul singur: „Peştera Cosquer" este o adevărată mină ştiinţifică, sursă unică de informaţii despre omul preistoric, despre arta şi imaginaţia sa despre culturile pe care le practica.

Şi totuşi: muzeu sau templu?

Greu de spus. Adepţi ai unei religii universale sau nu, vînătorii paleolitici „amestecau" cu siguranţă în viaţa lor blîndeţea artei cu violenţa, crima, execuţiile. Pe pereţi se găseşte printre altele o imagine a ceea ce avea apoi să fie numit „omul ucis" - mai bine-zis „o idee" de om, desenat voit stîngaci şi simbolic, contrastînd cu fineţea liniilor care închipuie animale, avînd corpul străpuns de linii personificînd forţele vitale. O scenă care premerge cu zeci de mii de ani Răstignirea pe Cruce din Palestina lui Ponţiu Pilat, sau mesajul unei execuţii prin farmece şi blesteme? Şi cînd te gîndeşti că ne obişnuisem să credem că violenţa asasină a apărut doar odată cu proprietatea privată care se „naşte" abia în Neolitic...

### SURPRIZA ŞTIINŢEI

Există doar vreo 300 de peşteri pictate în lume, între Peninsula Iberică şi Munţii Urali. Spre deosebire de peşterile deschise, cele închise, cum este şi Peştera Cosquer, nu serveau drept locuinţe, ci drept sanctuare. Excepţionala prezervare a picturilor de aici şi dificultăţile de acces pentru publicul larg, au permis, cum se subliniază şi în „L'Express", datări extrem de precise care au furnizat surpriza existenţei a două grupuri de „autori", separaţi între ei de peste 8500 de ani.

Primii au fost oamenii din Cro-Magnon - bine cunoscuţi specialiştilor şi chiar publicului interesat de preistorie. Ei erau înalţi, robuşti, obişnuiţi cu drumurile lungi, purtînd haine din piele de animal şi podoabe. Ni-i putem imagina pătrunzînd în peştera care - pe atunci, adică acum 27 de mii de ani - nu era încă scufundată, înălţînd schele la lumina torţelor şi începînd să picteze.

Din loc în loc ei îşi imprimă mîinile în vopsea, lasă amprente. Pentru a-şi marca trecerea? Pentru a-i îmbuna pe zei? Vor fi cîntat şi dansat dansuri rituale? Un lucru este cert: trecerea lor pe aici nu a durat prea mult. Primul val pleacă şi timp de 8500 de ani peştera rămîne părăsită.

Următorii „chiriaşi" vor face eforturi uriaşe pentru a distruge... tot ce creaseră predecesorii lor. La ei predomină animalele. Un alt cult? Dar este bine ştiut că o religie încearcă întotdeauna să şteargă urmele unei alte religii, căreia i-a luat locul. Iar „noul val" trece şi el. Lăsînd peştera pradă mării care o va înghiţi şi adăugînd noi întrebări pentru noi, cei din ziua de astăzi...

* * *

Sudul Franţei. Undeva între Marsilia şi Cassis. La 36 de metri, în intimitatea Mediteranei un panou purtînd inscripţia „Monument istoric. Acces interzis" este privit cu indiferenţă de languste şi de alţi locuitori din adîncurile celei ce se numea odiniaoră Mare Nostrum.

Garduri şi enorme blocuri de beton blochează intrarea celor neavizaţi. Dincolo de ele - un adevărat tunel al timpului spre unicul templu preistoric submarin din lume.

După tragedia de la Lascaux, nici o măsură de precauţie nu este inutilă.

Magica moştenire a omului din Cro-Magnon se cere păstrată intactă pentru generaţiile viitoare.

MIHAELA DOROBANŢU ❖

## Mînia Soarelui

*Extraordinara erupţie solară înregistrată la 6 ianuarie 1997 a provocat o veritabilă furtună magnetică pe Terra. La 10 ianuarie 1997, unda particulelor accelerate a atins Terra după ce a străbătut 150 milioane de kilometri. Oamenii de ştiinţă au avut astfel ocazia de a observa magnifice aurore boreale în regiunile polare. Satelitul de observaţie solară Soho a înregistrat această erupţie solară. Pînă în prezent, astronomii cunoşteau periodicitatea activităţii solare (la fiecare 11 ani, erupţiile se multiplică la suprafaţa astrului zilei), dar nu puteau anticipa cu precizie puternicele erupţii solare. De acum încolo, şi graţie observaţiilor realizate de Soho, se speră că vor fi obţinute progrese semnificative în acest domeniu...*

## Cît hidrogen şi heliu există în Univers?

*În cazul în care teoria Big bangului este adevărată (producerea unei „explozii" primordiale cu 15 miliarde de ani în*

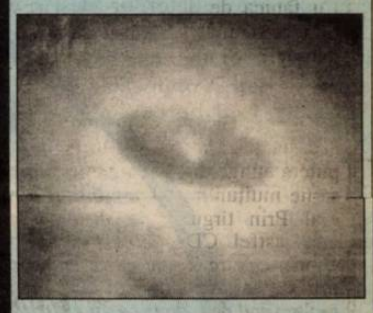

*urmă, care a dus la apariţia Universului nostru), persistă, totuşi, semne de întrebare legate de anumite fenomene. În primul rînd, este vorba despre cantitatea de hidrogen şi heliu prezentă în Univers, care reprezintă, conform observaţiilor, jumătate din cantitatea care ar fi trebuit să existe după teoria Big bangului.*

*Doi astrofizicieni japonezi, Shin Sasaki, de la Universitatea din Tokio şi Masayuki Umemura, de la Universitatea din Tsukuba, au obţinut un posibil răspuns pentru această enigmă ştiinţifică: cantitatea de heliu şi hidrogen care lipseşte s-ar găsi sub forma unor electroni şi protoni liberi, deoarece au prea multă energie pentru a se putea combina în atomi. Această energie ar fi fost furnizată de atragerea materiei în găuri negre cu o masă de ordinul a 100000 de Sori. Din momentul în care atomii sînt atraşi de o gaură neagră, se degajă o radiaţie care tinde să „încălzească" spaţiul. Cei doi cercetători consideră că acest eveniment s-a produs cu circa 2,5 milioane de ani după explozia iniţială. Or, la această dată, nu existau încă găuri negre... Prin menţionarea interacţiunii fotoni-materie, specialiştii niponi oferă totuşi, un răspuns pentru lămurirea enigmelor produse în acest Univers foarte tînăr: se pare că existau mult mai multe găuri negre decît în prezent. Această ipoteză trebuie să fie însă şi dovedită... (în fotografie, Galaxia NGC 4261 care, după părerea specialiştilor, ar putea adăposti o gaură neagră)*

# Ocultism și euforiile masacrului (4)

Închei acest serial dedicat unei manifestări satanice în secolul nostru - una din alte cîteva, care-i citează pe Hitler și pe Stalin -, cu rememorarea modului în care un desemnat diavolesc reușește să domine o mulțime de peste o mie de oameni și să năzuiască, clipă de clipă, că acea mie de suflete s-ar putea multiplica în sute de mii și milioane.

**EPILOGUL LUCRĂRII SATANICE!**

Întrebarea pe care ne-o punem firesc astăzi, este cum a fost cu putință ceea ce știm că a fost cu putință? Iată că ne este greu, după cîteva decenii de la epuizarea ororii, să dăm un răspuns satisfăcător acestei întrebări...

„Procedura" sinuciderii avea și ea o scenarizare la care liderul Templului Poporului ținea foarte mult. Adepții care acceptau de bună voie să se sinucidă prin otrăvire, erau preparați și în privința modului în care urmau să se „comporte" în clipele cînd simțeau cu adevărat că moartea îi cuprinde. Astfel Jones le recomanda, de data aceasta, probabil, „părintește", ca de îndată ce au băut și simt amețeli, să se așeze cu fața în pămînt! Pentru el era foarte important acest detaliu. Toți sinucigașii din ordin trebuiau să fie găsiți în Colonie cu fețele îngropate în țărînă...

**CUM SĂ TE PRINDĂ MOMENTUL MORȚII?**

Ce ritual păgîn, ce plăcere diavolească organizau pînă și acel moment sinistru? De ce „cu fața în țărînă"? Ce forțe negre îl sfătuiau pe lider să-și umilească adepții pînă și în moarte?

Dizidența la actul colectiv de sinucidere era recoltată imediat și dusă cu forța în așa numita baie a Coloniei. Aici avea loc alt ritual criminal: neascultătorilor (deși și ei erau niște devotați, niște adepți) li se tăia beregata - mai ales acelora care opuneau rezistență. Ceilalți, care plîngeau de disperare și nu reacționau nicicum, li se administra un sfîrșit mai „normal" - un glonte în ceafă. Astfel gama de ucidere, sîngeroasa ritualitate a unui dement satanizat cuprindea mai toate procedeele cunoscute. Însă apoteotică rămînea, totuși, sinuciderea ca act revoluționar liber asumat!

Într-adevăr, ora decisivă s-a încheiat. Ora amintită, în care liderul trebuia să-și vadă adepții morți și după aceea să numere cadavrele. Neîntîmplător capătul acelei ore dădea în amurg și în noapte. La mijirea confuziei între lumină și întuneric Jim Jones, care avea deja satisfacția a 133 de victime, copii și adolescenți, va mai număra nu mai puțin de 912 cadavre...

Nu se știe dacă Jim Jones s-a sinucis sau a ordonat cuiva din anturajul său să-l omoare. S-a constatat că glonțul îi intrase în cap prin tîmpla stîngă - el nu era stîngaci. Pînă în ultima clipă fusese convins că el era Lenin reîncarnat. De aceea, cînd l-au găsit mort, liderul stătea cu fața în sus, spre deosebire de toți ceilalți care intraseră în moarte cu fețele în țărînă. Nu există în istoria crimei și a omuciderii un episod mai năpraznic și mai puternic - să te dai morții organizîndu-i dinainte felul în care ții neapărat să fii găsit fără viață. Jones voise să fie găsit cu fața în sus, probabil și în moarte năzuind să-și domine victimele care murind, căutau cu fața lor țărîna!

**LIDERUL ÎȘI URMEAZĂ CADAVRELE!**

În anul 1978, pe data de 19 decembrie, cadavrul lui Jim Jones a fost adus în America și ars în New Jersey. Cenușa urmînd să fie aruncată în Oceanul Atlantic, fie din elicopter, fie dintr-un vapor. Nici azi nu se știe dacă așa s-au întîmplat lucrurile...

Peste o mie de victime în doar o oră. O oră pregătită cu ani în urmă, o oră spre care un anticrist și-a condus adepții pas cu pas pentru a-i azvîrli cu o ușurință sadică în neant...

Înainte de a pleca în lumea întunericului, Jim Jones a lăsat Ambasadei Sovietice din Georgetown nu mai puțin de 7 milioane dolari! Erau banii dăruiți de lider pentru cauza comunismului...

ION ȚUGUI ❖

# INVAZIA MARȚIENILOR

## Explorări extrasenzoriale în Cosmos

*Dr. Courtney Brown, în cartea sa „Cosmic Voyage" relatează că, în perioada 1993-94, și-a concentrat de repetate ori atenția asupra explorării prin „clarviziune" a unei ipotetice civilizații care ar fi existat pe planeta Marte. Concluzia sa este oarecum surprinzătoare, ținînd cont de cele ce cunoaște știința în acest sens. După informația primită de el pe căi extrasenzoriale (prin tehnici expuse în episoadele precedente și pe care cititorul este liber să le respingă ori să le accepte ca valabile), marțienii nu doar că au existat, ci ei continuă să existe și lă ora actuală, avînd chiar și baze subterane secrete pe Pămînt.*

*Prima explorare, oarbă ca toate explorările extrasenzoriale, îl duce pe Brown într-un loc în care vede un munte într-o zonă deșertică, nisipoasă. Înaintînd fază după fază în „matricea" metodei, zărește la un moment dat o casă lungă și îngustă, apoi o piramidă uriașă. În jur vede oameni, foarte mulți, și animale. Piramida pare a fi un loc sacru. Este străbătut de tunele care duc la mai multe încăperi. Atmosfera este sumbră. Undeva nu departe este un oraș, iar mai încolo un vulcan gata să erupă. Brown percepe spaimă, disperare. Va face o schiță cu obiectivele văzute. Vulcanul este spre est, iar oamenii fug cu precădere spre nord.*

*Face un salt în timp. La început vede mizerie, cocioabe, apoi sosește un popor străin, bine echipat, care reconstruiește orașul. Va înțelege că de fapt aceștia sînt extratereștri cenușii. Vechii locuitori îi consideră niște venetici, iar noii veniți nu țin foarte mult să-i ridice pe băștinași la nivelul lor. Abia cînd se termină ședința de clarviziune Brown va afla că îndrumătorul său îi fixase ca obiectiv zona Cydonia de pe planeta Marte.*

*Într-o explorare extrasenzorială ulterioară, Courtney Brown pare să afle că civilizația marțiană era la apogeu în vremea în care Pămîntul era populat de dinozauri. Apoi s-au acumulat problemele genetice. Copiii erau tot mai puțini și tot mai bolnăvicioși. Marțienii erau disperați. Examinîndu-i mai de aproape, Brown îi descrie drept „umanoizi", lipsiți de păr, cu ochii mai mari că ai oamenilor, cu o piele deschisă și o construcție fragilă, semănînd întrucîtva cu oamenii, dar parcă dintr-o rasă cu totul deosebită de cele pămîntești. Comunică telepatic ajutîndu-se cu dispozitive comandate direct de creier. Tehnologia marțienilor, deși n-o egalează pe cea a cenușiilor, este extrem de avansată. Marțienii au fost cei care au distrus mai multe sonde spațiale sovietice sau americane trimise spre planeta roșie (ultima „Mars Observer" în 21 august 1993), pentru ca să nu-i descoperim înainte de vreme.*

*Acum mai multe milioane de ani, cînd o catastrofă cosmică și apoi climatică a făcut condițiile de pe Marte de nesuportat, o parte dintre marțieni și-au părăsit planeta, cu ajutorul unor nave cosmice ale „cenușiilor", mutîndu-se pe Pămînt, unde s-au instalat după un timp în orașe subterane. Prin diverse tehnici combinate Brown și îndrumătorul său localizează principalul oraș subteran al marțienilor, sub muntele Santa Fe Baldy, lîngă orașul Santa Fe din New Mexico. Locul a fost ales foarte izolat pentru ca locatarii să nu fie expuși unor nedorite întîlniri cu oamenii.*

*Dr. Brown mai pare a ști că marțienii sînt mult mai evoluați decît noi pe plan spiritual. Unii dintre marțieni se pot întrupa în oameni pămînteni. Ei doresc să se întîlnească cu oamenii dar deocamdată se tem de brutalitatea și primitivitatea noastră. Totuși civilizația lor va fi prima din multele din Univers care, atunci cînd condițiile se vor fi copt, va lua oficial legătura cu pămîntenii.*

DAN D. FARCAȘ ❖

*(Va urma)*

# PSIHOCHIRURGIA PRO și CONTRA

## „Misiunea mea pe Pămînt este să vindec!"

***Brazilia este o țară specială din multe puncte de vedere. Unul dintre ele este aproape incredibila coexistență a celui mai fervent catolicism cu spiritismul.***

Zé Arigó a fost un vindecător care, puțin cîte puțin, s-a „deplasat" spre spiritism. A rămas însă în bune relații cu Biserica. Preotul lui obișnuia să spună: „Cum să-l condamn pe un om care dorește binele aproapelui său?" A avut - și nu o dată - necazuri cu legea. Prima dată a fost eliberat de nimeni altul decît Președintele de atunci al Braziliei, Juscelino Kubitschek. Acesta, bun catolic și el și, pe deasupra, medic, nu a ezitat să apeleze la serviciile lui Zé Arigó atunci cînd fata sa a avut probleme. De altfel, medicii au constituit o prezență permanentă în jurul lui Arigó. Să-l amintim de exemplu pe Dr. Ary Lex, distins chirurg, autor al unui manual de bază pentru studenți și membru al mai multor societăți științifice. Deși sceptic la început în ceea ce îl privea pe Arigó, el se va duce totuși la una din demonstrațiile publice ale acestuia.

„Eram pregătit să-l demasc, dacă ar fi fost nevoie", avea el să-i declare lui Guy Lyon Playfair, autorul cărții „Puterea necunoscută". Pentru ca imediat să adauge că nu a putut găsi nici o dovadă că Zé Arigó ar fi trișat! Mai mult, „micile" detalii ale operațiilor aveau să-l șocheze în cea mai mare măsură. Felul în care, în plină operație, acesta întorcea spatele bolnavului... și continua, felul în care atingea un ochi din care curgea sînge și sîngele se oprea, felul în care pur și simplu scotea un ochi din locașul lui îl opera și apoi îl punea la loc, fără ca bolnavul să simtă nimic...

Dr. Lex a asistat la patru operații care, toate, nu au durat mai mult de 30 de minute. În timpul uneia din acestea a ținut chiar capul pacientului! În nici una nu a existat vreo pregătire a pacientului, anestezie sau preocupare pentru asigurarea unui mediu steril. Dar nici vreo indicație că ar fi folosit hipnoza sau sugestia!

Prima operație a fost drenarea unui chist pe încheietura mîinii. A doua și a treia au avut drept obiect înlăturarea unui lipom (tumoră benignă formată în principal din celule grase). Și de data aceasta Dr. Lex a fost „participant activ", ținînd bratul pacientului. În acest timp, Arigo doar a frecat... latul unui cuțit de lipom, pînă cînd acesta s-a deschis, parcă de la sine, astfel încît Arigó l-a putut stoarce, luîndu-l apoi cu totul și... punîndu-l deoparte.

Dr. Lex a avut inspirația să cronometreze intervenția: 30 de secunde. Aceeași operație, în condiții convenționale, are o durată medie de aproximativ 15 minute!

Cea de a patra operație era una din intervențiile „favorite" ale lui Arigó" o operație pe ochi. Și de data aceasta a început să curgă sînge, pe care el l-a... tamponat și „i-a spus să se oprească". Și, oricît de incredibil ar părea, sîngele nu a mai curs.

Toate cele patru operații, ca și altele efectuate de Arigó, au fost filmate și analizate și de alți specialiști. Nimeni nu a găsit nici măcar urma unei fraude.

Și totuși Zé Arigó a ajuns și la închisoare. Prietenii s-au oferit să-l ajute, să intervină. El a refuzat însă. Nu a protestat, nu s-a plîns. A spus că judecătorul își făcea doar datoria. Ca și el. Pentru că fiecare avem o datorie de îndeplinit în viață. A lui Zé Arigó era de a vindeca!

MIHAELA DOROBANȚU ❖

# MISTERUL de nepătruns al unei clarvăzătoare

Am așteptat mai întîi să se prezinte niște solicitanți. Nu peste mult timp au sosit. O femeie evident foarte supărată, abia ajungînd de la gară, este privită de „Mama Spania" cu ochii mari, concentrați parcă asupra chipului străin. O cruce metalică, plină de inscripții ezoterice și avînd cîteva orificii pe brațe, se ridica în mîna Elisabetei, iar peste cîteva clipe auzim cu toții:

„Dumneata ai necazuri. Ai o fată în America, o cheamă Cristina și cam bolnavă. Mi se arată că nu poate face acolo niște cursuri. Ai un frate aici în România și îl cheamă Aurel. I s-a luat vorbirea, nu-i așa?, el nu poate vorbi și dumneata ești tare supărată...!"

Curiozitatea gazetărească mă îndeamnă să efectuez o mică investigație. Femeia sosită de la București cu necazurile ei (Cristina și Aurel) o vedea pentru prima oară pe „Mama Spania". Citise despre ea și sosise la clarvăzătoare fără să o anunțe dinainte. Iar acum i se spunea dintr-o dată ceva ce nimeni, în afară de apropiații femeii, nu avea de unde să știe.

O întreb pe „Mama Spania" ce se întîmplă cu ea atunci cînd „vede" nevăzutul cu atîta precizie. „Eu nu pot spune cum văd. Mă uit și văd. Eu *cer* și mi se arată. Acest dar îl avea și mama mea, îl avea și bunica mea, l-am moștenit de la ele. Nu știu să vă spun altceva..."

***Pe strada Jupiter din Ploiești, locuiește o femeie despre care se știe de multă vreme că are darul de-a vedea nevăzutul în cei care-i solicită darul. Elisabeta, sau, cu numele ei de clarvăzătoare, „Mama Spania", nu poate explica mecanismul clarviziunii. Cu asta, îmi spune ea, să ne ocupăm noi, care scriem. Ceea ce am și făcut.***

Dar există și situații stranii, trăite de cei care au contactat-o pe „Mama Spania" din Ploiești. De pildă domnul Mocanu, stabilit de mulți ani în Germania, om pragmatic și alergic la superstiții, sosind în țară și simțindu-se la un moment dat bolnav, cîteva zile la rînd a visat-o, fără să o fi cunoscut vreodată, pe „Mama Spania". Îi apărea în vis acest nume și chiar figura clarvăzătoarei... ca să afle curînd că aceasta există și locuiește la Ploiești pe strada Jupiter! De cum l-a văzut în curtea casei, clarvăzătoarea i-a spus de ce suferă - domnul Mocanu a rămas stupefiat, pentru că o vedea și îl vedea pentru prima oară!

În fine, asupra clarvăzătoarei s-a făcut și un test interesant (de altfel eu însămi m-am dus la ea cu acest gînd: să-i testez capacitățile vizionare!). Înaintea mea o făcuse o profesoară de psihologie, din Constanța, decisă să spulbere „superstiția" cu mijloace științifice. Ei bine, după ce a primit-o în casă și i-a ascultat „necazurile" (inventate de psiholoagă pentru test), profesoara avea să audă de la „Mama Spania":

„Doamnă, dumneata nu suferi de nimic! Nu ai nici un necaz, ești puternică trupește. Îmi pare rău, dar nu ai nevoie de mine. Nu știu de ce m-ai căutat. Cînd o să ai nevoie știu eu și „văd". Atunci să vii la mine..."

Profesoara a plecat nedumerită, uimită.

Iar eu sper să nu fiu singura care nu poate explica acest fenomen. Probabil că a-l explica, înseamnă a-l distruge! De aceea îi las misterului ceea ce-i numai al lui...

IOANA VICOVAN ❖

# RADIESTEZIA, vrăjitorie sau realitate?

***O întrebare pe care şi-au pus-o mulţi specialişti, printre aceştia numărîndu-se şi celebrul scriitor, om de ştiinţă şi vizionar, Arthur C. Clark, cel care şi-a imaginat, asemenea unui Jules Verne contemporan cu noi, încă din 1945, printre altele, posibilitatea comunicaţiilor prin sateliţi plasaţi pe orbite geostaţionare. Convingerea lui că umanitatea a fost atinsă de inteligenţe superioare din Univers răzbate din cărţile „2001, Odiseea spaţială" (scenariu şi roman, 1968), şi următoarele romane, „2010", devenit film în 1984 şi „2061", film în 1988. El n-a rămas însă indiferent nici la manifestările puterilor stranii pe care omul, acest univers încă neexplorat de nici o navă cosmică, le deţine. Una dintre acestea este şi RADIESTEZIA. Spre deosebire de comunicaţiile prin satelit, mulţi consideră radiestezia o vrăjitorie, în vreme ce alţii încearcă să o demonstreze ştiinţific.***

Se numeşte Clayton Mcdowell şi îi place să-şi spună „căutătorul de petrol". Colindă statul Illinois, SUA, şi face estimări cu ajutorul unei crengi bifurcate, zisă şi magică, „microfon" cum îi place lui Clayton să o numească. Această creangă bifurcată, ţinută în palmele mîinilor este principalul instrument al radiesteziştilor care caută petrol sau apă. Mai există pendulul sau ansa pentru căutarile de metale sau de aure personale, dar despre acestea din urmă va fi vorba mai jos.

## CĂUTĂTORUL DE PETROL

Dacă ar exista şi un instrument pentru căutătorii de aur ale căror iluzii sînt vii de secole, atunci radiestezia ar avea cu siguranţă de cîştigat. Deocamdată de cîştigat are Clayton. „În majoritatea cazurilor funcţionează" spune el, deşi nevasta lui recunoaşte că în mîinile ei, vergeaua magică nu face doi bani. 90 la sută din puţurile descoperite de el s-au dovedit a conţine petrol, petrol de cea mai bună calitate, cu mult peste procentajul celor care caută petrol cu metodele convenţionale. Compania de petrol Maybee l-a angajat şi n-are de ce să se plîngă. Una dintre cele mai senzaţionale descoperiri ale lui Clayton a fost legată de un fel de minune. În localitatea Edward Country exista o şcoală care era în pragul falimentului. Rămăsese fără fonduri, fără posibilitatea de a-şi continua programele de învăţămînt, fără posibilitatea de a-şi procura manuale. Clayton s-a oferit să-i ajute. A sosit într-o dimineaţă cu „microfonul" în mîini, s-a plimbat pe terenul şcolii şi, ca un făcut, sub terenul de sport vergeaua magică i-a arătat că există petrol. Asta a fost ca o minune pentru şcoală care s-a văzut, dintrodată, cu bani. S-a montat o sondă, sonda produce 110 barili de petrol pe zi, iar şcolii îi revine o optime din venituri. „E vorba de 3-400 de dolari pe zi, spune directorul, dar înmulţiţi asta cu 365 de zile. E ceva, ne place schimbarea". Nu oricui îi place schimbarea produsă de vergeaua magică. Unii locuitori de prin partea locului consideră radiestezia un fel de vrăjitorie. „Cine are timp să creadă o asemenea bazaconie, auzi să găseşti petrol cu o vergea de lemn!", spune cîte un reticent. „Pentru noi metoda a dat rezultate şi asta contează. Putem să facem ca lucrurile să meargă mai bine în şcoala noastră" spune directorul din Edward Country. Iar Clayton Mcdowell continuă să-şi vadă de afacerile lui. Rata lui de reuşită înseamnă cam 30 de puţuri de petrol descoperite pe an, prin radiestezie. Vergeaua magică i-a adus o avere convenabilă, suficientă pentru a-şi cumpăra o herghelie de cai de rasă, care îi aduce alţi bani buni. În faţa succesului, pînă şi geologii îşi scot pălăria. „Rezultatele vorbesc de la sine. 75 la sută din puţurile pe care le-a săpat aduc profit comercial" declară unul dintre aceştia. „Petrolul este sursa mea de cîştig" spune Clayton care colindă statul Illinois ca un vrăjitor cu succes la public.

## CAPITALA MONDIALĂ A RADIESTEZIEI

Danville este un orăşel din Noua Anglie, statul Vermont. Aici, toţi locuitorii, de la preşcolari la pensionari învaţă să folosească vergeaua magică în căutarea Sursei. A surşei de apă sau a sursei de cîştiguri. În Danville, calitatea de radiestezist este trecută în orice curriculum vitae. În urmă cu vreo zece ani, Danville era considerat un fel de capitală mondială a radiesteziştilor de pretutindeni, oameni care veneau de la mii de kilometri, radiesteziştii dornici să schimbe opinii, experienţe, să se pună la curent cu ultimele tehnologii, cu noile echipamente. Ei cred că orăşelul este împînzit de izvoare subterane pe care nimeni nu le-a depistat. Nici măcar ei. Întîlneşti aici indivizi care îţi pot spune ce dimensiune are aura energetică a corpului tău, cam pe unde ar putea exista apă, metale şi alte asemenea experienţe. Despre ei, prin 1985, Arthur C. Clark spunea: „Radiesteziştii sînt atît de încrezători în puterile lor încît rareori se întreabă dacă e vorba despre noroc sau fenomenul are o explicaţie ştiinţifică".

În urmă cu vreo opt ani, eu însumi am participat, ca ziarist la revista „Magazin" la un colocviu de radiestezie desfăşurat la Brăila. Pentru cîteva zile, Brăila devenise capitala mondială a radiesteziei. Îmi amintesc despre radiesteziştii români care au demonstrat existenţa meridianelor energetice ale pămîntului, a nodurilor energetice, locul de intersectare a acestor meridiane. Tot de la ei am aflat că pisicile îşi aleg culcuşul tocmai în locul nodurilor energetice, şi că nu e bine ca omul să doarmă în aceste noduri, că e bine să plasăm stupii pe locul nodurilor şi alte asemenea lucruri interesante. Acolo am întîlnit mînuitorii de anse, cei care puteau descoperi orice anomalii energetice, aure. Erau şi la Brăila unii radiesteziştii veniţi cu vergeaua magică, cu pendule, ba unul spunea asistenţei că, făcînd în dimineaţa acelei zile o plimbare cu vergeaua bifurcată prin oraş, descoperise existenţa unor izvoare de apă încă nedepistate de oficialităţi. Îmi amintesc şi o experienţă al cărei subiect am fost. Unul dintre radiesteziştii explica asistenţei faptul că bolile sînt, în acelaşi timp, şi un dezechilibru energetic şi ansa lui de cupru poate depista aceste boli. Ia să vedem, am spus, puteţi să-mi spuneţi ce boli am? mi-a venit mie ideea să-l întreb. Nici o problemă, a spus mînuitorul ansei de cupru. Şi-a apropiat instrumentul de capul meu, puţin mai sus de tîmpla stîngă, a început să coboare mîna cu o mişcare încetă. În dreptul maxilarului, ansa a început să se mişte. „Aveţi nişte carii pe partea asta" mi-a spus. Aşa e, am răspuns. (Mare scofală, mă gîndeam, oricine are o carie, două). Continua să coboare cu ansa. A ajuns în dreptul pieptului. Ansa a început să se mişte. „Aveţi ceva la inimă" mi-a spus. Aşa e, i-am spus şi i-am mulţumit, nedorind să mai aflu alte lucruri neplăcute despre sănătatea mea, pe care, eventual, nu le ştiam şi eram mai fericit. Am plecat din faţa lui bulversat. A fost singurul dintre cei care se lăudau că deţin puteri stranii care îmi spusese ceea ce nici unui impostor nu-i trecuse prin cap, şi anume că un bărbat tînăr, roşu în obraji, pletos, puternic, poate suferi de o insuficienţă aortică. Atunci am plecat de la Brăila cu convingerea că Radiestezia este ceva în puterea unora, asta era clar. Dar aşa e? Sau e vorba despre impostură? În ce procente?

GEORGE CUŞNARENCU ❖
*(Va urma)*

# Între obsesia Hiroşimei şi efectul de seră

***Prin anii '50, climatologii prevedeau iminenţa unei miniglaciaţiuni. Iminenţă la scară geologică, desigur, scară la care se raportează, ciclic, modificările climatice ale planetei. Era de aşteptat, cu alte cuvinte, o scădere a temperaturii medii anuale, o creştere a banchizelor polare, o înăsprire a iernilor. Atunci au apărut, pentru prima oară, şi discuţiile despre efectul de seră datorat creşterii concentraţiei bioxidului de carbon în atmosferă, efect ce ar fi putut contracara, se spera, această evoluţie planetară naturală, menţinînd, paradoxal, un echilibru tocmai prin dezechilibrul de sens contrar, creat ca urmare a activităţilor umane. Perspectiva apărea, deci, mai degrabă reconfortantă decît preocupantă.***

Un deceniu mai tîrziu, *Clubul de la Roma* lansa un serios semnal de alarmă privind viitorul omenirii, prevăzînd, în ordinea succesiunii crizelor viitoare, iminenţa crizei energetice, punînd sub semnul întrebării posibilitatea continuării cursului dezvoltării pe care omenirea se angajase o dată cu revoluţia industrială de la sfîrşitul secolului al XVIII-lea. După două secole de la inventarea motorului cu aburi, omenirea reuşise să epuizeze, aproape total, „economiile" energetice ale planetei, acumulate în decurs de milioane de ani şi tezaurizate sub forma zăcămintelor de combustibili fosili - cărbuni, gaze naturale şi petrol. Omenirea ajunsese la o răscruce de la care evoluţia sa viitoare trebuia să ia, în mod necesar, un alt curs. Un curs aflat sub semnul unor noi resurse de energie, între care energia nucleară se anunţa a fi singura aptă să satisfacă nevoile, crescute exponenţial, ale industriei. O energie aflată, însă, sub semnul malefic obsesiv al debutului Erei Atomice, petrecut la 6 august 1945, o dată cu explozia bombei de la Hiroşima. *„Omenirea - încotro?"* devenea astfel o întrebare tulburătoare, care deborda din spaţiul izolat al laboratoarelor de cercetare, inundînd, preocupant şi obsesiv, mintea unor cercuri din ce în ce mai largi. Combinată cu apropierea, simbolică, a sfîrşitului de mileniu, perspectiva apărea mai degrabă apocaliptică.

Între timp, lucrurile au evoluat. Pe de o parte, în urma semnalului de alarmă lansat de *Clubul de la Roma*, dar mai ales a impactului războiului israeliano-arab asupra preţului petrolului, energetica nucleară a cunoscut o puternică dezvoltare, în ciuda protestelor, din ce în ce mai active şi mai bine organizate ale grupărilor ecologiste. Şi dacă o vreme avertismentele lor erau asimilate drobului de sare din cunoscuta povestire a lui Creangă, sugetiv intitulată „Prostia omenească", tragicul accident de la Cernobîl a redat o dimensiune reală problemei.

Pe de altă parte, descoperirea unor noi şi importante zăcăminte de petrol şi gaze naturale în zone pînă atunci neexplorate - cum ar fi Marea Nordului, Golful Mexic şi Alaska - a îndepărtat, pentru cîteva zeci de ani, perspectiva epuizării acestor resurse. Ceea ce este, în fond, doar o amînare, iar nu o rezolvare a problemei. O amînare obţinută cu preţul, totuşi, al cîtorva catastrofe ecologice majore, care au zguduit economii şi conştiinţe. Mareele negre au devenit, de atunci, coşmarul tuturor locuitorilor zonelor litorale. Mai grav, însă, cercetările din ultimii ani au pus în evidenţă faptul că, după toate probabilităţile, efectul de seră datorat acumulării în atmosferă a emisiilor de bioxid de carbon (şi nu numai), ca rezultat al arderii combustibililor fosili, a atins deja un prag critic. Şase miliarde de tone de carbon echivalent (prezent în bioxidul de carbon) sînt evacuate, anual, în atmosferă. Şi chiar dacă progresia concentraţiei de bioxid de carbon, de la mijlocul secolului al XVIII-lea (deci de la începuturile erei industriale) şi pînă acum nu pare spectaculoasă, respectiv o creştere de la 260 părţi la un milion, în volum, la 354 de părţi la un milion, aceasta reprezintă, totuşi, un plus de 25 la sută. Suficient pentru a fundamenta, ştiinţific, un grav avertisment privind consecinţele, pe termen scurt deja, ale efectului de seră asupra acestui fragil echilibru pe care se bazează miracolul vieţii pe Planeta Albastră. Ne putem imagina, în visele noastre simbolice, pe Prometeu înlănţuit de culmile stîncoase ale îndepărtatului Caucaz, plîngîndu-şi destinul nemuririi, obligat fiind să asiste la dezastrul provocat de ceea ce considerase a fi cel mai preţios dar făcut Omului: focul.

Astăzi, aflată la cumpăna a două milenii, Omenirea este obligată să aleagă, ca între Scyla şi Caribda, între pericolele, la fel de reale, ale energeticii nucleare şi cele ale arderii, în continuare, a combustibililor fosili. Să aleagă şi să-şi construiască, în consecinţă, protecţiile necesare, pentru a-şi prezerva, astfel, viitorul. Pînă nu este prea tîrziu...

MARIAN GRIGORE ❖

# Multe dileme - fericirea rechinilor

**- Fabulă -**

**Naufragiaţii unui transatlantic, înghesuiţi şi înfometaţi într-o barcă de salvare, contemplau deja antropofagia drept singurul mod de supravieţuire.**

**- „Să începem să mîncăm femeile", spuse un cavaler.**

**Propunerea a fost respinsă cu vehemenţă de către femei. Şi s-a pus chestiunea criteriului cu care să se înceapă sacrificiile.**

**- „Întîi să sacrificăm pe cei mai în vîrstă", a sugerat un tînăr.**

**Bătrînii s-au unit, imediat, susţinînd că ei trebuie să fie trataţi cu mai mult respect, iar în afară de asta, carnea lor fiind mai veche, va fi mai dificil de mestecat, aşa că de ce să nu se înceapă cu cei tineri?**

**- „Noi", zise un tînăr, „avem forţa de care e nevoie să se vîslească, şi avem şi ochi mai buni ca să vedem vreo insulă sau un vapor la orizont".**

**- „Atunci să sacrificăm pe cei mai graşi", spuse un om plăpînd.**

**- „În justiţie!" a strigat un obez, „noi avem mai multe calorii acumulate şi putem supravieţui mai mult decît voi; propun să sacrificăm slăbănogii".**

**„Absurd, absurd, absurd: noi sîntem doar oase şi piele, şi foarte puţin nutritivi, dar hai să mîncăm întîi artiştii şi poeţii".**

**- „Şi cine va cînta în versuri eroismul tuturor?", a întrebat un poet, „mai bine să începem cu religioşii".**

**- „Voi să nu uitaţi", spuse unul cu Biblia în mînă. „noi avem o comunicare şi o linie directă cu El, şi asta s-ar putea să fie vital dacă va fi nevoie de vreun miracol".**

**Era o mare dilemă... Discuţia asta avea loc într-o parte a bărcii, între pasagerii din Clasa I, sub privirile atente ale pasagerilor de clasa 2-a şi a 3-a.**

**- „Hei, ce-aţi hotărît?", întreabă unul din clasa 3-a.**

**- „Sîntem încă indecişi asupra criteriului".**

**- „Păi eu am un criteriu: să începem cu indecişii".**

**Sugestia asta a provocat un freamăt între toţi cei din Clasa I-a, însă un ajutor de mecanic a cerut ca toată lumea să fie calmă, s-a ridicat în picioare şi a început să vorbească:**

**- „Naufragiaţi şi Naufragiate, în această barcă de salvare există doar o singură diviziune care contează în aceste situaţii; nu este între tineri şi bătrîni, nu este între graşi şi slabi, nici între poeţi şi atleţi, sau între religioşi şi atei: e doar între minorie şi maiorie".**

**Şi arătînd către I-a clasă, a strigat: „Hai să mîncăm minoria".**

**În agitaţia ce s-a produs, barca s-a răsturnat, au căzut cu toţii în mare, unde au fost toţi devoraţi de rechini, care, după cum se ştie, nu au nici un fel de criteriu.**

**Morala fabulei e simplă, clară şi devastatoare:**

**„Multe Dileme şi Multe Criterii, fac fericirea Rechinilor".**

Dr. ILIE GILBERT ❖
**Prof. univ. de lideranţă**
**Sao Paolo, Brazilia**

## Gastronomice

În zilele toride ce ne aşteaptă, reţetele de preparate rapide sînt apreciate nu numai pentru savoare, ci şi pentru că ne reduc timpul petrecut în bucătărie, la... temperaturi înalte. Iată cîteva reţete pe bază de dovlecei.

◆ Pentru *salată de dovlecei* sînt necesare: 3 dovlecei, 2-3 linguri ulei, 2-3 linguri oţet diluat, sare, piper, mărar, 1 ceapă, 1 roşie, cîteva măsline. Dovleceii se fierb în apă cu sare, se scurg, se toacă şi se freacă cu uleiul şi oţetul. Se sărează şi se piperează, se amestecă ceapa şi mărarul tocate. Se decorează cu felii de roşii şi măsline.

◆ Pentru *salată de dovlecei cu ouă* sînt necesare: 4-5 dovlecei, 2 cepe, 100 ml ulei, 3 ouă fierte tari, sare, piper, 2 linguri mărar şi pătrunjel tocat. Se prăjesc cepele tăiate peştişor, se adaugă dovleceii raşi şi storşi de zeamă, se lasă pînă devin aurii. Se lasă să se răcească, se amestecă cu ouăle felii tăiate rotunde. Se adaugă sare, piper, verdeaţă.

Pentru părinţi

# Ce rol are tatăl în educaţia copilului?

Nu, rolul tatălui în educaţia copilului nu este doar de... decor. Cercetătorii au demonstrat chiar, cu argumente convingătoare rolul său în „construcţia" inteligenţei şi a limbajului copilului. Din datele anterioare se estimă că tatăl era mai puţin performant în materie de pedagogie... familială decît mama. În general el nu se poate ridica la nivelul mamei şi nici adapta nevoilor copilului. Oricum, azi, explică prof. Florence Labrell, de la Universitatea din Rennes, se ştie cu precizie că, comportamentul patern e diferit şi se cunosc şi elementele de progres educaţional datorate tatălui. Observaţi, pe plajă, un copil de un an şi jumătate care încearcă să umple cu nisip o sticlă. La început, mult nisip va curge pe lîngă. Mama îi va fixa gîtul sticlei în dreptul „jetului" de nisip. În schimb tatăl îl va necăji, pînă ce imaginaţia copilului va găsi soluţia. În termenii specialiştilor, acest mic element perturbator generat de tată este benefic pentru dezvoltarea copilului.

Cercetătorii americani au remarcat că un copil mic se comportă altfel în faţa unui necunoscut în prezenţa mamei şi altfel în prezenţa tatălui. Astfel, în prezenţa mamei copilul îşi exprimă frica faţă de străin plîngînd. În prezenţa tatălui, el face semne largi în direcţia necunoscutului, dar fără frică. Aceasta înseamnă că în prezenţa tatălui el explorează lumea, află situaţii noi, dar fără angoase. Tatăl îi conferă un sentiment mai pregnant de siguranţă, de securitate şi îl pregăteşte pentru emoţii puternice. Mai mult decît mamele, taţii îi ajută pe copii să devină independenţi, afirmă cercetătorii. Cînd se joacă, taţii fac din copil un partener stăpîn pe propriile cunoştinţe.

Deci, contrar aparenţelor, rolul tatălui în formarea copilului este esenţial.

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

*„Mă numesc R.R., din Alexandria. Pentru că am găsit în revista „Magazin" articolele despre vindecările miraculoase obţinute de doamna Vasilica Ciupea şi fiicele sale, doamnele Mariana şi Ana Ciupea, ne-am îndreptat disperaţi, şi eu şi soţul meu, spre tratamentul bioenergetic. Din fericire a fost o alegere salutară. Pot spune că în urma celor două serii de tratament bioenergetic efectuat telepatic starea sănătăţii noastre s-a ameliorat foarte mult. Soţul meu se tratează din 1985 cu tratament medical clasic, dar fără vreo ameliorare. Fiind suferind de epilepsie făcea crize la interval de 3-4 săptămîni, cu pierderi de cunoştinţă, cu deficit al vorbirii, teamă, nesiguranţă, nervozitate, stări depresive. De cînd urmează tratamentul bioenergetic starea sănătăţii sale s-a îmbunătăţit mult, în sensul că nu a mai făcut nici o criză, prezintă mai multă siguranţă, nu mai are pierderi ale cunoştinţei. Nu mai prezintă stări de somnolenţă şi este tot timpul activ, este mereu preocupat de ceva..."*

*

*Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.*

10% REDUCERE adică 10000 lei

**TALONUL NR. 28**

Numele şi prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 15 august 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Publicitate

Publicitate

# Iubirile verii

**Pentru lunile verii astrele v-au pregătit surprize neaşteptate. Şi pentru a nu plonja nepregătite în scenariul torid al iubirilor estivale, pentru a şti ce planetă este vinovată pentru acel „coup de foudre" ce vă obsedează, sau cît de „arzătoare" vor fi serile şi nopţile verii, astrologii s-au decis să vă dezvăluie tainele doar de ei ştiute. Aşa cum ne avertizează revista „Elle", de această dată atenţia a fost îndreptată doar spre... dragoste. Deci, dacă vreţi să ştiţi... cum staţi cu dragostea, nu vă rămîne decît să ne urmăriţi azi, şi în săptămînile următoare.**

Despre dumneavoastră, doamnă sau domnişoară născută în zodia Berbecului, se spune că nu faceţi lucrurile doar pe jumătate. Neînduplecată şi bătăioasă, reprezentaţi *absolutul* în iubire. Şi în relaţiile de prietenie sînteţi la fel de riguroasă. Etalaţi un farmec nebun. În privinţa aspectului fizic, în această vară preferaţi părul scurt, cu o tunsoare simplă, o linie dreaptă ce îi va face pe admiratorii dv. să nu vă uite. Veţi înota foarte departe de ţărm (la propriu sau la figurat), veţi face plimbări epuizante pentru că întotdeauna priviţi iubirea ca pe o sfidare. Iubirea acestei veri vă va lua prin surprindere, dar sînteţi o fiinţă atît de... înflăcărată. De obicei subtilă, studiat dezordonată, luînd totul în serios, sînteţi sfătuită să nu priviţi idilele acestei veri cu ostilitate. Un nativ din zodia Peştilor vă va învălui cu dulceaţa sa şi vă va atrage spre zone ameţitoare. Luna iulie vă conferă o vitalitate incredibilă. În special al doilea şi al treilea decan vor fi ca pe jăratec. Pentru toţi nativii, luna august rezervă emoţii intense, împăcări pasionale, iubiri fulgerătoare. Da, vă puteţi îndrăgosti. Şi chiar... pe viaţă...

Despre femeia Taur se spune că este o fiinţă pasională, iubită, prietenă, confidentă, mamă, ideală. Evitaţi tentaţia de a ronţăi toată ziua, specifică gurmandelor zodiei. Ocupaţi-vă mai mult de voi.

Ce poate iubi o femeie-Taur? Cu adevărat, totul! Chiar dacă la dv. totul începe cu plăcerea de a savura mîncăruri cît mai multe. Sînteţi o gurmandă ce nu îşi ascunde această notă caracteristică. (Astrologii ce vă cunosc pînă şi preferinţele culinare spun că veţi savura mici prăjiturele cu un pahar de vin sau şampanie, salate de fructe în care predominante vor fi caisele, „stropite" cu un coniac cu o savoare aparte, sau aperitivele pe bază de peşte şi unt).

Dar, lucru cel mai interesant, dv. înşivă sînteţi cea mai apetisantă... hrană. Deci, lăsaţi-vă devorată. Pentru toate aceste lucruri simple pe care le adoraţi, cărora ar trebui să li se adauge plăcerea siestelor lungi şi căutarea peisajelor liniştitoare, se spune că aveţi norocul de a şti ce este fericirea... „El" va aprecia apetitul vostru pentru viaţă, nonşalanţa şi fiorul senzual. Racul, de exemplu este în această vară, demonul vostru îndrăgostit. Chiar dacă pluteşte în aer zvon de ceartă. Mai ales în luna iulie. Se prevăd fricţiuni şi chiar răsturnări radicale (pentru primul decan al zodiei), sau bulversări emoţionale şi chiar confuzii sentimentale pentru nativii ceilalţi. Dar în luna august lucrurile se vor aranja, chiar şi pentru cele din primul decan, în ciuda faptului că nu sînt dispuse să facă concesii. Veţi trăi momente de seducţie şi de beatitudine absolută.

**Pentru celelalte zodii, cărora le vom rezerva un spaţiu mai amplu în săptămînile următoare, acum doar caracteristica esenţială:**

♊ **Femeilor-Gemeni astrele le rezervă surprize amoroase nesperate pentru luna august.**

♋ **Femeia-Rac, recunoscută pentru stilul său „tentacular" în iubire va trăi o mare iubire cu... ochii deschişi.**

♌ **Femeia-Leu, recunoscută pentru forţa şi marea sa putere de cuceriri va trăi o vară fierbinte, fierbinte...**

♍ **Fecioara, sensibilă, va cunoaşte o schimbare sentimentală.**

♎ **Despre Femeia-Balanţă (în special despre primul decan) se spune că va fi un mare cîştigător.**

♏ **Scorpionul este stăpînit în această vară de o energie explozivă.**

♐ **Pentru Săgetător se anunţă o vară deosebit de frumoasă.**

♑ **Femeia-Capricorn este sfătuită ca din iunie pînă în septembrie să-şi urmeze îndemnul inimii. Veţi trăi mari pasiuni, epuizante.**

♒ **Femeia-Vărsător va împărţi pasiunea cu alesul inimii şi în această vară vor definitiva un proiect în doi foarte important. (Ar putea fi vorba despre un copil...)**

♓ **Femeia-Peşte, urmărită de incertitudini pe plan amoros, va fi în această vară o gurmandă desăvîrşită şi va avea înclinaţii spre... misticism.**

# feminitate şi eleganţă

***Vă pregătiţi bagajul pentru mare şi vă mai întrebaţi dacă veţi fi suficient de elegantă? Nu vă putem spune decît că sînt „en vogue" rochiile lungi, într-o paletă de culori, caldă, diversă, veselă. Pantalonii din in sau din mătase vor sublinia silueta perfectă, iar rochiile gen furou vor da un plus de farmec făpturii dv., mîngîiată de soare...***

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

## Speranţă pentru bolnavii de Parkinson...

Indiferent de vîrstă, de cît este de impresionant pentru cineva neimplicat, boala lui Parkinson rămîne o adevărată dramă. Oamenii de ştiinţă nu au încetat niciodată să-i caute un remediu, dar fără prea mari succese pînă acum, deşi este cunoscut faptul că ea se datorează unei reduceri progresive a numărului unui anumit tip de neuroni (numiţi „dopaminergici") în zona sistemului nervos central.

Iată însă că o echipă de cercetători americani de la Universitatea Rochester a anunţat nu de mult o serie de progrese în studiul vindecării maladiei prin terapie genică. Ei au folosit un set de 344 de şoareci cărora le-au injecat direct în creier un aşa-numit „vector viral" (un adenovirus) purtător al unei gene umane care codifică substanţa de control al dezvoltării şi supravieţuirii neuronilor, în particuar ale celor dopaminergici: GDNF -„Glial-cell line Derived Neurotrophic Factor".

Rezultatele au fost spectaculoase - o reducere de trei ori a pierderii de neuroni, prin comparaţie cu setul martor de şoareci neinjectaţi, sau injectaţi cu un vector viral care nu asigură exprimarea (activarea) GDNF. Rămîn însă două mari probleme: cît de mult va dura exprimarea acestei gene în ţesuturile ţintă şi dacă modelul animal reproduce cu exactitate boala umană (a cărei fiziopatologie este oricum insuficient cunoscută).

Rezultate preliminare? Desigur, dar totuşi o speranţă care nu poate fi neglijată...

## Produs Natural anti-SIDA

Zilele trecute, în S.U.A. a început testarea clinică a „Calanolide"-ului, un produs natural descoperit în pădurile insulei malaeziene Sarawak, care a demonstrat unele proprietăţi anti-SIDA. În cursul cercetărilor de pînă acum, Calanolide, o substanţă din categoria anti-transcriptazelor inverse, a reuşit să frîneze infecţiile cu virus HIV-1, inclusiv cu anumite versiuni ale virusului rezistente la medicamente ca AZT, a comunicat grupul farmaceutic american Sarawak MediChem Pharmaceuticals. Testarea clinică, destinată să determine eficacitatea şi gradul de tolerare a Calanolide-ului de către organismul uman, va avea loc timp de 7 luni pe un grup de 50 de pacienţi bolnavi de SIDA. Medicamentul în cauză a fost descoperit în 1987 de cercetătorii americani de la Institutul Naţional Oncologic din Bethesda, statul Maryland.

*(ARPRESS)*

# BIORITMUL ESTIVAL în acţiune!

„Dictatura" ritmurilor este resimţită nu numai de fiecare plantă sau animal, luate în ansamblu, ci şi de aproape fiecare din organele lor constitutive, luate separat. *Este în afară de orice îndoială, că între orologiile siderale şi cele biologice, s-au stabilit în decursul mileniilor strînse raporturi de condiţionare şi interdependenţă reciprocă, concretizate în particularităţi reacţionale dintre cele mai variate.* Din acest punct de vedere afirmaţia „Un om nu este acelaşi om la orele 10 dimineaţa şi la 10 seara", afirmaţie aparţinînd lui Franz Halberg, profesor la Universitatea din Minnesota, SUA, fost preşedinte al celebrei „Society for biological rhytm" concretizează o realitate de fapt.

**De mult timp se cunoaşte faptul că un infailibil metronom cosmic exercită influenţe precise în Univers şi în viaţă. Graţie lui, toate formele care ţin de biologia materiei vii, se supun unor ritmuri nu numai inevitabile, ci şi profund modificatoare. Această particularitate esenţială, constînd din pliere şi din obedienţă în faţa acestor ritmuri, reprezintă una dintre cele mai interesante caracteristici ale materiei vii.**

Şi pentru că am intrat atît în vara calendaristică, cît şi în cea astronomică, iar *vara reprezintă un important bioritm sezonier,* ne propunem ca în articolul de faţă să facem cîteva consideraţii climatice asupra acestui bioritm, urmînd ca în articolul viitor să facem aceleaşi consideraţii asupra influenţelor bioritmului în cauză asupra sănătăţii.

Luna iunie, prima lună a verii, este după cum ştiţi cea mai bogată lună în precipitaţii din tot anul, realitate pe care am verificat-o din plin în special în acest an. Luna iulie, ca urmare a faptului că dorsala meteorologică a anticiclonului azoric continuă să transporte peste meleagurile noastre aer umed, în timp ce depresiunea arabă ne alimentează cu aer torid şi uscat, provenind din Asia Mică şi din zona Mării Caspice, ne oferă zile fierbinţi cu caracter tropical, motiv pentru care se caracterizează prin canicula şi instabilitate, prin precipitaţii mai scăzute şi printr-o nebulozitate diminuată. Aţi observat, sper, că iulie este luna cu cel mai mare număr de zile senine din tot cursul anului.

August, la rîndul său, reprezintă cea mai călduroasă lună la munte din tot cursul anului, şi cu cele mai puţine zile ploioase, (în medie opt la număr), motiv pentru care crestele montane sînt vizate cu aviditate în această perioadă a anului.

*Reţineţi însă faptul că, aşa cum nu se aseamănă om cu om din punctul de vedere al feţei, nu se aseamănă nici din punctul de vedere al reactivităţii bioritmice,* realitate de care trebuie să ţinem seama cînd ne programăm vacanţa. Şi, în legătură cu acest fapt un medic francez şi anume H. Pinçon a devenit relativ recent celebru în lumea medicală, printr-o cu totul originală lucrare de doctorat, efectuată pe tema vacanţei marine pe care a aprofundat-o în special sub raport bioritmic, susţinînd printre altele că *o femeie din patru s-a declarat surmenată în urma concediului petrecut la mare.* În articolul viitor, vom veni cu date tot atît de interesante, ţinînd de condiţionările dintre bioritmul estival şi sănătate.

ARCADIE PERCEK ❖

# MORŢI... EVITABILE!

**După bolile cardio-vasculare, cancerul deţine în continuare alarmantul loc doi între cauzele mortalităţii la bărbaţii de vîrste cuprinse între 30 şi 65 de ani. Preocupaţi de cifrele îngrijorătoare, cercetătorii au spus însă că un sfert din morţile generate de cancere ar putea fi prevenite sau eventual amînate.**

Statisticile arată că în Franţa, de exemplu, din cele 140000 de decese datorate anual cancerelor, 42000 ar fi putut fi evitate prin prevenţie. Tutunul şi abuzul de alcool sînt responsabili de 27% din decesele prin cancer. Şi dacă în ultimii ani francezii adulţi, conştienţi de aceste pericole au devenit mai temători evitînd alcoolul şi tutunul, în schimb tot în Franţa copiii şi adolescenţii deţin un record deloc de invidiat: la 18 ani, 60% dintre băieţi şi fete fumează şi consumă alcool.

Consecinţa alarmantă este că azi cancerul de plămîn cîştigă teren şi la femei, în egală măsură cu bărbaţii. Rarisim, înainte de 1930, azi acest tip de cancer a devenit prima cauză de mortalitate între cancere. Aşa cum spuneam, fenomenul a cunoscut o creştere alarmantă, cu 71% la femei.

Puţin sensibil la tratament şi deci cu un prognostic sumbru, cancerul pulmonar este influenţat, în evoluţia sa catastrofică, de tabagism. (Tutunul îşi pune amprenta distrugătoare şi în cazul cancerelor de esofag, de faringe, laringe sau cel bucal).

Dacă statisticile la zi mai evidenţiază încă faptul că, la femei, mortalitatea prin cancer de sîn ce deţine locul întîi, creşte continuu, s-ar putea ca foarte curînd lucrurile să se schimbe. Acest tip de cancer ar putea fi „detronat" de cancerul de plămîn, cum s-a întîmplat deja în Statele Unite, în Danemarca sau Canada.

Cancerele şi-au făcut debutul brutal în societate în secolul XX. Dacă o victorie rapidă împotriva lor nu este posibilă, în schimb progresele uriaşe din biologia moleculară şi din genetică ne dau speranţe. Şi dacă medici, cercetători, terapeuţi, spun într-un glas cît de importantă este prevenţia în lupta cu această maladie ucigătoare, nu credeţi că ar trebui să-i auzim? Nu credeţi că atunci cînd vă aprindeţi a 30-a oară într-o zi ţigara ar trebui să socotiţi şi cu cîte minute sau zile v-aţi scurtat viaţa? Oricum, opţiunea vă aparţine.

ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

## Speranţe

***Sindromul Tourette, acea maladie cerebrală gravă caracterizată prin mişcări involuntare (ticuri fizice şi verbale, etc.), îşi dezvăluie misterul. Utilizînd tomografia cu emisie de fotoni şi de particule radioactive, echipa condusă de dr. Daniel R. Weinberger, de la Institutul naţional de sănătate mintală din Washington, a localizat o zonă neuronală cu o sensibilitate anormală la dopamină. (Se ştie, dopamina este un neuromediator natural, secretat de creier). Presupusă a fi la originea maladiei studiate, hipersensibilitatea care o declanşează se situează la nivelul neuroreceptorului D2. În acelaşi timp cercetătorii gîndesc că şi alţi neuroreceptori ar putea declanşa sindromul Tourette. Cunoscîndu-se cauza, se speră în aplicarea unui tratament mai eficace.***

## Fructele... longevităţii

***Mîncaţi mere proaspete! ne sfătuieşte preşedintele Franţei Jacques Chirac. Acest sfat este justificat din punct de vedere ştiinţific, prin numeroase studii efectuate pe glob, care au demonstrat faptul că prin consumul de fructe proaspete se reduce nivelul mortalităţii. Un studiu britanic recent efectuat pe 11000 de persoane, urmărite pe parcursul a 17 ani, demonstrează faptul că un consum zilnic de fructe proaspete a redus în proporţie de 21 la sută mortalitatea globală (în condiţiile înlăturării factorilor de risc, cum ar fi tutunul). Mortalitatea datorată accidentelor vasculare cerebrale s-a redus în proporţie de 32 la sută.***

# În atenţia culegătorilor de plante medicinale (2)

Frunzele cărnoase se recoltează una cîte una, iar cele obişnuite şi prin strujire, fără peţiol, exceptînd Solanaceele la care principiile active sînt concentrate în peţiol şi nervuri.

Părţile subterane (rizomii, tuberculii, bulbii) se recoltează primăvara timpuriu sau toamna tîrziu. Se îndepărtează părţile seci, putrezite, apoi se spală pentru îndepărtarea pămîntului, se secţionează cele mai groase, astfel uşurîndu-se uscarea. La unele plante - ca de exemplu, tuberculii de omag - se recoltează vara, principii activi fiind în cantitate mai mare, însă nu în timpul înfloririi.

Fructele şi seminţele se recoltează numai la maturitate. Mugurii - primăvara devreme sau iarna, cînd timpul permite sau sînt complet dezvoltaţi (dar înainte de a se deschide). Cei de plop, cînd conţin rezină (se lipesc între degete), se culeg unul cîte unul.

Scoarţa se recoltează primăvara, cînd începe circulaţia sevei.

*Uscarea* este una din fazele cele mai importante ale procesului, care influenţează în mare măsură calitatea produsului. La uscare, doi factori sînt importanţi: temperatura şi lumina. La plante, depăşindu-se temperatura de 40°C se inactivează principiul activ. Uscarea în condiţii necorespunzătoare duce la mucegăirea produselor. Lumina directă este contraindicată pentru florile colorate.

- *Uscarea rădăcinilor:* după ce au fost recoltate, spălate şi eventual tăiate, se pun la uscat în amenajări speciale, bine aerisite sau se pun la aer liber întinse pe saci de iută sau duşumele curate. *Atenţie:* rădăcinile sînt uscate numai atunci cînd îndoindu-le, se rup cu un zgomot sec.

- Uscarea frunzelor se face de obicei în poduri, întinse în strat subţire curate, pe hîrtie albă. Frunzele sînt bine uscate atunci cînd îşi pierd elasticitatea.

DUMITRU RĂDUCANU ❖

*(Va urma)*

# Poşta medicală

*Dragomir Florica - Ploieşti.* Pentru rezolvarea problemei dv., vă recomandăm să vă adresaţi: Spitalului clinic de stomatologie din Bucureşti, Calea Plevnei nr.19, sectorul 6; sau Centrului de implantologie şi paradontologie din Bucureşti, str. Presei nr.6 sectorul 1.

*Elena G. - Sibiu.* Am studiat cu atenţie scrisoarea dv. şi în primul rînd, vă recomandăm să fiţi mai optimistă şi cu încredere în specialiştii oftalmologi. Vă sfătuim să vă adresaţi şi Clinicii universitare de oftalmologie, Piaţa Cosmonauţilor nr.1, sectorul 1 - Bucureşti.

**Specialiştii britanici au pus la punct un sistem de tratament cu laser al retinopatiei diabetice, factor generator de orbire. Aparatul este portabil, de foarte mici dimensiuni şi poate fi transportat uşor la pacienţi, chiar de către medicul specialist, eliminînd astfel deplasarea bolnavului pe distanţe mari pînă la clinicile de specialitate.**

# SOLITAR în Nordul Extrem

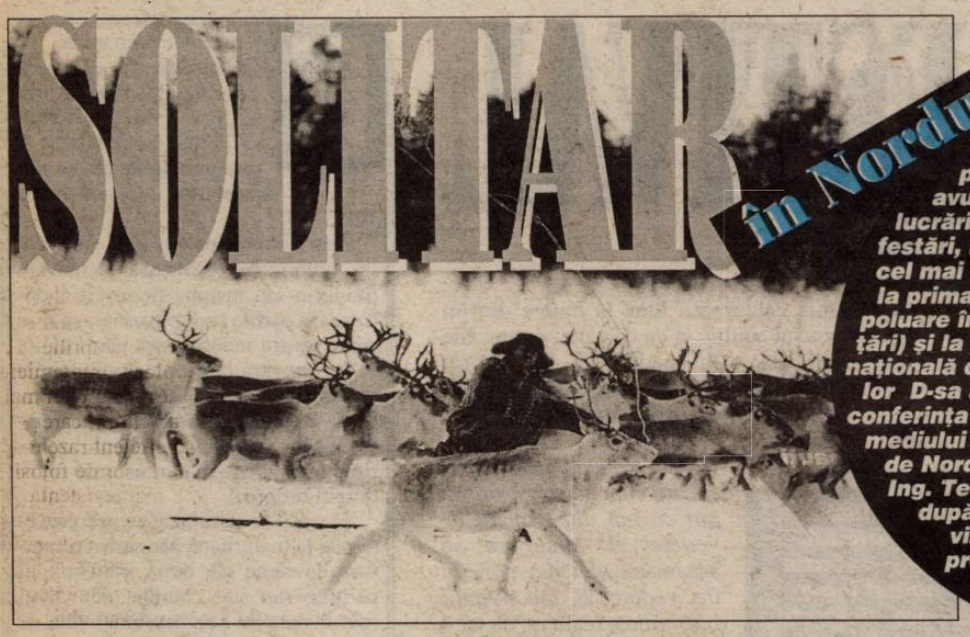

**Înainte de expediția propriu-zisă, Dl. Negoiță a avut ocazia să prezinte trei lucrări la două prestigioase manifestări, la Oslo și Troms (aproape de cel mai nordic punct al continentului la prima conferință internațională de poluare în Arctica (cu participarea a 14 țări) și la cea de-a treia conferință internațională de radioactivitate. În încheierea lor D-sa a avut prilejul de a asista și la conferința ministerială privind problemele mediului în Europa și Oceanul Înghețat de Nord. Să-i dăm însă cuvîntul Dlui Ing. Teodor Negoiță care, a doua zi după ce a revenit în țară, ne-a vizitat la redacție și ne-a prezentat în exclusivitate relatarea expediției sale.**

*Pentru cei din satul meu cît și pentru ceilalți, trebuie să spun că în urma lucrărilor noastre de cercetare, se pot evalua indici de calitate a mediului de pe continent și acest lucru privește și viața noastră.*

*Fiind în punctul cel mai nordic al Europei, am pornit în expediție pentru a desfășura programul de cercetare din Arhipelagul Svalbard (Țara coastelor reci) situat la numai 1200 km de Polul Nord geografic. Tabăra am stabilit-o în deșertul de piatră și gheață, pe coasta de vest a Insulei Spitsbergen și, timp de 21 de zile, am străbătut peste 200 km în condiții neprielnice de iarnă polară. Am reușit să recoltez probe de sol și gheață pentru continuarea tematicii de cercetare stabilită de Ministerul Cercetării și Tehnologiei.*

*Cum am întins cortul, m-am simțit mai liber și am pornit pe unul din flancurile muntoase ale ghețarului Borebreen, nu de dragul sportului ci din plăcerea de a descoperi secretul liniștii întinderilor polare.*

*Fiind singur, deseori mi-am domolit neliniștea, căutînd să-mi fac puțină ordine în idei.*

*Nu era nimeni în preajmă. Doar cîțiva reni atrași de peticul de pămînt cu graminee și mușchi, care creșteau lîngă ghețar. Ei rămîneau imperturbabili la rafalele de vînt polar, iar prezența mea le trezea mirarea... De multe ori, în cort mă simțeam la adăpost. Nu mi-am pierdut cumpătul chiar dacă am adormit deseori cu mîna pe pușcă, cu care ar fi fost imposibil să oprești un urs care ar fi atacat fulgerător.*

*Strălucirea locului o dădeau păsările care începeau să vină din sud să cuibărească aici în imensitatea albă.*

*Deși am făcut tot posibilul să nu-l ascult, vîntul a fost mai tăios decît de obicei, zguduind ritmic cortul sau măturînd totul în calea sa.*

*În explorările mele am evitat pasajele dificile, căutînd să fac totul în siguranță.*

*Spre deosebire de vînt, pe care l-am acceptat impasibil, atunci cînd se așternea ceața, totul dispărea fără urmă. Decorul nu mai servea drept fundal prin care puteai să vezi „pînă acasă". Totul devenea imposibil, peisajul arctic își pierdea aerul primitor de mai înainte.*

*Așteptam, soarele - un adevărat miracol cînd apare în Arctica. Pot spune că timpul petrecut pe aceste tărîmuri a fost un prilej de antrenament pentru expedițiile viitoare precum și pentru contactele cu cercetători din alte țări.*

*În numeroase diapozitive am surprins imagini privind comorile ascunse în pustietatea nordului.*

TEODOR NEGOIȚĂ ❖


# Aparat Foto Automat si 100 Filme Color GRATUIT!

**Valoarea filmelor color este de peste două milioane de lei și n-o să plătiți nici un leu**

*Rețeaua noastră de laboratoare specializate la developarea profesională a fotografiilor color a decis, pentru o perioadă limitată, să ofere exclusiv cititorilor fideli al revistei Magazin celebrul nostru aparat automat Skina la prețul promoțional de numai 297.700 lei și în plus cadoul de 100 filme color garantate, absolut GRATUIT!*

## De ce vă facem această ofertă excepțională?

Pentru că vrem să vă stimulăm să deveniți un client permanent de-al nostru. Să profitați și dumneavoastră de calitatea superioară a laboratoarelor noastre de developare. Asemenea lucrări profesionale se întâlnesc foarte rar la laboratoarele din țara noastră și chiar și în străinătate. Suntem convinși că o să rămâneți foarte mulțumiți, la fel ca și toți clienții noștri. Viteza și calitatea pe care numai noi putem să vi le oferim la developare, sperăm să vă transforme într-un client de-al nostru fidel.

Așa că vă dăm 100 de filme color noi, absolut gratuit, timp în care faceți poze și ni le aduceți la developat. Bineînțeles nu aveți nici un fel de obligație sau restricție de timp să faceți pozele la o dată anume. Scopul nostru, este o colaborare de lungă durată, în care o să profitați de serviciile noastre rapide și profesionale la prețuri mici de tot pe care n-o să le găsiți nicăieri.

Dacă doriți, acceptăm să ne trimiteți filmele prin poștă și să vi le trimitem înapoi developate.

**FACEȚI POZE "PROFESIONALE"!**

- **Blitz încorporat auto-mat**
- **Constructie compactă**
- **6 sec. încărcare rapidă a blitzului**
- **Expunere 1/125 (bun ptr. subiecte în miscare)**
- **Contor automat de expuneri**
- **Comutator combinat cu apărător obiectiv**
- **2 baterii 1.5 V tip AA alcaline incluse.**

## CADOU GRATUIT 100 FILME

Dacă ne comandați aparatul foto special, același pe care-l folosim și noi, aveți dreptul să primiți absolut gratuit 100 filme color de 36 poziții. Toate filmele sunt de calitate superioară și sunt identice cu cele pe care le folosesc profesioniștii noștri pentru lucrările profesionale. Așa o să profitați de un total de 3.600 de poze color superioare plătind între timp numai costul developării. Numai filmele, pe care dumneavoastră le primiți gratuit costă peste 2.000.000 lei. Această ofertă este valabilă numai pentru cititorii revistei Magazin. Comenzile se trimit prin poștă imediat după primirea comenzii.

**Comandați la telefon: 066-161.879, de luni până vineri între orele 9.00-16.00.**

**Notă: Această ofertă promoțională este valabilă numai pentru comenzile pe care o să le primim prin poștă până la: 02.08.1997**

Decupați acest talon avantajos și expediați-l chiar acum către:

**FOTOLAB**
**Str. Kossuth L. Nr. 9.**
**Departamentul Laboratoare Revo,**
**4200 Gheorghieni, Jud. Harghita CP. 40,**

DA! Vreau să primesc aparatul exceptional de fotografiat al dumneavoastră și 100 filme de 36 poziții color GRATUIT. Înțeleg că nu am nici un fel de obligație să fac pozele într-un interval anume de timp. O să plătesc la poștă când o să primesc coletul meu numai 297.700 lei (și cheltuielile de ambalare si expediție minime)

Trimiteți-mi urgent către:

**Numele:** _____
**Adresa:** _____
**Localitatea:** _____
**Judetul:** _____
**Cod poștal:** _____
**Data nașterii:** _____
**Telefon:** _____

MA 17.07.97


REMEMBER

# Racheta AGENA - prima... „locomotivă spațială"!

◆ La 18 iulie 1966, din nou de la Cape Canaveral, racheta TITAN „și-a făcut datoria" aducînd pe o orbită joasă (160/270 km) cabina GEMINI-10 cu echipajul format din: John Watts YOUNG (n. 24 sept. 1930, San Francisco) și Michael COLLINS (n. 31 oct. 1930, Roma).

◆ Cu exact 100 de minute anterior startului cabinei GEMINI-10, de pe același cosmodrom a fost plasat pe o orbită aproape circulară (294/305 km), folosind o rachetă ATLAS, etajul reactiv AGENA-10, dotat integral pentru manevre pe orbită!

◆ Încă de la prima sa revoluție (pe orbită!) echipajul de pe GEMINI-10 a identificat ținta orbitală (AGENA-10) și, beneficiind de coplanaritatea celor două orbite, a început manevrele de apropiere, pînă la 51 km inițial.

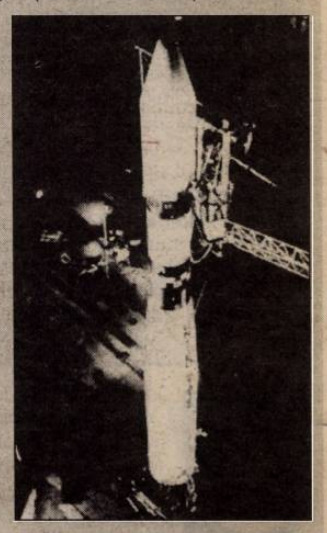

◆ După parcurgerea a încă două orbite, echipajul a reușit atît interceptarea țintei cît și cuplarea celor două aparate spațiale!

◆ Pentru prima dată ansamblul celor două aparate spațiale - un adevărat „atelaj cosmic" a putut efectua manevre ample și sigure pe orbită, folosind pentru propulsie motorul rachetei AGENA-10, utilizată astfel ca un fel de... locomotivă cosmică!

◆ Dintre orbitele modificate cum s-a arătat deja, trebuie menționate aceea avînd perigeul la 296 km dar apogeul la... 762 km (în zona centurilor de radiații!) și aceea circulară, la aprox. 386 km.

◆ În a doua zi de zbor, Collins - îmbrăcat în costumul spațial - a efectuat circa o oră, activități extravehiculare parțiale (a ieșit doar parțial din cabină), fotografii în Cosmos, deși a întîmpinat dificultăți provocate de defectarea filtrelor de $CO_2$...

◆ Folosind din nou racheta AGENA ca... locomotivă, Young și Collins și-au adus „atelajul cosmic" relativ aproape de fosta țintă a cabinei GEMINI-8: racheta AGENA-8, scoasă pe orbită circulară la 16 martie 1966 și parcată acolo cu luminile de poziție stinse (din cauza unei defecțiuni la sistemul energetic de bord!)!

◆ În cea de a treia zi de zbor, Young a desprins cabina de AGENA-10 și s-a apropiat la numai 15 m de noua țintă, de această dată AGENA-8; depărtarea a fost suficientă ca astronautul Collins, al cărui scafandru era ancorat de cabină printr-un „cordon ombilical" (conținînd conducte de oxigen, radiocomunicații, căldură etc) și avînd lungimea de 19 metri, să poată desprinde de pe noua AGENA o placă expusă „bombardamentului meteoritic!"

◆ De altfel, Collins a „încălcat" toate tratatele de neproliferare a armelor în Cosmos: el a fost dotat și s-a servit de un... pistol reactiv ZIP, cu jeturi de azot, pe care l-a folosit pentru mici deplasări în spațiul liber!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU ❖
*(Va urma)*

## Un Yeti... amazonian!

**Foarte mulţi din locuitorii pădurii amazoniene din Brazilia au ajuns la aceeaşi concluzie asupra aspectului fizic: este înalt de circa doi metri, o greutate de aproximativ 250 kilograme, trupul fiind acoperit cu un păr de culoare rozacee, cu chip de maimuţă. Ei au constatat că are o forţă distructivă deosebită şi că scoate urlete care par să aibă inflexiuni umane. În ultimii ani, peste o sută de persoane au afirmat (sub jurămînt) că au avut ocazia să-l vadă în acţiune pe „Mapinguari" aşa cum este denumit acest yeti sud-american, aflat în zona pădurii braziliene.**

# Incursiune în LUMEA „SCAFANDRILOR" spaţiali

***Specialiştii încearcă în prezent să rezolve delicata problemă a compatibilităţii echipamentelor spaţiale. Multiplele straturi ale costumelor semirigide de scafandri puse la punct de specialiştii americani şi ruşi (părţile lor flexibile sînt formate din nouă straturi suprapuse de bumbac, nylon, dacron, neopren şi mylar aluminizat) îi protejează pe astronauţi de căldură, frig, şi radiaţii.***

Inpofida dimensiunilor modeste ale costumelor, (cîntăresc circa 120 kg pe Terra), astronauţii astfel echipaţi pot fi comparaţi cu nişte „maşini spaţiale" autonome, independente. Aceste echipamente sînt umflate cu oxigen pur, la o presiune de circa un sfert din presiunea terestră, pentru a le permite astronauţilor să lucreze în spaţiu în bune condiţii. Înainte de a le îmbrăca, astronauţii respiră oxigen pur pentru a elimina azotul acumulat în sînge şi în ţesuturile organismului, altfel riscînd să sufere o aero-embolie, comparabilă accidentelor de decompresie cu care se confruntă unii plonjori submarini.

Specialiştii de la NASA au impus recent folosirea unui nou dispozitiv de securitate, botezat „Safer", care se fixează pe spatele scafandrului, în exterior, şi îi furnizează acestuia o rezervă de oxigen sub presiune care să-l ajute la revenirea la navetă în caz de urgenţă. Modelul american de scafandru spaţial este, la ora actuală, cel mai perfecţionat. La începutul erei cuceririi spaţiului, costumul era confecţionat pe măsura fiecărui astronaut în parte. Din motive economice şi de operativitate, americanii au trecut curînd la o producţie de costume de scafadru de mică serie, capabile să satisfacă aproape toate taliile. Numai în ceea ce priveşte mănuşile, astronauţii au de ales între nouă mărimi diferite.

În costumul scafandrului, specialiştii americani au introdus o dublă reţea de tuburi din plastic parcurse de apă rece şi oxigen. Oxigenul intră apoi în cască, asigurînd presiunea necesară şi ventilaţia scafandrului. Din motive de ergonomie, mănuşile sînt ajustate pe mîini şi sînt lipsite de un sistem de climatizare. Or, stresul reduce vascularizarea extremităţilor corpului. Sistemul a fost ameliorat, permiţînd unui curent de oxigen să încălzească mîinile astronautului. Un alt curent de oxigen baleiază în permanenţă viziera căştii astronautului pentru a înlătura efectele respiraţiei saturate de vapori de apă. Cu ocazia ultimei cuplări a unei navete spaţiale americane cu staţia *Mir*, din aprilie 1996, americanii au folosit, în premieră absolută, o vizieră destinată unei mai bune protecţii a ochilor, care reflectă mai eficient razele solare, mai uşor de folosit şi mult mai rezistentă decît vizierele precedente, acoperite cu un strat subţire de aur, utilizate în cadrul programului spaţial Apollo. În cazul ciocnirii cu micrometeoriţi, pe orbita circumterestră, după o compresie brutală, un astronaut nu dispune decît de un interval de 10 secunde pentru a preveni o scurgere importantă de oxigen şi de 90 de secunde înainte de a primi ajutor sau de a-şi putea recomprima costumul...

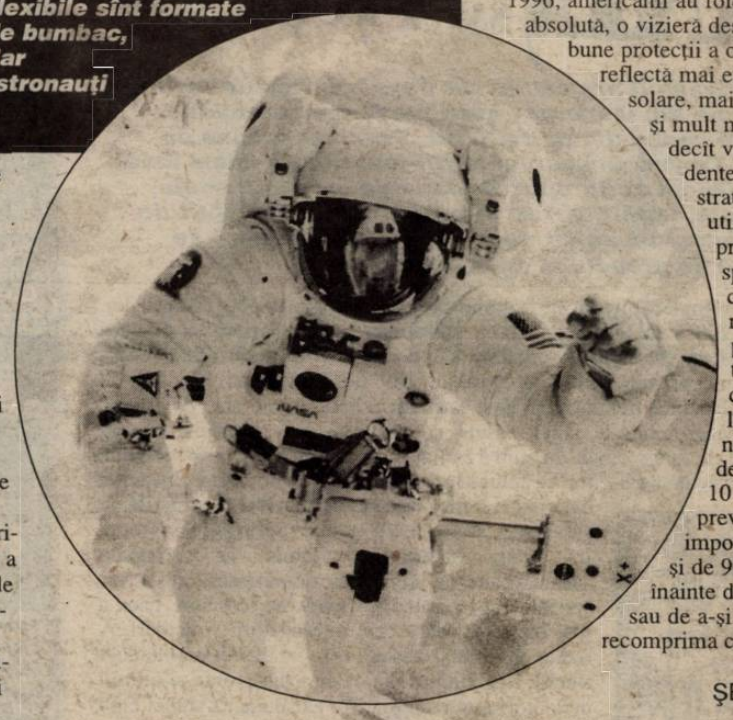

ŞERBAN FILIP ❖

---

Răspundem cititorilor

***Cititorul nostru Dumitru Theodor din Satu Mare, ne roagă să-i oferim cîteva date din istoria bicicletei. Îi îndeplinim dorinţa cu multă plăcere!***

# De la celerifer la bicicletă!

În remarcabila carte „O aventură în secolul întîi", scriitorul italian Paolo Monelli îşi imaginează o viaţă trăită în perioada respectivă, cînd, printr-o întîmplare miraculoasă, sufletul său este transpus în trupul unuia dintre „strămoşii" săi, un tînăr de 19 ani. Fără să-i cunoască nimeni adevărata identitate, trăieşte evenimentele cu conştiinţa omului din secolul XX. Unul dintre proiectele sale este să-şi facă... o bicicletă. Reuşeşte chiar, cu ajutorul unui sclav foarte priceput, să „confecţioneze" o bicicletă primitivă din lemn, dar trupul său „închiriat", neantrenat pentru un asemenea vehicul, nu-l poate ajuta să meargă pe ea.

Este numai unul dintre exemplele care pot ilustra cît de îndrăgită este bicicleta. Pentru copii, cel puţin a rămas cadoul cel mai rîvnit. Deci nu e de mirare că ne întrebăm cum a luat naştere această „minune".

Se pare că ideea unui asemenea vehicul este foarte veche, de vreme ce egiptenii săpau în piatră amoraşi călărind o prăjină sprijinită pe două roţi.

Ideea a fost însă părăsită, reapărînd, stîngace, primitivă şi fără prea mulţi sorţi de izbîndă în secolele XV-XVI.

Cu toate acestea, mintea oamenilor lucra mai departe la realizarea vehiculului dorit.

În biserica Saint Gilles din Stoke Poges (Anglia) există un vitraliu înfăţişînd un înger pe un velociped de lemn.

În anul 1790 însă, contele de Sivrac construieşte *celeriferul*, strămoşul bicicletei de azi. Acesta era alcătuit dintr-o pîrghie groasă, sprijinită pe două roţi de lemn. În spate se afla o şa, iar în faţă un loc de sprijinit picioarele. Omul îi imprima viteză alergînd şi apoi se arunca în şa strîngînd picioarele. Evident, celeriferul putea fi folosit numai pe drum drept sau la vale, dar se descoperise principiul echilibrului.

Apoi celeriferul primi numele de *velocifer*, pîrghia începînd să capete forme: cap de leu, cal şi chiar dragon.

În 1817 baronul german Carl von Drais von Sauerbronn (Drais de Saverbrun) prezintă în grădinile Luxemburg din Paris faimoasa sa *drezină* avînd un rudiment de ghidon şi avantajul de a putea schimba direcţia şi de a putea ocoli obstacolele.

În 1819 drezina ajunge în Anglia unde este botezată *„hobby-horse"* (cal de agrement) şi unde caricaturistul Crishank dădu publicului ideea tandemului printr-un desen care înfăţişa o tînără pornind la plimbare cu iubitul ei pe un asemenea vehicul.

În 1830, un sportiv a efectuat drumul de 37 km între Beauve şi Dijon cu o viteză de 15 km/h.

În 1861 constructorul de trăsuri şi căruţe Pierre Michaux, împreună cu fiul său Ernest, inventează pedala, iar în 1865 antrepriza acestora vinde nu mai puţin de 400 de *velocipede*, numite iniţial *mişodete*. Cuvîntul „velociped" este format din două cuvinte latine semnificînd „picior rapid".

Lucrătorul Pierre Lallement emigrează în Statele Unite transportînd noua invenţie în Lumea Nouă, unde se izbeşte de nepăsarea virutalilor amatori, dar după expoziţia din 1867 tovarăşul său, Carrol reuşeşte să vîndă brevetul.

În 1869, Francais Guilment are ideea lanţului, dar moare în 1870. Ideea este relansată în 1879 de englezul Harry Lawson care o realizează prin industriaşul J.K. Starley, fiind prezentată în 1885 la Rover Safety. *Bicicleta* era acum cu adevărat realizată. Mai rămînea problema zdruncinăturilor din timpul mersului. În 1867 obada era înfăşurată în cauciuc plin, căruia în 1887 îi ia locul un cauciuc gol. Camera pneumatică apare abia în 1889, aplicată de irlandezul Dunlop care construi un bandaj pneumatic pentru roţile bicicletei fiului său.

Iată deci foarte pe scurt calea parcursă de la celerifer pînă la „bunicul" bicicletelor aerodinamice de astăzi atît de rîvnite!...

IRINA STOICA ❖

---

## Scrisori primite

*Tănase Vasile, Tîrgovişte:* Veţi primi prin corespondenţă informaţiile pe care le-aţi solicitat. Sperăm să vă fie de folos!

*Constantin Chivu, Galaţi:* Ne-am interesat în enciclopediile de specialitate şi vă putem spune, succint, următoarele. Plantele carnivore sînt de două tipuri: active şi pasive. Cele pasive, precum cele denumite „cornetul Sarracenia" sau „urna Nepentes", au capcana imobilă şi extrem de lipicioasă. Insecta capturată astfel este digerată de enzime specifice timp de cîteva minute, sau chiar cîteva ore. Cele mai captivante sînt, desigur, plantele carnivore active. Acestea posedă fie frunze bilobate (genul Dionaea, Aldrovanda) sub formă de fălci, fie tentacule avînd un „clei" parfumat (genul Drosera). În primul caz, la contactul prăzii cu suprafaţa sensibilă, „maxilarele" se închid în cîteva sutimi de secundă, iar în al doilea caz în cîteva ore - tentaculele încolăcindu-se în jurul victimei. În vederea achiziţionării, adresaţi-vă unei grădini botanice.

*C. Iordache, localitatea Posac, judeţul Timiş:* Datele pe care ni le-aţi solicitat le veţi primi prin corespondenţă.

*Florin Cristescu, Bucureşti:* Paludismul este sinonimul modern al termenului învechit de malarie şi provine de la latinescul *palus* = mlaştină. Produs de un protozoar parazit al sîngelui, numit *plasmodium* (şi transmis de ţînţarul anofel, trăitor în regiunile calde şi mlăştinoase), paludismul este actualmente tratat cu ajutorul vaccinului (din 1976), iar înainte de sinteza acestuia, cu săruri de chinină. Profilaxia se bazează pe stîrpirea ţînţarului purtător, îndeosebi a speciei purtătoare de forme mortale, numită *Plasmodium falciparum*.

PAUL IOAN ❖

---

# Temerile noastre cele de toate zilele...

*- Stimată Doamnă Maria Covaciu, prima scrisoare ne parvine din Bucureşti, de la Doamna Angela. Dînsa se teme de bătrîneţe. N-ar fi singura, doar că la dumneaei se adaugă la aceasta teama că va fi părăsită de soţ.*

- Stimată Angela, după cîte încerc să înţeleg, legaţi problema îmbătrînirii de instalarea menopauzei. Desigur că menopauza marchează încheierea unui capitol, mai ales în ceea ce priveşte viaţa biologică a unei femei. Vă întrebaţi dacă, după 20-30 de ani de căsnicie, aceasta ar putea să influenţeze relaţiile Dv. psiho-afective în cadrul cuplului. Menopauza este un fenomen biologic firesc, care se poate instala mai devreme sau mai tîrziu, şi care desigur marchează un moment important în viaţa unei femei, mai ales datorită faptului că el poate deveni efectiv traumatizant. Pot apărea şi tulburări menovegetative generate de acest fenomen, dar ele sînt amplificate, în general, printr-o prelucrare psiho-afectivă constantă, intensă. Menopauza devine traumatizantă în general pentru persoanele care şi-au creat o dominantă din aceasta, reuşind să-şi amplifice suferinţele fizice, mai mult sau mai puţin intense, dar inerente, şi, ceea ce este şi mai dramatic, reuşind să-şi modifice comportamentul. Stările depresive, irascibilitatea, care pot să apară în mod firesc, sînt exacerbate la categoria respectivă, reuşind să ducă la o stare de disconfort fizic şi psihic, nu numai pentru cei care trec prin ele, ci şi la cei din jur. Exacerbînd efectele pe care, de fapt, *nu* menopauza le-a adus cu sine, ele existînd şi înainte, mai mult sau mai puţin camuflate, unele ciudăţenii comportamentale îi determină pe cei din jur să considere menopauza drept unic inculpat! Problema este cu atît mai defavorabil trăită de către persoanele care se tem de bătrîneţe şi o leagă de menopauză. Tinereţea sau bătrîneţea nu

vizează numai exteriorul, numai latura biologică, ci îndeosebi cea psihologică. Fiecare etapă de vîrstă îşi are inconvenientele şi farmecul ei. Ne temem de bătrîneţe pentru că ne temem de singurătate. Dar cine se teme de singurătatea la care l-ar supune bătrîneţea, se pare că s-a temut de ea din totdeauna...

Tot ce am spus pînă acum nu justifică şi nu susţine lipsa de respect faţă de vîrstă, ci este doar o invitaţie la încercarea de a vă întoarce în ani şi de a retrăi multe şi mari evenimente cu sufletul de atunci. În ceea ce priveşte partenerul de viaţă, parcurgerea anilor în doi nu este invers proporţională cu timpul petrecut împreună, pentru că nu se întîmplă niciodată ca unul să îmbătrînească, iar altul să întinerească. Dacă ar fi aşa - drama ar fi de neevaluat!

*- Cea de a doua scrisoare ne soseşte din Constanţa. Dna M. are necazuri în dragoste şi ne întreabă dacă n-ar fi cazul să apeleze la o vrăjitoare...*

- Stimată doamnă, avînd în vedere faptul că dragostea este ea însăşi o mare vrăjitoare, nimic nu vă poate împiedica să apelaţi la o vrăjitoare. Dar, cum ea nu pune totdeauna degetul pe rană, s-ar putea ca şi vrăjitoarea la care veţi recurge să meargă pe lîngă drum. Nu ştiu în ce sens doriţi să apelaţi la o vrăjitoare, dar ceea ce vă pot spune, în general, este că aşa cum dragostea, cum se spune, „le leagă şi le dezleagă", încurcîndu-le în final, şi vrăjitoarea Dv., tot legînd şi dezlegînd, s-ar putea să vă deruteze şi mai mult...

*- Mulţumim Dnei psiholog pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori de la cititori.*

MIHAELA DOROBANŢU ❖

*Legendele fără moarte ale umanității*

# CĂUTAREA SFÎNTULUI GRAAL, AVENTURĂ SAU FICȚIUNE? (2)

***Potirul (Graalul) era căutat de Cavalerii regelui Arthur, personaje din unele povestiri medievale europene, cea mai veche dintre ele fiind „Percival" scrisă de Chretien de Troyes, în secolul al XII-lea. Cum a ajuns însă Graalul din Orient în Europa? Și de unde ideea că acela care îl găsește capătă virtuți și puteri nebănuite? Atît de mari încît pînă și un acolit de-al lui Hitler, Himmler, se arăta extrem de preocupat să o găsească.***

Rămăsesem, în numărul trecut la războiul pornit de Roma împotriva catarilor. Masacrarea în 1209 a 20.000 de oameni, adică toți locuitorii orașului francez Beziers, stă drept un exemplu de cruzime a cruciaților creștini. În Languedoc, catarii au fost arși pe rug. Într-o singură zi, 189 de oameni au fost arși în Champagne. Spectacolul trebuie să fi fost terifiant. Douăzeci de ani, Biserica a hăituit catarii, dezgropîndu-le chiar oasele și dîndu-le foc. Creștinii omorau creștini. O sălbăticie fără seamăn. În anul 1244 avea să fie trecută prin foc și sabie pînă și ultima rezistență a catarilor, castelul Montsegur. Singura dovadă a existenței catarilor a rămas rețeaua de tuneluri și peșterile de sub castel, unde catarii au mai supraviețuit un timp. În final, Inchiziția, sitemul de tribunale administrate de călugării dominicani, a distrus spiritul din Languedoc. Satele au fost arse, frica a fost băgată în oase prin interogatorii și uciderii. A rămas în urmă o tristețe care va dăinui secole de-a rîndul. Legenda spune că ei, catarii, erau și ultimii deținători ai Graalului. Tot ea spune că atunci cînd cruciații au dat atacul final asupra catarilor, arzîndu-i de vii în castelul Montsegur, patru oameni au reușit să scape printr-un tunel, luînd cu ei o comoară. Să fi fost oare sfîntul Graal? Deși catarii n-au omorît nici un catolic, Biserica catolica i-a descris ca pe niște criminali, încercînd în acest fel să-și șteargă din minte propria barbarie. Manipularea conștiințelor nu este, așadar, o cucerire a acestui secol.

## Himmler dorea să găsească Graalul

Acum 60 de ani, diverși scriitori și istorici au reluat cercetările privind catarismul. Societăți oculte și grupuri ezoterice au început să manifeste un interes deosebit față de Graal, redeșteptînd simbolul căutarii, atît de drag literaturii medievale. Enigmaticul Antonin Gadal era membru al unui astfel de grup. A descoperit niște pietre simbolice și o cupă care semăna cu Graalul, într-o peșteră de lîngă Montsegur. Vizitînd această zonă în 1930, un tînăr scriitor german, Otto Rahn, a fost fascinat de teoriile lui Gadal, scriind o carte intitulată „Cruciadă împotriva Graalului", care a trezit multora interesul pentru Graal, Montsegur și catarism. În același an, Hitler ajunge la putere în Germania. Visa să construiască un imperiu care să dureze mii de ani. Puțini știu cît de mult credeau acoliții lui Hitler în științele oculte. Unul dintre ofițerii cu influență foarte mare asupra lui Hitler era Himmler, comandantul temutelor trupe de asalt. El era fascinat de legendele Graalului. Era încîntat de teoria lui Rahn, din care afla despre catarii care l-au respins pe dumnezeul evreu din Vechiul Testament și că, o vreme, au slăbit strînsoarea Bisericii catolice. Himmler l-a chemat pe Otto Rahn și i-a ordonat să scrie o carte despre catari. Rahn a scris „Cartea lui Lucifer" în care decreta că renumitul castel Montsegur este castelul Graalului. Himmler era unul dintre cei mai puternici susținători ai viziunilor lui Hitler referitoare la viitor. O rasă ariană pură care să domine lumea. Himmler credea că dacă vor avea Graalul, naziștii vor putea cuceri lumea. Grupuri de savanți germani s-au pus pe elaborat „teorii", s-au organizat chiar expediții în Islanda, pe tărîmul mitic al arianului Thule care exista cu mult timp înaintea creștinismului. Savanții lui Himmler au încercat să manipuleze ideologia creștină afirmînd că el, creștinismul, își extrage rădăcinile dintr-o origine ariană și nu din Orientul mijlociu. Cercetarea istoriei europene a scos la iveală inclusiv legendele referitoare la Graalul sfînt. Naziștii au încercat să demonstreze că încă din evul mediu creștinismul a fost o unealtă pentru a domina masele. Circulau zvonuri de ani de zile, cum că naziștii au încercat să găsească Graalul, prădînd chiar o mănăstire din Franța. Himmler l-a ținut pe Rahn în echipa lui aproape cinci ani. Numai că tînărul scriitor, aflînd tot mai multe detalii despre regimul nazist, a început să se îndoiască de drumul ales. Ororile din lagărele de exterminare, clinicile unde femei frumoase, tinere, blonde își ofereau corpul pentru a zămisli copii, toate acestea l-au șocat. Chiar și el a fost forțat pentru a servi drept armăsar de prăsilă. Dar cînd a venit momentul să-și declare trecutul pur arian, Rahn a descoperit că o bunică din partea mamei avea origine evreiască. În martie 1939, niște oameni i-au găsit corpul. Se zice că Rahn a încercat să-și unifice existența cu divinitatea așa cum făceau catarii în trecut. Dar, mult mai plauzibil este că a fost omorît de naziști. Graalul nu și-a transferat puterile magice încă nici unui pămîntean, nimeni nu-și poate face iluzii că poate cuceri lumea.

## Graalul sîntem noi

În fiecare an, vizitatorii vin să absoarbă din puterea misterioasă și invizibilă a Graalului, să se alăture blîndei credințe a catarilor, pășind de-a lungul coridoarelor și tunelurilor de sub castelul Montsegur. Unii din ei trăiesc cu gîndul că vor descoperi sfînta cupă. Nu vom ști însă niciodată dacă a existat Graalul sau dacă el le-a dat puteri deosebite celor care l-au avut sau dacă nu cumva este doar ficțiunea unei povestiri medievale. Dar, lucru cert, influența lui este unică în istorie. Nimic nu a dat naștere la legende mai bogate decît acesta. Pînă la urmă, adevărata căutare a Graalului este de fapt căutarea în noi înșine. Să fie aceasta ultima forță a sfîntului Graal?

GEORGE CUȘNARENCU ❖

*Enigmatic Pămîntul*

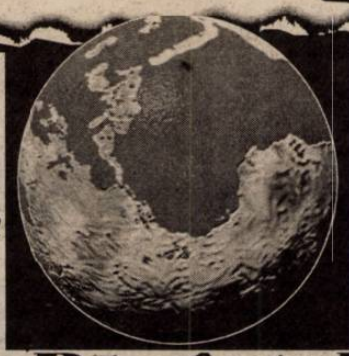

**Pe lîngă Cristosul din înălțimi trecem amîndoi fără să-i acordăm o prea mare atenție, mai ocolim o coamă și - brusc apare, ca o lovitură Sachsayhuaman. Ne oprim uimiți, atîta armonie n-am văzut în viața mea, fortăreața are ziduri albe și curate din dantelă, cu lespezi netede și finisate, adevărate bijuterii. Pare enormă, desfășoară un păienjeniș de bastioane și păzește drumul ce iese din Cuzco, spre răsărit. Privind-o, cazemată stranie dintr-un secol al miracolelor,**

## SACHSAYHUAMAN, TEMPLU ȘI FORTĂREAȚĂ

**înțelegi cît de puternică și perfectă trebuie să fi fost armata încasă. Pe sub colinele din răsăritul Cuzco-ului, de la fortăreață pînă la Templul Soarelui existau cîndva catacombe, un întreg labirint subteran, spun legendele, de-a lungul celor doi kilometri ce separă templul de cazarmă, subsolul trebuie să fi fost săpat în toate direcțiile. Conchistadorii lui Pizzaro au luat cu asalt bastioanele, au mai distrus din fortăreață, blocurile de piatră au fost folosite la temelia noilor construcții, dar, surprinzător, tunelurile subterane n-au fost cercetate de nimeni. "Sub pămîntul Perului, domnule - mi-a spus un tînăr istoric peruan, Carlos Milla Vidal - a mai trăit cîndva o lume". Care? am întrebat atunci.**

**Mai tîrziu, plecăm spre Kencq. În jurul Sachsayhuamanului ne întîmpină alte cîteva ciudățenii: un fel de cilindru de piatră, de pildă, pe jumătate îngropat în pămînt, în greutate de cel puțin 20000 tone, care nu poate fi decît un accident al naturii, căci dacă am admite ipoteza realizării și deplasării lui de către om, o asemenea performanță n-ar avea egal în istoria tehnicii. Și un alt bloc, o piramidă răsturnată, cu scări și nișe săpate în piatra peretelui, un aparat astronomic, probabil, cîntărind tot cîteva zeci de mii de tone, lucrat, fasonat, dar cu siguranță nu și deplasat de om, căci mișcarea din loc a unui astfel de colos ar contrazice legile fizice.**

**Kencq este un amfiteatru tăiat în stîncă, un loc de rugăciune unde se venerau morții, o poartă către Lumea de Jos. Rezemat de un perete și încălzit de soarele după-amiezii, într-un veșmînt roșu de lînă, vechi și ponosit, un orb își strunea acolo pe trepte, un fel de mică ghitară, din care picurau peste templul părăsit, note răscolitoare. Nu departe de Kencq se află Tempu Machay, băile lui Inca, un lanț de bazine și de fîntîni, un fel de Templu al Apei, pe care incașii îl mai numeau Unucancha și îl apărau cu fortărețe. În apropiere de Tempu Machay întîlnim Puca Pucara, bastion din vechime, dar ruinele se găsesc la tot pasul. Profesorul de istorie din Lima, Carlos Vidal, mă înoțește într-un tur al ruinelor. O lecție de istorie, care era în același timp un discurs despre eroism și despre demnitate, am ascultat din nou povestea tragică a poporului Inca. Subteranele de care vă vorbeam mai înainte au dat naștere la speculații despre Lemuria, legendar continent preatlantic scufundat, despre Paititi, oraș înghițit de munți și despre alte cetăți pe care selva Anzilor, lacomă, le-a cotropit, ascunzîndu-le urma. Revenim la Cuzco, mîine vom porni, într-un microbuz, pe drumul care leagă localitățile Văii Sfinte a Indienilor, leagăn și mormînt al civilizației Inca.**

***(Într-un număr viitor: Valea Sfîntă a Indienilor)***

ALEXANDRU MIRONOV ❖

*Recurs la memoria scrisă*

# NAȚIONALISM ȘI UNIVERSALISM

***Constituirea corpului de principii morale sprijinite de prescripțiile Bibliei în lumea Evului Mediu occidental a cunoscut o evoluție destul de zbuciumată. În timpul papei Ioan IX (898-901), conciliul de la Roma din 899 emitea un canon în care preoții primeau dreptul să frecventeze prostituatele, iar femeile adulterine primeau protecția Bisericii în condițiile unei declarații benevole.***

Anul 896 marchează însă o cotitură în istoria papalității în urma unui eveniment dramatic și neobișnuit. Papa Formosus (891-896), deși fusese excomunicat pe vremea cînd era episcop (876), încearcă să aducă o predominanță a Bisericii asupra conducerii laice, urmărit de ideea reconstituirii imperiului carolingian sub comandă eclesiastică. Confruntat cu rezistența ducilor și regilor Italiei, el apelează la ajutor german și-l încoronează pe regele Arnulf la Roma, impunînd o dominație universalistă asupra stăpînilor locali. Se naște astfel în Orașul Etern prima mișcare de natură națională, care, prin violența cu care reacționează, este percepută în istoriografia modernă drept prima manifestare naționalistă cunoscută în Europa. Scurt timp după moartea lui Formosus, marile familii romane așază pe tronul papal un exponent al intereselor laice în persoana lui Ștefan VI. Despre el, poetul Ausilio scria: *Cui te, o crudelior crudelissime Stephane, cui assimilabo? num quidman Neroni, Diocletiano ceterisore tyrannis?* Într-adevăr, la numai 9 luni după instalare, Ștefan VI dezgroapă cadavrul lui Formosus, îl îmbracă în veșminte papale și-l așază pe tron în mijlocul basilicii Sfîntului Petru. Acolo, scheletul este judecat în fața întregului corp eclesiastic într-un celebru proces rămas în istorie cu denumirea *Il sinodo del cadavere*. Scena grotescă este completată cu prezența unui diacon ascuns în spatele tronului și care răspundea în locul cadavrului la toate acuzațiile, recunoscîndu-și întreaga vinovăție. Bineînțeles, cadavrul a fost condamnat și mutilat, aruncat apoi în Tibru și damnat pentru totdeauna. Iată însă că după trei zile apele scot cadavrul la mal și după alte cîteva zile Roma este zguduită de un cutremur care distruge sediul papalității, basilica Lateran. A fost suficient pentru a interpreta evenimentele drept un semn divin. Roma a fost străbătută de revolte în urma cărora Ștefan VI este arestat, închis și ulterior strangulat. Cele două partide - formosiană și antiformosiană - se grupează acum în jurul unor ideologii opuse: universalitatea Bisericii și dreptul de preeminență asupra puterii laice, pe de o parte, și orientarea naționalistă care căuta întărirea autorității locale și configurarea noului stat medieval independent. Istoricii sînt și astăzi împărțiți în tratarea acestui caz. Majoritatea analiștilor din afara Italiei văd în procesul papei Formosus o manifestare a impietății și dezmățului, un act distructiv pentru imaginea Bisericii și o pată rușinoasă pe obrazul catolicismului. Istoricii italieni privesc însă cu mai multă îngăduință faptele și-le dau semnificații politice majore.

P. Brezzi afirmă că momentul marca transferul puterii supra reprezentanților vieții publice locale ca urmare a dezvoltării unui sentiment național nou. Formosus este acuzat că „a mutat interesele statului în politica externă, aducînd prejudicii grave intereselor vitale ale Romei". Apăsați de opiniile categorice ale cardinalului Baronius, primul mare istoric al papalității, istoricii merg mai departe și consideră perioada sinodului morbid drept clipa sublimă a afirmării ideii naționale în Italia, în contextul unui ultim act al decadenței lumii vechi. Încheie Harald Zimmermann acest capitol: „O lume se sfîrșea sinistru, dar una nouă bătea la ușă".

ALEX MIHAI STOENESCU ❖

*Istorii neelucidate*

# ALEXANDRU CEL MARE - ASASINAT DE ARISTOTEL?

***Alexandru cel Mare avea 33 de ani cînd murea, în magnificul Babilon, dar întemeiase deja un imperiu căruia doar soarele îi putea zări granițele într-o zi. Ca și viața sa, moartea marelui cuceritor a stîrnit controverse și nici pînă azi nu se știe exact de ce a murit fiul lui Filip al Macedoniei.***

Versiunea oficială, înscrisă în cărțile de istorie, e că s-a stins bolnav de friguri. Dar Aristobul afirmă că, pe fondul unei febre puternice, Alexandru era curpins de o groaznică sete și a băut vin în neștire, pînă ce a început să aiureze și în final a murit. Coma alcoolică drept pricină a morții este atestată și în scrierile altor autori antici. Ei afirmă că Alexandru organiza în fiecare noapte concursuri de rezistență la băutură cu generalii săi. Odată, Promahos, prietenul său, a băut trei litri de vin de stafide, foarte tare, și în trei zile a murit. Regele a vrut să bată recordul și a băut patru. L-a cuprins o febră puternică, dar a continuat să bea, pînă cînd a intrat în comă și a sucombat. Nimeni nu a bănuit, imediat după moarte, că la mijloc ar fi fost o otrăvire, dar ceva mai tîrziu s-a răspîndit și acest zvon. Mama lui Alexandru, Olimpia, a dat pe mîna călăului pe toți cei bănuiți. Istoricul Plutarh inserează opinii cum că în spatele „asasinatului" s-ar fi aflat Aristotel! El l-ar fi sfătuit pe Antipatros, cel mai de seamă general macedonean, să-i dea otrava, care era de fapt „o apă rece și ghețoasă, ca un fel de rouă fină, luată din creierul munților și pusă într-o copită de măgar scobită, căci din pricina răcelii ei nici un vas n-o putea ține". După ce băut-o, Alexandru a fost cuprins de frisoane și a murit. Motivul asasinatului pare să-l fi constituit „trădarea" credinței elenistice în favoarea moravurilor orientale, fapt pe care Aristotel, un „naționalist" nu l-a putut ierta elevului său. Dar Plutarh, obiectiv, adaugă și mărturia unor contemporani ai faimosului cuceritor, care spuneau că zvonurile otrăvirii acestuia ar fi fost plăsmuiri. Dacă este sau nu așa, n-o vom afla însă niciodată. Peste acele fapte, petrecute acum două milenii și jumătate, s-a așternut uitarea. Singurul lucru care încă mai strălucește, în colbul istoriei, este visul de glorie al celui pe care „Macedonia nu-l încăpea"...

GABRIEL TUDOR ❖

## O sculptură khmeră furată reapare după o aventură de mai mulți ani

*O sculptură khmera furată la Angkor, a fost restituită Cambodgiei, după o aventură de mai mulți ani, în care a trecut de la o galerie de artă new-yorkeză la un colecționar elvețian în urma unei licitații publice organizată de Sotheby's. Sculptura, din gresie de culoare gri închis, reprezentînd un personaj feminin în picioare, căruia îi lipsesc capul și picioarele, a fost semnalată în 1993, într-un material al Comitetului Internațional al Muzeelor, ca făcînd parte dintre cele „100 obiecte dispărute în jaful de la Angkor".*

*În aprilie 1994, un articol din „Herald Tribune" semnala prezența statuetei furate ca făcînd parte dintre obiectele unei licitații oficiale a casei „Sotheby's" din New York, ținută în iunie 1992. O anchetă a Interpolului a stabilit că sculptura fusese vîndută unui colecționar elevețian, pentru 57000 de dolari.*

*Colecționarul a acceptat după ce a primit despăgubiri să înapoieze statueta Casei de Licitații Sotheby's, care, la rîndul ei, a trimis-o unei galerii de artă din New York, primul posesor cunoscut al obiectului.*

*Galeria de artă, al cărei nume nu a fost făcut public, a acceptat să restituie obiectul fără nici un fel de alte pretenții, Cambodgiei. (ARPRESS)*

## La 53 de ani!...

# ...MAMĂ A DOI GEMENI

Domenico și Maria Torrano sînt o familie obișnuită de agricultori din Laria (Italia). Cînd s-au căsătorit, visau să devină o familie numeroasă, cu mulți copii. Dar visul lor nu s-a împlinit, întrucît Maria nu rămînea însărcinată. Medicii i-au prescris diferite tratamente, în speranța că sterilitatea va fi învinsă. Au trecut ani mulți de așteptare și speranță, însă în zadar a fost totul... Ba mai mult, medicul curant le-a făcut cunoscut că Maria nu va putea avea niciodată copii...

Cînd totul părea pierdut, s-a petrecut miracolul! Într-o bună zi, Maria s-a plîns de dureri de cap, și a observat că abdomenul îi este umflat... A urmat inevitabilul consult medical care s-a încheiat cu un diagnstic surprinzător atît pentru medic, cît și pentru familia Torrano: Maria era însărcinată! Pentru evitarea oricărui incident neprevăzut, medicii i-au recomandat să nască prin cezariană. Și astfel, Maria a născut, la termen, doi gemeni: un băiat, Giuseppe, și o fetiță, Maria Elisabeta, fiecare cîntărind cîte 2,500 kilograme! Nașterea acestor doi copii în mod natural, la vîrsta de 53 de ani, constituie un uimitor eveniment medical care confirmă faptul că destinul ne poate oferi, uneori, mari bucurii la care nici nu îndrăznim să mai nădăjduim!...

## 180 de kilometri în largul oceanului

# O NEOBIȘNUITĂ TRAVERSARE

În aparență, Susie Moroney este o tînără (22 de ani) ca oricare alta! Ea însă, spre deosebire de majoritatea fetelor de-o seamă cu ea, este dominată de o mare pasiune: înotul pe distanțe lungi. După unele isprăvi de acest gen în țara sa natală, Australia, ea s-a decis să realizeze ceva deosebit. A stablit, după o minuțioasă informare, planul unui veritabil record de rezistență pe distanțe mari - mai precis, și-a propus să traverseze înot distanța care desparte Cuba de SUA!

Plecînd din localitatea Avana din Cuba, după ce a înotat 180 de kilometri, pe care i-a parcurs în 24 de ore și 31 de minute, a ajuns pe plaja Fort Zachary Taylor de pe insula Key West, ceea ce îi va permite să figureze în viitor în „Cartea recordurilor"! În încercarea ei, Susie Moroney a fost însoțită de mama sa, aflată la bordul ambarcațiunii „Acadian". Vasul avea, lateral, o cușcă lungă de nouă metri, din aluminiu, înăuntrul căreia tînăra înota, ferită de eventualele atacuri ale meduzelor și rechinilor. Ritmul de înaintare a ambarcațiunii a fost adaptat la viteza de înot a tinerei. La intervale regulate, fără ca fata să-și întrerupă înaintarea, îi erau oferite de pe puntea vasului felurite gustări și apă minerală, pe care le consuma înotînd pe spate. Cea mai dificilă etapă a traversării a fost în timpul nopții, cînd vizibilitatea era foarte redusă, cu toate că drumul îi era luminat de proiectoarele de la bordul vasului. A avut parte și de atacurile a doi rechini și multor meduze, dar cușca s-a dovedit rezistentă! La sosirea la Kay West, la capătul puterilor, Susie Moroney a leșinat, complet epuizată de pe urma acestei senzaționale încercări unice în lume.

Dar s-au găsit, ca întotdeuna și răuvoitori care au insinuat că recordul ei a fost trucat, susținînd că viteza de deplasare ar fi fost mult mai mare față de posibilitățile normale, acest fapt fiind înlesnit de cușca în care se afla. În lipsa unei echipe de control, ea s-ar fi putut agăța de barele cuștii, lăsîndu-se purtată de aceasta. Susie Moroney nu s-a lăsat impresionată de aceste suspiciuni pe care, de altfel, le-a respins categoric. În plus, pentru a-și demonstra capacitatea de efort, a anunțat că, în curînd, va trece la materializarea unui alt proiect, și mai senzațional - traversarea canalului Yucatan aflat între Cuba și Mexic!

## Cînd realitatea întrece fantezia

# FILMUL „PĂSĂRILE" - O POVESTE ADEVĂRATĂ?!

*La această întrebare răspunsul pare să fie pozitiv. Celebrul Hitchcok, maestrul inegalabil al filmelor de suspans, a avut ca punct de plecare în a realiza capodopera sa „Păsările", un fapt adevărat, petrecut într-un orășel din California și nemediatizat prea mult, fiind cunoscut doar în cercurile științifice. În anul 1961, în respectivul orășel păsările de mare au început deodată, ca lovite de o stranie boală, să se năpustească cu sutele asupra locuitorilor, mașinilor, caselor, provocînd pagube și panică, înainte de a se prăbuși, epuizate, la pămînt.*

*Conform unui grup de cercetători de la Los Angeles University, acest comportament s-ar datora consumării unei alge, „Pseudonitzchia australis", producătoare de acid domoic, o substanță puternic neurotoxică, cu iremediabile efecte daunătoare pentru creier. Păsările în speță, consumînd alga, au dobîndit un comportament necontrolat care a provocat acea atmosferă de teroare, atît de bine ilustrată de Hitchcok în filmul lui. Cercetătorii americani care au studiat cazul au avertizat că alga nu este permanentă, ci proliferează periodic, existînd în orice moment, așadar, riscul producerii unor incidente de genul celui din 1961!...*

## „Romeo și Julieta" interzis

***Este bine cunoscută de toată lumea adevărata mîndrie a englezilor de a ști pe dinafară și de a recunoaște pagini întregi din piesele bardului de la Statfford upon Avon, William Shakespeare. De aceea, „bizar" este calificativul cel mai nevinovat care se poate acorda deciziei unei directoare de școală primară din Hackney, în apropiere de Londra, care pur și simplu a interzis elevilor săi să meargă să vadă capodopera shakespeariană „Romeo și Julieta". De ce? După propria ei declarație, „pentru că este exclusiv dedicată unei iubiri heterosexuale și deci, din punct de vedere ideologic, incorectă"! Ea merge chiar mai departe și declară că deși Capuleții și cei din familia Montague poartă pălării cu pene, ei nu pot fi considerați veritabili... homo, ceea ce, spune din nou directoarea, poate șoca sensibilitatea copiilor din epoca noastră!***

***Bizareria directoarei nu se oprește însă aici. Ea „condamnă" cu aceeași mînie... „Cidul" lui Corneille, pe motiv că este o adevărată incitare la crimă! Pentru ea - și pentru copiii de astăzi - „Cidul" n-ar fi decît povestea unui bătrîn coleric care își agresează un coleg și, atunci cînd acesta îl „pocnește", îi cere fiului său să-l „taie", deși acesta face curte fiicei viitoarei victime... Mai rău ca în „Fedra", se spune - o poveste grea de semnificații dăunătoare.***

***Și să nu începi să te întrebi ce mai este normal și ce nu...***

## Selecție de GEORGE CUȘNARENCU

**1919** **REVOLTE ÎN GHETTO-URI. În această lună, acum 78 de ani, izbucnesc dar nu chiar din senin, fiind vorba despre tensiuni grele și permanentizate revolte ale albilor împotriva negrilor, răzmerițe care cuprind 26 de orașe importante din SU.A. Pe 19 iulie, Washingtonul devine teatrul atacurilor sălbatice ale soldaților și marinarilor albi care atacă unele sectoare din ghtto-urile negrilor. Bilanțul acestei „veri fierbinți"? 15 albi și 23 de negri morți, plus alte cîteva sute de răniți. Asta numai la Washington.**



**1946** **TESTE NUCLEARE. După ce au experimentat efectele bombei atomice direct pe locuitorii orașelor Hiroshima și Nagasaki, americanii încep, pe 18 iulie, primele teste, de după război, în atolul Bikini din Pacific. Și astea sînt cu cîntec, avînd în vedere că soldații au fost expuși, fără să fie informații asuopra pericolului, la doze mari de iradiere.**

**S-A ÎNTÎMPLAT ÎN... IULIE doar anii diferă...**

**1969** **AVATARURILE CLANULUI KENNEDY. Credibilitatea de om politic a senatorului Edward M.Kennedy, 36 ani, este puternic zdruncinată de o întîmplare nefastă. Mary Jo Kopechne, 28 de ani, pleacă de la o petrecere împreună cu senatorul, era 18 iulie, mașina condusă de Edward ratează intrarea pe podul Dike și se prăbușește în lac. Femeia moare înecată după ce, așa cum avea să declare senatorul, a încercat din toate puterile să o salveze. Nu i s-a iertat nici o altă greșală pe care a comis-o: Edward fuge în sînul familiei și vrea să facă uitată această întîmplare. Trebuie să treacă 10 ore pentru ca el, sfătuit de tatăl său, să se prezinte la postul de poliție și să declare accidentul.**

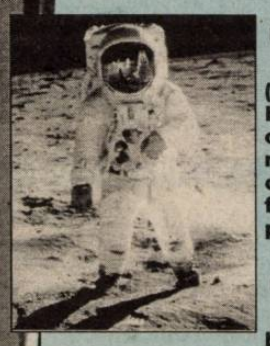

**1969** **CUVINTELE LUI ARMSTRONG. Era 20 iulie, era ora 10,56 noaptea (EDT), era noaptea în care comandantul Neil Armstrong devenea primul pământean care punea piciorul pe Lună. Atunci, primele lui cuvinte au fost acestea: „That's one small step for a man, one giant leap for mankind" (Acesta este un pas mic pentru om, dar uriaș pentru umanitate).**

**1348** **CIUMA NEAGRĂ. I s-a mai spus și Moartea Neagră, e vorba despre ciuma bubonică, boala care a făcut să moară unul din trei locuitori ai Europei în acel an. În Anglia, ciuma a ajuns în iulie, iar la porțile Londrei în noiembrie. Aproape jumătate din populația Angliei a murit de ciumă.**

# SPIELBERG

## rătăcind din nou prin Jurassik Park

***După patru ani de la „Jurassik Park", Spielberg recidivează. Lansează „O lume pierdută - Jurassik Park", film a cărui realizare a costat 75 milioane de dolari, dar care în numai primele șase zile de difuzare în cinematografele din Statele Unite a făcut încasări de peste 90 milioane de dolari. Acest triumf fără precedent rezonează întîmplător sau nu, pe de-o parte cu recentele descoperiri revoluționare ale oamenilor de știință privind aceste uriașe reptile dispărute cu 650000 de ani în urmă și care populaseră planeta timp de 150 de milioane de ani, iar pe de altă parte cu apetitul publicului pentru spectacolul fascinant oferit de combinația știință-ficțiune.***

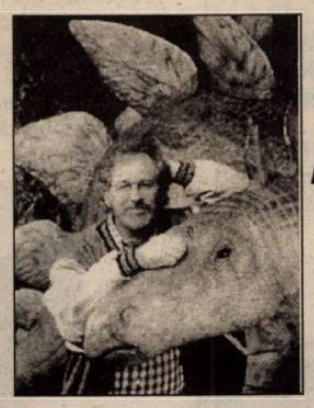

Spielberg mai captivase o dată lumea cu acest gen de spectacol și iată că, după numai patru ani de la „Jurassik Park", intră din nou în scenă cu giganții preistorici. De ce? *„Cînd lucram la Jurassik Park* - mărturisește regizorul - *nici măcar nu știam dacă o să am un public pentru acest gen de film. Este evident că în momentul acela nu aveam de ce să mă gîndesc și la o continuare. Dar formidabilul succes al filmului aproape că m-a obligat să mă gîndesc să continui acest gen de film. Dacă nu-l făceam eu, cu siguranță l-ar fi făcut altcineva. Așa am pornit pentru a doua oară în plină aventură. Ca un copil. Deși, e foarte greu să oferi ce ai mai bun în tine ca regizor într-un scenariu «bis». Originalitatea se poate subția. După magia oferită de prima lucrare, oamenii se pot întreba: ce să-mi mai arate despre acest subiect?"*

Dar s-a dovedit deja, avînd în vedere succesul imediat al filmului, că Spielberg a știut ce trebuie să aducă nou în „rețetă": noi personaje, noi aventuri, noi reguli, impuse parcă de un alt timp istoric. Astfel, în această „lume pierdută...", nu mai este vorba doar de înfruntarea dintre om și dinozauri, ci și de confruntarea om-om, și chiar bărbat-femeie. Dar, să nu fiți cumva dezamăgiți: rolul principal în film îl dețin, oricum, dinozaurii și numai dinozaurii. Deocamdată nu unii adevărați, așa cum speră oamenii de știință să obțină prin clonare, ci dinozauri realizați în marea majoritate cu ajutorul imaginilor de sinteză oferite de computere. „Menajeria" din acest film a crescut cu 50% față de cea din primul, în timp ce numărul computerelor care „au născut" personajele s-a mărit de la 59 la 75. Specialiștii, dar și spectatorii americani care au avut prilejul să vadă filmul, apreciază că dinozaurii rezultați prin această nouă tehnică folosită în cinematografie sînt „mai adevărați decît ar fi fost cei adevărați".

Cu această continuare la „Jurassik Park", Spielberg se pare că a mers la sigur în privința succesului. De fapt, despre el se spune că beneficiază nu doar de o mînă sigură de mare regizor ci și (sau mai ales) de o extraordinară intuiție față de așteptările spectatorilor. În special ale tinerilor. *„Copiii mei* (și sînt șapte în total!) -

---

TVR

### LUNI, 21 iulie

*PROGRAMUL 1:* **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Katts și câinele" **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „sâț-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție" **22.00** În fața dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revistă de istorie **0.30** Turul Franței la ciclism **0.40** Fantastic Star TVR Club.

*PROGRAMUL 2:* **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convietuiri **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **20.00** Teatru TV: Rendez-vous cu Tudor Mușatescu și... Rodica Popescu Bitănescu **22.30** Ultimul tren **0.30** Uverturi celebre la opere.

### MARȚI, 22 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Katts și câinele" **17.35** Medicina pentru toți **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Casanova" (Italia). Cu: Richard Chamberlain, Faye Dunaway, Ornella Muti **22.30** Vara în tranziție **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoașterii **0.40** Planeta cinema (r).

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenție" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Frumoasa și bestia" **13.30** Convietuiri **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opțiuni **20.00** Film: „Maigret și portul cu ceață" **22.30** Ce-i de făcut? **23.30** Arhive românești **0.30** Extraordinara aventură a electricității.

### MIERCURI, 23 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Sensul tranziției (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Ecoturism **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mîndrie și prejudecată" **22.00** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Cultura în lume **0.40** Întîlnirea de la miezul nopții.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Savannah" **10.00** Medicina pentru toți (r) **10.30** serial de călătorii (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Documentar **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **18.50** Egipt - țara faraonilor **20.00** Film: „Holograma" (SUA, 1996) **22.30** Credo **23.30** - Cu cărțile pe față **24.00** TVM * Mesager **0.30** Bijuterii muzicale.

### JOI, 24 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Ce-i de făcut? (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **16.00** Convietuiri **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** Reflecții rutiere **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Detectivul din Los Angeles" **10.00** În flagrant (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Mîndrie și prejudecată" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Brașovul muzical **20.00** Cinematograful de artă: „Povești extraordinare" (Franța, 1967). Cu: Jane Fonda, Alain Delon, Brigitte Bardot **23.30** Media-club **0.30** Melodii nemuritoare.

### VINERI, 25 iulie

*PROGRAMUL 1:* **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Media-club (r) **12.35** Din viața rromilor **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Tribuna partidelor parlamentare **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.30** Film: „Femeia din umbră" (Italia, 1991) **23.10** Trapez **23.50** Miss „femeia" '97 **0.50** Cinematograful de noapte: „Frontiera de oțel" (SUA, 1996) **2.30** Sport.

*PROGRAMUL 2:* **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoașterii (r) **10.40** Serial (r): „Micul Yeti" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Fantastic Star TVR Club **21.00** Robingo 2 **22.30** Nocturna sportivă.

### SÎMBĂTĂ, 26 iulie

*PROGRAMUL 1:* **7.00** Bună-dimineața de la... Iași! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Serial: „Micul Yeti" **9.55** Tip-Top, Mini-Top! **10.45** Film: „Pregătiți-vă batistele!" (Franța, 1978). Cu: Gérard Depardieu **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.45** Turnul Babel: Pilula de rîs * Desene animate * Cronicile Hollywood-ului * Atletism **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Serial: „Hollyoaks" **18.30** Desene animate **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** Varietăți internaționale **23.05** Serial: „Perla coroanei" **0.05** Serial: „Detectivul din Los Angeles" **0.55** Arena A.S.

*PROGRAMUL 2:* **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.10** Istoria invențiilor **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri și necazuri în dragoste **20.00** Film: „Mincinoasa" (Italia, 1990) **0.30** Jazz Alive.

### DUMINICĂ, 27 iulie

*PROGRAMUL 1:* **7.00** TVR Cluj-Napoca **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Ala-bala, portocala! **11.00** Viața satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha!" **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin... în zodia iubirii, cu îndrăgostiți și... suspans **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.00** 7 zile în România **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Dragoste de mamă" (Anglia, 1989) **23.05** Camel Planet Olimp **0.10** Gala mondială a circului.

*PROGRAMUL 2:* **8.00** Serial: „Lupii aerului" **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iași **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Un bunic fericit" **15.10** Istoria invențiilor **16.00** Film serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziției **20.00** Cum vă place! **21.00** Repriza a treia **23.00** Serial: „Frumoasa și bestia" **0.30** Varietăți internaționale.

(După Panoramic TV)

PRO TV

**LUNI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" **13.00** Film: „Masca de argint" (România). Cu: Florin Piersic, Marga Barbu, Alexandru Repan, Ion Besoiu **14.30** Lumea filmului (r) **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! - concurs de cultură generală **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Căminul pierdut" (SUA, 1988) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca în filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generația PRO **0.30** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Playtime" (r) **2.30** Am întîlnit și români fericiți **3.00** Lumea lu' Gaiță.

**MARȚI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" **13.00** Profesiunea mea - cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Alisea și prințul din vis" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca-n filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Sport la minut **2.15** Am întîlnit și români fericiți **3.15** Față-n față cu Ilie Șerbănescu.

**MIERCURI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Accapulco Heat" (r) **13.00** Am întîlnit și români fericiți **13.30** Lecția americană **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Încredere oarbă" II **21.30** Fotbal: Turul preliminar al Ligii campionilor: Steaua - FSKA Sofia. Transmisiune în direct **23.15** Știrile Pro TV **23.40** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Generația PRO **0.45** Sport la minut **1.10** Film erotic: „Watch me" **3.00** Lumea lu' Gaiță.

**JOI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Față-n față cu Ilie Șerbănescu **14.00** Sport **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca-n filme" **23.00** Știrile Pro TV **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generația PRO **0.30** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Candy the stripper" **3.00** Lumea lu' Gaiță.

**VINERI** **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Apocalipsul" **13.00** Divertis show **14.00** Sport extrem **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Forța dragostei" **17.30** Serial: „Xena, prințesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „Piranha - peștii ucigași" (SUA, 1978) **23.00** Știrile Pro TV **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Serial: „Zona crepusculară" **0.45** Sport la minut **1.00** Film: „Zile cu vin și trandafir" (US, 1962). Cu: Jack Lemmon **3.30** Lumea lu' Gaiță **4.30** Stelele Olimpiei.

**SÎMBĂTĂ** **7.00** Desene animate **8.00** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Flipper" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Zile cu vin și trandafir (r) **13.00** Film: „Agatha" (US, 1979). Cu: Dustin Hoffman **14.35** Motor Sport Magazin **15.05** Rugby - Tuneul celor 3 Națiuni: Africa de Sud - Noua Zeelandă **16.00** Film: „Fiul răzvrătit" (SUA, 1990) **17.30** Serial: „Walker, polițist texan" **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluț" **18.45** Te uiți și

spune Spielberg - *de îndată ce au putut să țină o carte în mînă și să privească imaginile, au găsit că dinozaurii sînt creaturile cele mai fascinante din lume. Și eu credeam la fel cînd eram la vîrsta lor. Tatăl meu mă dusese la Muzeul istoriei naturale din Philadephia și acolo, de la un magazin alăturat de suveniruri, unde se vindeau mici dinozauri din fier, mi-a cumpărat un tiranozaur și un stegozaur. Cu timpul, metalul s-a oxidat, figurinele au devenit verzulii, iar «aripioarele» de pe spate s-au tocit. Erau jucăriile mele preferate."*

Se poate spune că Spielberg este un om norocos: jucăriile lui preferate i-au încălzit copilăria, stîrnindu-i fantezia, și, mai tîrziu i-au... îmbogățit viața.

Rubrică realizată de AURORA POPESCU ❖

## Un tenor greu și un MEGASTAR rock

**În ultima vreme, Luciano Pavarotti a fost deschis multor schimbări în viața sa: a divorțat de Adua, femeia alături de care își petrecuse 35 de ani din viață, a renunțat cu acest prilej la jumătate din averea sa, a ales să trăiască în continuare în compania fostei sale secretare, Nicoletta Mantovani, s-a supus unor cure severe de slăbire, a susținut spectacole împreună cu staruri de muzică rock, iar de curînd și-a exprimat dorința de a se produce pe scenă în duet cu.. Michael Jackson. Nu a precizat însă dacă se va lansa cu această ocazie într-un dans frenetic, în stil Michael Jackson.**

## viața în serial

**PATRICIA** (Maria Levy) și Cezar Augusto (Ariel Lopez Padilla) din „Forța dragostei", deși îndrăgostiți nebunește, deși căsătoriți împotriva dorinței tuturor celor din jur lor, se pare că s-au pierdut unul de celălalt. Patricia se simte trădată, umilită și nefericită, în timp ce Cezar Augusto, pe fondul unei amnezii, este victima unui întreg hățiș de intrigi. Forța dragostei lor îi va ajuta însă să se regăsească. Tot forța dragostei lor i-a unit pe cei doi, în realitate, într-o căsătorie considerată de cunoscuții lor demnă de invidiat. Pentru Ariel (soțul îndrăgostit), Mariana nu este doar excepțional de frumoasă (nu întîmplător și-a început cariera ca manechin), ci și femeia plină de sensibilitate și bunătate, inteligentă și afectuoasă. Într-un cuvînt, spune el: „PERFECTĂ!"

**PETER BERGMAN** *pentru rolul lui Jack Abbott din „Tînăr și neliniștit"* a obținut trei premii Emmy. Este fermecător și talentat, deși educația extrem de severă și complexă primită în familie nu a avut nici un moment în vedere... meseria de actor. Peter Bergman s-a născut într-o familie de militari de carieră din Guantanamo (Cuba): tatăl său, colonel în armata americană iar mama, ofițer și ea. Desigur, părinții lui Peter nu-și vedeau fiul decît continuînd tradiția familiei. Așa că i-au impus un serios program de studiu axat pe matematică, fizică, geografie, geodezie, tactică militară, călărie, atletism, împănate cu lecții de pian, coregrafie și dicție. Și l-au înscris la colegiul militar. Dar, spre indignarea familiei sale, Peter, cînd a împlinit vîrsta de 20 de ani, și-a anunțat părinții că va ieși de pe „traiectoria" militariei, fascinat fiind de... pelicula de celuloid.

Șocați și rigizi, părinții au gîndit că singura metodă pentru a înfrînge hotărîrea fiului lor este să-i suprime orice susținere materială. Au gîndit și au aplicat sancțiunea! Atunci, Peter s-a angajat pe un șantier, și-a folosit cunoștințele de inginerie militară, a obținut bani, a rezistat ostășește trei ani și a strîns suma necesară pentru a se înscrie la Academia de Artă Dramatică din New York. A devenit actor.

Despre argentinianul **GUSTAVO BERMUDEZ** („Șeicul"), care a împlinit pe 21 iulie 33 de ani, se spune că este prototipul bărbatului romantic, atît de rar și mult visat acum, în prag de mileniul trei. Probabil că acest romantism al său, dublat de un real talent și de actor dramatic, nu doar de film, i-a adus și rolul lui Romeo (din „Romeo și Julieta" de Shakespeare) pe care îl interpretează cu mult succes pe o scenă din Buenos Aires. Ce se mai poate spune despre Gustavo Bermudez? ■ Crede în dragoste, pe care o consideră „motorul vieții" și în familie ■ Este căsătorit de opt ani și are o fetiță. Își dorește și un băiat ■ Știe că fericirea trebuie căutată în lucrurile mărunte ■ Idealul lui: să fie un părinte model ■ Este un optimist incurabil ■ Se consideră un om echilibrat ■ Este împotriva intoleranței, rasismului, nedreptății, violenței, drogurilor ■ Îi place să rîdă pentru că rîsul îl destinde.

DUSTIN HOFFMAN
PRO TV, sîmbătă, ora 13⁰⁰

**DUMINICĂ** 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Fiica oceanului" 9.00 Super Abracadabra 10.30 Film: „Obraznicii" (SUA, 1991) 12.30 Serial: „Something So Right" (ep.1) 13.00 Serial: „News Radio" 13.30 Serial: „Detectivi de elită" 14.20 Chestiunea zilei 15.00 Automobilism: Formula 1 - Marele Premiu al Germaniei. Transmisiune în direct 16.45 Gillette - lumea sportului 17.00 Lumea filmului 17.30 Serial: „Terra 2" 18.30 Serial: „Beverly Hills" 19.30 Știrile Pro TV 20.00 Film: „O dragoste tîrzie" (SUA, 1985) 22.00 Serial: „Fotomodele" 23.00 Știrile Pro TV 23.20 Procesul etapei 1.00 Sport la minut 2.30 Lumea lu' Gaiță.

**LUNI** 6.30 Teledimineața 9.00 Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) 9.50 Serial: „Viața în trei" 10.25 Printre rînduri (r) 11.15 „Sîmbătă, Duminică și Luni" (r) 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.05 „Un străin printre noi" (dramă, SUA, 1953) 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Între prieteni 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 Serial: „Omul cu o mie de fețe" 22.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 23.00 Știrile nopții 23.10 „Festinul Babettei" (dramă, Danemarca, 1987) 1.05 Serial: „Kassandra".

**MARȚI** 6.30 Teledimineața 9.00 Între prieteni (r) 9.50 Serial: „Viața în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 Serial: „Omul cu o mie de fețe" (r) 12.10 Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) 12.35 Medalion 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Viață dublă" (Venezuela, 1996, ep.1) Cu: Coraima Torres 16.10 Serial: „Madison" 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Dosarele Antenei 1 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 Serial: „Nash Bridges" 22.30 Serial: „Sparks" 23.10 „Aventurierul" (acțiune, SUA, 1984) 1.05 Serial: „Kassandra".

**MIERCURI** 6.30 Teledimineața 9.00 Dosarele Antenei 1 (r) 9.50 Serial: „Viața în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 Serial: „Nash Bridges" (r) 12.10 Serial: „Sparks" (r) 12.35 Medalion 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.05 Serial: „Viață dublă" 16.10 Serial: „Madison" 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Totul despre Guvern 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 „Magistratul" (polițist, Italia, 1995, partea I) Cu: Franco Nero 23.25 „Suflete înghețate" (acțiune, SUA, 1981) 1.05 Serial: „Kassandra".

**JOI** 6.30 Teledimineața 9.00 Totul despre Guvern (r) 9.50 Serial: „Viața în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 „Magistratul" (r) 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Căpitanul James Cook" 16.10 Serial: „Madison" 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Invitați la Antena 1 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 „Beauty și Denise" (acțiune, SUA, 1988) 23.20 „Frontul terorii" (război, 1987) 1.10 Serial: „Kassandra".

**VINERI** 6.30 Teledimineața 9.00 Invitați la Antena 1 (r) 9.50 Serial: „Viața în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 „Beaty și Denise" (r) 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Căpitanul James Cook" 16.10 Serial: „Club Hawaii" 16.50 Serial: „Dragă profesore" 18.15 Telerebus 18.55 Beavis și Butthead 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 „Nebunie, dincolo de orice terapie" (comedie, SUA, 1986) 23.20 „Noapte infernală" (thriller, SUA, 1981) 1.15 Serial: „Private Dancer".

**SÎMBĂTĂ** 7.00 Știri 7.10 „Alondra" (r) 8.00 Teledimineața 10.00 Desene animate 10.25 „Rățoiul Huey" 10.50 Serial: „Aventurile păsării spațiale" 11.15 „Dragă profesore" (r) 13.00 Serial: „Wild Life" 13.30 Cinema, Cinema, Cinema 14.20 Serial: „Polițiști în misiune" 15.35 Lumea în care trăim 16.00 Fir întins 16.30 Serial: „Cub Hawaii" 17.00 Serial: „Misiune la Chicago" 18.00 Serial: „Spitalul Universitar" (SUA, 1995, ep.1) 18.55 Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" 19.30 Serial: „Sirenele" 20.30 Observator 21.00 „Traficantul de arme" (acțiune, SUA, 1989). Cu: Kevin Costner 22.50 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 23.20 Hollywood Top Ten 0.45 Serial: „Aphrodisia".

**DUMINICĂ** 7.00 Știri 7.10 „Misiune la Chicago" (r) 8.00 Fir întins (r) 8.30 „Nici o clipă de plictiseală" (r) 9.00 Desene animate 9.30 „Rățoiul Huey" 10.00 Serial: „Animal Show" 10.30 Serial: „Un cîine cu imaginație" 11.00 Flori din grădina cîntecului românesc 11.30 Controverse istorice 12.00 Spirit și credință 12.30 Vedeta în papuci 13.05 Caleidoscop 14.25 O femeie - un bărbat și jumătate 14.50 Serial: „Poliția spațială" 15.40 Hollywood Top Ten (r) 16.50 Serial: „Club Hawaii" 17.15 Serial: „Alertă pe plajă" 18.00 Printre rînduri 18.55 Serial: „Muppets Show" 19.30 Serial: „Sandra, prințesa rebelă" 20.30 Observator 21.00 „Oameni perfecți" (comedie, SUA, 1988) 22.40 Știri sportive 23.00 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 23.25 „Un plan nebunesc" (comedie, SUA, 1983).

**TELE 7 abc**

**LUNI** 7.00 Bună dimineața, România! 10.00 Știri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 12.00 Serial: „Clientul" (r) 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 17.40 Serial: „Alf" 19.00 Primul pas 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Secția de poliție" 22.35 Foc încrucișat 23.30 Cutia muzicală 0.00 Linia fierbinte.

**MARȚI** 7.00 Bună dimineața, România! 10.00 Știri 11.00 Serial: „Starsky și Hutch" 13.05 Dosarele secrete ale comunismului românesc (r) 14.35 Serial: „Kitt" 15.35 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Renegatul" 22.25 În numele dumneavoastră 0.00 Linia fierbinte.

**MIERCURI** 7.00 Bună dimineața, România! 10.00 Știri 10.55 Serial: „Misiune imposibilă" 13.15 Serial: „Familia Walton" (r) 14.05 Serial: „Murphy Brown" (r) 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 17.45 Documentar: „Quito, oraș al bisericilor" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Linia întîi 20.00 Serial: „Falcon Crest" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „MacGyver" 22.25 Reporter TELE 7 23.30 Prin gaura cheii 0.00 Linia fierbinte.

**JOI** 7.00 Bună dimineața, România! 10.00 Știri 10.20 Desene animate (r) 11.00 Serial: „Starsky și Hutch" 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Falcon Crest" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Kung Fu" 22.25 Mafalda 23.40 Tonomatul personal.

**VINERI** 7.00 Bună dimineața, România! 10.00 Știri 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Kitt" 15.35 Serial: „Cele două Diane" 16.35 Top Ten Viva TELE 7 18.15 Asaltul MB 19.00 Viața între DA și NU 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Vara lui '42" (SUA, 1971) 23.20 Tentații 23.50 Telefon Top abc.

**SÎMBĂTĂ** 8.00 Știri 9.15 Desene animate 9.40 Serial: „Femeia Fantastică" (ep. 1) 11.45 Serial: „Hotel" 12.50 As Show 14.30 Serial: „Dragă John" 15.00 Week-end abc 17.05 Serial: „Star Trek" 18.00 Serial: „Prințul din Bel Air" 18.35 Cocktail 19.05 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Cutia misterioasă" (SUA, 1955) 23.20 Noua generație 0.10 Serial: „Playboy".

KEVIN COSTNER
Antena 1, sîmbătă, ora 21⁰⁰

**DUMINICĂ** 8.00 Știri 9.15 Desene animate 9.40 D.A. TELE 7 11.45 Serial: „Hotel" (ultimul ep.) 12.50 Magazinul femeilor 13.50 Necenzurat 14.20 Drumuri printre amintiri 15.00 Se întîmplă numai duminica 18.00 Serial: „Lucy Show" 19.05 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Clientul" 22.35 Serial: „Murphy Brown" 23.05 Gala TELE 7.

**LUNI** 6.30 Știri (r) 7.00 Exerciții cu Martha 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Misterele tranziției (r) 16.00 Film - Dragoste și gloanțe (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Natura lucrurilor 19.00 Știri 19.15 Documentar 20.00 Astrologia pe înțelesul tuturor 21.00 Iubitori de animale 21.30 Working woman 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet.

**MARȚI** 6.30 Știri (r) 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Natura lucrurilor (r) 16.00 Iubitori de animale (r) 16.30 Working woman (r) 17.00 Natura lucrurilor 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Ritmo latino 19.00 Știri 19.15 Documentar 20.00 Film - Dragoste obsesivă - SUA 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

**MIERCURI** 6.30 Știri (r) 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Ritmo latino (r) 16.00 Film - Dragoste obsesivă (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Magazin turistic 19.00 Știri 19.15 Documentar 20.00 Film - Monstrul din Henderson - SUA 22.00 Starea de veghe 23.00 Roata de rezervă (r) 23.30 Știri.

**JOI** 6.30 Știri (r) 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Magazin turistic (r) 16.00 Film - Monstrul din Henderson (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Travel, Travel 19.00 Știri 20.00 Film - Colierul ucigaș - SUA 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

**VINERI** 6.30 Știri (r) 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Travel, Travel (r) 16.00 Film - Colierul ucigaș (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Misterele tranziției 19.00 Știri 19.15 Documentar 20.00 Film - Cecul din cutia poștală - comedie, SUA 22.00 Starea de veghe 23.00 Magazin turistic 23.30 Știri.

**SÎMBĂTĂ** 8.00 Exerciții cu Martha 8.30 Știri 9.00 Desene animate 10.00 Enciclopedie pentru copii 16.00 Cinemateca 18.00 Fotoliile puterii 19.00 Știri 19.15 Documentar Worldnet 20.00 Film - Mergi sau mori - SUA 22.00 Întîlniri muzicale 22.30 Country profiles 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

**DUMINICĂ** 8.00 Exerciții cu Martha 8.30 Știri (r) 9.00 Desene animate 10.00 Mini Star 11.00 Film - Mergi sau mori (r) 16.00 Cinemateca: Abraham Lincoln - film SUA 18.00 Travel, Travel 18.30 Introspecții în cultura italiană 19.00 Știri 19.15 Hello Star! 20.00 Film: Închis în tăcere - SUA 22.00 Ritmo latino 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

*„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune*

# HOROSCOP 21.07 - 27.07

*BERBEC (21.03 - 20.04):* Două veşti bune se vor confirma în primele zile ale perioadei, sub influenţa benefică a lui Jupiter. Ambele provin din domeniul financiar şi vor reprezenta prilejuri de mare şi consistentă bucurie. Pe de altă parte, conform cu alura curbei afectiv-emoţionale, viaţa în cuplu va cunoaşte oscilaţii neplăcute - mai ales pentru cei născuţi în ultimul decan. Atenţie la un Săgetător!

*TAUR (21.04 - 21.05):* Dacă sînteţi obsedat de o idee referitoare la onestitatea cuiva din anturajul apropiat, în acest interval veţi avea prilejul să vă lămuriţi. Influenţa lui Neptun este binefăcătoare, şi se spune că în astfel de ocazii visele şi dorinţele au toate şansele să se împlinească. Curba financiară nu arată deloc strălucit şi se pare că o jenă pecuniară se va instala - trecător - începînd de miercuri, joi.

*GEMENI (22.05 - 21.06):* Curba socio-profesională prezintă aspectul cel mai semnificativ al săptămînii, întrucît are un maximum - marţi sau miercuri. Se pare că vă pîndeşte un succes, o realizare deosebită, sau numai o veste promiţătoare despre carieră. Oricare ar fi adevărul, aveţi un optimism robust şi veţi şti să depăşiţi cu brio o stare efemeră de criză în viaţa familială - probabil în weekend.

*RAC (22.06 - 22.07):* Agitaţie multă în constelaţia dv., astrele formează o aglomerare de-a dreptul sufocantă. Cred că veţi parcurge perioada într-un fel de zig-zag ameţitor, şi cu bune, şi cu mai puţin bune. Financiar vorbind, un ghinion vă pîndeşte joi sau vineri, dar imediat veţi primi bani, după legea binecunoscută a compensaţiei. Sentimental, sînteţi vulnerabil şi ar fi bine să vă feriţi de companii dubioase.

*LEU (23.07 - 22.08):* Cele două evenimente mai importante provin din domeniul financiar şi socio-profesional. Ambele vă sînt favorabile şi vor avea darul să vă remonteze psihic. În partea a doua a intervalului veţi primi o veste excelentă de departe, care vă va confirma anumite bănuieli privitoare la situaţia unor persoane foarte dragi. Mici probleme cu sănătatea, miercuri-joi.

*FECIOARA (23.08 - 21.09):* Veşti contradictorii bat la poarta destinului dv., şi se pare că va trebui să faceţi faţă unor încercări psihice destul de dure. Din fericire, viaţa vă surprinde acum din direcţia din care vă aşteptaţi mai puţin, dar platoşa optimismului nu va ceda. Dimpotrivă, veţi ieşi cu faţa curată din toate situaţiile. Nimic nou despre bani, nici declin, dar nici salturi spectaculoase.

*BALANŢA (22.09 - 22.10):* Sînteţi din ce în ce mai sigur pe forţele dv. şi cred că veţi avea o reuşită importantă (miercuri, joi). Curba răspunzătoare cu starea psihică este pe toată durata la înălţime, fapt care mă face să cred că unele speranţe vor deveni certitudini. Implicaţiile financiare vor fi consistente, grijile dv. vor fi şterse cu buretele, iar cearcănele nopţilor albe vor dispărea complet.

*SCORPION (23.10 - 21.11):* Curba financiară este cea mai zglobie acum şi vă puteţi aştepta numai la surprize plăcute - chiar în primele zile ale săptămînii. Pe de altă parte, viaţa în cuplu va cunoaşte o trecătoare confuzie, cînd orgoliile vor umbri, parţial, raţiunea de a vedea ceea ce vă uneşte şi puneţi în evidenţă doar ce vă desparte. Atenţie la capacitatea de autocontrol, acum este esenţială.

*SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12):* O formidabilă intuiţie şi o abilitate de zile mari - iată care ar fi etichetele săptămînii. Veţi avea de parcurs două sau trei situaţii delicate, dar deznodămîntul vă va prinde cu laurii învingătorului pe fruntea destinsă. Situaţia financiară nu este de invidiat, dar nici nu veţi avea motive de îngrijorare. Atenţie la un Capricorn sau Vărsător din anturaj!

*CAPRICORN (21.12 - 19.01):* Mai ales pentru cei născuţi în primul decan, s-ar putea ivi complicaţii financiare (trecătoare, dar foarte solicitante), luni sau marţi. Cred că ar fi bine să deveniţi de zece ori mai prudenţi în legătură cu cheltuielile hazardate, curba financiară nu-şi revine la normal decît în finalul intervalului. Pe de altă parte, sînteţi mai sentimental decît oricînd, şi asta în dauna puterii de concentrare.

*VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02):* Aveţi la discreţie două planete capricioase, Marte şi Venus. Ele ţin capul de afiş al săptămînii, asta însemnînd dinamism, decizii oportune şi înţelepte, dar şi o viaţă afectivă dulce-amăruie. Două evenimente socio-profesionale controversate vă vor face ursuz, uşor iritabili, cu consecinţe neplăcute în viaţa conjugală. Vineri se pare că veţi primi bani.

*PEŞTI (19.02 - 20.03):* Vreme însorită în constelaţia dv., optimismul realist de care daţi dovadă suspect de rar se va înzdrăveni şi va deveni motorul unor realizări deosebite - în plan profesional. Viaţa în cuplu decurge la cote optime, dar financiar vorbind, nimic nu pare să se schimbe. Curba cu pricina staţionează la cote medii, şi nici săptămîna viitoare nu se întrevede ceva spectaculos.

## IULIE

**1862 - se naşte compozitorul român Tudor Flondor (la Storojineţ), autor de operete („Noaptea Sfântului Gheorghe", „Nunta Ţărănească"), muzică pentru cor;**

**1864 - la Iaşi, la Biserica Sf. Chiril şi Atanasie, este înfiinţat primul cor de muzică religioasă, de către Theodor Burada. Pînă atunci în strană se cînta „muzică păgînească";**

**1870 - moare, la 21 iulie, Joseph Strauss. Compozitorul austriac se născuse la 22 august 1827. A fost autor de valsuri şi muzică de dans;**

**1874 - Johann Strauss-fiul susţine trei concerte la Timişoara, în zilele de 7, 8 şi 14 iulie;**

**1879 - se naşte, la 9 iulie, compozitorul italian Ottorino Respighi (la Bologna), autor de muzică simfonică şi camerală;**

**1882 - are loc premiera la Bayreuth (Bavaria, Germania), la teatrul construit de Louis II (în 1876) pentru operele lui Wagner, a operei „Parsifal" (muzica şi libretul de Wagner).**

**(P.I.)**

Constelaţia muzicii clasice - repere cronologice -

## Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Care este cea mai lungă rută maritimă din lume şi cîţi kilometri are?
2) Cîţi ani a lucrat Johann Wolfgang Goethe (1749-1832) la capodopera sa *„Faust"*?
3) Care era profesia omului politic francez Jean Paul Marat (1743-1793)?
4) Cum se numea zeiţa romană, protectoare a cuptoarelor?
5) Unde trăiesc păsările numite casuari?
6) Cine a regizat filmul *„Numele trandafirului"* realizat după cartea lui Umberto Eco?
7) Care matematician şi astronom francez a pus bazele mecanicii cereşti?
8) Cine este autorul reliefurilor de la Mausoleul din Mărăşeşti, realizate în 1930?
9) Cine a compus opera *„Cotofana hoaţă"*?
10) Cunoaşteţi o altă denumire populară a florilor numite crăiţe *(Tagetes patula)*?

### Răspunsuri din numărul trecut

1. Cel mai lung teleferic din lume este Moanda - M'Binda (67 km). A fost construit în anii '60 ai acestui secol între localităţile Moanda (Gabon) şi M'Binda (Congo). 2. Este vorba de astronomul francez Jean-Baptiste Delambre (1749-1822). 3. Cea mai strălucitoare stea din constelaţia Cygnus (Lebăda) este Deneb, o supergigantă avînd luminozitatea de 25000 de ori mai mare decît a Soarelui. 4. Leonin (Leoninus), compozitor şi organist francez, maestru de capelă la Nôtre-Dame din Paris în sec. al XII-lea. 5. În sud-vestul Oceanului Pacific, în partea de est a arhipelagului Tongo. Descoperit în 1953, muntele are înălţimea de 8325 m, vîrful său aflîndu-se la 365 m sub nivelul mării. 6. Este zeu al Soarelui în mitologia triburilor africane yoruba (Nigeria). 7. Paul Verlaine (1844-1896). 8. Perişorii de papură. 9. Prima legislaţie modernă privitoare la poluarea atmosferică a fost pusă în vigoare în Statele Unite la 1 ianuarie 1864. 10. Rinocerul alb al cărui corn poate atinge lungimea de 150 cm. Este foarte rar întîlnit în Africa Centrală, fiind pe cale de dispariţie.

IRINA STOICA ❖

## mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

**ASTROLOG** - persoană care studiază astrologia şi o practică în vederea alcătuirii horoscoapelor, pe baza hărţii astrale din momentul şi locul naşterii. Cele mai importante studii contemporane (printre care şi „Traité pratique d'astrologie" de A. Barrault, Seuil, Paris, 1961) susţin că o dată cu răspîndirea în Europa, în secolul XII, astrologia a generat apariţia unor personalităţi ştiinţifice de marcă pentru evul mediu. Şi aceasta deoarece, aşa cum susţinea unul din cei mai însemnaţi astrologi francezi, *Jules Eveno* (1845-1915), „Astrologul este înainte de toate un astronom. Este imposibil să separi aceste două calităţi".

Profesiunea de astrolog implica în secolele trecute o pregătire ştiinţifică multidisciplinară. Istoria medievală a acestei meserii cuprinde nume de seamă din varii domenii. Astfel, italianul *Luca Gaurico* (1476-1558) a fost un celebru profesor de matematică la Ferrara. El era căutat atît de membrii familiei de Medicis, cît şi de prelaţi ai papei Paul al III-lea, căruia i-a făcut horoscopul personal. Francezul *Jean-Baptist Morin* (1583-1656) a fost doctor în medicină. El a fost consultat de însuşi Richelieu, apoi de Mazarin. Un alt astrolog francez strălucit a fost *Antoine de Villon* (secolul XVII), care s-a remarcat ca profesor de filosofie la Universitatea din Paris. El a dus o polemică dură cu alţi oameni de ştiinţă, susţinînd că, de fapt, horoscopul trebuie alcătuit din momentul conceperii şi nu al naşterii - idee avansată prima oară de Ptolemeu. La rîndul lui, inginerul *Blaise de Pagan,* cel care s-a ocupat de fortificaţiile cerute de Ludovic al XIII-lea, a avut propria sa teorie expusă în „L'astrologie naturelle" (1669)... Dar începînd cu Secolul Luminilor şi marii enciclopedişti francezi, profesiunea de astrolog a intrat în umbră.

PAUL IOAN ❖
*(Va urma)*

# Mari fotbalişti în afara gazonului

SPORT

● *Fostul golgeter* al selecţionatei Angliei din anii '80, Gary Lineker, a luat-o recent pe urmele celebrei actriţe franceze Brigitte Bardot, care, în ultimii 25 de ani, a sprijinit numeroase asociaţii ecologiste şi pentru protecţia animalelor. Demonstraţiile vedetei feminine a anilor '60 au antrenat în aceeaşi direcţie multe alte celebrităţi feminine, cum ar fi Claudia Schiffer sau Naomi Campbell. Starurile masculine nu s-au prea grăbit, însă, să le imite. Gary Lineker (golgeterul „mundialului" mexican din anul 1986) este un pionier în acest sens, fiind un fervent militant pentru protecţia faunei şi florei terestre. Lineker a participat recent chiar la un congres internaţional pe această temă, care a avut loc la Kuala Lumpur (capitala Malaysiei), însoţit de cîţiva prieteni apropiaţi, care împărtăşesc aceleaşi convingeri ecologiste... ● *Jean Pierre Papin* ar fi putut să aibă o viaţă lipsită de orice griji, datorită banilor, celebrităţii şi satisfacţiilor sportive acumulate de-a lungul carierei sale. Cu toate acestea, Papin este foarte afectat de faptul că fetiţa sa Emilie şi-a petrecut mai multă vreme prin spitale decît acasă sau la joacă, cum ar fi fost normal, din cauza unei suferinţe care îi macină sănătatea de mulţi ani încoace. Papin a internat-o la cele mai renumite clinici din lume, dar progresele înregistrate pot fi calificate în cel mai bun caz drept modeste. Această experienţă familială nefericită l-a determinat pe Papin să încerce să aline, pe cît îi stă în putinţă, suferinţele copiilor: el a fondat o asociaţie de ajutorare a copiilor care suferă de aceeaşi maladie ca Emilie - o boală a sîngelui. El a strîns recent fonduri importante prin organizarea unor licitaţii, care s-au bucurat de mare succes în rîndul celebrităţilor din lumea sportului, şi mai ales a fotbalului.

La ultima licitaţie de acest gen, fostul antrenor al lui Papin de la Bordeaux, Rolland Courbis, a plătit 250000 de franci pentru a intra în posesia unei păpuşi care îl reprezintă chiar pe Papin viitorul jucător al lui AC Milan, Ibrahim Ba, a cumpărat un tricou care i-a aparţinut lui Magic Johnson pentru suma de 55000 de franci. În total, numai la această licitaţie, Papin a strîns frumoasa sumă de 1,1 milioane de franci, cu care intenţionează să cumpere medicamente şi aparatură medicală din ultima generaţie... ● *Cartea scrisă de Lothar Matthaus,* apărută recent într-un tiraj de 50000 de exemplare, a provocat numeroase reacţii dure din partea coechipierilor săi de la Bayern München. Noul căpitan al bavarezilor, Thomas Helmer, l-a calificat pe Matthaus drept un... individ bolnav, iar Thomas Strunz şi Markus Babel au făcut şi ei declaraţii deloc măgulitoare la adresa marelui fotbalist german. Replica acestuia nu s-a lăsat mult aşteptată, Matthaus declarînd că Helmer l-a insultat, iar Babbel şi Strunz au pomenit lucruri care nu sînt corecte... La cei 36 de ani ai săi, Matthaus se îndreaptă spre un final deloc glorios de carieră... ● *Deşi părea fără sfîrşit,* „căsătoria" dintre clubul italian Fiorentina şi golgeterul argentinian Gabriel Batistuta s-a sfîrşit. Jucătorul vrea să plece cît mai rapid cu putinţă, ceea ce explică recentul său atac la adresa preşedintelui clubului Cecchi Gori, lucru de neimaginat doar cu cîteva luni în urmă. Pentru a ieşi cu imaginea nepătată din această delicată situaţie, clubul italian a declarat că decizia îi aparţine în întregime lui Batistuta. FC Barcelona, Real Madrid, Atletico Madrid şi Manchester United s-au arătat deja interesate de transferarea lui Batistuta. Viitoarea „mireasă" va trebui să plătească 22 milioane dolari pentru capriciosul jucător argentinian. ● *După două săptămîni* de pregătiri intense, efectuate la Toronto, sub supravegherea celebrului atlet Ben Johnson, Diego Maradona este gata să revină pe gazon. După ce a asistat la debutul teatral al fiicei sale, Dalma Nerea, Maradona a declarat că este mîndru de ceea ce a realizat sub îndrumarea lui Ben Johnson, pe care-l consideră artizanul revenirii sale: dacă la începutul pregătirilor avea 88 de kilograme, în prezent „butoiaşul cosmic" are 77 kilograme. În privinţa achiziţionării renumitului portar paraguayan Chilavert de către clubul său, Boca Juniors, Maradona a declarat că, în cazul în care acest transfer se materializează, el va pleca, deoarece doreşte ca poarta echipei să fie apărată de Navarro Montoya. Dorinţa sa nu are, însă, nici o şansă să se realizeze, întrucît Montoya a declarat că vrea să rămînă în Spania şi în nici un caz să revină în Argentina...

ŞERBAN FILIP ❖

## ŞAH

**MAT ÎN 3 MUTĂRI**
**(Bobrov - 1893)**

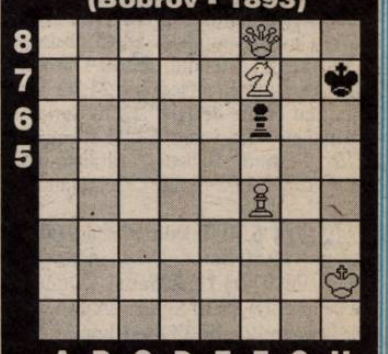

1. Rg3 (zugzwang)
1... Tg6 [dacă 1...f5
atunci 2. Dh8 Rg6
3. Ce5X] 2. Dg8 Rf5
3. Cd6 mat

Gh. POPESCU ❖

## ÎN MIEZUL VERII

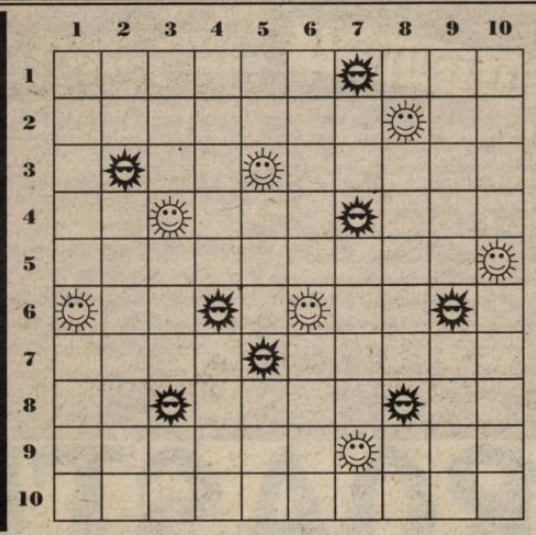

*ORIZONTAL:* 1) Clasic al literaturii noastre, autor al poeziei „În miezul verii" (George) - Răsărit. 2) Lucrează în căldură mare (pl.) - Octavian Iosif. 3) Încep căldurile! - Pîrlit de soare. 4) Vîrf... la o flacără! - Arzător la un cuptor - La ieşirea din Sahara! 5) Dramaturg român care a scris schiţa „Căldură mare" (Ion Luca). 6) Sfîrşit de caniculă! - Aflate în cuib! 7) Încovoiat - A bate (fam.). 8) Plin de stur! - Parte a corpului omenesc expusă foarte mult soarelui (pl.) - Liviu Popescu. 9) Călduri mari - Tratamente cu apă termală. 10) Zile foarte călduroase.

*VERTICAL:* 1) Se coace în cuptor - Acţiune arzătoare. 2) Aflate în hotă! - Caracteristică a lunii lui cuptor. 3) Lipsit de apă - Poet contemporan care a scris un „Profil de iulie" (vol. Turn cu ceas) (Aurel) - Pense! 4) Autorul poeziei „Ceas de vară" din vol. „Cîntecul focului" (Lucian; 1895-1961) - A se înroşi. 5) Luat de mijloc! - Poliţai - Enumerare pe scurt. 6) Nu au pic de căldură - Unul care nu ascultă de părinţi. 7) Sînt în restriştе! - Săli de conferinţe. 8) Încălzit pînă la o anumită temperatură şi apoi răcit brusc - Primele băi! 9) Ne îmbrăţişează vara cu multă căldură - Meşter popular care îşi arde lucrările. 10) A descris poetic „O zi de vară pînă-n seară" (Ştefan) - Căldură mare, arşiţă (reg.).

*DICŢIONAR:* AGA.

VASILE IFRIM ❖
Moviliţa - Vrancea

### Soluţia careului „INELE"

*Orizontal:* CAMILAR - ZC - ANELID - TAR - SARITURI - E - ANI - ASI - DT - TATA - ANTE - OS - TE - GUGĂ - R - COLA - LER - INELARI - TB - TOR - NASI - O - ARCHIP - AUR.

## UMOR

*Ionele, fii atent cum ţii felia de pîine cu unt. Nu vezi pe care parte ţi-am uns-o?*

*- Ce importanţă are asta, mămico? Oricum mănînc ambele părţi!*

*Ce zici de Ionescu? Nu ştiu ce face cu banii... nu are niciodată!*

*- De unde ştii asta? Ţi-a cerut să-l împrumuţi?*

*- Nu! Eu i-am cerut lui.*

*Cine e bruneta cu care te-am văzut azi dimineaţă?*

*- E blonda cu care m-ai văzut ieri!*

*Un gangster îi oferă iubitei lui o splendidă brăţară cu smaralde.*

*- Oh, dar e minunată, suspină aceasta. Cît costă, dragul meu?*

*- Între 2 şi 7 ani, depinde de avocat.*

*Două doamne stau de vorbă în tren.*

*- Nu pot suferi marea de cînd mi-a răpit soţul!*

*- Oh, trebuie să fi fost cumplit! Cum s-a înecat?*

*- Nu s-a înecat deloc! A fugit cu o roşcată în timpul unei croaziere!*

*I-am promis lui Costel că o să-i cumpăr o bicicletă dacă nu mai face atîtea trăsnăi.*

*- Şi chiar crezi că nu o să mai facă?*

*- Nu! Dar, oricum nu le va mai face în casă!*

*Sînteţi grozav de surmenat, spune psihiatrul pacientului său.*

*- Doctore, asta mi se trage de la pescuit!*

*- Cum aşa? Dimpotrivă, pescuitul este reconfortant.*

*- Da, dar aţi încercat vreodată să pescuiţi fără cîrlig?*

*Doi ciobani stau de vorbă:*

*- Aseară nu puteam adormi şi mi-am amintit de povestea cu număratul oilor, aşa că am început să număr...*

*- Şi ai adormit numaidecît, nu-i aşa?*

*- Da de unde! N-am mai dormit toată noaptea cînd mi-am dat seama că-mi lipseşte una!*

## PAR (anormale) ToPAN

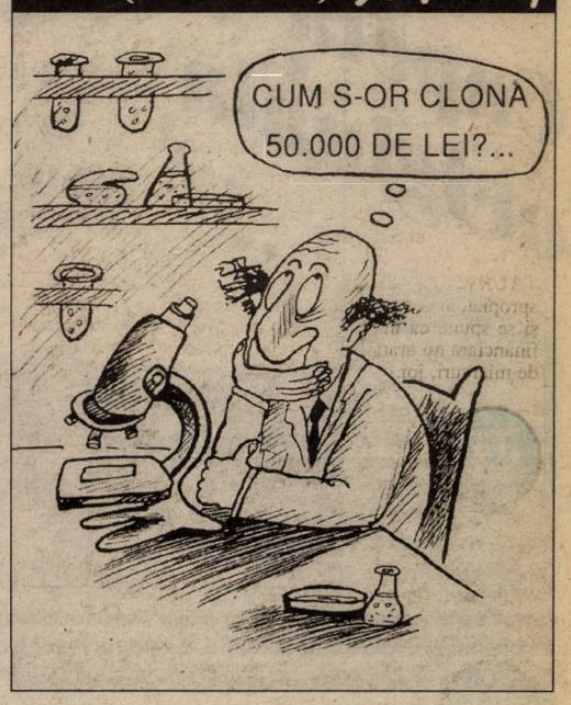


◆ *Tragedia „Romeo şi Julieta" de Shakespeare a inspirat numeroase lucrări muzicale, cele mai importante dintre acestea - purtînd evident acelaşi nume - fiind: Simfonia dramatică op 17 pentru solişti, cor şi orchestră de Berlioz, o operă în cinci acte de Gounod, o uvertură fantezie de Ceaikovski, un balet în patru acte de Prokofiev.*

◆ *Şacalul, animal asemănător cu lupul şi vulpea şi puţin cu cîinele, este originar din India de unde s-a răspîndit treptat în Turcia, Grecia, Albania şi chiar Bulgaria. Fără a aparţine faunei noastre, prima semnalare a acestui animal în ţara noastră datează din 1929 cînd la o vînătoare din Dolj*

## Mozaic

*a fost împuşcat un exemplar. Apoi, în decursul anilor a mai fost întîlnit de cîteva ori, în 1953 chiar în aproapierea Capitalei. Nu se poate spune că s-a stabilizat aici, dar trece uneori Dunărea, iarna, cînd aceasta este îngheţată, venind după hrană.*

◆ *Lewis Carroll, pe numele său adevărat Charles Dodgson, autorul celebrei cărţi pentru copii „Alice în ţara minunilor" a fost un renumit profesor de matematică la Universitatea din Oxford. Se spune că regina Victoria, încîntată de povestirea citită, a cerut încă o carte a aceluiaşi autor. Dorinţa i-a fost îndeplinită, dar cartea se numea „Condensarea determinanţilor, o nouă şi scurtă metodă de calcul a valorilor aritmetice".*

Rubrică de IRINA STOICA ❖

## Butade şi paradoxuri...

**OSCAR WILDE**

**Baza tuturor bîrfelor o constituie o certitudine absolut imorală.**

**Femeile frumoase nu au niciodată timp. Au veşnic o ocupaţie: sînt geloase pe bărbaţii altora.**

**Niciodată nu trebuie să ai încredere într-o femeie care îşi spune vîrsta adevărată. O femeie care e în stare să spună aşa ceva, e în stare să spună orice.**

**Un bărbat păcătos este un bărbat care admiră inocenţa iar o femeie păcătoasă este o femeie de care un bărbat nu se plictiseşte niciodată.**

**Bărbaţii vor întotdeauna să fie prima dragoste a unei femei. Femeilor le place să fie ultima aventură romantică a unui bărbat.**

**Femeilor le place să fim iremediabil imorali cînd ne cunosc şi morali, deci cu totul lipsiţi de atracţie, cînd ne părăsesc.**

## TEST PSI

# EŞTI LEGAT DE TRECUT?

*Toţi avem tendinţa de a privi înapoi, considerînd evenimentele prin care am trecut în viaţă drept un motiv de neplăcere sau de rememorare pozitivă. Păstrînd viu în mintea noastră experienţele trecutului, ei bine, acest lucru nu înseamnă de fiecare dată un semn negativ.*

*Unele persoane însă par mult prea condiţionate, trăind ca într-o colivie a trecutului, prizonieri ai amintirilor care nu mai au nici o valoare, respingînd prezentul, verifică-ţi raportul cu trecutul şi vezi în ce situaţie te afli.*

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Foştii colegi de şcoală organizează o întrunire. Te dai peste cap ca să participi? 1 2 3 4 5

2) Te consideri un adaptabil la orice situaţie? 1 2 3 4 5

3) Ai sentimentul că tot ce a fost mai frumos în viaţa ta a trecut? 1 2 3 4 5

4) Îţi place să răsfoieşti albumele cu fotografii vechi, de familie? 1 2 3 4 5

5) Ai amintiri mai vii despre evenimente trecute decît despre cele recente? 1 2 3 4 5

6) Te captivează să petreci ore în şir amintindu-ţi anii tinereţii cu un prieten din copilărie? 1 2 3 4 5

7) Manifeşti o rezistenţă accentuată atunci cînd trebuie să te desparţi de vechi obiecte care îţi aparţin? 1 2 3 4 5

8) Ţi se pare pasionant să povesteşti mereu povestea familiei tale? 1 2 3 4 5

### CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

**De la 8 la 18 puncte: Nu pari în nici un fel legat de trecut. În aparenţă fugi de tot ce înseamnă clipele petrecute ale vieţii. Cum aşa? E aşa de proastă prima parte a vieţii tale?**

**De la 19 la 31 puncte: Eşti în raporturi bune cu timpul tău trecut. Îţi place să-ţi aminteşti fapte, persoane, senzaţii trecute, dar eşti perfect integrat în prezent.**

**De la 32 la 40 puncte: Eşti victima constantă a nostalgiei. Îţi place să trăieşti amintindu-ţi frumoşii ani care au fost, dar asta te împiedică să priveşti înainte şi să-ţi materializezi proiectele.**

## TEST

### În 60 de secunde

*Aveţi 60 de secunde pentru a afla cîte cercuri, cîte puncte negre şi cîte pătrate se găsesc în acest dreptunghi. Veţi reuşi?*

*(Răspunsul în numărul viitor)*

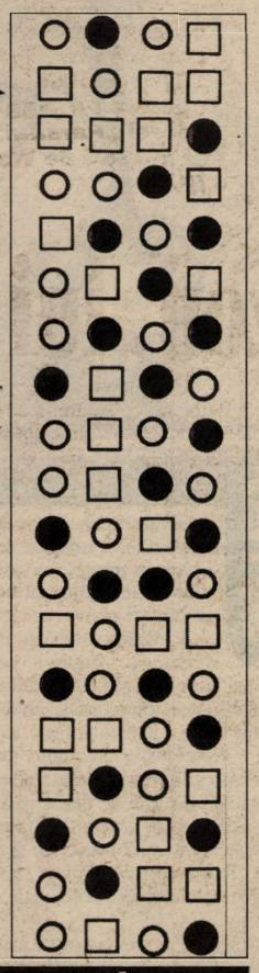

### Cinci elemente absente

***Soluţia testului din numărul trecut:*** **1) Beţele de la tobă. 2) Pantalonii trombonistului. 3) Mustăţile (partea dreaptă) a pisicii. 4) Lipsa cozorocului la beretă a celuilalt trombonist. 5) Lipsa instrumentului la personajul din dreapta.**

## „TURE"

**Integramă de MARIAN MINCULESCU**

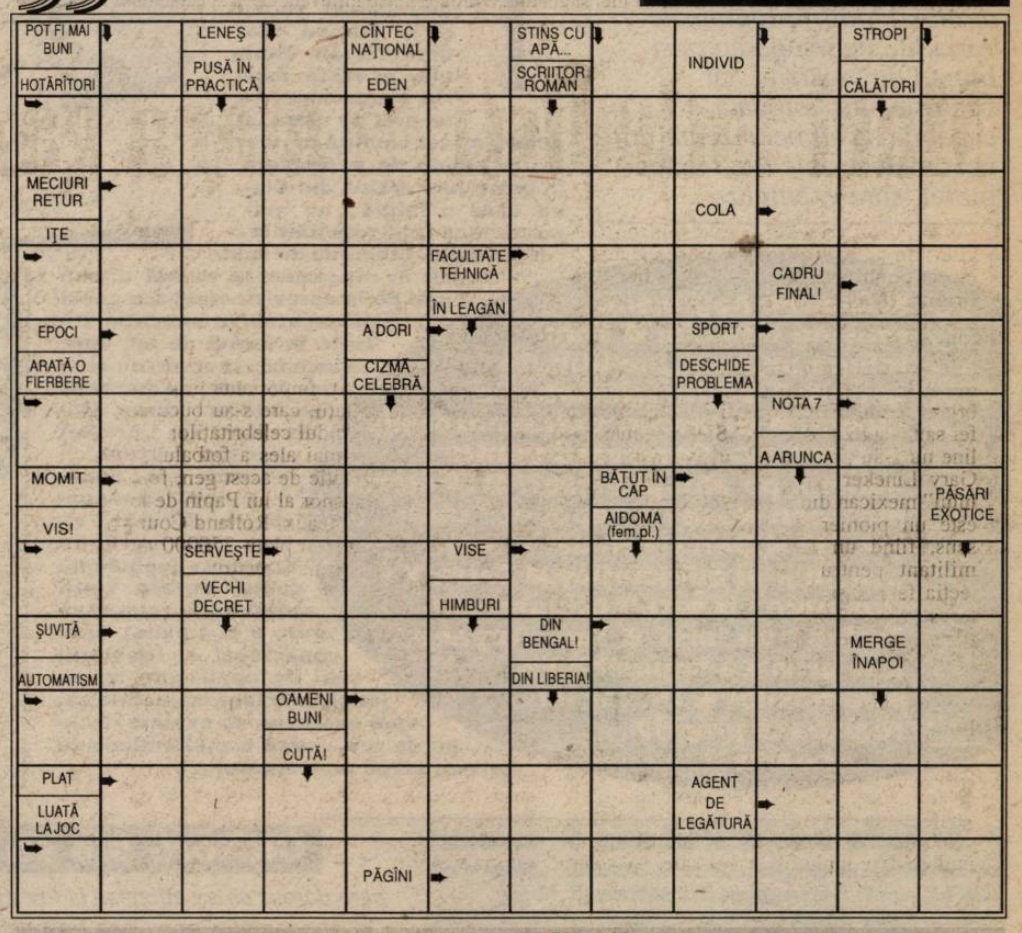


*Dezlegarea integramei* **„BĂTĂLII CELEBRE"**

B - D - NN - T - A - ROVINE - ARAPI - RAVASITA - AV - POSADA - AFARA - DL - ATA - ARAR - TIUI - UMILIT - NIBELUNGI - C - DO - RO - RCA - AT - A - CALUGARENI - CRAH - RUS - N - T - UNITAR - SOLO - ADAMO - IMATUR.

# Capelă originală

*La o privire, chiar mai atentă, este foarte greu să definești această construcție. Are o formă piramidală, acoperișul este ornat cu aparate de televiziune, felurite antene metalice, la capătul cărora sînt fixate sfere de diferite dimensiuni, casa fiind înconjurată de plante agățătoare. La un moment dat, ești dispus să crezi că este vorba de o lucrare de artă înălțată după proiectele marelui pictor Salvador Dalì.*

*În realitate, este vorba de o capelă construită într-o regiune retrasă din Italia, mai precis în comuna Campeleone, de un zidar - pensionar, Nando Fabrianni, numai din materiale pe care le-a recuperat în diferite ocazii. El a dăruit acest lăcaș religios unui grup de tineri handicapați din comună.*

# Ce le trece unora prin minte?!

◆ Este o adevărată artă - sau poate o manie? - să faci lucruri inutile, dar spectaculoase. Astfel, complicîndu-și existența timp de mai multe săptămîni, canadianul Robert Turcot a măiestrit un joc de cuvinte încrucișate pe o suprafață de peste 3,55 metri pătrați, conținînd 82951 pătrățele! Pe orizontală au fost necesare 12489 definiții, iar pe verticală nu mai puțin de 13125 de chei pentru răspunsuri. Credem că numai instinctul de conservare l-ar opri pe cel mai pătimaș rezolvitor să se apuce de treabă...

◆ Cum poți să devii membru de onoare al Societății Shakespeare din Londra? Nimic mai „simplu"! Îți tatuezi pe corp, pe toate zonele mai mult sau mai puțin umbroase, într-o ordine firească, cele 4042 de versuri ale piesei „Hamlet", adică 29551 cuvinte. Dar englezul Cliff Watew a fost acceptat în prestigioasa Societate numai cu rolul prințului nefericit, care totalizează 11610 cuvinte. Se spune că pentru această performanță i-a fost de ajuns doar spatele. Ce dimensiune au avut literele? Nu se poate preciza, cert este că despărțirea în silabe a fost interzisă.

◆ Strîngerea de mînă este un semn de prietenie și respect. Dar și în această privință există o măsură. Președintele american Theodore Roosevelt (1858-1919) a realizat această măsură - limita ei maximă -, strîngînd 8513 mîini. Ocazia? Revelionul anului 1907, cînd a primit la Casa Albă tot atîtea persoane. Neoficial, recordul în domeniu îl deține finlandezul Rainer Vilkström, cu 19592 mîini strînse într-un interval de opt ore, ceea ce înseamnă 2449 pe oră sau 41 pe minut. Nu cunoaștem dacă a rămas sau nu cu un tic nervos (și prietenos)!...

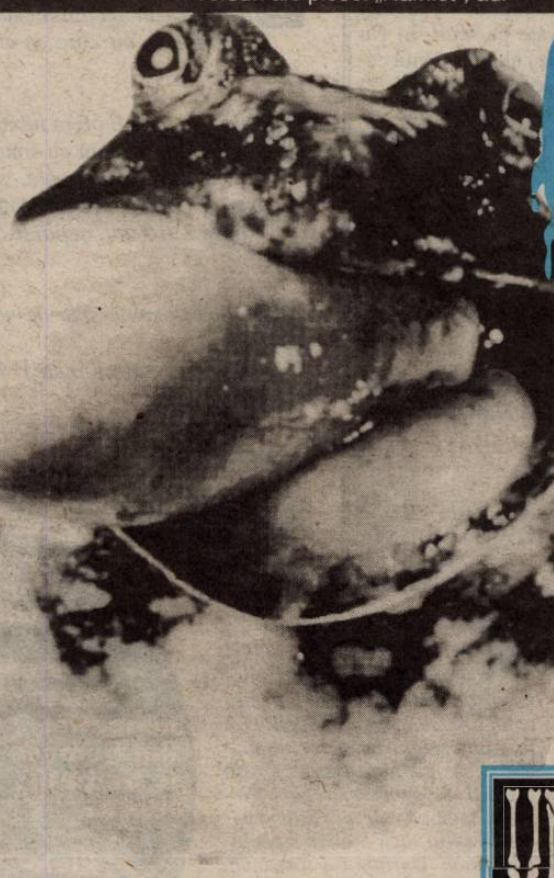

# BROASTE ciudate

*Orăcăitul broaștelor din lac, în prag de seară, ca și salturile brotăceilor prin iarbă ne plac, dar nu toți batracienii sînt atît de drăgălași. În pădurile tropicale ale Amazonului trăiește cea mai ucigătoare ființă din lume, ce poate ucide 1500 de oameni deodată. Este vorba de broasca Phyllolates teribilis, ce elimină prin piele o puternică otravă. Cu această secreție sînt unse săgețile tribului embera, cînd se pleacă la vînătoare. În Peru, o broscuță de 3-3,5 centimetri lungime, numită științific dendrobates fantasticus, iar în Venezuela dendrobates leucanulas ucid pe loc dacă sînt atinse. În Australia trăiește broasca cu marsupiu. O dată ouăle depuse și fecundate de mascul, cuplul le introduce într-o pungă incubatoare aflată pe spatele femelei. După incubare, din pungă nu ies mormoloci, așa cum ar fi normal, ci mici broaște.*

*Tot în Australia există o broască ce-și înghite ouăle, clocitul producîndu-se în stomac. În tot acest timp ea nu se hrănește, iar secrețiile stomacului sînt stopate. Nașterea se produce pe... gură.*

*Broasca-taur (foto) devorează viespi și furnici fără a se sinchisi de toxinele pe care le introduce în stomac, deoarece acesta este dotat cu un fel de „resort", viețuitoarea putînd să-l... arunce afară pe gură, iar cu laba dreaptă să și-l curețe de reziduurile aflate în el!!!*

# „Bluzon solar", marca Lapidus

*Bluzonul solar realizat de Oliver Lapidus, mărturie a înclinației tînărului creator de modă pentru știință, este confecționat dintr-un tip de mătase „echipat" cu celule fotovoltaice, care înmagazinează energia Soarelui în baterii. Grație unui mic terminal, pot fi programate variațiile de temperatură și timpul de încălzire, iar bateriile sînt, totodată, capabile să alimenteze un mic aparat electronic (un telefon mobil, spre exemplu).*

# O jucărie de mare succes

## TAMAGOTCHI,

**„animalul virutal" conceput de specialiștii de la societatea Bandai, numărul unu în Japonia în domeniul jucăriilor, a început să fie comercializat recent și în Europa occidentală. În Japonia, această jucărie electronică, cu un preț de circa 20 dolari, a fost vîndută în peste un milion de exemplare în patru luni. Uzina din China care o fabrică nu mai poate face față solicitărilor de pe piață. Stocurile se epuizează în magazine la numai cîteva ore de la aprovizionare! Succesul lui *tamagotchi* (o animație stilizată în formă de ou, care apare pe un ecran cu cristale lichide) se bazează pe interactivitate. Utilizatorul își „crește" animalul virtual, îl hrănește etc, fiecare buton corespunzînd unei funcții vitale. De îngrijirea acordată depinde nu numai durata vieții animalului (cuprinsă între 7 și 10 zile), ci și sănătatea și destinul său. Un copil care nu se joacă suficient cu jucăria sa, spre exemplu, se expune riscului de a o vedea transformîndu-se într-un șarpe amenințător...**

# UN SCHELET emigrat în America!

Scheletul descoperit recent în apropierea fluviului american Columbia, aflat în perfectă stare de conservare, are o vîrstă de circa 9300 de ani! Faptul îl plasează printre cele mai vechi fosile umane descoperite în America de Nord. Antropologii, surprinși, au descoperit că măsurile craniului său erau caracteristice tipului caucazian, adică ale unui om primitiv european. Or, relativa omogenitate între amerindienii actuali și numeroasele lor trăsături asiatice pledează în favoarea unei origini unice a populației Americii: Asia! Cînd, cum și de către cine a fost făcută popularea Lumii Noi? Controversele sînt în continuare aprinse...

# 10 MILIARDE de cafele, anual, în barurile italiene!

*Potrivit unui ziar specializat italienesc, 10 miliarde de căni de cafea sînt servite în barurile din Italia, reprezentînd doar 30% din consumul total de cafea al acestei țări. Cu toate acestea, Italia nu ocupa primul loc în lume în ceea ce privește consumul de cafea. Acesta îi revine Norvegiei, urmată de Olanda și Danemarca. Italienii, cu un consum de aproape 2 căni de cafea pe zi și 4,5 kilograme pe an, ocupă abia locul 11 în clasamentul „cafegiilor". (ARPRESS)*

# Costă cît o mașină!

*O sticlă de vin Chateau Laffite-Rotschild din 1806 a fost vîndută cu 90000 franci francezi (15000 dolari) la licitația organizată de Casa londoneză de licitații Christie's, la Salonul Mondial al Vinului - Vinexpo - ținut la Bordeaux, în sud-vestul Franței. Vinul, un prestigios Bordeaux Pauillac (Medoc) prima recoltă, data din 1806, sticla fiind recepuită în 1957. La aceeași licitație, pentru o sticlă de Chateau d'Yquem, prima recoltă din 1822, din soiul Bordeaux Sauternes, cel mai vestit dintre vinurile albe licoroase Bordeaux, recepuit anul acesta, prețul de pornire a fost de 80000 FF (13800$). (ARPRESS)*

# În numărul viitor

■ Găurile negre și... mașina timpului ■ Vom mînca animale modificate genetic? ■ Prin labirinturile magiei ■ Explorări extrasenzoriale în Cosmos - Rezervații pentru oameni pe alte planete?! ■ Misterul din Loch Ness - o „epopee" fără sfîrșit? ■ Serra Pelada: minerii invizibili ai adîncurilor ■ Terra X - Dosarele planetei: Giulgiul din Torino - un fals? ■ Tana Tuyana sub privirea impasibilă a strămoșilor ■ Un țar își... regizează propria moarte?!

# METEO la sfîrșit de săptămînă

Sfîrșitul celei de-a doua decade a lui iulie va oferi un regim termic obișnuit acestei perioade de vară, ceea ce înseamnă că nu vom avea călduri excesive...

*VINERI*, după o noapte răcoroasă, vremea se va încălzi ușor începînd din sud-vest. Instabilitatea atmosferică - în diminuare - se va mai manifesta în nordul și vestul țării și la munte, unde cerul va fi temporar noros și izolat vor cădea averse de ploaie însoțite de descărcări electrice și intensificări de scurtă durată ale vîntului. În rest, aceste fenomene vor fi cu totul izolate. Temperaturile minime se vor încadra, în general, între 8º și 18ºC, iar cele maxime - între 20º și 30ºC.

*SÎMBĂTĂ* vremea se va încălzi în toată țara. Astfel, minimele vor fi comparabile cu cele din ziua precedentă, iar maximele vor crește spre 32ºC în sud-estul țării. Cerul va fi variabil cu înnorări mai accentuate în vestul, nordul și centrul țării, unde local va ploua, iar ploile pot avea și caracter de aversă însoțită de descărcări electrice și intensificări trecătoare ale vîntului. Dimineața, izolat la munte și în estul Transilvaniei, vor fi condiții de ceață.

*DUMINICĂ* vremea va fi ușor instabilă îndeosebi în regiunile din jumătatea nordică a țării, unde cerul va fi temporar noros și pe arii restrînse vor cădea averse de ploaie. În celelalte regiuni cerul va fi variabil și numai trecător, după-amiază, vor fi condiții de ploaie... Regimul termic nu se va modifica esențial...

DOINA MĂRĂȘOIU ❖

*Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie*

**În dorința de a mări aria de difuzare a revistei „Magazin", Casa Editorială „Magazin" S.R.L., prin Departamentul Difuzare, invită societățile de difuzare și difuzorii individuali din întreaga țară, care nu au intrat în relații contractuale cu societatea noastră, să ne contacteze! Zilnic, între orele 10-14, telefon 2228336 sau direct, la sediul societății! Comisioane deosebit de avantajoase!**

**Cititorii din străinătate**

*care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.*

**PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!**

**Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰**

SERIE NOUĂ - 324 • ANUL XL • 24 IULIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 30 (2074)

# magazin

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

## ACUM 28 ANI

**N-au trecut decît 28 de ani de la sfîrşitul misiunii spaţiale a lui Apollo XI, plecată spre Lună pe 16 şi care a amerizat pe 24 iulie 1969. În timpul aselenizării, pe 20 ale lunii, Neil Alden Armstrong şi colegul lui Buzz Aldrin au devenit primul, respectiv cel de-al doilea pămîntean care au pus piciorul pe Lună pentru o mică plimbare. Născut în 1930 la Wapakoneta (Ohio), Armstrong a fost comandantul misiunii spaţiale Gemini 8, din 16 martie 1966.**

# GĂURILE NEGRE şi... MAŞINA TIMPULUI

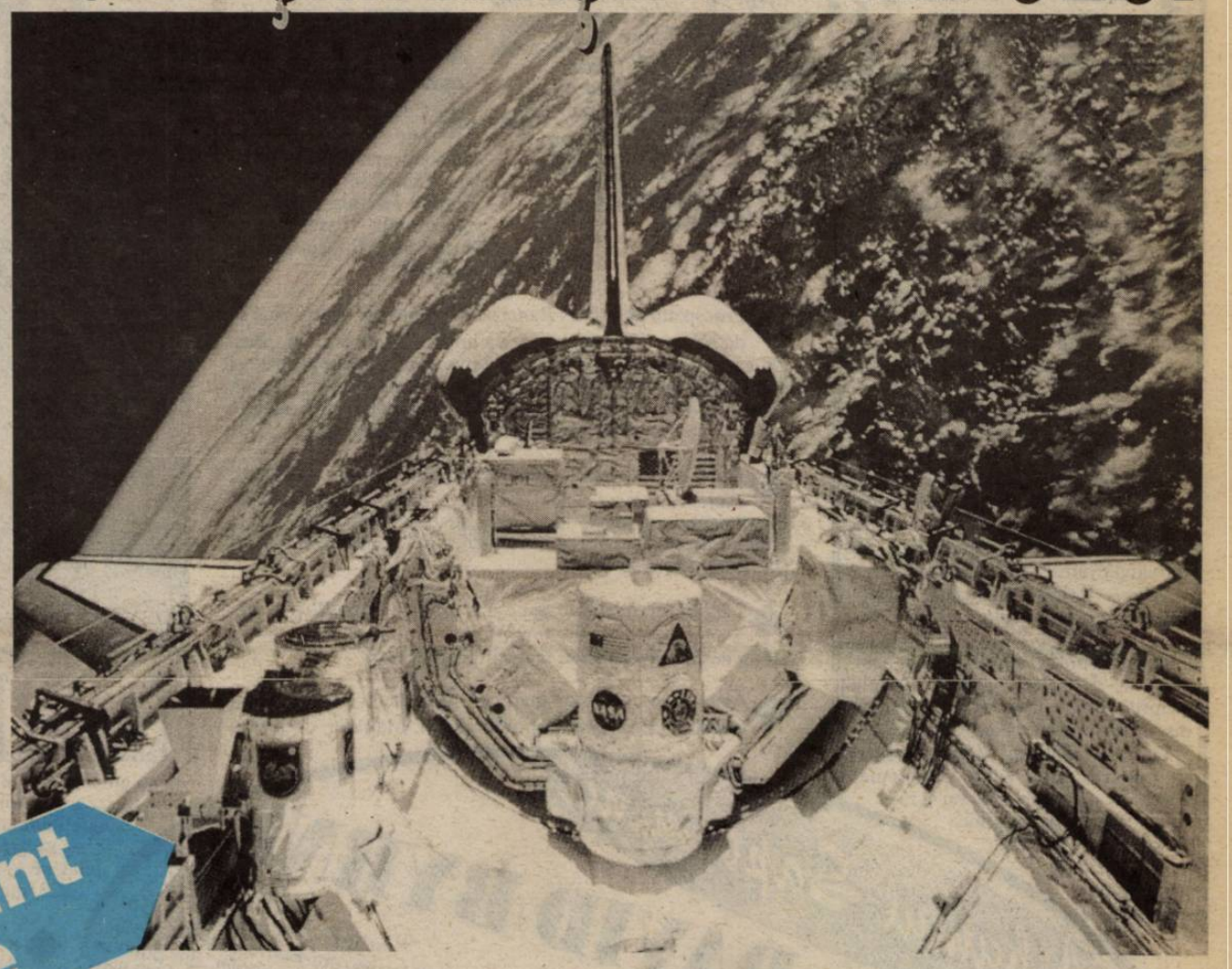

## Ultimele veşti de pe Planeta Roşie

**Noi analize ale rocii marţiene pe care pămînteniii au botezat-o, acum două săptămîni, „Barnacle Bill" sugerează faptul că Marte seamăna mult mai mult cu Pămîntul decît s-a crezut iniţial. Robotul Sojourner a folosit un spectograf cu protoni alfa şi a descoperit că roca este cu 10 la sută mai bogată în siliciu şi este foarte asemănătoare cu *andezitul* de pe Terra. Pe Pămînt, andezitul devine mai bogat în siliciu din două motive: unu - acţiunea apei şi doi - tectonica plăcilor. Şi cum pe Marte nu există apă şi nici nu sînt semne de activitate tectonică a plăcilor, rămîne de bănuit că, în trecutul foarte îndepărtat, aceste activităţi au fost prezente. Cel puţin la asta se gîndesc geologii analizînd compoziţia lui „Barnacle Bill", roca aflată la doi metri de locul de amartizare a staţiei americane. Testele geologice vor continua săptămînile următoare, cînd ţinta va fi chiar solul marţian. Dacă a existat, cîndva, apă pe Marte, spun geologii, în sol trebuie să existe oxid de fier şi magnetită. Dacă solul nu a fost acoperit de apa vreunui ocean, atunci el trebuie să conţină titan. Să vedem...**

*Terra X Dosarele planetei*

## GIULGIUL DIN TORINO, un fals?

## De la Pămînt la Marte

**Urmă (mai veche) de picior pe Marte?**

*Clişeul alăturat a fost realizat de o sondă sovietică trimisă pe Planeta Roşie în 1987 şi în el se poate distinge (în interiorul cercului albastru) urma unei ghete spaţiale. Ruşii au spus atunci că e piciorul unui cosmonaut american (?!). Americanii au negat o asemenea supoziţie. Însă, la fel de bine, poate fi vorba de un banal trucaj fotografic realizat, de curînd, pe calculator.*

## idoli

**Anthony Quinn**

## Programele

- TVR
- Pro TV
- Antena 1
- TELE 7 abc
- Amerom

*Starea de veghe*

## RADIESTEZIA vrăjitorie sau realitate?

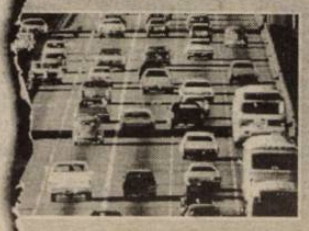

## Plămîni artificiali pentru sănătatea Planetei

*Enciclopedie*

## SERRA PELADA

**minerii invizibili ai adîncurilor...**

## MONSTRUL DIN LOCH NESS

**o epopee fără sfîrşit?**

*Întîmplări adevărate*

- Triumful adevărului

## FIICA ÎŞI DENUNŢĂ MAMA

- După gratii pe viaţă

## SOŢIA, ACUZATĂ DE CRIMĂ

*Medicina la zi*

- VARA ŞI SĂNĂTATEA

- TALASOTERAPIA
- Plante medicinale oferite de păduri

Biblioteca Judeţeană

## Poşta redacţiei cu scrisori

*Gina Pleşu - Focşani:* interesantă scrisoare, trebuie să recunosc... Am mai spus-o, eu sînt doar colaborator al revistei (de şapte ani) deci, trimite propunerile respective direct conducerii revistei! Oricum, nu se întrevede o mărire a spaţiului acordat rubricii muzicale... Materiale şi subiecte incitante există, slavă Domnului!, din belşug, doar spaţiul necesar lipseşte! Despre eliminarea unor rubrici actuale nici nu poate fi vorba, timpul a demonstrat că ele continuă să fie apreciate de cititorii noştri...

*Bogdana Bănescu - Galaţi:* am atins, parţial, data trecută unele aspecte legate de ediţia din acest an a *Cerbului de Aur*. Este evident că ducem lipsă de prezentatori de valoare, penibila prestaţie a oamenilor televiziunii române dovedindu-ne, încă o dată, că, vorba aceea, „mai e mult pînă departe"... Pentru *Divertis* festivalul a marcat, din păcate pentru ei, primul mare rateu, de la sublim la ridicol a fost, şi de această dată, un singur pas!

*Nicolae Rontea - Drărăbani:* nu aveţi motive să mă acuzaţi că vă ignor scrisorile! Nu credeţi că este imposibil să răspund la scrisori pe care nu le-am primit?!? A sosit la redaţie doar epistola datată 15 iulie... Dacă vă voi spune că grilele trimise nu sînt publicabile, veţi crede că am ceva personal cu dumneavoastră? „Vara" are o semiînchidere în colţul din stînga jos, „Muntele" are o densitate tematică nesatisfăcătoare iar „Toamna" are 17 puncte negre!

*Mirela Voicu - Constanţa:* am primit informaţiile. Mulţumiri!

*Vasile Olteanu - Caracal:* albumele prezentate în această pagină sînt achiziţionate de subsemnatul pe spezele proprii! Aşa că dă-mi voie să-mi aleg discurile după cum consider eu...

*Graziela Hurezan - Cluj:* un anunţ ar putea să-ţi rezolve problema! Aştept să-mi mai scrii şi nu-ţi face griji legate de lungimea scrisorii, cu cît mai lungă - cu atît mai bună!...

## Calendar

### 25.07 - 31.07

*25 - Mark Clarke (1950, Rainbow), Jim McCarty (1943, Yardbirds); 26 - Roger Taylor (1949), Gary Cherone (1961), Mick Jagger (1943), Maxim Reallity (1966, The Prodigy), Danny Stag (1960, Kingdom Come), Florian Walberg (1974, Bed & Breakfast); 27 - Karl Mueller (1963, Soul Asylum), Mark Stanway (1957, Magnum); 28 - Simon Kirke (1949, Bad Company), Michel Bloomfield (1943), Rick Wright (1945, Pink Floyd); 29 - John Sykes (1959, Whitesnake), Mikis Theodorakis (1925), Miles Hunt (1966, Wonderstuff); 30 - Paul Anka (1941), Buddy Guy (1936), Kate Bush (1958), David Sanborn (1945); 31 - Billy Berry (1958, REM), Bob Welch (1946, Fleetwood Mac), Silke (1968, Outhere Brothers).*

## DISCURI pentru eternitate

### Live At The Star Club Hamburg - JERRY LEE LEWIS

**Înregistrat pe 5 aprilie 1964, albumul pe care vi-l propun acum este unul de referinţă, potrivit criticii americane, atunci cînd vorbim de albume live de rock and roll! Tehnica impecabilă a inginerilor de sunet germani şi forma de graţie a lui *Jerry Lee Lewis* fac din acest live unul dintre cele mai bine vîndute discuri ale genului, dintre melodiile pe care le veţi întîlni aici nu lipsesc *„Good Golly Miss Molly", „Hound Dog", „Long Tall Sally", „Whole Lotta Shakin'goin'On", „Great Balls Of Fire"* sau *„I Got A Woman"*... Ce mai încoace şi-ncolo, istorie cîntată!**

## DE TOATE, PENTRU TOŢI

◆ Ceea ce părea la început a fi doar un zvon s-a confirmat definitiv: *Mariah Carey* se desparte de *Tommy Mottola*, soţul ei şi preşedintele casei *Sony Music!* Să-şi fi făcut maurul datoria?!?...

◆ Proaspătul tătic *Eros Ramazzotti* pregăteşte pentru ziua sa de naştere (28 octombrie, va împlini 34 de ani) un *„Best Of"* care va cuprinde pe lîngă cele mai mari succese ale sale şi patru piese noi, trei dintre acestea fiind duete cu *Tina Turner, Celine Dion* şi *Andrea Bocelli!* Vă reamintesc că *Eros* este căsătorit cu fotomodelul elveţian *Michelle Hunzinger*...

◆ După ce va încheia filmările la *„Letter From A Killer", Patrick Swayze* a declarat că va edita primul său CD! Evenimentul va avea loc, după toate probabilităţile, spre sfîrşitul acestui an. Parcă ieri cînta *„She's Like The Wind"* (în *„Dirty Dancing"*)...

◆ Fanilor lui *Sebastian Bach* şi ai grupului *Skid Row* le ofer o adresă de pe Internet unde pot găsi maximum de informaţie despre favoriţii lor: www.ifu.net/bachoff.

◆ Acum zece zile cei mai buni exponenţi ai curentului gothic-rock au lansat un nou album. Mă refer, dacă încă nu aţi ghicit, la trupa lui *Nick Holmes, Paradise Lost,* noul titlu din discografia lor fiind *„One Second"*, primul extras pe single numindu-se *„Say Just words". Paradisul pierdut* se va „regăsi", aviz celor cu disponibilităţi de tot felul, pe 17 august la *„Bizarre Festival"* din Köln şi pe 22/23 august la *„Strange Noise"*...

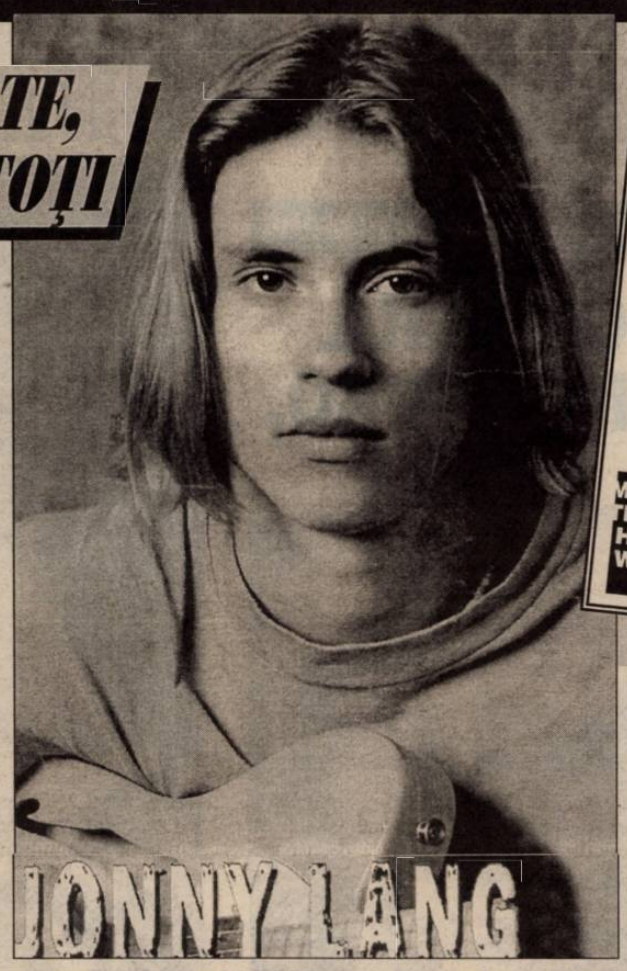


◆ „Monstrul sacru" numit *Alice Cooper* are, dacă nu ştiaţi, un nou album live! Este vorba de *A Fistful Of Alice"* care are invitaţi de (mare) marcă: *Slash, Rob Zombie* şi *Sammy Hagar.* Sună promiţător, aşa-i?

◆ Vă propun un nume: *Jonny Lang* (foto). Tipul este american, s-a născut pe 29 ianuarie 1981, în oraşelul Fargo din Dakota de Nord. La 12 ani dădea primul său concert iar la 14 fonda prima trupă! „Naşul" său este *Steven Tyler,* cel care i-a oferit şansa de a cînta în deschiderea concertelor din turneul american efectuat de *Aerosmith*... ce urmează? Confirmarea, nu-i aşa?

## Top Estival

La dorinţa voastră, a prietenilor acestei rubrici, vom publica săptămînal acest top de muzică de dans, pe toată perioada vacanţei. Deci:

1. Give A Little Love - Real McCoy
2. Here We Go - N'Sync
3. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
4. Don't Wake Me Up - Fun Factory
5. Sense Of Time - Pandora
6. Lonely - Nana
7. Ring Ding Dong - T Project
8. What's Goin'On - Beat System
9. I Want You - Savage Garden
10. Ti Amo - Gina G

Mai aşteaptă: „Can You Feel It" - Third Party, „All For You" - Sister Hazel, „Lay Down Under" - Carl Wilson, „Round & Round" - The Boyz...

## Albumul Săptămînii

### Feelings - DAVID BYRNE

Trecut-au ceva ani de la apariţia lui *David Byrne* în zbuciumata lume a scenei muzicale americane (şi apoi mondiale), în acest răstimp muzicianul neîncetînd să şocheze prin extravaganţele sale de tot felul, începînd cu muzica şi terminînd, e un fel de a spune, cu vestimentaţia... După ce sfîrşitul anilor '80 l-a găsit avînd un loc călduţ în perimetrul curentului *new wave*, al cărui lider a fost pentru o bună perioadă de timp cu trupa sa *Talking Heads*, 1992 avea să marcheze lăsarea la o parte a acestuia, pentru o perioadă de timp, în favoarea unor proiecte mai puţin comerciale. De atunci şi pînă în prezent *Byrne* a vegetat sub raport muzical dar a compensat, pe deplin, din punctul de vedere al prezenţei pe prima pagină a publicaţiilor americane de scandal, fiind unul dintre favoriţii „vînătorilor" din presă, numiţi paparazzi... Luna trecută tăcerea muzicală a fost ruptă, albumul solo *„Feelings"* încercînd să-l regăsească pe *Byrne* în prim plan! Cum nu toate încercările reuşesc (şi cred că aşa se va întîmpla în cazul de faţă...) dar marchează, oricum, un reper discografic, mai mult sau mai puţin important pentru fiecare autor, vom reţine şi noi, de această dată, că *Byrne* a neglijat acum punk-ul şi new wave-ul orientîndu-se spre soundul Americii Latine! Ce a ieşit, rămîne să descoperiţi singuri...

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU ❖

## POP-ROCK, de la A la Z

### PHIL COLLINS

Solist britanic şi lider al grupului *Genesis.* S-a născut pe 30.1.1951 la Londra. Avea cinci ani cînd şi-a început drumul spre glorie, participînd la emisiuni radio-TV pentru copii. La 14 ani joacă în piesa *„Oliver Twist"* după ce apăruse deja pe marele ecran în primul film al *Beatles*-ilor *„A Hard Day's Night".* Gustul pentru teatru şi film îl va păstra, peste ani *Collins* jucînd în filme ca *„Buster"* sau *„Hook"* (regizat de *Steven Spielberg...*). Pînă la întîlnirea cu *Genesis, Phil* avea să cînte în mai multe grupuri ca *Real Thing, Charge, Freehold* sau *Hickory,* cu acesta din urmă editînd şi un prim album, conceptual, numit *„Ark II"*, bine primit de critică dar ignorat de publicul larg... *Genesis* va reprezenta pentru *Phil Collins* rampa de lansare spre marea performanţă; după ce acesta cîştigă concursul pentru ocuparea postului de baterist, porţile i se deschideau definitiv! Despre *Genesis* vom vorbi la momentul potrivit iar acum ne vom concentra pe solistul *Collins:* cariera sa solo începea în 1981 cu albumul *„Face Value"*, Number One în Regatul Unit, albumul lui *„In The Air Tonight"* (ce baterie are...) la care au colaborat *Eric Clapton* şi *Earth, Wind And Fire.* Au urmat albumele *„Hello, I Must Be Going"* (1982, hit *„You Can't Hurry Love"*, remake din repertoriul *Supremes*) *„No Jacket Required"* (1985, trei premii *Grammy!*), *„Against All Odds"* (1986), *„Buster"* (1988), *„But Seriously"* (1989, cel mai bun album al său, părerea mea!), *„Serious Hits... Live!"* (1990), *„Three Sides Of Story"* şi *„Dance Into The Light".* Cu zece hituri Number One la activ (vă amintesc doar *„One More Night", „Sussudio", „Separate Lives", „A Groovy Kind Of Love"* şi *„Another Day In Paradise"*, este, deja, un clasic în viaţă, unul din cei mai buni muzicieni ai acestui sfîrşit de secol. Alte comentarii sînt de prisos!...

## FAN Club

| Nume | Prenume | Adresa |
|---|---|---|
| Farm | | c/o Produce Records, Unit 251 Holmes Building, 46-50 Wood St. Liverpool, $L_1$ UK |
| Farmer | Mylene | c/o Polydor 22, Rue Des Fosses - Saint Jacques, 75005, Paris, France |
| Ferry | Bryan | Jim Lawn, PO Box 829, Dumbarton E82 1BG, Scotland |
| Firehouse | | PO Box 884464, San Francisco, CA 94188, USA |
| Ford | Harrison | c/o McQueeney Management, 10279 Century Woods Drive, Los Angeles, CA 90067, USA |
| Ford | Lita | PO Box 885343, San Francisco, CA 94188, USA |
| Front 242 | | BP 1613, Bruxelles 1, Belgium |

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Preşedinte al Consiliului de Administraţie*
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
*Redactor şef*
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
*Secretar general de redacţie*
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Dumitru Filip, Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Marian Grigore
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: DUMITRU FILIP
Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu
(1612)

Tiparul: INTACT S.A.